

او مجر و سکنا ایشان کردار پیشوایار داشت
رحلت ایز و دار القراحت فراز و داشت
حصال طبع عالی جو او اطول
منتهی ایشان کروانکا ایز
بیان ننگه داشت

« طوطی نکوید از تو دلاویز ترسخن »

« باشید میرود زدهات بدر سخن »

طوطی

بوشعره مخاطب اولما قلوقه سزاوار اولان طوطی شیرین زبان و شکر کفتار فردیاغ
والیسی ابراهیم خایل خان جوانشیرک فرزندار جندی ابوالفتح خان دن عبارت دور
اوایل عمرینده بوکا کاشن خایل * و نهال بوستان خان بی عدیل * تریه تاپوت والد

ماجدینک حضورینده بعد از آن پدر بزرگوارینک صلاح‌حدیدله تو برای رشک
هندوستان اولان ایران تپراقینه رخت سفر با غلوب و عزیمت ایدور* و هان
سرزینده ولیعهد مغفور شاهزاده عباس میرزا نایب‌السلطنه طاب‌الله ثراه
حضرت‌لرینه تقرب تام یتولیر و سنه مین ایکی یوز‌الله بش هجریده طایر روح
پرفوحی قفسه بذنده دایانیوب نخل طوبی او زره آشیان طومانچون شاخصار
روضه رضوانه طرف پرواز قیلور* خلاصه صاحب طبع ایشنساییج خاطر شریف‌دن
انتخاب ایتدیکمز ایکی غزل واوج فردلک ذکریله اکتفا اولوندی

غزل

او کون کم حسرت‌ایله اول بت زیبادن آیرلدم قالوب بر صورت‌بی حسن کی معنادن آیرلدم
چکوب ال خلق‌دن مجنون صفت‌حیرای یوز قویدم کسلمش صبر و تابم و صلت بلادن آیرلدم
بکاش‌نشاد سروی با غبان عرض ایته کم هر کز یوقوم در میل کشن قامت طوبادن آیرلدم
نولور شام و سحرنی تک چیز‌دار سینه‌زارم مریض بستر هجرم، دم نعیساندن آیرلدم
فرافق شدندن لال اولور بو طوطی طبع مناقم تلخدور کم لعل شکر خادن آیرلدم

غزل دیکر

شی بخواب که عکس جمال رویتو دیدم ز کائنسات تعلق بهر که بود بریدم
بحوریان بهشتی اکر دهنده نویدم ز دست ساق هجران چه زهره‌ها که چشیدم
هنوز از محی وصلت پیالله نکشیده است زیده کم بود آب تبغ تو خوردم
هوای وصل توام بود فرقت تو کزیدم در بیغ کو بغراد ش رسید و من ترسیدم
دوه است و من زرقیش

بچرم آنکه مرادل بغير دوست ته بستم کشند بیکنی را ندیدم و نشنبدم
حقوق عشق‌نکر پای مردیش زانکو زجور هرجه مرا سر شکست پانکشیدم
بسی زو صف لبت کفت‌لند لیک کسی را
درین رموز چو طوطی حریف حرف ندیدم

فردیات

روز کاری پیش یاری اعتباری داشتم اعتباری داشتم خوش روز کاری داشتم

دیدن تراودل بتو دادن کناه من دل رابه حرف غیر شکستن کناه یکست

دارم اندر هوی وصل خجال عجی جه خیال عجی فکر محال عجی

آغا بکم آغا

مرحومه مشارالیها (ابراهیم خلبل خان جوانشیر) ک کریمه عفت و سیمه‌سی
وابوالفتح خان طوطی تخاصک هم‌شیره نخجمه‌سیدر. قاسم‌شاه قاجار حضر تبری
اویله که سنه ۱۲۱۲ هجریده بوسر زمینده مغلوب اولوب و تخت سلطنتی تخته
خاکه بدل ایتدی آذربایجانک ایلکاهی و کرجستانک خانلری هر بربیی بر طریق
ایله را در توسل و طریق اطمینان فتحملی شاه حتمکانه حاصل ایتدیلر* ابراهیم خلبل
خان ایسه بومه جمال فرشته خصالی حرمسرای خاصه و دولتسرای سلطنته رووا کو
ردی* و هان سبیه آسوده‌لک تا بدی. و بو بانوی محترمه و خاون معنده دارالحمد

وارد اولان کی عقائد پایه‌سی آرتق اولملقه کوره جمیع اهل حرم ایچون بیوک
اولوب و بانوی حرملک لقیله ملقب اولدی .

آتیدمک بو ایکی بیت بر غزنیدن مفرزدر .

حرم انکو بسر سکوی تو ~~تو~~ دارد
که سرکوی تو خوش آب و هوائی دارد
به سفر رفت دم شد جرس ناقه او
رسم اینست که هر ناقه درائی دارد .

واقف

بوغفران پناه ورضوان جایگاهک اسم شریفلری ملا پناه ومولاد و منشائی قزاق
محال و محل اقامتی پناه خان آباد اینش پناه آباد شهرندن عبارت دور * هانسیکدمی
* «شیشه» آدبیه آدلانور مشارالیه ایام جوانلقدکه موسم عیش وزندگانلوق اینش بر عکس
بریشان روزکار اولوب کسب معیشت ایچیون ترک وطن مألف ایدوب عازم قره
باگ اولور و بوسر زمینده پریشانلیق ایله روزکار چوئمکه مشغولیدی عاقبت
الا ص علم مدنیتی سایه‌سنه سنه ۱۲۷۶ هجری ده ابراهیم خلیل خان حضر ترینه
اک درجه‌ده نقرّب یتوروپ ایشیک آفاسی لقیون منصبنه نائل اولدی . کونی
کوندن خان حضر ترینک محبت و مودتلى معمظم ایلهه متزايد اولدی * بیله که
شمیدیده دیللارده ضرب المثل * دورکه هراوقویان ملا پناه اولمز * خلاصه الكلام سنه
۱۳۰۰ هجریه آقا محمد شاه قاجار دو باره قره باگ طرفه هجوم آور اولدی‌غنده
خلیل خان ایسه عدم مقاومت جهتنه (جا بلکانه) فرار ایتدی آقا محمد شاه

«شیشه» شهرینه متصرّف اولان کی ملا پناهی و او غلی علی آفانی محبوس ایتدی‌وبک
صبح دم مقصّر لر چرک‌سند قتله بیورسون نهایت بوجب (العبدیدر والله‌یقدر) تضییه بر
عکس اولوب همان کیجه‌سی آقا محمد شاهک اوزن‌نکری صفر علی نام شادمن‌بوری
اوز رختخوابی ایچوره قالیله هم آغوش* و چراغ عمرنی خاموش ایندی* ولسان
قضاء آنک حالینه مناسب شو فردی اوقدی .

چراغی کوبشب رو ن شود مغروف نتوان شد
فنائی هست درپی صبحدم شمع شبستانرا

خلاصه ایلکه صبح مطلب کون کی واضح اولدی‌غندن صکره جبسخانه‌دن
خلاص اولوب ذیلده درج او لغتش افرادی اوز معاصری وهم وطنی اولان ودادی
تخلصه کون‌ندردی * و بر نچه کون آذن‌نصکره محمد بک مهر علی بک او غلی هانسیکه
آقا محمد شاهک امریله خانلوق ایدرمش جزئی عداوت سینه ملا پناهی و او غلی
علی آفانی قتله بیوردی * بوجلا بوداتک حسن الفاظی و موزونیت طبی کلام
فصاحت‌نجامندن اکلاشلور* (مشک اودرکه اوز عطرنی اظهار و آشکار ایتسون)

ای «ودادی» کردش دوران کچ رقاره باخ روزکاره قیل تماشا کاره باخ کرداره باخ
اهل ظالمی نجه برباد ایلدی بر لحظه‌ده حکم و عادل پادشاه قادر و قهاره باخ
صبح سوندی شب که خنفه قبله ایدی بر چراغ کیجه‌کی افبالی کور کون‌نوزدهک ادباره باخ
تاج زردن تا که آیرلدي دماغ پرغ ور پاپل اولدی تپکارده سر سرداره باخ
عرب ایت آقا محمد شهیدن ای کتر کدا تا حیاتک وار ایکن نه شاهه نه خونکاره باخ
باش کتو ربو اهل دنیادن ایاق دو تدو قچه قاج به قیزه نه او غله نه آشناهه یاره باخ
وافقا کوز یوم جهانک باخمه خوب و زشته
بوز چویر آل عبایه احمد مختاره باخ

معشرات

او زون ایلر پای بند رهکداریک اولموشام رهکداریک او زرسویم خاکساریک اولموشام
واله خال زنخدان و عذریک اولموشام بر توکنمز در دمند انتظاریک اولموشام
شوخ نکاهکدن سنک شیر شکاریک اولموشام ناز و کرم غمزه چشم غزالیک ایسترم

چونکه مشتاق اولموشام سرویم اندامه من ایلرم مژکانی خون ایله زرین خامه من
یازدهم هر کون سنکامه هر و فادن نامه من چوخ دیدم همنک اولوم اول عارض کفامه من
قویاز اما جرخ کردون سورینم بوکامه من یوخ عجب دیسم سه روکردش ایمه من
دو شیشم سرحلقه زلفک او جندن دامه من نه شراب لاه کونه مایلم نه جامه من
تکمیم کوز روز و صلیدن کلن بایرامه من مطلع وجنه هه ابروی هلالیک ایسترم

تاکلور که بکا باد صبادن کاغذیک جانمی مدهوش ایدر غیره و ادن کاغذیک
برک کل تک دو شمز اول عطر فضادن کاغذیک صانکه بر عطار دور کاش ختادن کاغذیک
دم اورار عیسی کی عمر بهادن کاغذیک بر عجب سرمشق دور مهر و و فادن کاغذیک
ایشله سون قاصد کلمه سون آرادن کاغذیک کم دکل دور لوح طومار قضادن کاغذیک
ایله سن زینت اکر مشک سیادن کاغذیک یوز بیاضند سن اوز خط خایک ایسترم

کوست و بدور بلرم لعلیک نه لذت کوکله دونه دونه آنی ذکر ایتمکدور عادت کوکله
آندن او زکه کلیور شرین حکایت کوکله فرق تند قلیو بدور صبر و طافت کوکله
قامت تند آیری ظاهر دور قیامت کوکله وعده و صلنده ویرسون اسمالت کوکله
چوخ یتر اغیار دن جور اهانت کوکله سن او زیک تا اینججه بر اغانت کوکله
آفتاب شو فک آرتیم ش حرارت کوکله سایه سرو قد طوبی مثالیک ایسترم

ای بت طوطی زبان کل کیم مقاک ایسترم تشنہ دیدار کم آب زلالک ایسترم
ناز کرم و غمزه چشم غزالک ایسترم یوز بیاضند سنک اوز خط خالک ایسترم
مطلع وجه کده ابروی هلالک ایسترم سایه سروقدو طوبی مثالک ایسترم
دم بدم ذوق تماشای جمالک ایسترم تار زلف مشکوبنک ورد آیلک ایسترم
قالمشام هجریکده کلذار وصالک ایسترم ای بت طوطی زبان کل کیم مقاک ایسترم

کل که آ ش بوکون عیش نشاطک و قیدور کوشة کل ازده فرس بساطک و قیدور
تازه دن نجید عقد ارتباطک و قیدور بزم عید و صله تریپ نشاطک و قیدور
انقضای فصل کل دی احتباطک و قیدور علت عشقه علاج بو قراطک و قیدور
روضیرضوان ایچون سیدصر ااطک و قیدور عاشق معشوق آر اخوش انساطک و قیدور
هر زمان شیرین شیرین زبان کل کیم مقاک ایسترم ای بت شیرین شیرین اختلاطک و قیدور

راه عشقند سنک بن جان و سردن چکمشم پاره پاره قلمشم کوکای جگردن چکمشم
یانشیم پروانه لرنک بال و پردن چکمشم هر سمن ساطر و دن هر سیم بردن چکمشم
لاله دن ال چکمشم کل برک تردن چکمشم لاله دن غنچه دهن نرکس نظر دن چکمشم
ترک ایدوب دهربیک صفاتین خیر و شردن چکمشم دیشلری چون مخزن در کهور دن چکمشم
کوثری اونو قیشام شهد شکردن چکمشم تشنہ دیدار کم آب زلالک ایسترم

بن سنک بر عاشق بی اختیاریک اولموشام بی دل بی جان و بی صبر و قراریک اولموشام
شانه وش مشتاق زلف تابداریک اولموشام اینجله ب ساعت ساعت تار و ماریک اولموشام

چون مراد خاطرم دور لعل بدن سود عشق
عرشه باشمند چقار تو باشه بیک در دعشق
معذور دوت او لدمیله شوریده جکر خون
زاهد بی مغز تک بن اولزم مردود عشق
زیرا که سنک دانه خالبکده کی افزون
وار امید کم او لام بن مقتدای جود عشق
دل من غنی ایتمش کرده زلفکا مفتون
و اقلم صالحی بخ آتشله هنرود عشق
جمع اولسه اکبر بریره لقمان و فلاطون
قالشم هجر کده کلزار و صالح ایس-ترم

ایضاً معاشرات

ای رنک رخ آشکه حیران کل والله
جان قربان اوله سن کبی بر قاشی هلاله
شمدوی بخ هرس کوریر اولورسه شنادن
طنبور صفت جوش ایدرم ضرب هوادن
بر تاره برابر دو تار اول چنک دوتادن
قانون بیله دور فرقه عشاقه بنادن
سیم جاهل ایسک بوخ هله علمک بواد عادن
یو خدر خبریک هیچ دیم ز سن فقرادن
بر کرده دوشنده خبر آل باد صبادن
ساجک هوسی کورکه بخ سالدی نه حاله
هم سلسنه کا کله هم دانه خاله دائم چکرم صباحه کبی هر کیجه ناله

ستند که جدا نوش آیدرم ساغر کلنار
عرض ایلدمیم اولظره عنبر کل رخسار
قلمش بخ بر مشکل اولان درده کرفشار
اما یشارم آتشه بروانه کبی زار
عنی که اولالی سنکا بن عاشق دیدار
هر کز دکل احواله بر کمسه خبردار
ناچار ایدرم درد دلم ساقیه اظهار
لعلیک که دوشر یادمه ای کوزلری خمار

مینا و صراحیده که وارد بر لطفاً
کر چکمهبلر قامت کردن سکا نسبت
هر کز بن ایدر دینی دخی او نله الفت
هجرین شده یتر جانه چوخ محنت و کافت
او لدور مک ایچون یوز قویه قاتل کبی فرقه
صابر اولادرم وار تقدیر حانده سلامت
شیرین دهنک تا اوله بردم بکا قسمت
سین سین نه روادر ایلیم عیش ایله عشرت
بسدر بنکا شوقم که اولور حمام و صالحه

او خشار دیو بن بلر ینکا باده کل کون آنکچون اولور هردم آکار غبیم افزون
معذور دوت او لدمیله شوریده جکر خون
زیرا که سنک دانه خالبکده کی افزون
جمع اولسه اکبر بریره لقمان و فلاطون
هجران کونی دل خسته اولان دمده بو معجون

بر واسطه دو دفع غم و درد و ملاه

واقف کمی کیم اور ارم زلف سبادن اعضامه دوشر ناله دمادم بو نوادن
شمدوی بخ هرس کوریر اولورسه شنادن
طنبور صفت جوش ایدرم ضرب هوادن
قانون بیله دور فرقه عشاقه بنادن
سیم جاهل ایسک بوخ هله علمک بواد عادن
یو خدر خبریک هیچ دیم ز سن فقرادن
بر کرده دوشنده خبر آل باد صبادن
ساجک هوسی کورکه بخ سالدی نه حاله

وله ایضاً مخمس

بن جهان ملکنده مطلق دوغی حالت کوردمیم هرن کوردم اکری کوردم اوزکه بابت کوردمیم
آشناز اختلاطنده صداقت کوردمیم بیعت و اقرار و ایمان و دیانت کوردمیم
بی وفادن لاحرم تحصلی حاجت کوردمیم

خواه سلطان خواهد رویش و کدأ بالاتفاق او زلریک قلهش کرفتار و غم درد فراق
جیمه دنیا به دره احتجاج و اشتیاق مو نجه که ایتدیم عاشاسو زلره آصدیم قولاق
کذب و بہتاندن سوای بر حکایت کوردمیم
خلق و عالم بمحب دستور د و تیش هرزمان قسی غملو کوینکلی کیم سن ایدرا ولسن شادمان
او سکا البتعمکه بد کوایق ایدری کان هر کسه هر کس که ایتسه بختیق اولور یان
بولادیم بر دوست که آدان بر عداوت کوردمیم

عالی و جاہل مریدو مرشد و شاکرد پیر نفس اماره اللہ سرپسر اولاش اسیر
حق باطل الہمیشلر ایشنور جرم کیبر شب خلر شیاد عابدل عبوساً قظر بر
هیچ کمde حقه لایق بر عبادت کورمدم

کوز آغاردی روزگاریم اولدی کون کوندن سیاده ایتمدیم صد حجف کیم بر ما رخساره نکاه
قدر بیلمز همد میله ایلدیم عمری تباہ واقفه یار بنا اوز لطفکی ایله پنهان
سنده اوزکه کمسده لطف و عنایت کورمدم

جیلیسک و والی تفليسک مدحندہ
وہ بو باعک نه عجب سرو دلا رالری وار هر طرف تازه آجلمش کل رعنالری وار
آجلوب تازه و تر لاله حمرالری وار یعنی تفليسک عجب دلبر زیبالری وار
ای کوکل سیر الله کیم طرفه نماشالری وار
مرحبا تفليس ایش جنتی دنیا یرینک یغلو بدور آکا جمعیتی حور و پرینک
بن بو شهرک ندیم و صفتی دلبرلینک فی المثل شکل و شمائله بی هر برینک
مه تابانه برابر سرو سیمالری وار
اون قدر در بت تازک بدن و ایخه میان ایلمک اولمز آنک و صفتی معلوم عیان
هر بری نازو نزاکت ایله بیک آفت جان جمله بر جلوه د بشیوه خوش سرور وان
مست طاووس کبی کردن میمالری وار
یوزلری پرتو مهر جهان آرا کبی در صفحه سینه لری سیم مصفا کبی در
لذت لہجه لری نطق مسیحا کبی در اللری معجزه حضرت موسی کی در
دلر بالقدہ عجایب ییھیضالری وار
اذا کو زلرسو زیلوب نرکس سیرابه دونوب آق قباغنده خم ابرولری حمرابه دونوب
لملنک لبلرینک رنکی می نابه دونوب دوکلوب کردن صاحلر او جی قلابه دونوب
صونا جفاسی کبی زلیفی نظر لری وار

نقدر وار ایسه بو خاق وزن خدان ویناق تازه کل پاراغی تک قرمن بدر تازک و آف
ر برندن کوتور ووب شعله سنی مثل چراغ کورمیوب کمکه بیله قاشو کوزوداشن کور دافی
او زکه بابت صفت صورت و اعضالری وار

ایلین ویرانه جشید جمین ابوانی یوله صاملش بلکه بزم عشرتین چنداتی
کیم قالو بدر که آنک غم توکیو بدر قاتی دونه دونه امتحان ایتمدیم فلک دوراتی
اونده بن بر عکس یکدن غیری عادت کورمدم
هر کشی هرشی سودی آنی ہتر ایستدی کیمی تخت و کمی تاج و کمی افسرا ایستدی
پادشہلر دمدم تسخیر کشور ایستدی عشقہ هم جوخ کمسد و شدی و صل دلبر ایستدی
هیچ برینکه عاقبت بر ذوق نواحت کورمدم

کون کی هر شخصہ کوندہ خیر و برسون صد هزار ذره جہ ایتمز لر آنلر شکر اعمت آشکار
قالمبو بدر غیرت و شرم و جا ناموس و عار دیدیلر که اعتیاز و اعتقاد عالمدہ وار
آندن او تری بندے جوخ کزدیم نهایت کورمدم
بن او زیم جوخ کوز کاری کمیا کر ایلدم سکه لندردیم غبار تیہ آنی زر ایلدم
دانہ خر مهرهئی درہ برابر ایلدم قارہ داشی دوندر ووب یاقوت احمر ایلدم
قدرو قیمت ایستیوب غیر از خمارت کورمدم

مختصر کیم بیله دنیادن کرک ایتمک حذر اوندان او تری یم دکلدر او زیر ندہ خبر و شر
عالیلر خائ مذگننده دنی لر معتبر صاحب زرده کرم یو قدر کرم اهلندہ زر
ایشنین ایھلر و دو احکام لیاقت کورمدم

دولت و اقباں و مالک آخرین کور دیم تمام حنم و جاہ جلالک اخربن کور دیم تمام
زلص و روی و خط خالک اخربن کور دیم تمام همدم صاحب جمالک آخرین کور دیم تمام
باشه تک بر حسن صورت قدو قامت کورمدم

یدتی حمام که سر منزل حور هشت جنت کی هر کوششی بر مطلع نور
بر عجب آب روان کرم قلوب آنده ظهور شکر تقدیر ینه ای قادر و قیوم و غفور
لطافتک بندله لره نعمت عظمایی وار

منبع جو دو کرمن آجلوب در خوشاب باصفا حوضه دمادم دو کیلو مث کلب
کورس برقه آنی بن کبی برخانه خراب کیمز آندن دخی بر جانبه مانند حباب
کیسنه ده باده باشی منزل مأوالی وار

کرچه ای خضر بولوب سن شرف فیض ازل ویرمیو بدور کوکل آسایشی آما سکا ال
ایسته سن عمر دوباره کوره سن طرفه کوزل برجه تشریف کتور قلیسیک حمامه کل
کورینجه راحت جان بخش تن آسالی وار

باو اجاق بیله او جقدره که اپشیق آیه صالور کون کبی شعله منی جمله دنیا یه صالور
هر کیمک باشه کیم مرحمت سایه صالور تیردو تار خائن بد خواهله وایه صالور
اویله بیلسون او لارک دین ایله دنیاری وار

با غرض وانده کر حوری و غلمان چو خدور بو کوزلار کی مقبول و من بن یو خدور
نسل با آنسل کوزلیک بولره بیرو قدر بن کیورنلر که پریدن آرتقدر
هله دیرلر که بولدن دخی اعلاه لی وار

قالش یم وله و مات و متیزیر دیل لال ای جندان ز جهان کز لو دکلدر سکا حال
بو نیجه سیب زنخدا ندان بونیجه زیب جمال که ویروب سن بولره سن بو قدر عنز و کال
یچه کیم و ارجه ان صورت اعشاری وقار

بدن پاک چکوب آب روان تک صولره آغاروب تازه و ترجمه دونوب دور قولره
آب کرنسبت ایدوب بویلری قار قولره یچه شیدن بیله ظاهر که خدائلک بولره
نظر مرحمت ولطف هویدانی وار

بری حمام که قدر تدح اولوب بدل برات بری کر سوی که هر جرعه سی بر آب حیات
بری اهلیدن آنک جمله سی پاکیزه صفات بری اولدور که نجیب اصلده عالی درجات
علمک سروری والی کی آفالی وار

واقفانده که یو خدر بیلورم زهدوریا شرط اخلاص کرک ایله سک شمدی ادا
ایله بولایه او غلانلرینه خبر دعا ساخلاسون آندری او ز حفظ بناهنه خدا
حاصل ایتسون نقدر دله هناری وار

—
—

نازیله تا اول بت زیبا کلیسادن چقار سرکش و خندان و بی پروا کلیسادن چقار
شاهدر کویا کیوب دیبا کلیسادن چقار آجو بن طلمت کو نش آسا کلیسادن چقار
شعه سالمش عاله کیم تا کلیسادن چقار

لحظه لحظه ایلدیچجه ما هر خساری ظهور لمعه لمعه زیر برقمدن دو شر دنیا یه نور
آنی بر کره کورن دیستن او لور البه دور نیجه کم جنت سرا یتندن چقار غلامان و حور
او لشکل بود ختر ترسا کلیسادن چقار

شانه وشن صیقل ویروب زلف نبغه نسبته پرده مطلق دو تیوب سیا و صدر و صوره
قیل تقاشا کردنه ایله قد و قامته قاش و کوز غمزه معاذ الله دونوبدر آفه
ایمکه دین ملکی یغما کلیسادن چقار

کل کی نرمیله نازک بیر هنده آغ بدن بلرم کیم شعله در یا خرم من بر ک سمن
دیشلری غلطان صدف چون آغزید راعل ین آق قباده بر کز آنک طاق ابروسین کورن
میل مسجد ایلمز حاشا کلیسادن چقار

و اقم ناکه کوزیم آنک سانشدی قاشنه ایستدی محراب و مبزدن خیام داشنه
شمیدی سیلیم کیم نگفیش شیخ صنعن باشه یا بودر کیم قلیسی غرق ایلم کوز یاشنه
او لضم و صلی بنیم ایچون یا کلیسادن چقار

—
—

وله ایضاً نخس

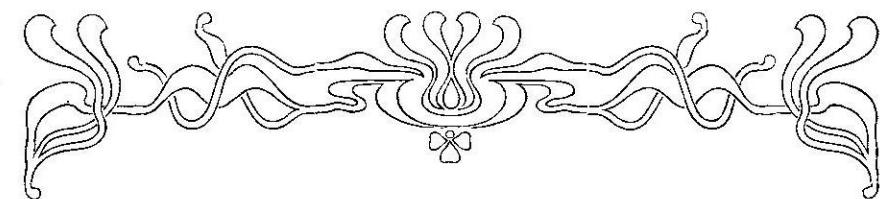
آلدى جامن تاز ایله بر کوزلری شهلا پری لبلری غنجه یناق لاله و حرا پری
جسمی کل باشدان ایاقه قامق رعنای پری سرودن موزون صنوبردن دخی بالا پری
زلفی عنبر آغزی شکر کردنی مینا پری

آل کیرالوان چلک اورت کلاب افشاں چخار کوئیا برج حمدان برمه تابان چخار
سیر نه عالم سراسر هر طرف هریان چخار عقل او چار باشدن بورک او بیتار جسدان جان چخار
کوز او جله هر که ایلر نهان ایما پری

ای نم ماهم سکا بو شهر بو ایللر فدا باد و قیل طوبراغه هردم لا له و کلر فدا
زلطفیک هر موینه بوز ساجی سنبیللر فدا لهجه کفتار یکا کلشنده بابلر فدا
قاتبیک هر طاقه قربان ایکی دنیا پری

کرمشم هر شهرده ماه منور چوخ اولور غمزه سی قازان رتوکن متکانی ختجر چوخ اولور
نازا یان جانلار او زن قدی صنوبر چوخ اولور حور صورت لو ملت سیمالی دابر چوخ اولور
یوخ نصیریک من نه بی همتان ای زیبا پری

واقفم جانم سکا هر دم فیدالر ایلم قبور و لوب هجرنده قارقونک صدالر ایلم
ایشکنده ایتکا چوخ التجالر ایلم کیجه کوندوز عمر یکا ای معد عالر ایلم
ساحلason دهیک بلاسندن سنی مولا پری

وله ایضاً نخس

یوزندن اول کونش رخساره کیم معجز چکوب دورمش او زین بر کوشیه آندن مه انور چکوب دورمش
ملکدر او ج اعلاده سناسن بر چکوب دورمش کلستان ایجره کویا بر صنوبر سر چکوب دورمش
جیتنده کان ابرولین خوشت چکوب دورمش

زنخدان جوره سنه زلف مشک افشا نمی دریارب کلک یانشده بوقسه دسته ریحان میدر یارب
او نازک لعل ایل بر غنچه خندان میدر یارب صدف اغزند کی در دانه دندان میدر یارب
ویا صراف نظمه بر نجعه کوهی چکوب دورمش

نهان بر کوز او جله ایلدی ناکه نکه چشمی بی او لدور مکه آین ایدر نابت کنه چشمی
بیله بر ناز و غمزه اوله بیلمز بادشه چشمی زرافشان تیر مژران ایجره اول شوخ سیه چشمی
سناسن رحمیز جلا د در ختجر چکوب دورمش

رخی اظهار ایدو بدور خوش حرارت نمکلور آندن مکرکل بر کدور کیم قطره شنیم کلور آندن
دننده معجز عیسی بن مريم کلور آندن نسیم جانفرزا هر لحظه و هر آن کلور آندن
سراسر طرّه طرارنه عنبر چکوب د رمش

سوزی شرین جوانین حسنه کیتسه لذتی کیتمز شکر استی در اول دور دوچه قدر قیمتی کیتمز
کسلمز ذوق خاطر دن صفاتی الفتی کیتمز او لاله یوزلونک بندن که داغ حستنی کیتمز
جناسین جاندا واقف تادم محشر چکوب دورمش

وله ایضا مخس

ای ما شرف مهر و فالر کتورو ب سن جوخ لطف و گرم جور و جفالر کتورو ب سن
خورشید کی نور صفالر کتورو ب سن بو شهره که تشریف فالر کتورو ب سن

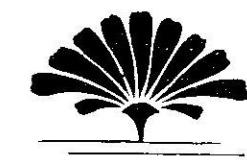
سن خوش کلوب سن و صفالر کتورو ب سن

ای ذات شریفکده اولان جلوه تحسین هجریک بزی ایمشدی سله خسته و غمکین
نه در دکا حدوارایدی نه جور کا تخمین بز منظر راهیک ایدن کوزیم آیدین
خانه قدیمکده طویالر کتورو ب سن

ای صاحب تعظیم سروجان سکا پیشکش دردانه چشم کهر افشار سکا پیشکش
بو تخت که سینه سوزان سکا پیشکش مجموعه ملک دل نالان سکا پیشکش
خوش معدات عقد کشالر کتورو ب سن

ای نسیخه فرج رقم منشی قدرت ایروی لطف خط منشور سعادت
سرلوح رخک مصدر دبیاجه فطرت مضمون وجودک بلي امداد عنایت
ملخص لره احسان و سخالره کتورو ب سن

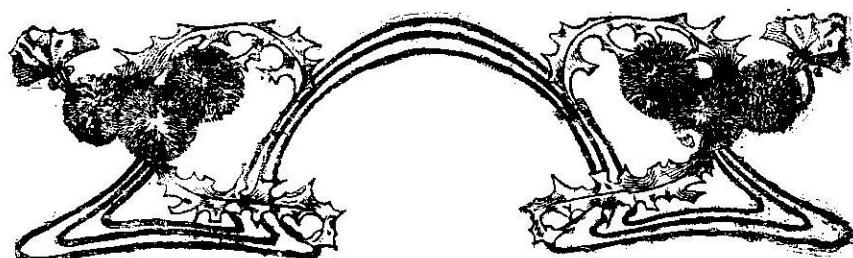
ای جان معسلی محل و سرور واقف فیضور فریدون و جم قیصر واقف
املاک سعادته سعید اختر واقف دیدار کا مشتاودی چشم ز واقف
الله جلالر کتورو ب سن

تفایس ولی سندن جواهر خنی که کوهر آنی مرحومه باش
ولندسی در ابراهیم خلیل خان ایچون خواستکاری ایدن زمان انشاد
ابد ب

باش آجیقده ائر او لسه بر دلبر
اداسی آینه قیمته تن کرک
یداعی لالهان بهاری حکی
بر دانه ناسنمه مرواری کی
نمیزانکه اولا میل و هوی
کل تک قو خو با لطف نفسی
قولی صادق اوله هر فعل حلال
سمع کی قبا قده نطق لال
نورسته اون دورت اون بش باشنده
حیاسی او زنده عقی باشنده
طاوس کی جلوه له هر سحر
دندرمه مش ویره کوکلدن خبر
یشادجه جوانلا نا بکلنه
لطف و تقسندن جانلار دیکنه
پخشی جانان کرک و اتف جان ایچون
بر کوزل لازم در بزم خان ایچون
ولی قولو قده عرض ایدن کرک

عقلی کید، سرخوش کزه دیوانهدن آرتوق	تا دونه آنک باشنه پروانهدن آرتوق	آنی کین عودت
ایشلر تابا صورت		
زلف بو دونم سرما شال شاندن آرتوق	او خونا بوجا فلرده کتب خاندن آرتوق	جاندان چخه حسرت
احکام شریعت		
جمع اولسه اکر بریره بوز صانع اکبر	تعریفی دوشه دل لره افسانهدن آرتوق	
جمله سنه سرتاج		تا روز قیامت
بایدکه فرستاده شود ذور بانیجا	آنوقت که شد حاضر موجود محبی	
از پیک سبک خنز	این رخت دل آویز	
فعلین بپابوش زاهن بکف اما	از بهر حضورش نیشین فکر بفرما	
در کبر عصا تیز	کن چاره تجویز	
میرس زهر ملت هر جنس مفرما	زیر قدم افکن همه مخلوق سراپا	
از مردم تیرز	بانیلک بد آمیز	
نه غصه زبس خور نه از پیش غم اصلا	روز خمت امروز بکش از پی فردا	
بی برده و پرهیز	ای پور دل آویز	
تا آنکه برای پسری ای ابو جمفر	تن ده بقضا باش بیا از پی سودا	
چون دخنر سراج	منکر بد کر چیز	
شمدى کرده آر ایش اسباب زن ایلر	ظاهر که بکا طعن تعرض تین ایلو	
طور صفهانی	یمنی که فلانی	
دیر لردیکه آکلارینه بیرهن ایلر	بو بدعتی نه نزک و نه شاهسون ایلو	
کرباس کتانی	نه کور کولانی	
سیران کلستان مکر کیم کلن ایلر	اویله دکلدی کوره سن کیم ندن ایلو	
غیر هوانی	کیم آز ویروب آنی	

جتنے بارہ سندھ انشاد ایتدوکی مستزاد

بر نیتنه کیم تا اولا زربفت نیکو تر	منتنده تمام رابط موزون سراسر
دیبا آ کا محتاج	تنک حاشیه قیفاج
اوستنده آنیک صورت همشوق مصوّر	بلدوره شبه نقشی یزد کی اخضر
ال شوقه منهاج	نظاره یهاج
تیر نظری اهل تماشایه مقرر	ایجنده آنیک شعله ویره طمعت دلبر
هر بو طرسی آماج	تابندۀ وهاچ
کورن دیه بوماهدر اول جرخ بر آخر	کعبه ایونک اور توکنه دوته برابر
یا بحر پر امواج	سیاسی حجاج
کردوشه اتکی الله لبته تر ایدر	اندیشه نه ایندور چقه برده چکه لشکر
بزدن غمی اخراج	کوکلی ایده تاراج
شانی شرفی خلعت شاهزادن آرتوق	فر و فرجی سیب عروساندن آرتوق
پیرایه شو قل	سردقتر زینت
طعم طرب نشاء بیامه دن آرتوق	زردوکه کریبانه درداندن آرتوق
ذوقی می جنت	منظوم اوله البت

او زیک که قو جالش کی سجن کتورن ایدر ری شخند ایدو بن دخی نجون چوب درن ایدر
او غلان زنانی حاتم خان آقانی

نیلوم دوتارام بش غلط آنی دین ایدر بل بیو رو بدر ار ایده عورته زیور
فرمان خداني اول خالق الأزواج

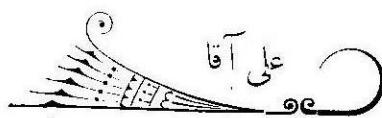
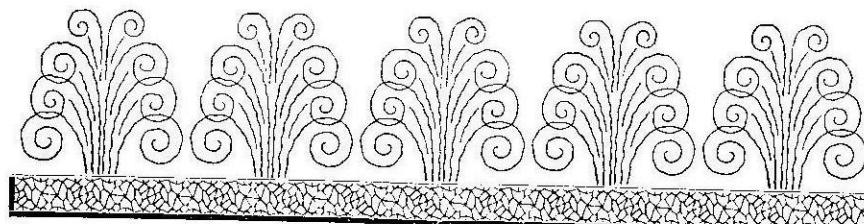
واقف آلان عورته حیران نیجه او لمز حیران که او لور بندۀ فرمان نیجه او لمز
چاق ایسه دماغین سوزیک سویله ساقین

سو من می دیل سینه سی سوزان نیجه او لمز دونزی حباه ابی و پران نیجه او لمز
پروانه چراغین بخمامزی او طافیک

همدم سیزا یکت چاک کربان نیجه او لمز آل قانه بويار غرقه طوفان نیجه او لمز
آچاز نیجه باعین کوز فاره سین آقن

غنجه دهنین کورمه سه لرزان نیجه او لمز اول خانه خرابک جگری قان نیجه او لمز
خندان دوداغین بوش کورسه قوجاقن

پیشکش بیله بولداشنه باش جان نیجه او لمز کتورمش او لا چکنه پیغمبر سرور
آنک که آیاقین او اول صاحب معراج

فوق الذکر ملا پناه واقف تحصیلک فرزند ارجمندیدر* پاره نسخه لرد
آثار ابیات و اشعارندن آکلاشیلورکه شو ذات پاکیزه صفاتکده طبع شعرلری
وار ایش امانه او درجهده که مرحوم ملابشاهک موزونیت طبی ملاحظه
او لور به که آقا محمد شاه قاجار (شیشه) شهرسته متصرف او مادن قباق قلمه
اطرافنده نزول اجلال بیوروب و ابراهیم خلیل خانه بر تهدید آمیز مکتوب
کونده رور هانیکه هنگان گاغنده شو فرد درج او لغش ایدی

زمینجیق فلات سنک فته میارد
تو ابلهانه کرفتی میان شیشه قرار

ملا پناه ایسه فوراً جواب کاغنده بو فردی یازوب ترسیل ایدیور

کرنکه دارمن آنست که من میدانم
شیشه را در بغل سنک نکه میدارد

خلاصه یکفیت رحلی ایسه آناسی ایله بر یرده آفاق دوشوب و مشهور
در که آنلری معرض عتابه آیاران وقت علی آقا آنسدن سؤال ایدیور که آیا

بزی نریه آپارور لر مر حوم ملا بناد ایسه جواب و بیرون اویز که بزر چوح
آدمی اورایه کوندرمشیک باری نتائیخ خواطر شریفندن همان جوابه قانع
اولورز که پدری نیتته باره سنه یازوب حقیرده آنها درج اینشمه

—
—

جواب واقف

ای خواهش ایدن نیتته بروز و زینت آخر سکرک البته بو نیتنه نبت
قیلک بزه فرمان

یعنی که اوله بیله لباسی کن عورت اکینه آنک ایله یاراشه تره خلعت
کورن اولا حیران سر دفتر خوبان

بر وقته چکوب نازیله سرو و سری قامت کم کورسه دیه کیم نه عجایب نه قامت
اولاند خرامان

هر لحظه قدم یره باستانه قویه منت ایله که فیقاده او توره ایله صحبت
تاکم ایده جولان

هر اهلن ایله سکوزلی ایله قسمت سوزی بتون اوله ایده هر عهدیته بیعت
او لقادر سبحان سدرمه پیمان

باشدند آیاوه کدیکی اکینه یراشه اونان ککینوب ناز ایله شال ساریه باشه
ناؤک بیله هردم زیانه هردم

هر زینت ایدنده کیده بر طرز قاشه اسباب مطلاسنه سکوز باخه قاشه
دیبا جدن اعظم حیران اوله آدم

هر بر کورن ایله سلا داغیله داشه	اول لین صفت باختیه بو کوزدکی پاشه
محنون اولا اولند	رحم ایله هردم
ذلف سینی کرده سه ماشه دولاده	بر سیل کی ایله کرداب اولا داشه
کوزدن کیده چون نم	زنجریله محکم
کر اولمه ارزکسی ایله کیده سواشه	دوشنه اوزمان چونکه الله کشی نصرت
اوندان اولا درهم	طوفان اولا طوفان
پیدا شود از مثل چین دلبر مهرو	بازیست باصورت باروی سمن بو
آندم شود احسن	محبوب منین
باشوکت باعزت باخلعت نیکو	بارب بکه قسمت شده این شوح ملت خو
بازیب معن	ظاهر کنی بر من
خوش باشد بر حال کسبکه شی باو	پیدا شود کربتو ابن غمزه جادو
تاروزکه روشن	ای عارف پرفن
میخوايد بر بستر بر کشته نزبرقو	باید بروی بیر حصولش تو بیر سو
می باشد یکتن	با عجل دویدن
بستکر تو بیر شهر بیر منزل هر کو	مقدور شود بلکه ترا این مه طمعت
کر بشنوی ازمن	از شفقت یزدان
هر کیمون ایله دوشه بو و صفرده دلبر	بر لحظه آنکه او توره یمنی بر ایر
ساله بر او طافه	قباق قباقه
آدن دخی دولانوب نک باشینه یکسر	یجه دولانوب هر کجه ناصبح مقرر
دورون ایقه	بروانه جراغه
کوکسنه با سوب ایله صدرینه مصدر	بردم کله مشوقة قویه و هم ای کوثر
آلوب قوجانه	دو داق دوداقه

اول آل زنخدا آله هم بوسه مکرر بردم کوره سن ناز قیلوب اوله مکدر
کوک دوشه بناقه ینشیدی دماغه

طرح ایلبوین آدمه هم اول بری پیکر بالوار و بن ایده سن آکا جوح کنه منت
یوز دونه فراقه تاکم اوله خدیان

عفو ایله سوزوم ایلشم جرمی اظهار اول واقفک البته بوسوزدن بکازینهار
قیلیم جو حساب دو غاسون عنای

سیلوون بو خلایق دیورم بن دخی اشعار آنک سوزینه قارشود یکنه حدیم وار
هم بیله جوابی آجام بوجبابی

او در بوجهانه بن هر علمه خبردار بن هم بیلورم او خو مشام درس الله تکرار
یو خدر دخی بالی قرآن کتابی

کن آتیه سوز قایتاره محشر گونی قهار بو تکتمه مقبولدر ایله دیم اظهار
جوخ ویرور عذابی هم زاد صوابی

خانک که اکر لطفی اوله بندیه بر بار کنجینه دلن ساچلور کوه حکمت
دلدن آجه بابی تلو الو هریان

ودادی ۶

بو فصاحت کاشنیک بلبلنک آدی ملا ولی * و محل مادرزادی قزاق محالیدر * سنه
ییک یوز آلتمن دوقوز هبزیده ملایتا و اتف تخلص ایله بر رده ترك وطن
مالوف قیلوب قره باغ تپرافقی قدوم میمنت لزو ملریله من بن ایدوب لر * و دیده
ارباب کلای مهر محبتلریله روشن * روایته کوره بو ایکی ذات حبده صفات لر اوایل

عمر لرنده بر نجه مدت پریشانق ایله روزکار کیجور رمشلر * بعده علم و معرفت لری
سایه سنده امثال مردمده نور واحد کی عزیز محترم دولانور مشلر * علی الخصوص
ابراهیم خلیل خان مرحو میک نظر کیما منظر نده * خلاصه صاحب طبع سلم
وسوزلری مطابق مضمون کلام کریم در بیله که مضماین ابیاتی شاهد حال و کواه
بو مقادر .

کل چکمه جهان قیدنی سن جان بیله قالمز جوخ آغلا ماقام دیده کریان بیله قالماز
کل و قی کیچر سیر کلستان بیله قالمز هر لحظه کوکل خرّ موختدان بیله قالماز
بر جام یتور ساقی که دوران بیله قالمز
تن بر کون اولور خاک ایله یکسان بیله قالمز

ازبس بو تحمال ایمجه که جانان اوله فانی بو شیوه ایله قد خرامان اوله فانی
بو کردن خوش زاف پریشان اوله فانی بو احسن صورتده که انسان اوله فانی
بر جام یتور ساقی که دوران بیله قالمز
تن بر کون اولور خاک ایله یکسان بیله قالمز
سلطان جهان او لسه کیدر جانه انانمه . بر کون پوزولور شوکت دیوانه انانمہ
چون باقی دکل ملک سلیمانه انانمہ ڪرعا قلسن ڪردش دورانه انانمہ
بر جام یتور ساقی که دوران بیله قالمز
تن بر کون اولور خاک ایله یکسان بیله قالمز

یوز موسیم خوبین خرّ او لوپ ایلار آجلسه یوز لاله بتوب سنبل سوسن لر آجلسه
یوز داغ جهان تازه لوپ کلر آجلسه کولکم که آجلماز نجه مشکلر آجلسه
بر جام یتور ساقی که دوران بیله قالمز
تن بر کون اولور خاک ایله یکسان بیله قالمز

آه الـدـى بـنـى درـدـفـرـاق و غـمـ حـسـرـت سـرـمـسـت خـرـابـ اـيـتـدـى بـنـى بـادـهـ حـيـرـت
برـ مـهـرـ وـقـاـ اـيـغـلـى يـوـخـ كـيمـ اوـلـهـ رـغـبـت فـوتـ اـيـلمـهـ كـلـ وـارـ ايـكـنـ الدـدـمـ فـرـصـت

برـ جـامـ يـتـورـ سـاقـ كـهـ دـورـانـ بـيلـهـ قـالـزـ
تنـ برـ كـونـ اوـلـورـ خـاكـ اـيلـهـ يـكـسانـ بـيلـهـ قـالـزـ

فـكـرـاـيـسـنـ اـكـرـدـهـرـكـ اـيشـ بـحـرـبـلـادـرـ بـرـدـرـ كـرـ اـنـايـهـسـيـ بـيـكـ جـاهـ بـهـادرـ
هـرـ نـقـشـ بـرـ آـيـنـهـ اـبـهـاتـ خـدـادـرـ مـقـصـودـ دـوـ عـالـمـ كـهـ تـحـصـيـلـ رـضـاـدـرـ

برـ جـامـ يـتـورـ سـاقـ كـهـ دـورـانـ بـيلـهـ قـالـزـ
تنـ برـ كـونـ اوـلـورـ خـاكـ اـيلـهـ يـكـسانـ بـيلـهـ قـالـزـ

فـهـمـ اـيلـهـ وـدـادـىـ كـهـ جـهـاـنـ بـرـ قـوـرـوـسـدـرـ بـرـ دـمـدـهـ كـچـرـ اـيلـهـ كـفـرـيـادـ جـرـسـ دـرـ
بـوـ بـزـمـ قـادـهـ بـوـنـهـ هـنـكـامـ هـوـسـدـرـ كـلـ دـورـمـهـ كـهـ عـمـرـ مـيـتـوبـ اـنجـامـ قـسـدـرـ

برـ جـامـ يـتـورـ سـاقـ كـهـ دـورـانـ بـيلـهـ قـالـزـ
تنـ برـ كـونـ اوـلـورـ خـاكـ اـيلـهـ يـكـسانـ بـيلـهـ قـالـزـ

عاشق على

اصـلاـ كـلـيـرـ اـهـلـدـنـ اوـلـوبـ بـرـ مـدـتـ دـنـ صـكـرـهـ كـلـوـبـ بـوـ دـيـارـمـيـنـوـ آـنـارـىـ اوـذـىـ
اـيجـونـ مـسـكـنـ قـرـارـاـتـشـ *ـ وـمـلاـ بـتـاهـ وـاقـتـ تـخـلـصـ اـيلـهـ بـرـ عـصـرـدـهـ بـولـنـوبـ
مـنـاظـرـهـ اـيجـكـهـ مـشـغـولـهـ وـارـ اـيـشـ *ـ بـعـضـيـ نـسـخـهـلـكـ مـشـاهـدـهـسـيـ بـوـ اـيـكـيـ ذاتـ عـالـىـ
مـقـدـارـنـكـ هـ بـرـپـسـنـكـ آـشـيقـهـ حـسـنـ بـرـ مـعـشـوقـ مـجـازـ اـوـلـماـسـيـ مـعـلـومـ وـ آـشـكـارـ
اـيـتـدـىـ *ـ وـاقـتـ تـخـلـصـ اـيـسـهـ مـدـيـنـهـ نـامـ مـقـيـدـهـ وـ مـفـتوـنـ اـيـشـ *ـ بـيلـهـ كـهـ
آـيـدـهـهـ كـچـهـ سـوـزـلـىـ شـاهـدـنـكـ مـدـيـنـهـ نـامـ اوـلـماـقـهـ شـاهـدـهـ وـ كـوـاهـدـورـ *

ایـ کـوـبـهـ کـرـبـلـامـ مـکـمـ مـدـيـنـهـ هـ زـمـانـ کـوـبـکـاـ زـيـارـتـمـدـرـ
قبـلـهـ دـيـوبـ قـاشـلـارـیـکـاـ باـشـ اـمـكـ کـيـجـهـ کـونـدـوزـ بـنـ عـبـادـتـمـدـرـ
وـاعـشـقـ عـلـىـ اـيـسـهـ سـكـيـنـهـ نـامـهـ عـاشـقـ وـپـاـيـ بـنـدـ اـيـمـشـ بـيلـهـ کـهـ مـحـبـوـهـ پـرـیـ رـخـسـارـهـمـیـ
(شـيـشـهـ) شـهـرـيـنـهـ وـارـدـ اوـلـانـ زـمـانـ بـوـ سـوـزـلـىـ وـاقـفـ تـخـلـصـهـ يـازـوبـ کـونـهـرـوـبـ

علـىـ چـکـرـ کـيـجـهـ کـونـدـوزـ آـهـ وـزارـ
کـسـلـدـىـ مـداـواـ کـيـتـدـىـ اـخـتـيـارـ
وـاقـفـ اوـلـسـوـنـ بـوـ مـعـنـادـنـ خـبـرـدارـ
مـدـيـنـهـ کـويـهـ سـكـيـنـهـ کـلـشـ

خـلـاصـهـ صـاحـبـ طـيـعـ اـيـشـ اـشـعـارـنـدـنـ فـقـطـ فـوـقـهـ کـيـ درـجـ اوـلـونـشـ سـوـزـرـهـ
اـكـفـاـ اـيدـرـزـ

آقا ميرزا على قاضى

شوـ جـابـ مـسـتـطـابـ فـضـاـيـلـ وـمـعـارـفـ اـكـتسـابـ مـرـحـومـ اـبـراهـيمـ خـليلـ
خـانـ جـوانـ شـيـرـهـ فـوـقـ الـمـادـهـ مـقـرـبـ اوـلـاـزـ مـيرـزاـ حقـ وـيـرـدـيـ مـرـحـومـ وـلدـ اـرـشـدـ
يـدرـهـ هـاـنـسـيـكـ سـنهـ ۱۲۲۱ـ هـيـرـيـدـهـ اـبـراهـيمـ خـليلـ خـانـ حـضـرـتـلـرـ مـقـتـولـ اوـلـانـ
وقـتـ مـعـظـمـ الـبـهـدـهـ قـائـيـ خـانـ مـزـبـورـكـ قـائـنـدـنـ آـيـرـمـاـشـ اـيدـىـ ،ـ خـلـاصـهـ حـقـبـرـ
«ـ الـوـلـدـ سـرـآـيـهـ »ـ مـضـمـوـتـيـ نـظـرـهـ آـلـوـبـ قـاضـيـ مـرـحـومـيـكـ مـدـحـنـدـنـ صـرـفـ نـظـرـ
اـيـتـدـىـ .ـ شـورـادـهـ نـامـنـكـ تـخـلـيـدـنـهـ وـسـيـلـهـ اوـلـورـ اـمـيـهـ بـيلـهـ طـيـعـتـ شـاعـرـاـنـسـدـنـ
کـاهـ کـاهـ تـولـدـ اـيـدـنـ اـشـعـارـ آـبـارـدـنـ نـمـوـنـهـ اوـلـقـ اوـزـرـهـ اـنـخـابـ اـيـشـ اوـلـدـيـغـمـ اـشـبوـ
فرـدـ اـيلـهـ سـبـبـ تـنظـيـمـنـهـ عـاـدـ وـقـعـيـدـهـ لـأـجلـ الـأـيـضـاجـ درـجـ اـيـمـكـ منـاسـبـ کـورـدـكـ

شوله که :

بر کون دولت خانه سنه اهل عیال ایله فارغ بال اکلشمی ایکن ذهره نامنه اولان
صیه مرضیه می نک صوری شاهدین غیر عدیں صور تنده حضرت لری ایچون ظاهر
و غایان اولورهان ساعت شو حاله مناسب بو کوزل فردی حجله خاظر ندن ظهوره
کتورو ره.

فرد

کربدین صورت بماند نا ابد زهره مار انباشد مشتری

آصف لبازی

بو جناب مسقط الرأسی شیدمه شهر ندن او ز ایکی فرسخ مسافده واقع اولمش
لبان قریه سندن عبارت در بو وجد عصر و فرید دهر که شعر کولقده سر آمه
شعر اولمی حقیر که از جمله اعتقاد استندن در هانکه ذیلده کی اشعاری کواه صدقه
اما افسوس هزار افسوس بو طور اهل معرفت و صاحب بصیرت شخصت
سر کذشت احوالاتی و کیم اولمی حضرت لری کی هوطن و غیرهم وطن لرندن مخفی
و بوشیده دور.

نجه ایلدر کوک بو خاک درده جان او ز بر او زولز رشتانی کور کیم نجه آسان او ز
درک ندیر الله پیوند ایلمک ممکن دکل بر امل سر رشته سین کیم چرخ سر کردان
جاک جاک اولمک کرک خارند امتدن مدام کمکه بو کلاز اردن بر قاج کل خندان او ز
تیره باران غم او لدم عشق غو غاسنده جو خ او خ دکرا خ سند رار پیکان دکر پیکان او ز
آتش محنت بزی کوندن کونه موم اینسه مشیمز کوه آندوره انکشتمز سندان او ز
کوهر، طالع که الدن دوشیدی آنی بولقه مردم چشم ایکی غواص در کیم قان او ز

آصف با کنجه الحانک نشار شعر بته
رشته نظم فریانی فلت یکسان او ز

جـ. لـ. کـ. دـ. بـ. بـ. سـ. کـ. کـ. رـ. نـ. بـ. هـ. اـ. بـ. هـ.
کـ. کـ. بـ. بـ. بـ. بـ. اـ. بـ. لـ. اـ. سـ. اـ. اـ. صـ. اـ. نـ. اـ. مـ.
بر شـ. شـ. نـ. کـ. رـ. بـ. لـ. آـ. غـ. بـ. کـ. دـ. اـ. بـ. دـ. مـ.
مـ. زـ. کـ. اـ. لـ. رـ. اـ. بـ. هـ. اـ. بـ. هـ. اـ. بـ. هـ. اـ. بـ. هـ.

آصف کل رخساری کورمشی نکارک
غنجه دهنی آجله قالمش چن ایچره

اول کل رخ و شکر لب قیح ایه جک دوداغن نظم کهرغه هر کز آجهاز صدف قولا غن
دور بند واره واره یوخ اولدی هرن و آرم بلمن نه کور دی بندن ساقی جکر آیاغن
عشقمدن اول پریست کیم تا مادی بر آتش یاندر مغه او جاغن
و بردی سلام جانان یوز ناز عنوه برله بسم الله ایتدی قصاب جکدی روان بوجاغن

آصف که ترک مهرمه رول ایتدی دون شب
کویا که او ز الیه سـ. وـ. نـ. دـ. رـ. دـ. اـ. اوـ. زـ. چـ. رـ. اـ. غـ.
اول آهو وش که زنگی هریان آثار چخار عـ. اـ. اـ. رـ. چـ. فـ. اـ. وـ. اـ. رـ. اـ. یـ. اـ.
کـ. سـ. وـ. لـ. کـ. آـ. رـ. اـ. رـ. بـ. زـ. بـ. وـ. رـ. کـ. سـ. کـ. بـ. کـ. دـ. کـ. یـ. اـ. تـ. اـ. اـ. چـ. خـ. اـ.

ای آصف اول کلن خم زلفه اسید کیم
اور دو قجه شانه آهو و شم مشت ترجیخار

چوخ سعادت دی یته یار الى دلدار اینه نه که دلدارین الى یتسون اغبار اینه
ال او ز اندیم که ایدم شانه او زلف سیه بیلمدیم و بردیم یعنی کنه شهمار اینه
او خکه قور تولدی کاتدن کیده جک چاردسی یوخ دخی کیز او کیدن تیر کاندار اینه

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قره باع شعرالرندن بری حساب او نور بیله که مرحوم حاجی لطفعلی خان آذرن تخلص آتشکده آدلانان تذکرہ مندہ ذکر ایدوبدر بو گوژل فرد او جنابندندر .

خون شد دل من در طبیت خون شد نی بود * آن به که زبید اد تو شد چون شدنی بود

فرخی

بو مر حوم مغفور لکه اسم سامیسی فرخ و ابوی سنک اسم کرامیسی مشهدی
مبیح دور تولد ایدوب شیشه شهر نینده وا یام جو انلقنده بودبارده سفر آخری
اختیار ایدوب صاحب طبع در اشعار نیند بو بر فرده اکتفا ایدرز .
دل بدردش آشناق میکند راحقی از جان جدائی میکند

عارف

امم شریفی آقا حسین مولد و مذکانی دارالسلطنه تبریز محل اقامتی شدشہ شهریستند عبارتدر* اکثر نسخه‌های ملاحظه‌سی. و هم چنین بعضی تذکرہ‌لرین مطالعه‌سندین مثل نگارستان که او ز معاصری مفتون تخلص جمع و تأثیف ایدوب شو عارف دانشمندی علم ریاضیدن بهره‌مند اولدوقندن -وا* و هم چنین سنہ بیک

مذکور

غم هجریک ایله حام دلبر ادشوار کیچنی نه دیر سن روز کارم یله هر کون تار کیچنی
تمدن هرز مان طعن او خلا ری صدبار کیچنی تمام عمر با غرم قان کو زم خونبار کیچنی
ایکی سر چشمهدن در راچه ز خار کیچنی

پیغام حیش بلاچنگ کننده برله چانه قاسومنی اوزم حیران ایشم افغان کوکل غمناٹ قالسومنی
هدن بوکردش وارون ایله افلائے قالسومنی کدورت کوشه سندھ عاشقک ای پاک قالسومنی

غنم هجریک ایله حام دلبرا دشوار کچونی

پرویت-ام همیشه نار زلف مشکو نیکن باز نجیریدر بونومده هر بر تار مویکدن
توکندی صبر و طاقت جان او زلدي ج- تجویکدن قالوب شام فرا فنده جدا اخور شیدر و یکدن
نه دست زدن کاره هر کو ز نار کحسه نمی

سارالدى رنک رویم موسم فرقت خزانیله بھار و صلن دن ویرمند خبر ترکس نشانیله
اولو بدر در دسیزل شاد عشا قلک غانیله روا در محی قین ناقباليك شصت زبانیله
تمدن ه، زمان طمن، او خلاری حد مار کچونی

شب هجرنده بر پروانه ام یافتش برو بام رخک شهی قناسنده یوخ بر ذره اهمالم
بلا ردرد برله یستدی یابانه مه و سالم نولورسیل سر شکم با غریبه صرم قوب طالم
تمام عمر را غرم فان کوزوم خونبار کچسو نی

طريق نظم دوّة ق آصفا یم وده ب حاجت کلام پنج، صردن نه حاصل شرح او لامخت
علامت بس دکلی شمه جکمش آش حسرت تعجب زله کوز یاشم کورن سو یلر قالوب حیرت
ایکی سر چشمهدن در باجهه ز خار کیجسو نمی

ایکی بوز یکری منجی هجریده عمر نک شیشه سی شیشه شهرینده طاشا تو خونماقلقدن
ماعدا حقیر ایچون بر معلومات ویرمدى باری صاحب طع ایش اشمار و ایانی
قوه طیعنک نه درجه ده اول ماسنی ایضاح ایدر .

کونش نودی دکل بر توسالوب کون مکان او زره * بوز یک نورید راول ایمه دوشوب عکس آهان او زره
روان اویل جانب بستانه ایسر و روان تاکور * بوزک تو راغه قویش سر و سرکش بوستان او زره
سارالدی زکس مستنک غمندن ناتوان نر کس * بوزک کل کورد و خجندن فارادی کان او زره
کوتور کج پرده بوزدن شورش غوغابند اولدی * قیام ایتدی قیامتند قیامتلر جهان او زره
قدم باس باشنه تا بمال ایت سرفراز اویون ه قوب باش خسته عارف باسانان تک آستان او زره .

صبا غخواریم اوی غخواریه در دل اظهار ایت * خبردار اولیان غخواریی محمدن خبردار ایت
یتو شجک سایوش تو پراغدوش غخواریه سویله ه خم هجر کده حال زاریمی اظهار غخوار ایت
که ای پیان شکن مهر و فائی اولیان دلبر * تنافل الماء بر لحظه عزم کوی دلدار ایت
الدق اوپ آ کا درح ایله احوال پرستانی ه ایاقنه دوشوب اویز باشیک ایچون باره اظهار ایت
که کلش عاشق بیچاره بیانش ن صبا سویله ه که ای غخوار خواب نازدن جانی بیدار ایت
اجل ویرزا مامان جان نقدی آلق دیلر سندن ه بو غردی نله فریاد ایله هر لحظه تکرار ایت
که حسرت کنده عارف کورمدى بار من بو دنیاده

رقی بار آلمی بن کی محروم دیدار ایت

ممکن او ماز باری کورمک بر زمان اغیار سیز * کلستان ایچره کور و نوب بر کل اویون خواریز
دوری دونعش دور دوران بومادی کامجه آه ه چرخ کمتر فتاری بر دم کورمدم آزار سیز

نیدر غیتفر نایوب کو شنده بارین غیرلو ه لیک بن قلدیم غم هجران آرا غخواریز
غم بخی بمال قلدی ای مسلمان هرای ه اویاون کافرده بارب بن کی غخواریز
قبنمک داشته باز ای اهل دل بو مصر عی
ویردی عارف جای بیک حسرت ایله بار ستر

میرزا حسن

شو صاحب وجه حسن و عانق وجه حسن میرزا جعفر مر حومک خلفی
وعی محمد آقالک بزه سی در ه و مرحوم علی محمد آقا ایسے ابراهیم خلب خان
جو انشراک الا مقر بلساندن بربسدر ه اوایل سنتنده مذشی لیک امریمه مشغول
شکی شهرینه مافت قیلور ه روس دفتر خانه سنتنده مذشی لیک امریمه مشغول
اولور ه و هان سرزمند ارتحال دارنیم ایدر عنیز قوم او لمقافنه کوره او بوسف
مصر ملاحت ایچون هموطی اولان شمرا هر بریسی بر لحن ایله شاخسار محبتده
مترسم او لوبلر ه او جله دن میرزا ابو الحسن شهید تخلص بو فردی او مر حومک
ماده تاریخنده دیوب مناس او ملاقه کوره درج او لندی شهید بکفت به سال و فاتح
این مصروع هزار آد از این قامت هزار افسوس . خلاصه و تسبیه نه کوره
جنائزه سنی وطن اصلی سی شیشه شهرینه محل ایدوب بر قبور است شهردن کناره
دفن ایدرلر هان مر غزن مرحومک آدیله آدلانور که الآن میرزا حسن قبرستاده
نلو ق دیبلور ه بحر حال صاحب طبع ایش بیله که وطن ده اولان دلبر شرین
سینه دن آیلان وقت بو غزلى انشاء ایدر

الای شوخ شیرین کاربی مروت خدا حافظ
غم عشقکده بسدر چکدیکم ذات خدا حافظ
نکارا دور رویکده رقیم شادکام اولی
نم انجن اولان آواره غربت خدا حافظ
کوکلز از دحای شانه جوری قویادی کوکلز
ایده رافکده بو آساپش راحت خدا حافظ
دریکده شاد بولسن پاسانک خاطری یخز
بو کوندن بیله نالمدن اوکاز حت خدا حافظ

حسن بو ماهر رولدن وفا و مهر آزایسته
که جور اتمک اولور مهوشله عادت خدا حافظ

میرزا هریض

شو محترم اولان وجودکه اسم شربی میرزا محترم بیکدر هانسیکه کثرت
استعماله کوره میرزا هریض اولوب اوایل عمر نده بدرا حاجی بیک مر حومک
معاویه مسلمان و زوس علم لری به قدر کفایت دارا اولور برمدت دن صکره ترک و طن
مالوف ایدوب قراق محلانه رخت سفر بالغور واو مکانه عبدالله آقانک که
اور آون معابر لریندندر صیمه مرضیه سین جباله نکاحنه کتو ر بعداز آن توطن
قصدیله تقلیس شهریه عزیمت ایدر و همان سر زمینه علم و معرفی سایه سند
سردار اکرم وارانوف حضرت برینه مقرّب اولوره خلاصه حکیم الا طلاقت امریخی
یریشه تیور مکلبک که باعث قرب عجوب حقیق در سنه ۱۲۶۴ هجریه هریض
اولوب جام (کل نفس، ذا فهد الموت دن) او لم شربیان نوش ایدر غرض صاحب
طبعه دیوانی بو او را فک بر تنبیده نظره لندی الحق اشماری شرین وابیانی
تکین در غزل لایی کلابی مخلص دیرمش متختاستدن بر نجه غزله اکتفا او لندی.

نوده یوسف رسوای عالم آنچنان مارا که یوسف شهره عالم نموداز غم زلیخارا
قدم بکذار از بھر تماشای کل کلشن میان کلستان بین ناله مرغان شیدارا
در عمر خود مسیح ار مردئرازنده میکرده توبا حریق توائی زنده کردن صد مسبحه ا

منسان می پرستان بدو زخ هر زمان واعظ چه بالک از آتش محشر بود رندان رسوارا
نم ختن هر کز بر قد هچون هلال من اکر بینند خلقی شیوه آن قد بالارا
من حسرت کشیده عاشق یچاره ام جانا که از روی تو نتوانم دمی قطع تماشارا

بهار دلکشا آمد چن شد کوشة جنت
بی‌اساق بده جام پی‌سپی هر زمان

بدست غم چرادادم ندامن خودرا که مر لحظه بکردون می رسانم شیون خودرا
جفا کاری نکر کان بی‌وفا صیاد من یکدم نمی پرسد فغان عنده لیب کلشن خودرا
ز حال عاشقان غافل شدی ای بی‌وفا هردم پرم خویش محروم چه سازی دشمن خودرا
نمودم آنک قدر فرباد از بھر کرفتاری که در کنج قفس کردم در آخر مسکن خودرا
نبردم عاقبت ره جانب صبح و سال او دریدم کرچه در شام غمیش پراهن خودرا
ترجم آرهم بر حال مرغ بینوای خود مشو مغورو آخر بازوی صد افکن خودرا

مپرسیدای عنیزان شورش قلب حزینه را
که در آتش نمود من ز هجرش مسکن خودرا

کوئی که ملک را بندو هم کندر آنجا آیا که برد از من مسکن خبر آنجا
فرست ند هدرر قسم ناله مرغان تا اینکه سرخود بکشم زیر بر آنجا
شاید که پیزم تو مرا هم نکذارند هم شام نکن میکنم و هم سحر آنجا
در داکه فغان می کنم از حسرت بزمی کز حال دم نیست کی را خبر آنجا
رقم زسرکوی تو از قربی اغبار امید ندارم که بی‌ایم دکر آنجا
صد آکشیدم زدل خویش به زمش آکاه نشد یار ز حالم مکر آنجا

در کوئی تو کی رازه جاتیغ بیارد
من هم سرخود میکنم از جان سپر آنجا

قرار نیست در آن زلف تا دار امشب که کشته ام من آشنه بیقرار امشب
زنالزار سکنم باسان کوی ترا اگر بوکوی تو افند مرا کذار امشب
به حیرتم که غم خویشتن که را کوی بلب رسیده مراجان زانتظار امشب
فغان که کشند آنکه زبی قلای من نه خواب بود مرا و نه اختیار امشب
هزار کریه دل سوز کرده ام چون شمع
سیاد محفل و صلت من فکار امشب

احوال مرا که دیدن نیست هم درد دم شنیدن نیست
شب راز غم تو زنده مام با عشق تو آرمین نیست
دردم ناتوان مپرسید کاین درد مرا کشید نیست
صد سینک زندا کر پرمرا از گلشن او پریدن نیست
جان بر لیم آمدست از غم بر حال دم رسیده نیست
سنکین دلی ای کل از غم تو پیراهن دل درید نیست
مردم بهزار کونه حسرت
زهر غم تو چشیدن نیست

کویز نم بد امن آن کلمزار دست یام من ستم زده بروز کار دست
از پرمی فروش شنیدم که دوش کفت نازنده زد امن ساق مدار دست
آخر بیار مژده و صلای نسیم صبح تا کی زنم بسرز غم هجر بار دست
یابد غم روا مدار کدر کوشہ فراق آخر روا مدار کدر کوشہ فراق
دستم بد امش نرسد از جفای غیر بنکر چکونه یافت هن روز کاردست
زنخیر فکر کرده بکردن درا فکنم کرمیر سدمرا بدو زلف نکار دست

هر چند خاکره شده ام در غم و لیک
عشقت نمی کشد زمی بیقرار دست

چشمت بیک کوشمه دل از عاشقان کرفت با جلوه رخ تو قرار از جهان کرفت
هوشی که بود در سرم آن دلستان بود صبری که داشتم بدل آن تو جوان کرفت
میخواسم که از غم دل آکهت کم بیش تولب مرا نکشوده زبان کرفت
آهو وشی که صبرو قرام کرفته بود از من رعید مهر بعدیکر کسان کرفت
از سر هوای باغ و چن را برون نمود مرغ دم به محل توجون آشیان کرفت
آخر هنوز هر دو جهان شد میان خلق درستان مبکده هر کس مکان کرفت

نکذا نست تا به گلشن وصل تورو کنم
هر تو اختیار من از دل جان کرفت

جانم بلب رسیده زدست جفای چرخ یارب کسی مباد چو من در بلای چرخ
ای دلخور فریب بعهد جهان که هیچ کسر ا وفا نکرد دل بیسو فای چرخ
کر کشته می شوم ز تو دل بر نمی کنم من داده ام ز عشق تو تن بر قصای چرخ
ایکاش روز کارز آهم شود خراب من هم ز خون دیده و هم خون بهای چرخ
کاهم ذلیل ساز دوکاهی اسیر عم این بود چون کنم من از کنه رائی چرخ
کاش از مان که آدم از هیچ بر وجود می مردمی ندیدم هر کز جفای چرخ

ستک سم ببارد از این زال فته جو
فریاد بر دلی که شود آشای چرخ

دامن مکش ز دسم ای ماه سر و قامت نادا منت نکرم در عرصه قامت
آرام خواتر خلق ازوصل قامت است از هر بلا خسابت دایم کند سلامت
من پر شکته مر غم دور از چن فاده جای دکر ندارم جز کو شهای با مت
روز م چوشام بگداشت باصد فغان و ناله کربکرد چور و زم ای دل فغان ز شامت

بر حال بیقرارم رحمی بر آر یکم
نا چند نلم از توای من فدای جانت

بکش بر حنجر من حنجری چند
قیامت در جهان کویند نبود
نمید انند رسم دلبری چند
از کرنوشم زوستشن ساغری چند
ترجم آر بر هم بروی چند
زیب حمی میازار عاشقا نرا
دلاجان می دهی بر شوخ چشم
گه در پشت زنم بال و پری چند

بین عیاری آن طفل بدخوا
کویران کرده از غم کشوری چند

از غم پیوسته سوزانم چو شمع
در فرات زار و کریام چو شمع
من بحال خوبیش حیرانم چو شمع
وزغم زلفش مپرس احوال من
خر از دستت نخواهم برد جان
بسکه خون کشته دامام چو ضمع
دواد آد از کریام چو شمع
ناسحر که در غم مانم چو شمع
در قره باع
که رنجان می سدم در قره باع

می زهری چشیدم در قره باع
که نرجان می سدم در قره باع

نصیم گن الی شهر دیکر
بلکام دل ذکلزار و صالت
تو در شهر دکر آسوده من
فغان از حسرت درد خواهی
بیاسکز آرزوی دیدن تو
جه هابی تو شنیدم در قره باع

مرای کشد انتظاری که دارم
شده دجله خون کناری که دارم
که در دست تست اختیاری که دارم
زهجان ارزوزکاری که دارم
جه سازم از این بیقراری که دارم
بیاد لب سکه خون کریم از دل
بکش تیغ خود را بشی بیقرارم
الهی بکار فرمکن هم نصیش
تو برمی کشی دامن خود زدست
کبر تست این جان سپاری دکدارم

مریاض چشم آهوی تو باشم
غلام خال هن وی تو باشم
کرفار غم زلف تو گردم
کاتم کرده از غم قامت تو
به فردوسم اکر خواند صدبار
زندوق دل دوان سوی تو باشم
من انکدشت این شرم جگرسوز
که یکدم مائل روی تو باشم
فدا شیوه قد تو گردم
بریشان حال کیسوی تو باشم
در آندم می خوری افسوس بمن
که خائ کلشن کوی تو باشم

ساجری

ساغری

بو ساغری تخلص اولان * و ساغر معرفتند بی نصیب اویلان * و ساغری
لطفتند سال و فانی آکلاشیلان شخصین نام نامی می و هم چنین
ساغر محمری مسقط الرأسی اولان شیشه شهریسته طاشه تو قو نوب و سنان ذات
عالی مقدار نک اسم کرامیسی آخوند ملا زین العابدین در معظم اله اوایل

ستدن جدکله بنه کی هموطنی اولان علمای عظاملرین و هم چنین ابوی والامقامی
آخوند ملا صادق مرحوت قو مقنده تحصیل کلات ایجون بو انورمش « و سنه
بیک ایکی بوز او تو ز منجی هجریدن عمرک آخرینه تک مدر لقه و شعر کولنه
هانیکه سبب فو امر بوج جسم رو حددر مشغول واریتش خلاصه صاحب دیوان
در فارسی و زکی دیوانشدن منتخب اولان اشعار شوندر که بطریق یادکار
ثبت دفر اشعار او نمای .

ای کوکا محو ایله دلدن و صل جانان صورین نقش قبل تابند بوندن بوبه هجران صورین
عادت ایله ای کوکل هجران و دینه یانمه کل فراموش ایله اول مهر در خشان صورین
یوخ و فاسی دلبرک هر کز وفا ایتر کا ایامه هر کز تنا مهر جانان صورین
کافر او لدک زلف بر چنیدن ای دل توبه قیل کل چیاردلدن بوكون زلم پریشان صورین
ای کوکا عشق حقیقتدن دم اور بر - قی تاپ خواطر کدن محو قیل اول ما کنهان صورین
یاندیدی پروانه تک بال پرین هجر او دینه ایمه هر کس جهان اشمع سوزان صورین

کل جانکدن کوتور ال ساعری خوشدر نمات

سم آرزو قیمه لب ولع زنخدان صورین

دل دوشوب زلف پریشانه کرفتار اولش یشوب مطلبه کوکلوم بکا اغیار اولش
باق کریبا نیه ای کا فربی رحم سقون کوزومک قانلو باشندان نجه کازار اولش
کورمه مشدیم یوزنی کوردوم او کل چه ره سی کل کلشن کوزنی هر بزی بر خوار اولش
باغه سیر ایندی اول کلخ پاکیزه که کل کوروب چهره سی عاشق دیدار اولش
طره درونه بکا اولسادی بر کون راحت شانه و باد کوکل سرغنه خونخوار اولش
بد نیم نایاب آتش هجرانه دوشوب ایده کور قطع حیالک به کیم زار اولش
ای اجل تاپ منی سن ایله بو نمدن آزاد دلبرم ترکیم ایدوب غیره کیدوب یار اولش

ساغری قیمه تکایت که بکا یوخ غم خوار

تیر پیکانی کوکله بکا غم خوارا و لش

ترجم ایلمز هر چند کلرخ یاره یالوارم ندیم برکلدن او ثری هر زمان مین خاره یالوارم
وصالندن اولوب محروم هجران آتشی اوزره فنان نله ایله یاش دوکوب اغیاره یالوارم
سی کوکله بکا ممکن دکل بر رهم یوق سنده سر کوکده هر لحظه در دیواره یالوارم
سالوبدر عقرب ذلفون قفر دورنده سیر ایله قیلوب کوهوم پریشان زلف عنبرباره یالوارم
کوکل سرغنی صید ایتدی ایکی جlad جادوسی خلاص ایغز ندیم اول غرمه خونخواره یالوارم
صبح شامی قیلمش برابر زلف رخاری کمی اول صبحه کاهی طرة طرده یالوارم
دویوبدر ساغری جانه دیون در دینی جانه
اولوبدر خانه ویرانه کیدوب کفاره یالوارم

کوکل سرغنی من اول طرة طراره تایشوردم دل دبوانی اوزلف عنبر باره تا پیشوردم
زبس فریاد قیله ای صرغ دل سینه مه قان اولدی کوکل برکله سین اول غمزه خونخواره تایشوردم
بن جان دلم هر کز جهاندا کورمدي راحت طریق عشقه جاد و دل بن یاره تایشوردم
کوکل کل توه قبل کیم بت پرست لکدن هم بقدور دخی بسرستی بن نجه ایل دلداره تایشوردم
بکا مشکل که بوندن بیله قالماق دار دنیاده کلیمی او زایله بن ور قوب بر خاره تایشوردم
آناندا غمزه او خین سینه یک نار ایله جانان خدناک تیر پیکانه تک دل بیماره تایشوردم
آلوبدر دین ایمانی الدن ساغری اول بت
ایدوب غفلت عجب ایمانی کفاره تایشوردم

کوکله تک کوزلرم نوزی نم بیمار در کوکلوم جمالک کلشنده عنده زار در کوکلوم
حدز قیل اوزمه شانه زلف بر چینه سن ای لی مسلسل زلف بر چینکده مجنون وارد کوکلوم
لب و چشمک خیالی قانه دوندرمش کوکل ملکین ایلغاد تک قاندان دلوب سرشار در کوکلوم
خیال طرمه پر چین ایله شام صباح اولماز قسم اول طرمه مشکنه دایم تار در کوکلوم
سر کوا پتلرینه هرنه وار هسیم قیلیم بن نصور ایمه ای در با کیم وارد کوکلوم
کو زی عده خوابله بر استراحت یوق بکاهردم سنک فکر خیالکه عجب بیدار در کوکلوم
قو جالق یاه دوندردی قدک ای ساعری لکن
کوکل هر کز قو جاللز عشق دیدار در کوکلوم

دهنک وار یو خین هیچ کان ایمزر ایدیم
بلسیدیم آنی یوخ با غریبی قان ایمزر ایدیم
هر یتن خامه غم عشقی عیان ایمزر ایدیم
درد عشقی بو کوکل ایچره نهان ایمزر ایدیم
حاشانه که دخنی اوندا مکان ایمزر ایدیم
بلعیدیم طغه اغباری سر گوینده
آکلاسیدیم کله جک یانه بیک عشهوه الله
کوزیا شم صفحه رخشاره روان ایمزر ایدیم
وصل مقدور بکا او لسه ایدی عالمه میل فردوس برین قصد جنان ایمزر ایدیم

بیلمه دیم یار بن حالمه اولش واقف
ساغری بیلسه ایدیم آه فغان ایمزر ایدیم

یوز کدن آل تقایین سالیره کل شرمدار او لسون کاستان ایچر کلدر حسر تند خوار زار او لسون
کوکا مرغی پریشان زاف راهیج امدادی این بن کوکم کی یارب او زلی بیقرار او لسون
رقب رو سه قیلدی بخ محروم وصلندن کوروم کیم خانه سی کوکام ایویتک تارمار او لسون
غیمت بیل بهار ایامنی ایدل فغان ایله وفا بقدر بوعزه ایل دولانسون نوچهار او لسون
یوزیک کوردون بخون جانو برمدک ای عانق صادق طراق عشق در جاندان کبر لسنده عار او لسون
سر رو شدم اهل دلدن عاشق مسحوق رفتارین دیدیلر او لموب عالمه عاشق بختیار او لسون
اجل بیکی کریانم دوتوب جانم آلان وقه رفق قیلدیم بمو شعری تا جهانه یادکار او لسون
دخنی نظم ایلمه ایساغری شعر غزل بسدر
جهان اهله سر تو رخورام کیم آشکار او لسون

اور شانه نی اول زلف پریشانه داغلسوون دلار دوکولوب جمله بیانه داغلسوون
کل ویرمه بکا وعده وصلی حذر ایله قور قوم بود رکم خلفه بو افسانه داغلسوون
چاک ایلمه قلمده کربیان عذارک آچه او قدر رویکی بیکانه داغلسوون
جمع ایلمه زلی بوزیکه ایله پریشان فوی ابر کی مهر درخشانه داغلسوون

بیت محن هجرده یادی دل زاریم ای وصل مدد قیل که بو کاشانه داغلسوون
بیک دل جمع او لو بزلف پریشانکا بنیز قوی آه چکوم هر بری بريانه داغلسوون
هجران المی قیلدی فراموش وصالی
ای ساغری آه ایله بو ویرانه داغلسوون
ای شانه او تان طرہ افشنانه دکه جانم چبار اول زلف پریشانه دکه
ایته کونی قاره بنم زلف حذر قیل جین چین دوکاوب مهر درخشانه دکه
ای سرمہ حیا ایله کونم ایلمه تیره جسم سبه نرکس قشنه دکه
ای زلف حیا قیل منی سن ایته پریشان هر دم دوکولوب اول مه تابانه دکه
جنت قاپوین با غلامه سن عاشق زاره ای باد صبا چاک سکریبانه دکه
قوی جانی چیفسون بکار حرم ایلمه جراح ال اورمه بکا ناوک بیکانه دکه
بشه او بی ساغریتک باد حذر قیل
هر لحظه اسوب سیب بزنخدانه دکه
وا ای او کوندن کیم انطردن ما ز خساریم کیده وصل ایون ویران ایدوب قهر ایله دلداریم کیده
بیله کیم بوقدر قراریم بزم دلدار سز قطع او لور بالله حیاتم ترک ایدوب یاریم کیده
چسنه جانم جسم دن مشکل دکا هر کز بکا بر قیامتدر بکا کر زلف زناریم کیده
ای کوکل کام آل وصال دن مقام و صدر قور قارم دور فلکدن یار غخواریم کیده
دور غیتمدرو لان باشنه ایدل دلبرک خوفم اونداندر کوک بوسرو رفقاریم کیده
ای کر زوم ایله نظر رخسار یاره قور قارم کیم بخ تها قویوب اول چشم خماریم کیده
ساغری اولدی کتاب هجران اوینده آتشه
ترسم اونداندر کوکلدن ناله زاریم کیده

غبرین زلفدی یا شام غرباندر بو دوشوب آی چهره سنه زلف پریشاندر بو
بیلمرم چشمدی یا فته مژدم نز مت خون برزدی یا نرکس فناندر بو
طاق محابدی یا قبه اهل دلدر آی کی زلف راسنده غایاندر بو
صفدر قلب شکندر که جکوب ختجرنی نیزه و تیردی یانادک مرگاندر بو
لالدر یاسمن نستن باغ بهشت بو نه منظردی نه عارض نه کلستاندر بو
عقد شبندی دوشوب غمجه سیراب اوژره یوقسه بروپیدی یا کوهه دندانه بو
آغزینی درک ایده بیلمک بکا چوق مشکادر وہ بجه درک ایده نکته بناندو بو

سالک راه محبت آدی عشق فویوب

ساغری بن نه بیلوم آتش سوزاندر بو

زلفدر مسله مودر بو مشکدر طره کیسو در بو

طاق پیوسته ابرودر بو قوسدر قوس فژحدر یوقسه

ایکی بیماردی طاق آلتده تکه قیلمش ایکی آهودر بو

کل نسرینه دی یا رودر بو ند بیضادی بو یا وجه حسن

ایکی سحاردی جادودر بو فتندر نرکس نهلا دی کوزک

بیلی درک ایده بیلمز دیده نجه درک ایده آنی مودر بو

سوردم آغزینی بکاویردی جواب یوقدی برشی کهدیوم بودر بو

کوز قره سید دوشوب چهره سنه

ساغری خالیدی هندو در بو

وصلده قهر قیلوب عاشقه جانان کتدى روح ایدی جسم آراجسمی قویوب جان کندقو بوب
روزیمی تیره قیلوب زلف پریشانی کی نظر مدن او زمان کم مه کشمان کتدى
باد هرآن ستم اسدی کلستانزه فصل کلزار خزان اولدی کلستان کتدى
قیامامش شرح غم هجری بت کافر کیش زلف تک کوکامزی قیلدی پریشان کتدى

رخت کوکلون ایله رخش او زره نکاریم کور دیم نظر یتندن دیه سن آتش سوزان کتدى
وصلدهن ایله دی محروم بی دور فلک اوله حق برده دیوم شکر که هر ان کتدى

سوز هر ان سالوب جانی اول ماه لقا
ساغری عیش ایونی ایله دی ویران کتدى

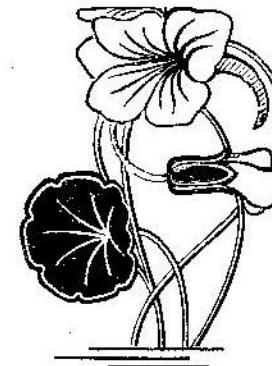
ایم رغ دل بکو که کرفوار کیستی فریاد میکنی نوجین زار کیستی
بال و پرت شکسته و غلطیه بخون محروم نیغ غممه خونخوار کیستی
نهایا کداشتی تو مرا رفی از برم ای مرغ بر شکسته به کلزار کیستی
فریاد میکنی که طیم بیاورید می پر سمت بکو که تو بیمار کیستی
یکجا وطن نکرده ای رویاه دل آکه لشد کی که پی کار کیستی
سر زیر بال خویش نهادی چین چرا ای پر شکسته خسته دیدار کیستی
پرسید مرغ دل زمن ناتوان بکو
ای ساغری تو خویش کرفوار کیستی

عنان دل زکفم در ربود کل روی فرشته خوی پری روی عنبین موبی
فرار نیست بدل روز شب پر بشانم زتاب زلف سیاهی و تار کیسوی
بدست مانبود اختبار خود اکنون عنان بدست ندارم کشد به هر سوی
به کلستان رخ تو ز آنکه کل چند بروی خوب تو خال است یا که هندوی
حدر ز چشم سیاه تو می کند هم عن الخصوص زقدت که سرو دل جویی
هم امید نیست بود خوب زخم دل مارا کشیده است از آن زلف مشکبو بوبی

ز چشم دوست مشو ساغری دمی غافل
بحای خلف زمی خانه باده می جویی

بسکه در فرقت تو ناله^۱ و افغان کردم همرا چون سر زلف تو پریشان کردم
شود از جنس محبت بوداین مارا بس تن خودرا هدف تا لوک پیشان کردم
تو مبندار که رقم به کلستان بیتسو با خیال رخ تو سیر کلستان کردم
ترسم از مرگنباشد نکنم خوف ذیبغ خضرسان نوش از آن جشمہ حوان کردم
مکن آزاد بکن تا برهم از غم دل دست بر دامن توای شه خوبان کردم
کریدر روز وصال تو زمان نیست عجب دم وصل تو خجال شب هجران کردم

ساغری مست شدم بی می باده اکنون
چون تصوّر می لعل لب جاتان کردم

علیل

شدو وجود جلیل القدرک اسم شریفی آقا عبدالرحیم ابن ملا محمد باقر
بن ملا اسماعیل ابن ملا حافظ ابن ملا مصطفی ابن ملا محمد بن ملا محمد شریف
ابن ملا مؤمن علی ابن ملا یسن ابن ملا محسن در آخوند ملا اسماعیل هانه که
حقیرک جدی آقا عبدالرحیم مجتبی مرحومک جدی مسجدی حساب او تور ایام
جو انگنه شیشه شهری وطن اصلیسنه ترجیح ویربر وطن اصلیس و مسقط
اراسی ایسه (زنگروز) توپراقنه واقع اویش (چولونور) آدلانان یردن عبارتدر
غرض علمدن بی بهره اولماقلق معظم الیک ارث پدر اولماافقته کوره بیو جب
(ومن یشا بهبه فاظلم) ابوی والامقامی آخوند ملا محمد باقر مرحومک حضورینه
مقدماتی تمام ایدر بعداز آن کسب کالات ایمکچون عتبات عالیانه مشرف اولور و او
اما کن متبر کده بقدر مفروم جناب شیخ احمد بحری مرحوم اعیان الله مقامه دن
وسایر علمای عظام و فقهای ذوی العز و الاحترامدن تحصیل علوم ایدر درجه

اجتیاده چاتاندن سکره بمقادیه حب الوطن من الایمان ملاحظه بیور وطن اصلیی اولان شیشه شهرینه مهر و محبت سالوب ماودت بیور دیلر * بعده اور و دعلم و معرفتی سایه سنده اینای وطن اینجراه افتتاب عالماب کی مشهور و مرجع کل اولماقاوه جهته محسود تزدیک و دور او لور * بضمول * شب پیره کروصل آفتاب نخواهد رونق بازار آفتاب نکاهد * غرض بعضی صاحب غرض شخصلر که باطنی اولان مرضلری معظم الیک ایپراطور اعظم و جانشینی سردار اکرم حضر تلیثک نظر لزنه متهم او لمانه باعث او لور (سردار اکرم) (وارنسوف) جنابلری ایسهمد علیلک بهان اولان سوزلرینه باور ایدوب تحت الحفظ حضوره طلب او لمانه حکم و بیرون معظم الی دارالسیور اولان قهليس شهرینه وارد اولان کی حقنده دییان بہتانلری جانشین حضورنده او زیندن دفع و رفع ایدره بمده وطنه عودت اینکنه اذن ایستبور سردار اکرم ایسهم را لبله بیک بو طحلتک و بدی بوز آلمش آلتی مناطقند پول مستمری فرار فربوب انصرافه اذن و بیرون هانیکه امک و رهله هان مو اجیدن بی بھر دکلر خلاصه نجه مدت شیشه ده قالاندن سکره بعضی علنہ کوره هانسکدو نسخمه درج او لمانی حکیم اولان شخصلر ک من اجنده ناخوش دو شردی شیشه محبت ریشه دن قطع علاقه ایدوب قصد توطنیه شیروان بهشت نشانه طرف رخت سفر با غلادی * او او سر زمینده سکز آی اقامت ایند کن سکره محرم الحرام آینک دو قوزنجی کوننده عالم بقایه رحلت ایدر * و روحنی عاشورا کوننده کوفی و شامبلر الشده ذیع او لنان غریب کر بلا اعنی جناب سیدالشہدا علیه التحیۃ والثایه فدا ایدر * و همان کونیک شامی او غریب اینجون شام غریبان او لور

اولو نوشت صورتی صورت حالی بیان ایدر * باری بر نجفه مدت دن سکره شما خی
حاکمی غوبر ناطور (کیناز طرخار) او فک خر جبله نعشی عتبات عالیات عرشی
در رجاه حمل ایدرلر * بهر حال صاحب طبع و نصانیف ایمیش نتایج خاطر شریفندن
 فقط تعجب نامه دن سکره ثبت اولو نوشت قصیده اکتفا ایدوب درج ایندم

تعزیت نامه نک صورتی

عالیجناب قدوسی القاب فضائل و کالات نصاب جلی الائمه معارف انتساب
ذکین خاتم فراست و خاتم نکین زکاوت غرہ جبہ بنیش جبہ عرہ دانش نور
حدقه دقافت و نور حدیقة صداقت معدن الفواضل و الفوایض ادام الله شانه
وفصله باز انجاکه از فراز بارکاه ایجاد آوای بلند کل شئ هالک الاوجبه بسامع
قاف تافق کل کائنات رسیده و کتابه حلی (کل من علیها فان) برایوان وجود هر
محنوق نقش کردیده پس جمیع طبقات مکونات راحتی است که از مشربه (کل نفس
ذائقه الموت) شربت موت را باید حشنه و عموم افس و آفاق رزالزوی است
که بحکم و مکان نفس ان تموت الایاذن الله کتاباً مؤجلاً سفر آخرت را لابد
کشند مع هذا دواترا از خامه دست بردل و قرارا از سیاهی یا مدورت در کل که
یامداد کدام خامه و قلم خبر وفات جناب قدس مأب عبادت نصات شهدا نواب
علیین شبات موحد کوش، نشین و مجرد خلوت کزین عارف معارف حق و البین
شارح تفاسیر موعظة لامتعین آقای معلم و مکرم و مفخم آقای میرزا عبدالرحیم
آقای اعلی الله مقامه را بوقف بیان آورده بالجناب سعادت ما به که پرتو آن کوهر

و شعشهه آن اختراست اعلام نماید و زبان راچه طافت که بعظیه آن نطق کشاید باید ملول و اشکبار ماندن و دیدم سلام و رحمت باز مبرور فردوس مقام خواندن بعداز محنت و حسرت بسیار و پس از حزن و حیرت بی شمارا بینه را توان کفت چون حکیم ملک و ملکوت و خالق حی لایموت از قرار حکمت و صلاح وازدو رحمت و فلاح مسافران عالم پاکرا بدین منزل آب و خاک جهه تحصیل فضایل نفانی و تکمیل خصایل انسانی و کسب مواد استعدادات و سعادات فرستاده که جند روزی در قابلیت و شایسته کی خود کوشیده بمقاد (خیر الزاد التقوی) زادمعاد ذخیره المعاذر اینعرفت بازی و پرهیز کاری سر انجام کرده بوطن اصلی و عالم علوی مراجعت نموده داخل مضمون (فادخی فی عبادی و ادخی جنتی) کردند پس توقيع بقا از مهربی و تاعین محال و طلب زندگی در این محل فنا امری دو زاز خیال بنای ابدان رابر ابدان عمر روان کذاشته اند و اجسام را بجهة عاریت روح بریادشته پس همه افراد انس و آحاد جنس را ناجار استکه وداع متاع حبیه فانی نموده مستعارات این جهانی را در کرده البه بدار القرار قرار کرده ازان استکه از فاضل بهشت مقام بدعوت عالم غیب که حقیقت بنیان جوهر نفس الامر نشاء فانی رار هکذر عالم باقی دانسته اند بعلم ارواح پاک رحلت کرده و چون وفات آن جنت مکان در روز نهم شهر محرم الحرام سنه ۱۲۷۴ و یوم پنجم شنبه واقع بود همای روح سعادت سایش از ساحت دنیا بفضای آخرت و کلزار جنت در آن تاریخ طیران نموده پس ماده تاریخ وفات آنسعادت مندار جند در اینصرع مرتبا شد (همانی رفت از دنیا بمحنت) ولی نظر باینکه آن عنبرز در علم و کمال و فصاحت و موعظه بسر حد کمال بود مناسب شد که تاریخ وفات آنواعظ راهنمای همین (واعظ راهنمای) باشد و چون آن متکلم من الحق إلى الحق في الحق للحق در ایام شهادت و مصائب حضرت امام حسین مظلوم علیه السلام وفات کرد از عین سعادت

خاصه تاریخ وفات او (یا حق یا حسین مظلوم) انس و اوی افساد و چون امراء و اعیان و اشراف و ائمها شهرب شماخی که در تعظیم و تکریم نعش آن جناب حاضر بودند در این صورت چون غبار اثر غربت بر آینه احوالش نه نشسته بود از آنجهه (لالغريب) تاریخ وفات او شد والحاصل دعای خیر از زبان همه افراد در باره آن مرحوم مغفور جاری شد که رحمت خدا بود با پس سال تاریخ وفات آن جناب همین شد (رحمت خدا باو بود) وزمانی که در حوال ضریع اقدس امام زاده علیهم السلام بر سم امانت مدفون شد باز همه ناس در سر قبرش دست بر داشته دعا کردن که عطر الله مضجعهم با سعادت روحانیه سال وفات آن بهشت مقام همین (عطر الله مضجعهم) تاریخ افساد در اینصورت بجناب شاهین اوی که از وقوع این مصیبت بطريق دل بستکان عالم صورت خاطر حقیقت ناظر را بیتابی نداده مند آرای اینجنون تسلیم و رضا باشند* (ان الله يحب الصابرين*) و مذاق شکیب را بشکر شکر * لئن شکر تم لا زید نکم* شبین سازند * (ان الله و اناليه راجعون) مخلص حقیقی محمود اقا

زنور ذات خداوند قادر معبدود	محمد عربی و علی وصی موجود
بحمد شکر الله و نعمت آن محمود	ملائک رسول انبیا زبان بکشود

علی ولی خدا و خدا ولی علی است

کتند جله خلائق بقدرت جبار	زعترش کرسی ولوح قلمه اشجار
بروج عالم علوی شموس با اقار	وحوش جن و ملائک بصدق این اقرار

علی ولی خدا و خدا ولی علیست

دیکر صفووف ملائک بعلم لاهوت	صنوف جله خلائق سرادق ناسوت
حجاب ارض ساوات جامع جبروت	خطاب کرد بکفنا بسامع ملکوت
علی ولی خدا و خدا ولی علیست	

بنفسه نرکس و سوسن شفایق از هار
شیعاع شمس و فرق بلکه جمله آن آر
به طبق حکم خداوند عالم اسرار
برغم اتف متفاق چنان تهدید اظهار
عن ونی خدا و خدا ولی علیست

بذوق عشق توای سرورمه خوبان
بسوخت جان و دل عاشقان سرکردان
حیات بخش شده هم قصور در رضوان
نجبات داد علیش ز حیرت نیران
علی ولی خدا و خدا ولی علیست

﴿ حاجی میرزا علیقلی ﴾

شو عالم و عامل و فقیه کامل تولد ایدوبدر شیشه‌ده و اوایل سنته تربیت
تابوب ابویسی میرزا یوسف مرحومک و شهرینک سائر علمائینک حضورند
صکره اکمال تحصیل ایجون غتاب عالیاه مشرف اولوب «سید جلیل و عالم نیل
جناب حاجی سید کاظم رشتی اعلی الله مقامه نک حضور پرنور لزنه تحصیلک
کله یستورندن صکره وطن اصلی سی اولان شیشه شهریسه مراجعت بیوروب
احکام دین میین سید المرسلین صلی الله علیه و آله و سلم پیشرفتند و چهارده
معصومک فضائل و منافعی کشف امکنه خادم شریعت غرّا اولوب فضائل آل
محمد علیه السلامده نجه جلد کتاب لر عرب و فارس دیلنده اصنیف بیوروب
فروعات باره سندده رساله علیه یازو بذر و انواع اقسام خطبه‌لر توحیده عربجه
الشاء بیوربلر و اون ایکی امامک فضایلنده دوازده امام طریق ایه مختلف
وزنلرده نجه دوازده اماملر عربجه او ز طبع شعرلرینک اثارندن یادکار قویو بذر
اکریجه مرجومک اشعار و منظومه‌سی الده دکل که متعدد قصیده‌لر ذکرو قید
اولنه انجق بو حالده دوازده اماملرنه ز، بریسی الده اویاه کوره بروجه آتی

قد اوئتدی هر چند مرحوم غفاران پناهک تاریخ ولادت و وفاتی الده دکل که
عنایا درج اولنه نهایت تحقیقاته کوره آز عمر ایدوب و مکنه مشرفاده داعی
حقه لیک دیوب احابت امر حق ایدوب و حق تعالیه ابدی مهمان قالمشلر.
(رحمه الله تعالی علیه)

سلیل یارب علی شمس الصبحی نور حق و سراج العالمین
و علی البدرا المذیر بمنده حججه الله امیر المؤمنین
وعلی المصوّمة المظلومة فاطم الزهراء ام لاطیه بن
حسن الخلق عماد المارفین
وعلی نجم الہـ ای طودالیه
وعلی کهف النجاة و التلقی
وعلی سر الخصوع والخشوع
باقر المالم ملا ذالعـالـمـین
وعلی حـیـ الـلـوـمـ وـ السـنـ
منبع الصدق و رکن الصادقین
وعلی کاشف اسرار الحكم
کاظم الغیظ امان الحائفین
وعلی بـابـ الـھـ دـیـ نـورـ الدـجـیـ
وعلی الرـاضـیـ بـتـقـدـیرـ القـضـاءـ
وارث الحوض و ساقی المتین
صاحب الجود جوادالصالحين
وعلی الحبل المتین الاشقـاءـ
هادی الخلق و منجی الهاکـینـ
وعلی الشافع فـی يوم المـاءـ
وعلی الحصن المتیع الحسن
معدن الفیض مناسع للانـدـینـ
وعلی السـرـامـصـوـنـ الغـائـبـ

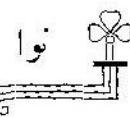
بابا مک

شو جنت مکان و خلد آشیان تولد ایدوب (مهر بانلو) قریه-سنده نجه که معلوم
اولور بودات عالی مقدار ویکو اطوار بودیاردہ جمله عرفادن و ذمرة شعرادن

محسوب اولورمش بیلهک مرحوم قاسم بک ذا کر تخلص معظم الیهک وفات ایتدیک وقت بوتأسف آمیز سوزلره مترنم اولور.

دیغا کنندی بربر درد بلنلر فردمن قالدم جهاندا خاطری غم کین دلی پردردمن قالدم متاع جان خریدایندی رقیان کرم ایکن بازار بوزولدی رونق آنچق قالدی آسردمن قالدم ایدر سیر کلاستان بقا آق کونلولر هیان قره کون ایجره کل برک خزان تک زردمن قالدم حقبت مهزینه بستدلر مردره علم بکا بوعار یغزی همین نامرد من قالدم خالات اهلی خاک کمباتک نایدید اولدی دوتوب راه عدم اکسیر طبمان کردمن قالدم کوروب دهرک و فاسک چکدیلر ای عدش دنیادن بورو ران ملکده صدحیف تن پروردمن قالدم وزیر شاه رخ دوتندی پیاده خانه فرزه سمندو فیل لئک اولدی بوزولدی ترد من قالدم مصیبت سالنک تاریخی اولدی سال تاریخی کو جوب استاد ذا کری هنرشا کردمن قالدم خلاصه صاحب افکار و ابکار در وبو شعر آبدار آنک نتایج خاطرندن بطريق یادکار ثبت دفتر اولندی.

مشک بازارک کشادایلر یتورو سه کر صباحی اهل چینه نکهت کیسوی عبر باریک

بو منبع جود و سیخا* و معدن فیض و عطاکه خوان نوالی و سفره احسانی غد و عشا* و صبح و مسامع فقراء* و موقع مساکین وضع فادر* نل خاکستری مطبیخ جود دیندن آتلان خاکستر و انجم واختر آنک آد فازانان اولان قدور دا باتنک زیر ندن حیقان پشراهه واخکر در نام نامی و اسم کرامی سی جنت مکان و خلد اشیان جعفر

قلیخان مرحوم که محمد حسن آقای جوانشیرک شبی در* و محمد حسن آقای مغفور ایسه ابراهیم خلیل خان مبرورک او لنجی او غلیدر* که فراست و لیاقت جهته او جناب او زیچون جانشین انتخاب ایتش ایعش ولکن بحضور (العبدید بر واله بقدر) خان حان حیاته ایکن پیمانه اجل نوش ایدوب مختصر بو شیر بجهه که جوانشیرک ایجره جوان شیر کبی شجاعت و صولتی واریعش (پیلان) و دلیران بی پروا آنک شمشیر آتش باریتک دمندن شیر قباقدن پروانه فرار ایدن کی قاچار مشار جد بزر کواری (ابراهیم خلیل خان) لک کلشن عمری خزان اولاندن صکره بعضی جهاته کوره (دولت علیه ایرانه) ملحق اولوب و مرحوم فتحمن شاهه تقرب پتروب و حضرت شاهک رکابنده نمایان قتلحلر ایندکدن صکره وطن مالوفه مراجعت قیلوب و بر آزمدندن صکره حسب الامر امپاطور اعظم معظم الیه تحت الحفظنه (پطر بورغ) پای تختینه آپارلر و بدست سکنر ایل اوراده قالدقدن صکره منصب (کترالقه) نائل او لوب دوباره قلمبه عودت بیوروب و سنه بیک ایکی بوز هشتاد دورده کرا اجل چنگانه کرفتار اولوب خوش آباد عدمه وارد اولور (بلی)

دنیا بیشال کوزه زرین است که آب در اولتخت کهی شیرین است
بر ضرّه مشوکه عمر من چندین است این اسب اجل مدام زیر زین است
خلاصه الكلام صاحب طبع روشن و خداوند کلام مستحسن درکه او جمله دن
میرزا حقوقی صفا تخلص مرحومه و بر دیکی جوابی و حضرت سید الشهدا
علیه السلام مصایننده انشاد ایتدیک ترجیع بندک بر بندینه اکتفا اولندی .

جواب میرزا ای حق ویرد صفا تخلص

سوی باران و فایشه سلامی دارم غله و دله عجب طرفه کلامی دارم
رخنی بوشم از این عرض کنم فرض العین چونکه در پیش شما شهرت نامی دارم

نیمی ۶۰ نیمی
کرچه ماتیم و پیاده زچن کردش چرخ اسب دزد بده و در دست خبای داره
نیست در شیشه مافق حلالی زحرام کربولش بکنی رخش حرایی دارم
غرض من همه شو خیست و نه صدق صفا بر متر سید که از کله لامبدارم

ای نواکر نکنی راضی دان قاضی را
باتوتا روز جزا بحث مدآمی دارم

سینه (وله)

دود دم کرفت رخ چرخ و مهره ماه
چون ابرنو بهار فلک بلک می نداد راه
جند ازکه در فلک بلک می نداد راه
سکفتا بجهتنی که خدایا ترا بشاه
جسیریل از تردد افلاک باز ماند
آیاچه شد که چاک کربیان نمود صبح
آمدنداز هاتف غیبی که یا امین

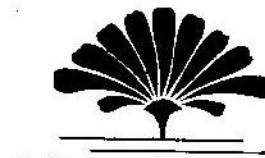
امروز روز قتل حسین ابن مصطفی است
امروز روز ماتم مجموع انبیاست

سینه (فنا)

بو رضوان جایگاه و غفران پناه جناب میرزا بک بابا میرزا علی یار مرحومک
او غنی و مغفور میرزا بک بابانک نووسی و میرور میرزا طاهرک نیزه سیدر
میرزا بک بابا طاهر زاده ایسه اصادا قره داغنک سر آب محنه کرمه رود

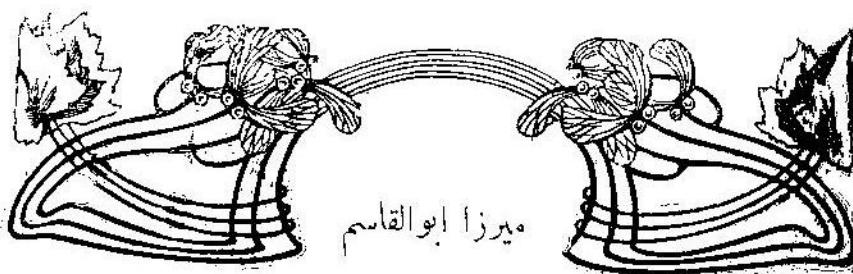
قصه سنده در که یکرمی سنده شیشه شهرینه دیارندن هجرت ایدوب مرحوم محمد
حسن آقای جوانشیرک حضور نه امر میرزا لقه مباشر اولوب مختصر بوقا
نخلص شیشه شهرنده تولد ایدوب ایضاً بو دیارده تعلیم و تربیه تابوب از جمله
عرفا و شعرای متازدن بری سیدر و بیویک خان جنت مکانک خدمتنده منشی
و صاحب احترام شخصلک بریسی اولوب نهربا هشتاد یاشنده ایکن سوات
میسیحیه نک بیک سکز یوز آلتیش یدی نجی سنده عالم فادن دآر بقایه رحلت
بیوروب خلاصه بو فرد او مرحوم دندرکه بطریق یادکار صفحه روز کارده
مسطور اولندی .

هر که خواهد که شود بادشه ملک جهان مدنی بر در ابن شاه کدانی بکند

ظاهر الآيات كشف الينسات
مرج البحرین در الزاهرات
والحسين المتاجن بالحکرات
وعلی الباقر سر المزلاط
وعلی الكاظم نوراً للهدا
الرّضی بالقطاء، روح الحیات
حسن الحق قوام الحسنات
رحمة الله ظهیراً للنجات
معنی التنزیل تأویل السمات
ونسمة بهدا هم سنوات
ونجاتاً بهم في العرصات
الذی تاب به آدم فاز واقتصر
ناظم الامة والشیعۃ من نار السفر
ولله الحسن وفي الخلق حسیاً قد ظهر
باقر العلم وبالصادق من قول امر
رحمة الله رضی بقضائی وقدر
قائم غاب عن العین تحلى باثر
منهم الناظم ابو لفاسم راجي بنظر
ارحم اللہم من آمن بالآیتی عشر
المحین نحواً في عرصات الحشر

العلی والولی والوصی
وعلی الزهراء بنت المصطفی
وعلی شمس الوجود الحسن
وعلی السجاد عن الاولیاء
وعلی الصادق مفتاح العلوم
وعلی اركان علم ویقین
وعلی المشرق جسود اونقی
وعلی المهدی وجه الاحدی
عين حق وید الله وجب
یا ابا القاسم صبراً بالحن
وطلب الرحمة لیلاً ونهاراً
اسئل الله بن کان شفیعاً للبشر
مظہر الحق نبور هو من على
حسن الحق خلیق تعظیم الحق
ساجد الحق وفي الأداء مسجد الملك
کاظم البیظ حلیم وسلم النفیس
صاحب الجود جواد ونقی هادی
یغفر الله بالشیعۃ من امته
بنی ولی ووصی ووفی
آل یس وطہالذین ظہروا

میرزا ابوالقاسم

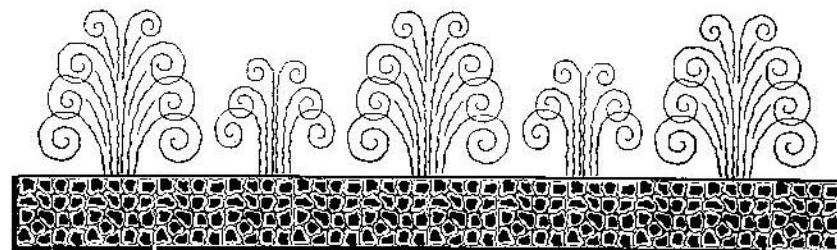
الملقب بملک شو جناب جلالنما بوجل الانساب مرحوم میرزا عن قاضی
جنابلریث خلف الصدقدر هانسکه احوالانی شو صحیفه لردہ سابقًا ذکر اولندی
معلوماً کوره بوپهشت درجات او ایل شبابلنقذه کسب کالات ایمک ایچون اصفهان
فردوس نشانه طرف عازم اولور او سرزیننده لازمی قدر مرحوم حاجی ملا
احمدزاقی وسائز افضل حضور لرنده تحصیل علوم و اکتساب معارف عموم ایدیور قریب
با جهاد اولان زمان عنیانه مشرف اولوب بر زماندن سکره ترك غربت ایدوب وطن
اصلی سی کشیشه شهر ندن عبارت در عودت و مراجعت بیورور بعد الورود اجل ممهودی
منقضی اولان کبی قضاوت امرینه مشغول اولور و هجرتک بیک ایکی بوز هشتاد
ورو دینه داعی حقه لیک دیور غرض صاحب طبع غریاً و کلام مری عیوباندن میر ادر
بیله که آتیده کی ایکی عربی جه انشاد ایتدیکی دوازده امام‌لر شاهدین عدیلین کی
کوز قباغنده دورروب ادای شهادت ایدیور

دوازده امام

ربنا صل علی شمس الازل
من به نورت عین الکائنات
مبدی الامکون ختم الانیاء
نور حق قدرانی بالمعجزات
احمد المحمدود فی عرش الاماء
مطلع الغب الملهی الصفات
و علی منبع اسرار الوجود

خلاصه هنر نبوینک بیک ایکی یوز آلمش یدنچی ایلنده جاتی جان آفرینه
تلیم ایدوب غرض نتایج خاطر شریفden الله کان و میر اولان کلاً نکاشته
قلم مشکین رقم اولدی

جواب مکتوب میرزا حسن بک وزیر اوف

عبدالله جانی زاده

جینا صاحب وجه الحسنایم تنا
در کستان وفا تازه ڪل ویا سنا
مظہر در معانی بنظام سخنا
راهم دفتر شاهی بدستان کمال
عنبر افشار قلمت بر سرمشک خطنا
وقت تحریر رموزات حروفات خطوط
آفتاب فرا دسته ڪل تازه ترا
طاقت تاب دلامونس روح البدنا
سکنت کشت شکی بی شک و بی شبه و رب
توی در شهر شکی ماه زمین و زمانا
سکنی در بیضایی وار اینش بیله که بر آلمیم خانده اکاشمن ایکن رفیق معلم مکتبی
موقتاً واکدار ایدر اکا معظم الیه ایسه اطفاله سرمشق و پردیکی وقت بر شاکرد
خوش سیما عزیزانمک سرمشقندہ بو رباعی انشاء ایدر
فلم و آرم ترا شدل غم نورسته میرزائی که خط عشقش اندازدم اهردم بسودایی
هزاران یوسف مصری به پیش بار من شاید بیا ایستاده کوید با عزیزی انت مولایی
و هم چینیں بر کون معتبرین ارامنه دن بر تقریب جمشید بک نامه بر حرفت جوراب
قدیم ایدر جمشید بک ایسه قبولنده امتیاع ایدر معزی الیه ذوراً بر فرد جمله
خطارندن ظهوره کتو روپ انشاد ایدر فرد

کر به پای سروم من جور آب باشد عیب نیست قول مشهور است کویدار منی جوراب را

غزل منه

معطر قلادی عشق اهلین دهانک نفی و انباتی یقین اولدی بکام وار یوقدندر آنک ذای
نه شیریندر دهانک صحبتی لعل لب لعلکدن آیرومبل او قاتی
کتلخ اولمش لب لعلکدن آیرومبل او قاتی
جهان ظلمت سرایک روشن اینزدی اکر یوز کز
یوز کزدن کسب انوار اینسیدی شمس مرآتی
دانهندی عقد زلفک دور رویکدن صبا کویا
کوژک کوردیم خطادن اولمادیم خالی مسلمانلر
طلوع صبحکاهی نوردن فرق ایندی ظلمانی
خدا کفاره مرجوع اینسون هم بیله آفانی
مقالات لبک با پنده ناطق عیسی و مريم
خط و خال و رخک حقنده نازل مصحت آیانی
لب لعلک سونلر ایندی کوثر تغاسین
سر کوبک کورنلر شوقدن ترک ایندی جناتی
نه نمکن کا کلنند عمر کوتاهیله کام آلاق
کوکل باشدن چیقار طول ایمه بوناطل خالانی
دهانک ظلمت بنهانه بجکدی آپ حیوانی
غبار خط رویک حرقی تار ایندی مرانی
بلا پیکانی دولش جانه یوزقات ای کوژیم نوری
خدنک ساخلا اوندن کم دموردندر آنک قانی
هوا سقنه قوشلر کامیاب اولمی خدنکیکدن
حدنک چشم مستک سینه مجروجه مر سرور
سک کوینه اندز اینش جکر پر کالهسین کوکلم
سعادندر آکا مقبول در کاه او اسه خبراتی

مرحوم جعفر قلیخان جوانشیر سیره کونده ریلن زمان انشاد اینش

آه کیم قلامدی جان جسمده جانان کیده می اولدی هر زده که جانان کیده می جان کیده می
دو تدی ظلمت کوژ ایوین شمع شبستان کیده می اولدی و برانه کوکل کشوری سلطان کیده می
یعنی سردار جهان سرور دوران کیده می

کون او زین کورمیل اولمادی خندان کللر شمع او دلاره یانوب باشه قویدی کالر
ذلی سودانی ایله در هم اولوب سبللر نجه فریاد و فغان ایمسون بلبلر
که اولوب خاریله همدم کل خندان کیده می

چرخ درم ایلمدی دیده سکریانزه قویدی حضرت بزی اول شمع شبستانزه
آتش هجریله اود سالمدی بزم جانزه سانجلوب تاوك غم سینه سوزانزه
کوشة چشمن اول کپکی بیکان کیده می

جیقدی چون شیشه دن اولاه لقامش کلاب شیشه اهلینه بو وجیله حرام اولدی شراب
سنندی باش لارده هوا شیشه سی مانند حباب اولدی حالمده فرج کاشنی بالره خراب
یوزی کل کاکلی سبل خطی ریحان کیده می

چکه لی بزمدن اول بلدری می کون اتکین دول دروب قانیه ساغر دل برخون اتکین
اتک سیلانی دوتار عاشق محزون اتکین نوله فریاد فغانم دوته کردون اتکین
که قرا اولدی کوئیم اول مه تبان کیده می

هم اول قری مسکین که سالوب عالمه سر و کوکو دیرم حزینله تا قطع نفس
آب دام ام غصه برم کنج نفس بر زمان ایلمز سیر کلستانه هوس
محن کل زاریدن اول سر و خرمان کیده می

مقصدیم روضه کویکده بودر شام سحر که بوله بفص و صالحیک له ضیادیده تر
اوله خاک قدمک سرمه ارباب بصر قله من کلشن کویکده اولان موره نظر
کوره من کیم نجه در حالی سلیمان کیده می

— ۱۰ —

وله ايضاً محمس

ایکه ظلمت که زلف ایچره یوزیک مثل چراغ مست و سرخوش کوژیکا فارشو بیان کوژله آق
او ما سون خاک دریک کوشة چشمن اوزاق بلر نیند دهنم درده دوا استدی سورا ق
سویله دی آغزیمه عناب لب و سیب بو خاق

باخدی مردم یوزیکا سالدی نظردن آئی قبادی خم شهرت ابروی لطیفک یائی
قدر و قیمتده دکل لعل لبک همتائی هوس زلف سیاهکله او لوب سودائی
که جکوب سلسله کاکل طرازه دراق

کورونور جهره لرک لایه کلکون کله آل قویادی آل ایله رویک دل آینه ده حال
سرمهئی شوخ کوزک فنیه سالدی فی الحال قبادی اظهار شرف کعبه رخساریده خال
ورق اوز صورندی قدمکاهکه کلکونه یکاف

کاکلکشانه لنور زینت دوش ایتمک ایچون خوش کلور خلقه لبک حرف تیوش ایتمک ایچون
دل دبلر شربت کفتاریک نوش ایتمک ایچون خلقدن وصف بنا کوشکی کوش ایتمک ایچون
بحر آجدردی صدفدن در غلطانه قولا

کا خطاب ایسے سکا غنچه او کایله عتاب غنچه کیدرکه سکا فارشو دوروب ویره جواب
با خسنه مردم یوز یکاشر مدن او مازمی کلب نهدر آینه کورن دمده سنی ایله قاب

عکس رخسارک اوکا او ماسا معناده دیاق
دورسه اینه مقابل یوز یکا قلبه نظر آکایزویرمه نظردن سال آنی شام و سحر
غازه دن قویمه او لادر یکا قنده اثر و سمه و سرمه کوز و قاشکامیل ایسے اکر

سرمهئی سحره سالوب و سمه قیل قاش قباق
حسنکا عاشق صادق دیده هر کمراهی عاشق او لدر یاخه چرخی دل آتش کاهی
امتحان ایله شب هجرده عبد الهی شمله آهن کریا نمه چرخین ماهی
تبیغ چک باشنى کس شمع کبی آنسه یاق

کوه آگای مر حومه نک مسجدینک تاریخنده انشاد ایدوب
بانی مملکت شیشه کدر حشمت وجاه طمنه زدقه نخت اش بسر ابرده ماه
یعنی سر دار فلک شوکت ابراهیم خان کمدرش بر همه خانان جهان بود پنهان
کوهی داشت درخشند و فیروز که بود پرتو ماه رخش بر سر خورشید کلاه
بانی مسجد محراب شد آن کوه راک اهل فردوس بین جمله بین کشت کواه
قلم اهل دعا زد رقم تاریخ اش باد پیوسته کهر در صدف لطف الله

وله ایضا

ای ایکی کوزم قبل بیله شهبازه تماشا موسمدی کشاد ایت ایکی دروازه تماشا
بو ناز تراکتنه سر افزاره تماشا
کورنجه کوزلدر محبوب از لدر لبلایه بد لدر بجموعه محلدر
خوشبویه تماشا آهویه تماشا کیسویه تماشا ابرویه تماشا
خجر نه کرادر هرباره سی کوچک هر موبیه تماشا خوش صوت خوش المخان
خوش او ازه تماشا
کولکم قوشی پرواز ایله پروازه تماشا

ای بلبل جان چخ بیله رفشارنه برباخ قیل سیر سیاحت کل کلزارینه برباخ
یوز جان آلحی عشوه رخسارینه برباخ
کوزکم نججه جاندر جان ایچره نهاندر منظور جهاندر هر غمزمه قاندر

بن اولدم اماندر شرین لبه بر باخ نازه بیله بر باخ شمشاد الله بر باخ
مشکین تله بر باخ عنبر نه کرا در کوثر نه کرا در رخشاره سی کوچک
کیتمه هله بر باخ

جواسنه شهانه نارنیه بر باخ قویوندانه الوان بزه نوب تازه نهانها
بر کوزلری خمار زندانی عجایب بر دیشلری مرواردی رخشانی عجایب
بر تئک دهان غنچه خندانی عجایب

کور بونه ادادر جامن نه فدادر بر حورلقادر
یانور خددادر اخلاقی عجایب دور ماقع عجایب بو خاق عجایب
دمداری عجایب سمر مرنه کرادر کوهرنه کرادر نظاره سی کوچک
او طاق عجایب

ایدل ایدهین کسب بو میدانی عجایب تفصیل بهار اولدی بو بور یازمه نهانها
بو سروقدیک فامت رعناییده خوشدر شهاز صفت زلف مطر اسیده خوشدر
دور ناکی هم کردن مبناییده خوشدر

پانجم درر در یا شمس قر در اکسیر نظردر یاندم نه خبردر
باچماییده خوشدر سوداییده خوشدر زیباییده خوشدر اعضااییده خوشدر
اخکرنه کرادر بمحر نه کرادر هم قاره سی کوچک بیضاییده خوشدر
کل ایندی سن ایت بو پرشه نازه نهانها

بوز پسته لب لعل بد خشان بوکا پیشکش یوز لاله عذار آفت دوران بوکا پیشکش
جله نقدر وار ایسه خوبان بوکا پیشکش

بو حور ملک در غلمانه کومک در بو سیم بیلک در رضوانه دیکدر

رضوان بوکا پیشکش بستان بوکا پیشکش ریحان بوکا پیشکش جوهرنه کرادر
سیم زر نکرادر خونخواره سی کوچک بوجا بوکا پیشکش عبدالله کی نجه
غزل خوان بوکا پیشکش دور صحبت می خانیه کل سازه نهانها

کربلای صدقی واله تخلص کربلای معلادن مراجعت ایدن وقت
بطريق شوخی انشاد ایدوب

ای صدقی شاه نجف کوئی سکا مسکن ایکن نچون اول روشنی ترک ایتدک اکر آدم ایدک
کون کبی اولمادی یارک سر کوینده یرک سن مکر اهل وفا بزمنه نا محروم ایدک
سته رأیک سنی محروم وصال ایزایدی ره عشق ایخیره اکر ثابت مستحکم ایدک
قرب اولاد علبدر سبب رحت حق سن بو معنی ده مکر جاھل لایعلم ایدک
کھفت اصحابی ترک ایندی سک بر ساعت سنکه انسان ایدک ایشک مکراوندن کم ایدک
آدم او لسیدک اکر شوقیه تاشام سحر یار کوینده صداقتله بزن همدم ایدک
دست اخلاص ایله جانان اته کین دوتسه ایدک سرور رتبهده سلطان قو عالم ایدک
مستقیم اولسه ایدی عشقله طبعک دائم حلقة تک در که مولاده بسی حکم ایدک

۹ ایکننجی جواب

واله نه عجب زمرة صوت خرک وار فخر ایله که قانون هزدن خبرک وار
غرباله قویوب آردپکی بازارده ساتدک سودا کرایسن خلی چه سوداده سرک وار
آلداندی سنی بلکی باسدی حاجی زاده سونجو قلاما بوندن بیله زخم کمرک وار
هر کنز سنه آدم دیگرم ای ..... انسان صفت کرک طیمت اژرک وار
بر قدریده او لسیدی قولا قون او زون ای خر استدیرم چونکه اورنک کورک وار

والله

اسم شریف کربلای صفو و (خاقان) مرحوم خلفیدر . مشارالیه ابا عن جد (کلابلو) قریه سندندر مرحوم جانی اوغلی عبدالله ایله معاصریش و همه اوقات بربلرینه اشعار یازوب کوندریر مشتریله که معزی ایله کربلای معلادن مراجعت ایدن وقت بوسوزلری جانی زاده یازوب کوندردیکی اشعارین جوابنده دیوب و ترسیل ایدوب .

نه سبیدن صفو محروم در حیدردر کیم بلور پردهده کی زشت ویا احمد در صفینک ضدی عن ازیل ازل عبدالهی اوکاباش آکدی لغت او خونور مضطدر او لا بوجهل رسولین نکین اسکله بلور دایما ذم بی دله آنک از بردر نچه کافرده که پیغمبره ایله دیدیلر تحقیق علمنده او لر ایمدی اوزی ایمداده ارشنه الی کرن آند ایچی کورکه کورن دیر اوزی پیغمبردر سنک آتان که تاورسان آنی یخنی بندن سیرت ظاهره باخما اوره کی عنزدر اوروسان لاف وارام بنده او این جانی بر نججه شاهدیله بیلدیم آتان عسکردر

© والهک ایکنجه جوابی

ای پیچ سنک جانیدن او ز که پدرک وار او ندن صدف سینه ده بهان کهرک وار انجمندی هیچ آجی سوزن دل شیرین جون نخل حرام توشه سن آجی هنرک وار آقام دیوبن جانیه غم خوار دور ارسن او ندن آخطاوهیده سنک نه خبرک وار بون کی شاعر یکشی نک نطفه سی سن سن بو شعر فصاحتده که بونججه هنرک وار آغزینه بارا شمز جانینک سن کی او غلان بر سنکی او غلان کوکی او غلی غطرلک وار

ابضا والهک اوز شاکردی قنبره دیدیکی شوخ آمیز سوزلر

ای قنبر مجنوون
لقمان و فلاطون
دانای بر افسون
اول قادر بی چون
آخز پو چولاعی
کورکور جه بولاعی
کار درده قولاعی
ویرمکدی قناعی
کوکلک نه اولور شاد
سن ای ایوی برباد
ای کامل و استاد
کر اولماسه ارشاد
آدم اوله رنجور
تیزدن اولور بر نور
دانشمه بومضمون
دوشده تازه قانون
کوزدن اوله مبغون
کورمک او کامقدور
فرخ ایلدن اوله کور
کپکلکی بوزقوون

بو طبع طبا نبلکی بر کس بیله حاشا
درمانلر یک سکورسه قالور محو مقوا
کوزدن و نظردن سنی حفظ ایله مولا
بر سن کی جراح دخی خلق ایتموب اصلا
الله شکر کوزلیک یوقدر آزاری
بر کوزکی آوب باق یوزیکه سن سنی تاری
هجوینه کوره کوزلی کور اولیه باری
عادنیکه ساغلار کوره کلکدی مداری
بر کون کوزیمز قاره دوشنده نه کلور سن
ایللر اوزوی بس نیه بورنونکی سلور سن
کوز آغرسنه پرهیز و غذا که بیلور سن
بس نیه قره مال کی چاهه بخلور سن
یاغز بیله قار بردہ دخی کوز دوشے قاره
کوراولیه کوز قاردن اکر دوشے آزاره
او ز عیکی کورسن دخی جوق سویلمه یچنا
ساق کوز لونی کور هبوایلمک ایله دی رسوا
قرخ یدی قلم کوز دواسین ایله بیدا
او ملز چره کوز یوز چره لوب قیله نظاره
دیرمش سن ایسن قیله رم من کوزه چاره
سد آفرین اول او زی طیب کوزی نه بینا

برجه دوا وار صاقلامشم پنهان آنی من
شاکر دسن اگر مندن ایشیت او ل بونی او کرن
چونه کور کور نده ایله او درمانیله روشن
پنهان نه دیوم چرتاقو جین سون ازرسن
دولدور کوزیکا کوزلریک او ل سون کنه بینا
واله او زماندن که او لو بدر سکا یولداش
بو خادن او لو ب کوزلری ماننده خفاش
ساق کوز کوره جکدر کنه بر قدر کیدریا ش
ای بینوا باشکاستنک ایله دوشوب داش
کورمک سکا او ل نز دخنی من بعد مهیا

❾ قبر ولد علی

شو مرحوم کربلای صنی واله تخلصت شاکردی و هم وطنی در صاحب
طبع ایش بیله که آتیده کی مستزادی اوستادنک کوزلری آفرین وقت بطريق
شو خنی انشاد ایدوب هانیکه جوابده آنفا ذکر او لدی .

کوک داش ایله دوز قوی او کازک با غلا قوروم قات
زرنیخ و کوکردی کتور تیزلکه ایسلات
نوشادری تباکویه قات آندوری . قاینات
شور ایله سیر آب پیاز قدرده باتبات
با غلا کوزیکیک نورینه چکمه دخنی هیبات

ایران فرا او ت
از واای ایله ایسدوت
ملحق ایله بر نوت
فاتران ایله کاکوت
قویمه داشه ساور
دوشور بره او لدم
درست ایله مرهم
باغله اونی محکم
هیج کنتر او کام
او ل ازار بیله بر نور
نان جویله سن
یاز سخهین او کرن
صحت تا به بدن
ای عارف بر فن
اوله دخنی رنجور
کیم شیطانه او خشار
لاب مردانه او خشار
اول سفیانه او خشار
بیل خور دانه او خشار
هر عیبدن اول در

تربک ایکی مقاله پاریم سود یکن ایله
مالیک اودینی روغن قاره نکان ایله
چردا قوشی از سویخی او نله تن ایله
دارینکنه ئی نارین ایله هم ڪتن ایله
مجموعی جمع ایت کنه بر کاسه ده قاینات
قوامه کلوب قابسائون اون یدی مداوا
چکمه دخنی کوز غمینی خوف ایلمه اصلا
خام پزه یاخوب قدریده پنه ایله پیدا
کورمن کوزنک آزار قیامت او له بر با
کورسه کوزیکیک کورمکین عالم قاله هم مات
غذائی دیوم صبحده نهار ایله ایران
ترش نار شرا بک ایچکان اوستن ایکی فتجان
چاشته یکان جاد قاتیق ترب ایله سوغان
شامه یکان بالیق قیشورون در اغان
عمرک نقدر واریسه صحت چکور او فات
دباده نقدری اوله اول ماه جمالون
هم مجلس مخلفه اولان عقل کالون
سکر بہتان ایسه بیسونما او ل سون وبالون
ترسکب تمام ایله اورنک رخ آلون
قارقدالی کنور بکا سوبله اونی پاردات

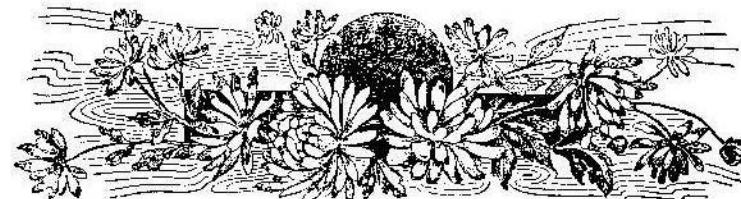

حراف جواهر روایت دهندن افواه والسنّة خریدار لره دوشوب عاقبت جون کوش
و آره کوه آگای مر حومه نک کوش زدی اولور کوه آگای مر حومه ایسه
مر حوم جانی او غلی عبدالله دن بدکال اولوب فی الفور حضوره طلب ایدوب عتاب
انکیز سوزلر ایله جنبانی خطاب ایدر معظم آلیه ایسه فوری شو اوج فردی انشاد
ایدوب بانوی معظممه و خاتون مکرمیه جواب ویرور

آغا بخداوند تعالی و یکانه
دیر است که من هیچ نکویم سخن اما
شہباز تذروی که به چنگال در آرد

ترابی و خاکی

شو ایک تخلص ایله منخلص اولان فردوس منزلت و علیین رتبت
میرزا (عباس) جنابرندن عبارتدر که حاجی میرزا (علیقی) سابق الذکر اک خلف
ارجمندیدر کتو لد تابوبلر (شیشه) شهریندہ و تحصیل علومہ مشغول اولوبلر او زمر حوم
آنسنک خدمتلریندہ آنسی رحمت خدایہ واصل اولدقدن صکره بر نجھے ایلدہ
(سالیان) شهرینه تشریف آبیاروب اور اده معتر عالمگر کیا ندہ اکال تحصیل ایدندن
صکره او ز وطنلیئے معماودت بیوروب مدت عمولیخی وطن مالو فلریندہ مدر۔
سلیک عنوان ایله بائہ کتوروب (۶۳) سنندہ وفات ایدوب شهرائی مشہور میرزا حسن
قبستا ندہ دفن اولوبلر رحمہ اللہ تعالیٰ مرحومک عربی دوازدہ امام لریند
و قصایدہ یازدقفری منظومہ لردن بر نجھے سی ذیلده مذکور اولندی

کربلایی قهرمان

1

بو شاعر پرهنگه شیشه ایچره (حیدر) او غلی قهرمان مشهور در مرحوم جانی او غلی عبدالله ایله معاصر ایمیش و بداهتاً سوز انشاد اتکده ید بیضاسی وارایمش بیله که رضوان مکان (ابراهیم خلبل) خان جوانشیر کصبه عفت و سیمه سی کوهر آغای مرحومه نی غفران پنا. (خان کبیشی) بک حجاله نکاهه کتونر وقت مشارا لیه مشارا لیه مائی یکدیگرینه کنفو حساب ایتمیوب بو بک مضمونلو فردی که عروس سختان ایچره زیباو عیبدن مبرادر مشاطه طبعی زینت لندروب حجاله خاطر ندن ظهوره کترور .

فرد

خر مهریه لایق اولیان خر صد جنگ جهانده تاپدی کوهر
الحاصل غواص طبی دریای فکرندن ساحله سالدینی سوز صدف آغزندن
چخان در شاهو آر ولوه لوه آبدار کی بر قیمت اولماقه کوره کوچه و بازارده

دوازده امام

صلی یارب علی مهبط وحی الازلی
محور الابجاد بالخلق من الله ولی
وعلی المرأت للحسن الجميل الصمدی
وعلی التسعه من ولدالحسین بن علی
قائم الکفر هو الواقف بالمرأخنی
طلعت انوارهم من اوج برج العلوی
قدانی الله بقاب مطلع النور الجلی
بنبی هاشمی عربی مدنی
وهم المظہر للفیض شموس للهدی
یوم لا يسع مال و بنون غير من
ربنا اغفر للتراب واعف عن جرم له

ایضاً منه رحمة الله

ربنا صلی علی احمد قطب المکنات الذى كان ولی الكل محمود الصفات
فلک المقصة شمس الحسن مرأت الازل شاهد الخلق من الحق شهید العبرات
كان للحق من الخلق رسوم السجادات ساجد الاول الله ومن سجدة
مظہر الفیض مفیض الكل مصباح العلوم صادق القول امین الله منجی الملکات
سر والشمس سراج الحق فی فیض الوجود کاظم الغیط رضی بجمیع الکربات
معدن الجود نقی المحتدين حجۃ الرحمن للخلق شفیع المرصادات
وعلی العترة من صلبه انوار الهدی الذين جهنم في الحشر خیر الحشرات
بعضهم كان من المنکر شر السیئات هم ولاة الامر ابواب الفیوضات لنا
ربنا اغفره بهم صل علیهم صنوات بالغدو والعشا كان الزراب مادحا

منه رحمه الله في مدح امير عليه السلام

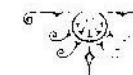
سحر کاهی شدم بیدار چون از خواب غفلت چه دیدم صبحی روشن تر ز مهر خاوری نسبت
فروزان درهای کوکب اندر دشت مینای عروس چرخ آویزان بکردن عقد بر قیمت
افق راچهره از لککونه نور و شفق حمرا برای کاروان شب رسیده موسم نهضت
سپاه ظلمت شب سر بحیب و پای در دامن کشیده دست از دنیا کرفته کوشة عنزت
علمدار په سالار حیش روز فیروزی علم بر قله کوه افق زد از ره شوکت
نک کردم در اوضاع جهان اوضاع دیگر بود فرح افزادل افروز چون محبوب مه طمعت
کل کلزار خندان بلبل از شادی غزل کویان شده مسدود بر خیل سپاه غمزده فرست
کل حراکه محبوب دل آرائیست بلبل را بخود دده زمیر وارید ششم زیور وزینت
جمع سیدار آن جین اطباق و سیم وزر بسر برداشته ایستاده اند در موقع خدمت
کدروقت طلوع خسرو خورشید عالم کبر کشید ایثار برین قدموش از سرهت
نظر بر هرچه افکنند مهیایی فرح دیدم نداد از نجہته کشی دل در در رطه حریت
کیارب باعث شادی ذرّات جهان از جیست بفرق عالم افداد از کجا این سایه دولت
کنانکه هانقی کفتادر آن حریت بکوش جان که فیض معجز شاه عرب کستردان بسطت
وصی احمد مختار امام الكل آتشاهی که هست او صاحب علم الدنی و مظہر قدرت
مفیض فیض مطلق از خدای قادر مطلق باسم حق باشد خلق را از حق در رحمت

۸۰

شہ مسند نشین هل آن و اقما تاجی سلوانی تخت سالاری امیر لو کشف رتبت
بانوار الہی مطلع محرم بر اسرارش کلام الله ناطق شیر بزدان شافع امت
بجرا صہر و ایزدراوی و خلق را رهبر شفیع محشر و ساق کوثر و قاسم جنت
بود وجه الیه باقی که از فیض بقای او شود باقی جمیع کابینات از نور و از ظلمات
عجیب ناید که فیض ظلمت از در کاهوی باشد برای مؤمنان رحمت بود بر کفار انقمت
بود محبوب حق "از انص" پیغمبر که در خبر بدستش داد رایت را که آن سردار ذی صولات
نظر بر پشت ناکرد، قدم را پیش نهاده کشید رحب کندر رامناق را دهد خجلت

محل فعل سبحانی محیط جمله "علم" با فعل همه شاهد وجود خلق را علت
عقلوں انبیا حیران در اوصاف کلاشن زتمداد صفاتش اولیاد رجہ فکرت
ید صنع آله محو را افلان ایجاد است مهرب ج شجاعت آفتاب طارم عصمت
طفیل ذات بالک وی نمی کشند کرانیا نمی بوشید کس هر کنز لباس و حلیه خلقت
مدار کون را قطب و با حکام قضا منشی باست حفاخ خود هر کس زان عاشش بر دقسمت
علوم عالمان مأخوذه از لفظ درر بارش ز تعلیم بیسان اتش مین شکله "حکمت
محبیان زنده از آب و حیات ذکر اوصافش عدورا زهره آب از جمله آن شیر باهیت
حدیث املحش شورا فکن زخم دل مشتاق مذاق عقل را چون شهد تو صیغش دهد لذت
معین انبیا حامی " دین و نفس پیغمبر زفر زندیش بر آدم رسیده منصب صفوت
به آدم سجدہ کردن بر ملایک شد از آن واجب که چون در صدف در صلب وی بود آن حضرت
شجاع انبیا موسی کاظم الله را هادی خلیل ازین مهرش کرده حاصل رتبه خلعت
ذیح کوئی مینا چون بقر بانیش شد راضی از آن آمد ز جنت کو سفندی بھروی فدیت
نمی شد جلوه کر در چهار بیوف اکر جشنش بصر اندر نمید اند اورا مسند عزت
سلیمان بجی با آنکه شاهنشاه عالم بود کدبی از کدایان درش باشد بد آن حشمت
مسیح از بندی در که نشا جون دم زد دعش بر مرد کان شد باغت احیا از آن خصلت
بهنگام ولادت بروایت چون نمود اقرار سپهرش جای استقرار ازوی شد از ره رفت

ملا عباس جوانشیر

بو شعرشناس و روشن ضمیر اولان وجود کنم عدمدن (ساریجهلو) فریه سند
و وجوده کاوب معلوماه کوره معنیم ایه اکنساب معارف اینکدن او تری بمناد
تقریب عن الا و طان في طلب العالی * و سافر فی الاسفار خس فوائد * تفرج هم
واکنساب معیشه * و علم و ادب و صحیحه ما جدهه باز عنیمت باغاییوب (سینه سقر) محاله
مسافرت قیلوب او مکانه علم ریاضدن کاینی بهره مند اولوب شیده شهرینه مرا -
جمت ایدر و بوسر میند تأهل اختیار ایدوب بر مدت اقامت ایدندن صوکره شو
صفیحاتی یاد ایدوب دوباره عودت قیلور و او ز علم و معرفتک مقتضاسنجه محظوظ
الفلوب خلائق اولوب مفتیک منصبیه نائل اولور * تاینک سنه اسلامیه مک بیک
ایکی یوز هشتاد آنی منجی اینکه دار فاییدن علم باقیه ارتحال ایدوب و همان
توبرا قده مدفون اولوب خلاصه ممتاز شعرالزدن محسوبدر و بونجه اشعار آلم
طیبینک نایخنده الله کلوب مرقوم او ندی .

رخیک سطحنده خط حسن کم لوچ و قلبا زمش جنیم لو حی او ز ره اول زمان عشقی رقم یازمش
قدیکدر بر الف کیم راست چکمش خامه قدرت آبرمیش اول الفدن لامز لفیک نچه خم یازمش
فه سر دهانه بندن اعلمدر که بن دیر دیم آنی بر نقصه مو حوم کور دیم که کی یازمش
سرور و خم که یازدی کاتب قدرت بونخوقه سروری عالمه تنها بنکا طومار خم یازمش
نه خم کر اختصاریه بی ذکر ایسه زاهد که عارف دفتر عشاوهه نام محترم یازمش

اکر عباس شعرنده رکاکت بولسه شاعر ای
دی کیم مهندیم بن بولناری سر خود فلم یازمش

کل دکل مصنوب مز کاشنده چون دو تدق وطن بلکه کل رخساریلر یادیله یاد ایستدک جن
سر و چون او ز قامتك بکزندی قدیاریمه سرزنشله باشی با کوب ایدر ز اغ زعن
شعله نار تدمیم کیم یاندور هر کسوئی ایسترم جلد سمندردن تکم بر پیرهن
کرم بیله حالی سور دیم هو احوالین کیم تی او ز ره تو خور او لدقن اقدم بر کفن
بن کیمی بر کوشیده غم چکمه تاب ایتیوب فاجدی محنون کوه صحرایه جفای یاریدن
کر امید وصل اوله بن بر سرمز کانیله دلم اولداغی که فولا دیله دلش کوه کن
شعله آهم بکاروشن قیلور هر کلبنی حاجتم بوخ شعله روشن قیلام کاشانه بن
چون بکا غربت وطن در غربت در بو وطن
هر زمان عباسه او لاش اهل غربت هم سخن

میرزا جان بک مدد او ف

بو عیوی طریقه سند بولنان (وکنار آلاق) منصبیه دولت محروسة رویه
ظرفیت نائی اولان محترم وجود شیده شهرنده جمله متخصصین از امنه دن

محبوب اولنور صاحب طع ایش بو شعرلر آلمک خیالانندندر که ذیلده مذکور
اولندي .

داغیدر هوشمى آلمور جانى
چكوبدر اوستىمه ختجر خونزىز
بىلورم بىلوبدر غېين عنىتى
چونكە بىله مختىلەر بونجە غۇملەر
هر باخانىد اوستانە كوزلەك
باڭچىدر مىكرا قانە كوزلەك
قوى چىمە-ئىن هېيچ شادلىقىن مىتى
قوى آغالسىن يانە يانە كوزلەك
بولۇز بىم چون بى يىخنى ھەدم
بىلەك اولە دردىم قانە كوزلەك
دونزم دېغىن وېرىسىن فرمان
باخسە اكىر مېزىا جانە كوزلەك
ايلىرسن آخردە سى بىيى منغان
بىلمىرسن اىدەجىڭ جاتى قربان

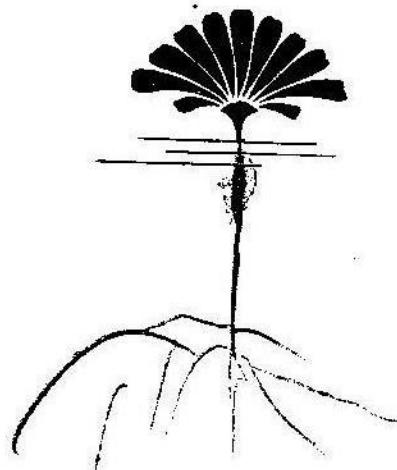

وله اىضا

گىرداب مختىدە غرق اولان جاسم
يا رب اولە بر كىنارە يىزىمى
بو سېلىن بلادن طوقان خەمدىن
خلاص اولوب اولدەدارە يىزىمى

ایساتيور غربىتىدە جانى آله
بو دياردن او دياره يىزىمى
كىم واركە بىشۇن بوندا هرابە
بر آه چىكمى اوده يارە يىزىمى
بونجە مختىلەر بونجە غۇملەر
بردە كوروم بو بىي چارە يىزىمى
كۆك مشتاق كۆز متظر ديدارە
سنك ڪىبى بىخت قارە يىزىمى

غۇڭىرى بىكا او لوب حوالە
چىكىدىكىم افغانلىر ايندىكىم نالە
چونكە بىله هېزان دوشمىش آرایە
امىد ئوخ قاىسىدە باد صبایە
نېجە دوز سون جانىم بو سەتمەرە
يارمك كۆپىنە سېز ھەممەلەرە
فلات بىنى بىلە سالمىش آوارە
مرزا جانى مەكىر اوكل عذارە

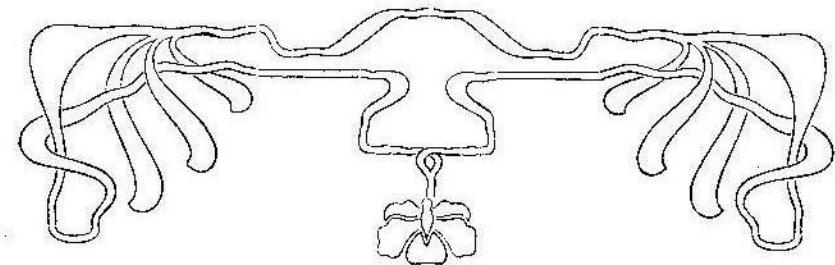
نجه جنک ایلوب شهر اوسته سواش جاری اولوب سیل یرینه قانلو یاش
فلک ایتدی ناج و نخنچی تاراج نوکر نایب خامانی نیلدک
پوج دنیاسنده یارانان هانی کون بکون آرتدون شوک شانی
تفیلسک ساق الی سردارک جانی ویران قوبوب داغستانی نیلدک
او فلکدر که کوکه برین داغستان اوّل شاد ایلوب صکره آغلان
سینه سندن شمر و کتاب باغلان صاحب هوش کومه کانی نیلدک

اسد بک

خلف مرحوم قاسم بک وزیر اوّل جمله مهترن ولايتلردر و صاحب سواد
اولوب نهانی عمری (قره باغ) ولايتد، صرف ایدوب و تاریخ ۱۲۸۹ منجی
ایله رحمت خدابه واصل اولوب الحاصل صاحب طبع در اشعارندن عاشق پریه
دیدیکی شعرلره اکتفا اوّلندی .

او کوندن که دیدارکی کورمشم حسرتندن یاتار جم و جان پری
دولانوب باشکا سر زلفنده کوکل مرغی دوتوب آشبان پری
اشتیاقک چکر نجه کیمسه اما هیچ بریسی بکرمن منه
جاندلدن مبتلایم بن سنه انمور سن ایله امتحان پری

عاشق پری

۶

بو پی رخسار فرشته خصال صاحب جمال و صاحب طبع بر عورت ایش
نجه که معلوم اولور بو غزال غزلخوان وطن اصلی سی اولان (مارالیان)
قریبی سی ترک ایدوب شیشه شهرنده سکنا ایدرمنش اعیان ولايت ایسه
مشار الیاهه نسبت فردآ بفرد شعر واسطه سیله اظههار محبت و ابراز
مودت ایدرمشلر واکثر اوقات صحبتنده بولنورمشلر غرض صاحب طبع
ایش بیله که میرزا جان جانی وداع ایدک زمان بو تأسف آمیز سوزلری بیانه
کتوروبدر .

دنیاسنک اعتبارک یوخ ایش بر خبر ور میرزا جانی نیلدک
نجه بکار ایله نجه خان ایله کفتاری خوش اهل جانی نیلدک

عارضکدر کونش جالکدر آی هیچ نازین اوله بیلز سکاتای
غزئ قاتل کپکیک اوخ قاتلک بازی قامکدر سرو خرامان بری
قدار واردی جانلره اختیار بر خاطره سنده دولاندم کنار
آخر کز لین در دیم سادم آشکار قوی بیلسه ده بیلسین میرزا حان بری
کور فراگکه بن ناتوانم افسرده خاطرم شکته جام
اسد دیر سکا بتد فرمانم سنن بکا سلطان بری خان بری

احمد بک

خلف الصدق جنت مکان (خد اداد) خان بوجلالت ما آب آنا طرفدن (شیروان)
شاهی (فتحعلی) خان چرخی باشینک نسلاندن و آنا طرفدن کنجه خانلندندر
واوز عصرنده صاحب املاک و ذوالادرالک بروجود ایش غرض اوایل عمرنده
ایرانک (خوی) دلانان شهرنده واخرده (زنگ زور) اویزدیک بر کشاد
محالنک حال قریمنده نشوونما ایدوبدر تخمیناً فرق سنه سنه سی سی جهانک
بیک سکز یوز آلتیش ایکنچی سنه وفات ایدوب و (حال) قریمنک قبرستاننده
مدفوندر . بهر حال اهل حالدر . و بوفرد آنک نتیجه خیالندندر که بهار فصلنده
انشد ایدوب

بو فصلده سیر باع خوشدر هم الده مدام ایاغ خوشدر

ذا کر

بو حلاوت لسان و رشاقت بیان شرین سوزلری و رد زبان او لان ذات حمیده
صفاتک نام نامیسی (قاسم) بک مرحوم وابوی والا مقامیستک اسم کرامیسی
(علی) بک مغفوردر . معلومانه کوره مرحومک نشوونگانی و تربیه سی (شیشه)
شهرنده اولوب وحد کله چاندن صکره (حضر استان) قریمنه که وطن اصلی سی
وابا عن جد جنابدرینه مخصوص و متعلق در کسب معیشت ایمک ایچون تشریف
آباروب ملکه دارلله مشغول اولور بروقه کی که (بهبود بک) نام که اقوام لندن
بریسیدر . خلاف زا کون ایش دوتما قلقه کوره تا حق یه دولت محروسه روس
نظرنده متهم اولوب اهل عیالله بیله (شیشه) قلعه سند محبوس او لور . دولت
طرفدن قطع نامه قوی بولور که املاک متصر که وغیر متصر کسین اللندن آلوب
رویه تو براغنه طردید اتسونلر مرحوم (ذا کر) ایسه (باد کوبه) غوبر ناطوری
(قی) بکیک جنابدریه وغیری کرجی کنیاز زیله که سابقه سی وار ایش استخلاصی
ایچون نظماً القاس کاغدی یازیور مشارالیهم ایسه لازم او لان یرلردن وسات
ایدوب خلاص اولمالریه حکم آلورل . بو شرطیله که (ذا کر) مذکور اوچ
آی (باد کوبه) شهرنده قالسون بعداز آن وطن مأوقنه عودت بیورسن معظم
ایه ایسه اوچ آی تمام اول مقد نعمکره (باد کوبه) شهرنده او ز وطنه مراجعت
سیورور . و سنه بیک یوز یتمش بر منجی هجریده ساقی دوران اللندن شربت

مر کی نوش ایدیور . بہر حال اهل حال و ارباب کالاک بریسیدر . فهرص
شایع خیالنک تعریفندن قم عطف عنان ایدوب یو منمونه اکتفا ایتدی .

شريحکه مستغنى از اظهار و تقریر است چه محتاج به تحریر

توکولمش هر طرف زلف سیاهک مشکو لمش برینالق کوروب باد صبادن تندخولمش
دکلدي بیله خلق ابجره از لدن رتبه مح رآپ قائلک طاقه ا کرام اتمک ایله آبرولمش
جفای هجردن خارستمند پاره لمش دل محمد الله ایدی تار زلفک له رفو لمش
ایدوب بدمست لیک بزم اهلنه قانیو و دوران باده لب لعلت کوروب آخر خجالدن صبو لمش
نممعجز در بو کیم رکس نکام کورمه مش آندان دوشوب دلدن دله و صف دهانک کفتکوی لمش

کنور اشریف عنیز احسر تکدن خسته حال اولد
شکته ذا کرم کو کلم سکا جوچ آرزولمش

دماد بمحث ایدر بلبل بخله خورده دانلر تک دیرواردربو کاشنده سینزک غنچه دهانلر تک
تحوف باد مخالف سندروب نخل تمنامی دولانام واله و حیران جفا کش باخانلر تک
بولمساز بر از دور رختنده تار زلفندن یاتوب کوندو زکین کهدک بجه کاروان او رالرنک
بکا بوضعف بی خالق ساقما پر لک دندر بکوزل فکری بی یورقون سالوب آهو قو و انلر تک
آلشمن خسته جام کون درود بر غمز پیکانک دوتر که کرک جانی طیب مهر بانلر تک
دل دیوان ایم دندر کیدوب اولشنده باشمند کنه ظالم بکون جخدی بلای نا کهانلر تک

شکته ذا کرم ای مه رخ زلفک خیالیله
دماد بچ بچ او م او دا دوشمش یلانلر تک

مشتاق ایک ساغر و سهیما یه با خارمی بر کوزکه سنتی کورمه دنیا یه با خارمی
آلو ده قدورخ وجشمک اولان عاشق سرو و سمنه زکس و شهلا یه با خارمی
یوز موسم کلزار اوله دلکیر جهانات سوون چنه جانب صحرا یه با خارمی
بر کیمیه خورشید جمالیک اوله منظور مهر و فلکه میل قیلوو آ یه با خارمی
هراء رخکدر ایدرم زلغه تعجب ها بیله ایشی یوزده اولان یاه با خارمی
ایدوسن دیوب داد ایلسه یار ایشکنده یارب کوره سن بر من رس و ایه با خارمی
مکنونی می خسته نک ای قاصد هراز ویر سرعنه کوربت زیبا یه با خارمی
مکر دیسه صباح من دخی کلم هله سن کیت عرض ایله اجل ضابط فردایه با خارمی
ذا کر کس امید نظر سرت آندان
کیم پادته حسن اولان ادنیه با خارمی

جو رو جفای درد و غم یاره قائم نیغ ستمله کر جکریم یاره قائم
تقیم ایدنده ایتلرینه سفره سفره نان هر روز بخش ایده بکا بر باره قائم
کونزکی سیم تن دکم کوکا دوشم کنندن نظاره در و دیواره قائم
عشاق یاریدن نظر مرحمت دیلر من نوک چشم مسٹ جکر خواره قائم
عشقی آنک اوله بکا کر موجب سفر زلیق سانجه یاندیره ناره قائم
از بــکه و ار نبــتی کیــسوی دلبره قبر ابــجره نیــش عــقرب و شــهماره قــائم
روشنــدی اول نکارــه که جــسم فــکارــی پــروانه وار ســالــلــار اــرــدــلــاره قــائم
حق بودــرــکه طــنه اــغــیــارــدن ســوــای هــر جــور و ظــلم یــتــســه دــل زــارــه قــائم

عشق اهل دکــشــرــور غــرضــت دــمــبــدــم ولــی
من ذــا کــرم هــمــین اــیــله دــلــدارــه قــائم

کمال حسن که صانع او سرونازه ویره دخن نه حاجت آکا برده زیب غازه ویره
غبار خواطرم افزون او نور کوزنی تیکجه سو ایشاق اولان بردہ دیرلر بس غبار اولماز
حدیث لعل لبک کورس هر کتابدله دل گرد که رشتة جاندن آکا شیرازه ویره
سراسر جسمی سوراخ سوراخ ایتدی یکانک بحمد لله دخن بوندن سکره دل تیهه تار اولان
تکاهین دیدیلر یار نقند جانه ویرور اینه آنمازم بو کرا نایه دری آزه ویره
دیدیم جامانی آکاه قیل سر دهانکن دیدی معدور دوت علم معماشکار اولماز
نه دلهه تاب توان وارکه شرح راز قیله نه ال قلم دوتار احوال یاری یازه ویره
کونش رخسارینه هردم تو کرزلف سیه فامی بو منوا لیله چکه عاشقک لیل نهار اولماز
سرنک آليله کالک مژه بیاض رخه بوایک فردی یازوب اول دنی نوازه ویره
رقبب محروم بزم وصال بن محروم روادر رمی وغضمه بی کدازه ویره

بو ذا کری ایده هجرک فضای غمده هلان
حیات لعل لبک غیره تازه تازه ویره

سنکا هر مطلبی مخفی دیدیم ای کل عیان دو تک رقبب زشنکارک آشکار عین نهان دو تک
او غور از دور رو یکده سر لفک عرق نقدین نه با کبزه امین تا بدک نه بخشی پاسبان دو تک
کلید مخزک حسنه سپاه جنه تا پشور دک هر ایش کم دو تک عالمد آنی بی امتحان دو تک
کجور دک بی تکلم شاندن کیسوی بربجی سنکا انعام لازم در کیم افسو نیزیلان دو تک
مبادا ایله کندن نظاره مردم چشمیم ایکی هندو کلادری هیشه پاسبان دو تک
رقبب ایتدی خیانت رو برو چکدک نهان آندان نم حتممه هر بهتان دیدیلر سه روان دو تک
دانش دک قاش کوزیله هریتن نا اهایله ظالم

شکسته ذا کری کور دیکده او خ جکدک کان طومدک

دل عاشقه کرچه قید زلفکدن فرار اولماز کو تورمه بندز نجیری اسیره اعتبار اولماز
رخک دور یکده ای کل ناله زار یمدن انجنمیم بو آین جهاندر هیچ بلبل سیز بهار اولماز

قیامت رستخزینده بو شکله قیام ایساک
دو تارلر ذا کری معدور مطلق شرمسار اولماز

رقبی کورمکه نکن اولیمی یاریمه کزیدم اول سرکوده او ز احتیار یمه
کزردیم ایتلری ایجره درینده بی پروا زیاده بولشیدم رتبه اعتبار یمه
هر آی باشنده بر او خ نوک غمزدن اجرت مرک بکا یتشه شرط در نکار یمه
قویانده قبره بی اور تمیسون کلوب دلبر نه کفتکو ایده جک نا کوروم من ار یمه
ز کوب سرشک کوزنیدن در می دافسوس که حسرت اولی بی سیچاره انتظار یمه
تفاول ایلسه بر دم او سندکل دیرم فغانیله دو تو بن دامنک غبار یمه
ما غسله جرمی ای شو خ کم حیانده چوخ ایتشم سی آزرده آه زار یمه
خرام ایله کزین ایسدن بیله بویون او زونی کل اول شیدی دریک چشم اش کبار یمه
رقبی محروم بزم وصال ایلمه سکیم حهانه اود سالار آه پر ترار یمه

خدایه شکرکه باشدک مزاریم او سته قدم
شکته ذا کرم عهدیدم بو ایدی تار یمه

چشم مسنه روش نزکس سیراب آپار طاق ابرو یدیک رونق محراب آیار

بر لحظه او بی رحمه نهان شرح غمیم وار اللهی سورسیز دیون اغیاره داغلسوز
و هم بودی یولویر میه لر خون چکدن تقسیم ایلیون هر آیته بر پاره داغلسوون
کوز مردمی مشق خط حسین هوس ایلر ای چشم بولو جیکده اولان قاره داغلسوون

فرنخ نه تکندر اوله کنج میسر
ذا کر دمی افسون او خی شهماره داغلسوون

زلفکدمی دور رخ زیبایه داغلمش باجین و خطا لشکری یغایه داغلمش
اطراف اب لعله خطیلدیمی یوشمه هند اهن یمن ملکنه سودایه داغلمش
طمن دهنگمشت ایله از من صدق آغزین دندانی سراسرته دریایه داغلمش
ره زنایی غمزد کوتوروب چخمش ارادن ما باقی ملاحت سریبایه داغلمش
مضمون معمما دهنه چون فقهالر مجموع کتب خانیه هفتایه داغلمش
در داکه خربدار غمک ایخمره بزم یوخ سودای سر زلفده سرمایه داغلمش
سردن کیدی سایه سی اولسرور روانک بیقدر اولویم هرمه و هسایه داغلمش
هر بردہ قرا کونلو خطادن او زاق او ماز کور زلف سیه نجه دوشوب پایه داغلمش

عبد ایامسون اهل هنر فکریه ذا کر
حیران اوله لی نرکس شهلاه داغلمش

او دم کیم اتشین لیک عارض جانانه یازمشلر من سر کشته نی اول آشپروانه یازمشلر
سنم فکری چخماز خاطر مدن بر زمان کویا بازان دمده بیویران اوله شخانه یازمشلر
ایاقیک کسمه مندن سافیا شعینه بوشم دیب بی نوح ازلده سرسف مستانه یازمشلر
نه وجه ایله دیدیم فاشک دوشوب کیج چخف رو ده دیدی قانون خطدر سهو ایمش عنو اه یازمشلر

قانون کوز یاشنی قطع ایسه بوزیک شوق نوله بر کل شبمنی مهر جهانتاب آپار
بکا دیرلر چکرن کبت سر کوشنه آنک هیچ دیز لر که سلوب بو یه افلاط آپار
صردم دیده لیم هجر کونی نوح آسا او قدر اشک توکر علمی سیلاط آپار
شامله تیشه فرهاد سلوب داعه صدا بستر نازده شری کشک خواب آپار
ره میخانه دوت ای زاهد درد آلوه غمی سانس داغیدر دردی می ناب آپار

یاری دیر لر که کیدر ذا کرینه چاره ایده
نوش دارونی او نسدن صکره سه راب آپار

قادم اسیر زلف بریشانه کوکلی آیرمه او سلسه دن شانه کوکلی
خطاطر جنم قرا کونه از بسکه تابی وار بوز آق ایندی کوندره هر یانه کوکلی
دوشمنش شکننه دلو کی آبروین سالمز او شوخ چاه زنخدا نه کوکلی
دونه دونه دیدیم کوزمک دینجلن دکل کوزدن ایراقه قویه بو دبوانه کوکلی
تیر بلایه ایندی هدف عاقبت بی، یارب کوریم که صیدوش او خلانه کوکلی
چخماز سایی خیالی کوکلدن تکوب مکر معمار صنع فی لره خانه کوکلی
حدتی ندر نم، او ره لاف عشق دک بانم اقده چوخ کوروب اوزی بروانه کوکلی

ذا کر بر ایله دیم سر کو ابتلی ارا
یا پشوردم آشنا لاره بیکانه کوکلی

قصدیک بودی گر خاطر بی جاره داغلسوون بر شانه چک اول طر ظراره داغلسوون
ویر زیب رخ آنیکا جیخ خانه دن ایمه مددالا اتو ب انجم و سیاره داغلسوون
تمها دل محزونه حقیقت ده جهادر بر پاره او خکدن دی تن داغلسوون
آچش بوكون اولسرور سهی تحده حسین سخن املوی مژده بیاره داغلسوون

سر سیاپی جانانی چکو بلر بریندن خوش او که چشم سیه مستی بسی شاهانه باز مشار

ایکی میکون ایک وصفین سنث ای شوخ هر شکار با ترب کلک خضری چشم حیوانه یازمشل
حRAM او نیون کوزیم نان و نمک دیر لرمی کیم باده دهن سرینی مخنی غنچه خندانه یازمشل
ندر حدتی اوله همتا بکا کم نام عاشقلر من دیوانه نک آدین نججه دیوانه یازمشل

کوکل جمیتندن نا امیدم ذا کرا قسمت

آنک هر پاره سیک بر ناوك مژکانه یازمشلر

کور نلر ز کر مستک نکار ایله میست او لش یکوب صفت در چشکده مژکت ای بست او لش
او کوندن کیم قاشک طاق او لوپ طاغنکه مردم پوزلش طاق مسجد رونق منبر شکست او لش
نه خوش الفت دوتوب زلف سیه رخسار آیله تعجب ایلم افعی کیدوب آتش بست او لش
اولو بدر خانه یک ایرو لر ایله مردم چشمک نه مردم ایک دخنی اکر بلره هم نشت او لش
صبا شرح ایلمش کوبا بکون قدو رخنی وصفین که کل پزمرده لمنش فات ششناش پست او لش
صادقمه کم جیخاسودای عشقت تا اید سردن دل وجان واله حیدان سنکا روز است او لش

شار مقدمت چون جان کی نقدر واجم وار

اینانه کردی سیه اغیار ذا کر تندگت او لش

کیجه ناصب چه دیک فریاد اید کوکلم حرسلتک نوله فریاده یقین سنه بر فریاد رسلا تک
سهر کویکده کور سن نمشی قر اینه ایظام آیا ور سبل اشکیم هر یز او لسه خار خسلتک
دو لا بوپ باشیکاز لفک او پر اول طاق ایرون دن سجود ایلر عدار آییکا آتش بر سلر تک
او کوندن من دل دیوانه دل ال چکمهم دایبر سک کویکله هه راز او لاق ایتر بواه سلرتک
دو لا نور قانلو پیکانیک او نده شمله از عسلتک بحمد الله که درد محمد ایندر کوکل شهری
ذکار یعروت چکدی تندل اول خلارین بزر داغلمش خانه دل سربسرا پوزقون فسلرتک
چکر پر کله سنه قاه غرق او بش مکسلرتک دیدیم بر آن کچه تندن او خیک بی جازه بند اولدی

کوزنک مردمی و کان او خون هر یاه کوندرسه دعای خیر ایدر اول مرشد صاحب نفس لر تک
کریبانک طوفوب محضر کونی ذا کر فسان ایله صاغمه بخیه غوره خدا بو غیر کسلر تک
دون حکم قیلدی قتلمه اول شه عتابیله شاد ایلدی کدانی بو خوش جوابه
او اسون قرا بوزی کور دلم قانلو غمزه نین اولدور مدي بخی نیبه قویدی عذا به
زنگ سیاه لر غمی شام و تا سحر عمر دراز در چکرم پیچ و تابه
کوندو ز یوز ک غمی کچه زلف کشانی آسایش نه خورد ایله حاصل نه خوابه
اول کلمدار یده عرق ک خوش صفاتی وار طرفه بودر که بسازش ایدر اتش آیله
اولدور مه سه ک نه سود بکا برق تیمدن نمکن دکل که سیر اوله نشنه سرابه
ذا کر او شوخ زکس مستک خرابیدر
ها بوبه سر خوش او لاق او لور می شرابه

یوز بکی کور سه اکر کبول ایانه کلور کفردن ال کنوروب راه مسلمانه کلور
آیا رور فیض بدن هر ایکنی جانه کلور
با خاصو نمی سکا آینه ایله آب زوان کون سراسیمه سر کویکا ایلقار کیجه دن
آیا رور فیض بدن هر ایکنی جانه کلور
با خاصو نمی سکا آینه ایله آب زوان
شمع رخسار یکه ایستادو شه زلف سبهک بختن قاره لکن کور او ده بروانه کلور
خط بومضمون ایله در طوغزی لبنده کویا لشکر هند دوتوب روی بده خشانه کلور
زندگان لق بکا دشوار ایدی بوندن صوکره بار المها بکا کلسون نه که جانه کلور
قو رقارم ذا کری هه ریک غمی بر حاله ساله کورن آدم دیه وای وای بودی دیوانه کلور

پوب کلکون قباس و م طوروب بکنار اراسنده سنان دا خساری کول برق کان اراسنده
کوز مدن ای کمان آبرو سراسر چکدی پیکانک بر اندک صانلام بودیده خونبار اراسنده
سید بوس بریشان او دلو خمدن مقصد اولدر کیم کزوم بورنکه اول طر ظ طر اراسنده
نوجمه طوتوب خط صفحه رخسار بن اول شو خین او لور قانون خط در بر الف رخسار اراسنده
دیدیم بر آن کچه تندن او خیک بی جازه بند اولدی

سحر پرواز ایندنه زلف مشکین دور رویشه کورن دیر زاغلر در یاکشین او بیتار ار اسنه
کو ز و غمز ن کلوب جان قصدینه امابودر و هم دوشنه تا حق یره فاندر ایک سردار ار اسنه
سلک کو یکله طوسم چنگ دوت معنور سلطانم اینکنکده قبل و قال او لازمی خدمت کار ار اسنه
تاق جو بدر طغه دن فرهاد کوهه قیس صحرا به نم نک یطلاشلانان کیم در در دیوار ار اسنه
حریم حرم یزم سر کوبک اولان ذاکر روادرمی یکزه بیکانه وار اغبار ار اسنه

کو زم فالدی ای شیکده باردو لیخانه دن چیقماز کبو بدرا شفقتان کویا بن دیوانه دن چیقماز
طلب قیلدم طیبیدن دو ابوندر دی یوزیندن بوایش کم آشنا دن و پردی یوز بیکاه دن چیقماز
مددقیل ای اجل آل جانی بیندن چیقمازین تاجان یقینم بر انک در دی دل ویرانه دن چیقماز
خطادر زلف بر چین نکارم شست هو ایگل او طوره صبحدن طشت او زره تاشب شاهه دن چیقماز
پچه بن او لمه يوم آواره غربت رقیب ایتدی دیر لر کم فلاپی در کان آستانه دن چیقماز
کو ز نکچون زدر الحق دک غمزمه کیمی موزی دو کوب فاذ خلقدن کزمه کیم نهان مردانه دن چیقماز
ایش نه عارضه فکری چیقار ذاکر خیالیدن او لیجه آشین ذوق دل پرو نه دن چیقماز

سبیحه دن باد سحر طرہ خوبانه دکر کو نوروب نکهین اندن صکره هریانه دکر
او د سالور خرم مخصوص دله برق آسا بو تن زاردہ بیکانی که بیکانه دکر
کاه بی وجہ جهت خاطرم اید در هم کاه بی جرم کنه بو دل نالانه دکر
آن شه دو شمش ئلان نک او لورم یچیده که بیچون زلف سه عارض جانانه دکر
عرضین جان ایسه بر نند نکاهه بس در حیف در آته او فک هر بری بر جانه دکر
کو کلی قنده اوروب جسد که تاباز شانه بو قدر زلئی کز ر جاه زنخدانه دکر
ذا کرا صبر ایله کم بوصله دکن آفندن
آی او تر بیل هولانور وقت اولی هیرانه دکر

حسن نکار اهل نظر آفتابی در قوبیاز نه سود کور، که کیسو سحابی در
طبخ غذا بیچون مژه می یاند بر لک دیدم طباخ یار تو للاهی کم چوب آبی در
باد سحرله نکهت زلف او سته شاهنین عمر دراز در آردهه افقلاپی در
مامال او لور سه ک ایمه سه از بر چوق دیدم طوتمادی زلف پندیمی چکون عذابی در
غمزه خدنکه جـکـر عـشـاق باعـرـی کـوـیـا حـلـالـ مرـغـ شـکـارـی کـبـابـیـ در
لب مـهـدـ اـنـکـینـ خطـ نـوـرـ شـیـهـ مـورـ قـدـ سـرـوـ بـاغـ وـکـاـکـلـ مشـکـینـ غـرـابـیـ در
پـیـستانـ نـارـدـ کـوـرـیـنـ جـاـکـ سـبـینـهـ دـنـ یـاـجـنـتـ اـیـچـرـهـ چـشـمـ کـوـثـ حـبـابـیـ در
دونـ صـبـیـحـ شـاهـ سـخـتـ دـکـوبـ تـارـ زـلـفـ دـلـهـ هـنـوـزـ اـوـلـ اـزـینـ پـیـچـ تـانـیـ در
بوـیـ وـفاـ وـیرـ نـیـجـهـ بنـ اـنـدـ الـ جـکـ کـلـکـونـ سـرـشـکـ برـکـ محـبتـ کـلـابـیـ در
کـرـ قـلـ عامـ اـیـتـهـیـهـ مـڑـکـانـ جـشـمـ مـستـ قـوـسـ فـرـحـ قـاشـکـ اـکـاـ نـیـرـ شـهـابـیـ در
ھـلـ دـفـرـینـ دـوـکـوـبـیـ صـباـ ظـاهـراـ بـوـکـونـ بـیـچـسـارـهـ بـلـبـلـ کـنـهـ باـقـیـ حـسـابـیـ در
اورـافـ لـعـینـ آـجـیـفـهـ اـیـتـمـ هـوـسـ دـیدـیـ بـیـلـمـزـسـهـ کـانـهـ اـنـ علمـ مـعـماـ کـنـابـیـ در

دیار یاره یولک دویسه ای سیسا سویله
که اولدی ذاکر بیچاره انتظار کله

ساقی شراب نایکی کیت غیره عرض قیل
ذاکر او شوخ نرکس مستک خرابی در

اوروب دین برائکل هم رنگی ملت لافین دودا یله صبا طوبرانه سالمش هرین تابدار آیاغیه
قالوب در کیز لنوب البت مسلسل زلف اراسنده اکبر بر حیله ایله کیده بیله ایدم طراغیه
نه حاجت هر شب هیران آرا حال دام صور مق بیلور سه کروشن او ماز عاشقین بزمی چرا غیله
جکر قاندن او زکه فکر بیلمز دله پیکانک در بغا کیم سرکار کدو شوب بد خوقون غایله
پتشدی باشه عمرم اولمادی مقصود دل حاصل بوکرن فردا دیگدن جانه یتمد اشتیاقیه
دکل شبنم کوتورمش باشه نقد حاصلین هرنه نثار مقدمک جون لاله و کلله طباقیه
نه مشکدرکه آسان او لیه تدرج ایله ذاکر
مدارا ایمک اول سیدی اکرمدت فراقیه

بِلْ وَلَهُ فِي الْخَمْسِ

بوکون بوز ناز ایله سر ویم چیقوب سیره هو اسیله مبارک مقدمین باصمش کل او زره القایله
فاجوب بر کنجه نرکس باقوب خوف و هر اسیله اکوب قدیم بنشه سجده به حمد و سپاسیله
دیر کیم در خداوندا کلن عن اسیله

نه مددر دل شیدا سر کوینده ساکن در الدن غمزه مبتک بسی ناشاد غمکین در
قاتنه ماسوا هریرده اکری او له بر کن در کوزن مردمزی ایله ایلمک رفتار نمکن در
اولور آسان دولانق مردم مردم شناسیله

دمادم بر نکار کل زلف روین باد ایدر کوکم کیجه ناصح او نجه ناله فریاد ایدر کوکم
یعقوب بنیاد صبری آه ایله برباد ایدر کوکم جکر قانی ایله هردم چشممه امداد ایدر کوکم

نجه کیم طفی مادر آلداتیر کلکون لباسیله

کوزم تا کور میه بالینم او زره جسم شهانی الیم نا طوئیه دست لطیف شوخ رعنانی
اکتا ایمیم تغیر جسور ظلم هجرانی یقین بیل ای اجل بوقدر سکاجان و برمک امکانی
چکوب طبل علم کلسنه اکر بیوز بیک اساسیله

پریشان ایش باد سحر زلف سه کاری پریشان کور مشم هریرده او لب: قوم طر اری
آغارماز کیجه کوندو ز لرجا شه سردم آزاری احاطه ایلمش زلف سه اطراف رخساری
تناسی بودر بر ق طوه کنه بلا سیله

بو لمانزور چشم سندن آبرو خواب چشممه بو کندی قلامدی قطره صوی تاب چشممه
او لووب در عریق عالم لجه بیلا ب چشممه صالح کوز مردمین هر کیم کوره کرداب چشممه
چکوب بعری ایکی هندو چیقوب رومه کلا سیله

ترجم قیل صبا او ز باشین بیجون سرو آزاده دی که بخاره ذاکر کنچ غمده قالمش افتاده
بیجون باد ایلمز سک کترینک در ملک زاده کیمی تنک شکر دیر آفریش کیم غنجه کیم باده
بیلن بوقدر خلاصه طانیشور هر کس قیاسیله

بو نه ما هیدر که حددن چکوب اضطراب زینب فلك او زره ماه مهری ایلدی کباب زینب
 یوق امید صبح هر کر اسرای قید شامه نه یان قیران نخسه دوشوب آفاب زینب
 دیدم عنديب زاره که نه آه و ناله دربو دیدی بو فقانه باعت الم جنساب زینب
 دخی لاله دن صور و شدم نیه داغدار او لو بسن دیدی یاندیروب دی با غرم او ایوی خراب زینب
 کلی سبی چنده بوگون عشق باو کوردم او لاری ایدوب پریشان یقین انقلاب زینب
 بوبلا لو چوله غنجیه بر قع دار او لسوون کم اید شام شومه کیده بی نقاب زینب
 یتیشوب دی بر مقامه ایشی سر بر هن شامه گدوب یوز طوطوب مکسدن ایدن اجتاب زینب
 خبر آلم اهل یستان عدد غمین فلکدن دیدی کم شماره کلز غم ب حساب زینب
 او زین ایسه غرفه خون نه عجب او قتلکده بدن حسینی کوز کوز کوره چون حباب زینب
 دک او ز که غازه حاجت انک الرين همین دم دم قاسم ایله ایلر نیجه کور خباب زینب
 کوتور زیوری ارادن که فنان شانه تو باز سر زلف نو عربوسه ویره یچتاب زینب
 نه حیادی سنه ای کوک نه وقادی سنه ای بر نیجه کوندی کر بلاده نه خورونه خواب زینب
 نه روادی کوچه کوچه گزمه روکشاده ای جرخ او او ز حکم و قاتم دن ایلین حجاج زینب
 جمیع شیعین کناعین سن او زین یاغشلا عذاب بدل غمین کلنسوم برح پرآب زینب
 دخی ذا کری حساب ایت سک کوی کر بلادن بحق فنان زهرا بحق عذاب زینب

آغلار بو کیجه نافه او زه زار سکنه
 سحرابه صالحوب سور جر سوار سکنه
 نیز نک ایله سربان قضا چکدی قطاری اهل حرمین قتلکده دوشیدی کذاری
 تا کور دی دوشوب قرداشنین جتم فنکاری خورشیدن سفت ایندی نکون سار سکنه
 نستیز آرا نشته مقتوم حبیشک کل پیشکری ایلدی مظلوم خستیک
 باشز بذین فوجانیه مظلوم خستیک اولش غم توخت نیجه کور یا و سکنه
 کم بزرل قادر بیچوئه طوطوب یوز که غاید دخلت نه خروزه طوطوب بوز
 که زینب و کلثوم جکر خونه طوطوب یوز بایام هانی دیوب روز شب آغلار سکنه
 حرمته ایکن جله دن اهل حرم ایجره غزنه ایکن سلسله محترم ایجره
 بی قیمت او لو ب کور نیجه بازار غم ایجره یکتا شکر و هم در شهر سکنه
 آنک هانی اول شنه جکر هادی و رهبر بایاک هانی اول نیغ دوسر حبدر صدر
 جدک هانی اول خبر بشتر شافعی محتر ای پیشکس و بی یاور و بی یار سکنه
 سردار کو جوب خمه و خرا کاهی بوز بولشن خورشید با توب اهل جهان روز شب او نش
 طوفش بوزی بس که یقیمه لک توزی قو نش اول بر لک خزان نک کل رخسار سکنه
 اکبر کیعنی اخوداش توکادر کتو رو نم اول قاسم عبا علمندار کورو نفر
 هر یانه با قار چشمته بر یار کور و نم اول قسم شره بالواری ناجار سکنه
 قان آغشلا کو زم کلده بشه ماه حرم بو همراه دن چرخ کیسوب جامه مام
 با غریته با صار اصرار مظلومی ادمام م آن بقایه باتوب عرضه طارلو

بازدر مصر چن یوسینگ کی پیدا شد عندلیان چو ڈلیخا سر س-وداشد
بر دل لاله عیان کشت چو چنون داعی نزکس اندر چن از عشوہ کری لی شد
هم چو فرهاد بر آمد به فغان صغ چن غنچه از باد سحر چون لب شیرین واشد
کشته چون وامق بی دل به کلستان بلبل چون بکلشن کل اخیر چورخ عذر اشد
محن کلشن دوکه از شور نوای بلبل راست بالحن همایون بر از غوغاشد
مردکان از چن نقخه عدسای صلاح سر زخاک آرد پیرون زدمش احیاشد

یوسفی در عزم آن دلبر مانند ایاز
هم چو محمود زعشقش بجهان رسوا شد

四

عبد فطره سرکار اسکندر بلک رسم بکوف حضرتگریه بغدادی تناسندن
و تری دیوب .

با سکندر نصرت قرین تیک انجام
هزار شکر یتشدی نمایمه ماه صیام
قوای خسنه طابوب ضعفی روزه ایام
نه عقل وار ایدی بنده نه هوش و نه آرام
خیال قورمود اطفالدن کوکل محزون
نه اخذ نان حلال و نه اکنسلب حرام
ایدوب دی حالی تغیر کسالت غلیان
خیال طبخ سحوره غم تدارک شام
اولان نقود و ظروفی صیامه صرف ایندک
ولیک بر تهی قزغان ایله قالوب بر جام
اووب دی هر ایکسی وجهه اقطریه مرهون
علاوه ظرف یو خومدی میسر او لسه طعام
مالوب دی رهن خیالاتی کندومی قیده
مقیسمدم او لاری کیم نه نوغله آلام
ندای هاق غیبی یتسوب بک انباری
غم ایمه یوسفی ایدر بو فکرکه انجام
مدام دله بودر اول خندادن استندعام
همیشه دوستلارک شاد دشمنک غمناک

ای بار خدایا بحق آل پیامبر بحق علی ولی و ساقی کوثر
به ذا که لعنه الله اوله چرمی یکسر بر حرمت دو جشم کهربار سکنه

یوسف

مرحومک اسم شریفی کربلای قل در. کربلای فی ایسه پری ناز او غلی
محمدک ارشد او غلیدز. نیجه که کورسور معز، الیه مدام خراطلنی آوزی الجون
شهر شیشه ایجره پیشه ایدرمش. مک حرم الحرام آیلانی که ایام نعزیه جناب
ابی عبدالله علیه السلام در. مصیبت کو نزی ۹۰ مقلعنه کوره وطن مأوفنده وقفنا
سینه تک سائر قطمه لرنده شیبه کردانلنق امری ایله مشغول اولورایمش. روایته نظر
خراطلنده و شیبه کردانلقدنه ید بیضاسی وار ایمش. با این همه قابلیت راه معيشتی
نهایت مرتبه ده نشست ایمش. بویله که بو رباعیه سی بریشان حالده بولفسندن خبر
و در:

هر ناکه ویروب دی خدا بولک آفینی
انجق روا کوروب دی بزه غم قالاغنی
کفر اولماهه بو قسمتے بن بحث ایدرم
حون سلیمیوب دی خلقته قسمت سیاقنی

الحاصل آلمشه سنی یمیش .، رحمت خدایه واصل اولمندر . و فانی ایسه تاریخ
هرت نبویه نک بیك اوچ یوز بر سنه سده واقع اولمیش . غرض ، طبع صاحبی در
بو کوژل غزل ایله آتیده کی اسکندر بک رستم بکوف جنابلرینه یازدیفی نججه
فرد امک نتایج خاطرندن درکه ترقیم اولندی .

مشهدی علی مدد * مرحوم مشارالیه رسماً فاضی اوغلی نامیله مشهور
اینش. او اخیر عمرنده درویشلک ایله کذران ایدر اینش. بخت سنه وفات
ایمیش. وفاتی ایسه تاریخ هجرتیک بیک ایکی بوزسکن ایی سنه وفات و قع اولمشدرو.

بو مصرع اندن ذرک بر عنینامه دیوب:

حاشیه بوزن اوله هندا سکا ایت بار عنین

عاشق

بو لایق و جیو دجیت مکان بیهود بیک و سکلانیک خلف ارشتدی مرحوم
محمد بیک حجو اشیر چابارنگ ایلخانی مدعیلریکه مدعاویز دولت محروسه روسن زنکه
زوئر طوبزاغی نازه نصره کشور دیگی زمان معمظم الیه دولت فطرنده منهم
قیلارلر. دولت ایله صاحب مکنت و صاحب اقتدار او مالیه نظره آلوب حقنده
دینامیش بہنان سوزله باور ایدوب مادام الحیات او زنده شهیریه تزدید اولماش
حکم ویرر. گویله که همان مکانده ۱۸۶۱ تاریخ میلادیه وفات اینش. خلاصه،
صاحب طبع موذون و ابیاث پر مصمون در اثار و افکاری ایسه بو کتاب
نالیقنده حصوله کله دی. مکر مرحوم میرزا حسین سالار تخلصه کوئندیگی
تغیرک ایله حین وفاتده بازدیگی گویه نامه شی و بی بدن بر غریبی درگه ذیلاً درج

اوئندی .

نیجه کیم اول منم غمزه خونخواره می وار دل زارمده بنم قانلو جکر باره می وار
در اشکی بنم صالحه نظردن ای کوز طوط کران مایه که انک سبعة سیاره می وار
یار خالپنه باقان کوزه قرادن قالمیاز دیمه عاشق اکا کیم کوزلریتیقایریه می وار
دام تسخیره صالحه هر یتن آزاده لری قانلو کوز و زلفک عجب غمزه مکاره می وار
سانه بیکاره بخ شاه هنر مندانم بیپلوب باشمه دهرک نهکه آواره می وار
رنک زردم یوق عجب اشک ایله کلکونه دونوب جکرمده آجی مزکان او خونک باره می وار
کفر زلفک سومی کامل اولوب ایتمام کرجه بو رمنیلرک شر عده کفاره می وار
باغلامش سله کاکله کوکم حکم بن کی بوز بیک انک باشق بیچاره می وار

هر نه ایش طوئدمسه جمله بد و بد حرکات اینهدم شکر حیات ایله مدم فکر نهاد
بو دنی دهرده بیهوده چکوردم اوقات شمدى رحلت دمیدر قالمشم آواره و مات
شر مسار کنهم آه ایم بن سوقات یتمکم مقصدہ بو وجه ایله هیبات هیبات

رحم قبل بار خدایا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل رویه و خوارم بن

یارب ایمدی من اوز احواله حیرانم چوق غضب و قهرک ایدوب فکر هراسام چوق
بیلو ابتکلرم افعاله پشیام چوق بیلمه بوب سهو و غلط ایشله کریام چوق
رم لطفکی چوق عن ایله جویام چوق غصه دن شام و سحر زار پرشام چوق

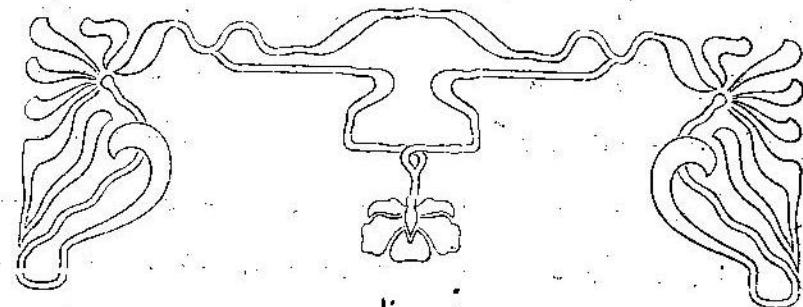
رحم قبل بار خدایا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل رویه و خوارم بن

توبه یارب دخی بد عمل مدن توبه معصیت راهنے هم کیت و کلمن توبه
هر خلاف اویش ایسه سمش البین توبه دخی بوندن صکره نکر و دغل مدن توبه
ایلم صدق ایله بن بیش از اول مدن توبه هر خطأ چیقمش ایسه برده دیلم مدن توبه

رحم قبل بار خدایا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل رویه و خوارم بن

بیلمز ایدم که بو عالمه اولود زار اولنق نه اولوم وار نه قوجالمق نهده بیمار اولنق
عادتم هر خم کیسو به نکون سار اولنق مایل لعمل و لب عاشق رخسار اولنق
واله حال و خط و حیرت دیدار اولنق یاره اغیار اولوب اغیارم ایله یار اولنق

رحم قبل بار خدایا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل رویه و خوارم بن

نوب نامه

بطريق ترجيح بند

ای خدا سکا عیاندر که وفادارم بین طوئدمیم ایشلری یاد ایلیوب آغلام بن
لیک بو نفسک اللدن دون کون زارم بن الى بوق یوزی قرا بندہ بی عارم بن
هر نه تنبیه ایده سن اکا سزاوارم بن بکشم در کنه که لا بد ناجارم بن

رحم قبل بار خدایا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل رویه و خوارم بن

کرچه دنیا به کلوب کزدم و کیتمد بی چیز ویرمهدم خبر و شره زره چه تشخیص و تنبیز
آرتی حرصم مرضی ایتمد اصلا پرهیز دخی بوندن صکره یوق در بکا بر راه کریز
نه عمل رشته سی وار الده نه بر دستاویز ایلم خلق ایله ناحق یره پر خاش و سیز

رحم قبل بار خدایا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل رویه و خوارم بن

بی مسدود اولوب فیمدی بکار اه خلاص جونکل از مدشوب عصیانه شریعته قصاص
قدرت حکمت حقدن کورینور بیله خواص کیم کوره روز خزا هر کیشی فعله قصاص
سن او زین داده بت اول کونده که نه عام و نه خاص نه کرم اهلى پرداده نه اهل اخلاق

رحم قیل بار خدايا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل روسيه و خوارم بن

نفس اماره سرکش کتو روب عقلمنزور جسم ایله جانی طویب مرتبه کبر و غرور
امل افسو ایشم مظلمه شغل شرشور کاشم قوکه با این همه غیب و قصور
دھی یارب در کنن بخ سن ایلمه دور فویادی حرص طمع کردی دخی دیده نور

رحم قیل بار خدايا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل روسيه و خوارم بن

محصر هر نه عمل ایلدم نادم حرص قیلای بخ هر ناکس دوه خادم
نفس او جدن نه بلا چکدی دل بر بادم شیمدی نه بر عمل الله نه وار بر زادم
تپادم بر کرم اهی که ایده اندادم سن او زک داده بت بخشی ایشت افريادم
رحم آقیل بار خدايا که کنه کارم بن

عاصی و بد عمل روسيه و خوارم بن

نه دیلم وار سنی جرأت ایدوب بیاد قیلوم نه بوزم وار سکا ساری دو توان داد قیلوم
نه سو زم وار او زینی اول وزایله شاد قیلوم دل بر بادی نه اميد ایله آباد قیلوم
نه بایدوم جانی بو و رطهدن آزاد قیلوم چاره اولد رکه بتنه بو سوزی اوراد قیلوم

رحم قیل بار خدايا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل روسيه و خوارم بن

بریخه بیل او زینی عشقته مقید قیلام کاهی عاشق آدمی کاه محمد قیلام

مشق ابروی خط و خال ایله مرتید قیلام شیوه پهیر محبتده یکه سد قیلام
روش عشقده محبوه دخی رید قیلام هرنه ایش طوندم ایسه جمله سی بد قیلام
رحم قیل بار خدايا که کنه کارم بن
عاصی و بد عمل روسيه و خوارم بن

مرحوم میرزا حین بک سالار تخلصه نظاماً یازدیانی مکتوب در

بنه آسوده ایکن او غرام برشوخ زیبا به بوزی کل عارضی مل زلیق سنبه چشمی شهلا به
خطی سرکش خالی دلکش رخی بهوش ای جان بخش تل آفت بله ایخه قدی سرو دلارا به
دیشی کوهر دیلی شکر تریخ نجفی بربکوش جیمه ملت سیست مزه او ق قاشلری یاه
سوی ساحرا او زی طاهر کوزی جان آلمگه ماهر کورن بر باقشین و پر من ایک دنیا و عقبایه
با قاللر قامتده رمزیلر آکلار قیامدن کورنل شکل ابروین دخی پاقازیکی آبه
انک دیدار فیضن سیلمک ایچون کوریخه آدم چکوب جتندن ال بوز شوق ایله کلیدی بودنیاه
یر اوزره طور مادی کیندی سماوانی مقام ایتدی بله ایچاز رسمن کوستن دمده مسیحایه
ایکی بستانی سدر سینه ده لمیوه تن ایلر زلال آغزی قیلور تهمت انک شهد مصفایه
دهان و اریوق سرینی بیلمز حزده دانلر هم عجب ماهر در اول عیار هر علم معنایه
ینی کتر کدایه قیل نظر ای پادشاه حسن هیشنه التفات ایمک کلوب اعلادن ادنیاه
آلور فیض نظر عاشق کر طوشه دامانن تابار سر رشته سین بتنه الی زلف چلبایه

سالارک جوابه چواب

پیوب مکتوبک ای شاعر بن محزون بیهاره دوای درد دل او لدی شفاهم و بر دی آزاره
انک فردی بر جان در سنان جسمه صارماشیش و با بر عنبر اینه ب بوکولش طوی طوماره
نظمی کورسه بونظمی صالور نظمین نظامندن ایشیته طرح مضمونین کلو رسعنی خربداره
نهایت پیرز شاسته ای هزار ایشندک بوسوز عارف بسداولماز ایدر لر طعن بر تایه
جوانلرسرو قدری بر قارقوجه بیلمز کورنده بیچ زلی و هم ایدراو خشادی شهرماره
کرکمیدان عشقه باش قویانلر بیره مرداولسون قضای عشقده سیرا له مکدوشمز جوانلره
بکا در سه که او خشانه کوزلار فاشنی یا به او زک او خشنامیستک بستان روح افزالری تاره
ققان بن آی و بایه نبت ایتم طاق ابرونی بن بن قبله عشق بیلم آنی هواره
کل ای هم درد بی رروا اوزکی صافلا کوزلاردن ینه بو عشق قوی بن کبی پیر نجربه کاره
طائمه تیر مژکاندن همیشه و هم قیل اندن انک نظم صق برب ریار کهنه کنداوه
مقد اوله زلفه او بخاله دوشمه نشویشه کم آنک هر بری بر دامدر عاشق او لانلاره
او چشم شو خه او یه بیقمه بن تک خانه وی صاتشدیرمه او زکی غمزه بی رحم خونخواره
خط و خال سیاهه نقد جان صرف ایمه ای عارف بوسودارده سوداولماز کل اینه کونکی قاره
جهان مهوشلری بر کون چهادن ال کوتور مزر و فاسر مشق کویا کلمیو بدر هیچ او نلاره
سنک و صلذکاره وار ایه کریمک امیدک بنده واردی بر جزئی امیدم یمکه باره

سالار

سالار دین اعنى ابی عبد الله الحسین علیه السلامک اسم مبارکله مسی
اولان و او حضرتک مصیتنده جکر سوز و جانوز نوحه لر انشاد ایدن میرزا
حسین بک و حاجی یوسف بک مرحومک ولد ارشدی در . حاجی یوسف بک

ایسه جمله اعیان ولاستدن محسوب اولور ایمش . او بله که شهربک محلاتندن بری ده
انک اسمی ایله تسمیه او لدور ، بهر حال معظم ایه شاعر لکدن قطع نظر عرب
و فرس و روس لسانلرینه دارا ایمش . مدت عمر بیچ و کنجه شهر لرنده اعیان
واشرافی ایله چکوروب آخر امرده وطن مأله فنده بک ایکی یوز طقسان بش
تاریخنده روح شریف آشیان قدسه پرواز ایمش .

خلاصه صاحب طبع نقاد و شعر کولقده استاد ایمش . او بله که نوحه لری
و بعض مقاله لری صدق مقاالمزه کواه صدقدر .

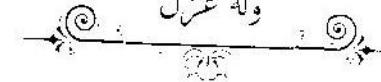
مرحوم محمد بک عاشق تخلصات یازدیغی مکتوبک جوابه
بیروب :

پتشدی عاشقا اشعار موزونک بو رسواهه های بخت صالحی باشمه کویا بنم سایه
بو نه ایام پیریدر کننه نه کشته کیبردر برآق بو شغل ای پیران بنم تک باری بر تایه
دو لاشمه شانه تک سن چوق او کیسوی بریشانه ایلشنه بایکه بر توک کیدر باشک بوسودا به
بوکولش قد ایله اول سرو باش چکز کنارندن خدنه جانستان مشکل کیدر بوله بوزوق بایه
کرک درد اهن در دین اهل درد ایلسون حالی کرفتارم سنک تک بنده بر سرو دلارایه
بر آی بوزلی قرم کوزلی شکرسوزلی سوزی طوزلی بی اینجه آغن غنچه لب شهد مصفایه
لی کوثر دلیل شکر بوزی کلبرلک تردن تر خطی هندو کوزی جادو صالوب بوز شور دنیا به
کوتور سه کون جاندن بولوط کی قاراز لفک سراسیمه زلیخانک چیقار یوسف تمایه
دو داغیله پیاغین کفر در بکز تک اول یارک اب اعجاز عیسایه بد بیضای موسایه
قیام ایلر قیامت قامت موزونی باش چکسه نقاب آشنه ویر رختقات یوزی جشنده حورایه

نه پستان نار پستان بلکه بکر ر قبه نوره سینای سینه ده شویله بر افتش عرش اعلا به
بله محبوب بی همایه جان تقدیم نثار ایله غریبیده بر بیهه صرفدر عمر کران مایه
ایشیتمز ناله می او سنگدل شو خه کو ج چاقاز قناعت ایلام بن ده سنك تک آه ایله وایه
مکر مشوه که عاشق فاشرلک اوقتادی ای عاشق یکی آبه ویا یاه اکر کوکدن یمه آه
دودانگدن صور ارم آغزینک بن وار بوق سرین بونازک نکته نی صورمه دوشرقان دیدی اور ناته
بسم واردی که اسل و صالحه اونق امیدم یتر سن می سند ده بیلمزه آخر بو تمنی به

وله غزل

بک صور مغه آغزینک کوکی باره جواب ایستر عجب آشفته غافلدر که یوقیردن خطاب ایستر
ان اورمه زلفه شانه دولاشمه اول بریشهانه بله زنجیر افسانه اسید اول مغه تاب ایستر
خالات سرین بی مفطر صور ارم سویله دی ابله بونی تفسیر قیله م کربونکه بیک کتاب ایستر
امیدم واردی اول هدم ایده ز خدمه مرهم نیجه که قاضی دن هر دم و کیل نیز تیز جواب ایستر
حسینک قان اول دلبر ایچوب جانه صالوب اخکر
بن می نوش ایدن کسلر بو عادت در کتاب ایستر

دار سیاه زلفک ایدوب خانه کوکی قبدهی خل کنج بو ورانه کوکی
تیر بلاهه ایتمدی هدف عاقبت بی بارب که صید وش کوروم او خلانه کوکی
غزرن جکوب خدنک فشك تیر اینه کان قتو کی جکر هرد بر یانه کوکی
فویمه که شبهه دل اوزنه تیر زلکه ایمه هبق بیورمه کان قانه کوکی
خانه هو اسیده وکل قویندی زلکه آخر اسید دام ایده دانه کوکی

هر صبح دم اسید دلی خسته ایلور کاهی نسیم صبح که شانه کوکی
سالاری قویوب غم خبرانده مبتلا رحم ایلمز ایدر کنه ویرانه کوکی

یار توکه مهر بانی کرد یاری را بین میل جنکش هست باما دوستداری را بین
لشکر غم را رقم داده بی تاراج جان جور شاهی را نظر کن ظلم کاری را بین
برد دل دلبر زما آخر زما دل بر کرفت کرد دل را هدم غم غمکساری را بین
بی سبب از لوح خاطر شست حرف مهر من تیره بختی را نکر بو روز کاری را بین
از هوای وصل کفت خنده چون کل میز نم حالا کرم چو ابر از هبر یاری را بین
لحظه بر سوی ما بخرام ای سرو چن جوی ها از اشک بروکشته جاری را بین

سوی سالاری کذرا کن ای طیب سنگدل
بر داشت از تیر هجران زخم کاری را بین

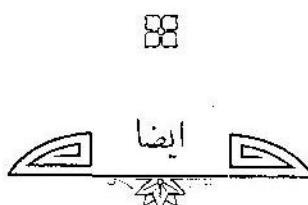
اویه چرخ فلت کردش سیاره لره
دولانان چرخده سرکشته بو آواره لره
کریلا واقعه سن یادیکه صالح ای غافل چو قده بل با غلامه اول ظالم خونخواه مله
آل سیانی عجب ساحب تکین ایلدي فرشتنی مجلسه اه اطمس رنکن ایلدي
خوار خشان قضا بستر بالین ایلدي باره باره بدنه نازک منه پاره لره

ای کوک آه چکوب جر خلک اوین او تک دیاف شمره کور و پردی نه جر عت نجه ایستدی کتاخ
نور آید سنک نقطه و هم ضنه و فحی اول هاشمی خال و خطی چون عنبره بکزر
شدها زخمی کل کور اسرا اشکنے باق نظر ایت ثابت سیاره لره
بس که خیل شهدا قرب حقه مائلدی کربلا انله بر عیش فزا محفه لدی
و پردی عباس قولین و جهی بو کیم حائلدی جسمه دوست بولنده یتیشان یار لره
تیر پیکان عدو قطره باران اولش قلیچک شمشهه سی برق در خشان اولمنش
پیکر اکبر عجب تازه کلستان اولش زخمن کلنده باق قان ایله فو آرده لره
دوشدی آمدن شهیدین کرب و بلا دشته چون داغیلوب جوانه اهل حرمی فاجدی بتوون
زلف فاسمدی دوشوب کل یوزینه بوقه کون ماتم آل عاید. کینوب قاره لره
کیتسدیلر قاسم و عباس علمدار سپاه قلامدی دشت بلاده دخی بر پشت پنهان
شهید: سینه سنک زخمی سا گلماز باهه مشک کیسوی علی سور تو شوب اول یاره لره
پیکر باکی اکر تیر و سنان ایله طوله صانمه شاه شهدا ناله و فریاد قیله
شر حه شر حه تی کر دوست رضاسنده اوله یاردن ال چکر عاشق یا پیشار جاره لره
قانه صalar باهه کرب بلا میدانک بر ایچیم صو ایله یاد ایتمدی اوز مهمانک
چولله اوله روan نهر فرانی انک و پردی صو دام دد و حشیله طیاره لره

وله ایضاً ⑥

ای کروه بی حیای شام خیل کوفیان تالی آیات قرآن ناسی تأویل آن
آل شیطان رضای خاطر بی کوزله بوب عترت اللهه چکوب سر تیر تیغ خون فشان
فکر ایدک ای ناصر اولاد سفیان لعین شاداولور کوکلی کیمین کیمداولان خاطر هزین
فور قل اول کوندن که جدم رحمة لامالین حشر ده زدن ایده شکوی چک آدو فغان
سویله یک ای امت سنکین دل خیر الانام ایلام بن سزلره هادی حلال امری حرام
نه سیندن قتلمه بل با غلای بوب سر خاص و عام طاو مور سر کر من ویرم اوزیعی بن ندان
آثار سجاعت در عیان ناصیه سیندن بو شبل اسد شیر حق داوره بکزر

تا اولوب شامل نم حالمه تکاپف خدا او لمیوب هبیج بر تمازم عمدآ و سهوآ فضا
اول صلام من او زم بلکه حقیقتده بو کا آدم عمودالدین قویوب پیغمبر آخر زمان
من حسین خامس آل عبا جبلالنین کاف ها تفسیرهم مصدق قرآن مین
بغض حیم نار نیران باغ فردوس برین عرش چتری خرک جاهمدهدر بر سایبان

من کی دنیاد، وارمی هبیج بر عالی نسب کیم انک نسله ایلسون فخر احزاب عرب
جذبه و جدم تمامًا منتخب در منتخب ادعامه شاهدم الله اکبردر هان

جدم اول کسدی کدوشمزدی بر او زرمه سایسی کچمش ایدی قابه قوسیندن فلکده یا به می
مشعل قربتند اول مش شعله و رنور آیه سی مطبخ جاهمدهدر بر دود حم دخان

باعث ایجاد عالم قدرت الله او غلیم بر قضا جاکر قدر قدرت شهنشاه او غلیم
وجه عین و جنب حق یعنی بدالله او غلیم آدی حیدردر قسم نار کلزار جنان

مادرم بت نبی زهرای از هردر نم نسل پاکم رجدن بالله مطهردر نم
قبره دن کهواره می ناموس اکبردر نم شانه نازل اولوبدر بر زخ لایقیان

دونه سیدی چه سدن نور منیری ریب شک آدم خاکی اوله بیلمزدی مسجد مملک
 نقطه پرکار خاک قطب ادوار فلت مصطفانک عتری در بیجه کیم جسم ایچره جان

اسمه نابع قضا کر او لیه یا کیم قدر ایده بلّم اندری بر آه ایله ذیرو ذبر
لیک ای قوم جفا پرور کروه بد سیر بونده وار بر نکته نیهان کرک اولسون بیان

یار ایسز کیم کوره قاینه غلطخان عاشقین پاره پاره پیکر و جسمی بی جان عاشقین
اسی قوملا اوسته دوشمش زار عربیان عاشقین تا قیله لو هیئت ایله خان و صله مهمان

شوق قرب یار ایله بن جسم جاندن کچشم قومدن قرداشن جمله جهاندن کچشم
اهل بیتمدن علی اکبر جواندن کچشم نوش دارو در مذاقه نم زخم سنان
جان ایله بزدن اکر خوشنود ایسه جانافر جانه منتدر انک قربانی اولسون جانافر
چوق سعادتدر قبول اولسه اکر قربانافر بزرگه بو فخر بدر تاکه باقدیر چهان
من بلاهه عاقم کوکلم بلا مشتاقیدر حبیرم هم خنجر شمر دعا مشتاقیدر
عهد اولدن کوزم بو کربلا مشتاقیدر واصل جانان اولوب ترکایده هم بن جسم جان
شمدى ای قوم ستم برور کروه بـ جفا بو حسین بو خنجر و بو شمر بوده کرب بلا
هم سزه حاصل بو چوله هم بکادر مدعا
هر جراحت یقه سزدن جسمه راحتریکا صانیک زحمتکه بلکه عین لذت در بکا
شکرین اظهار ایمکنک جونک بو نعمتدر بکا بر آغزدر هریاره پیکان اکا اولمش زبان
سانیک من حق قضائیدن شکایت ایلم یاکه قورقوب سزله، اظهار ذات ایلم
سزله رحم کلور اغام حجت ایلم ایسته يوم قیلسون سزی بو چوله کردون امتحان
آتش بیدادکرله ای شقی قوم شریر خیمه کهم او تلانوب اولور عالم دستکیر
قول قوله با غلی کرک در شامه کیتسونلر اسیر تاکه دکسون لبزمها اور اده جوب خیزران
با حسین و بر تم قسم اند او غلن اکبر جانه قرداشین عباس اول شیر دلاور جانه
قاسم داماد ایله مظلوم اصغر جانه سایه کی سالاریکه محشر کونی قیل سایبان

سانجیسون عی کوزلرمه سانجیلان او قلر دک-ون دکن اول کل بدنه نیزه و خنجر
اول پیکر پاکه بو سینه مه یکسر

یمـلوقـی یا آـج صوسـز قـالـی اـنـی جـانـ هـانـسـی غـمـی شـرـح قـلـوم باـشـه کـلـلـر
یـا ظـلمـی زـیدـی قـرـدـاشـ سـکـا آـخـرـ

عـرـیـانـ دـوـهـ کـوـنـ اـیـسـیـ آـجـیـقـیـ باـشـمـ اوـزـاقـیـوـلـ بـسـ منـ نـهـ اـیـدـمـ کـیـمـهـ کـیدـوـمـ دـادـهـ بـراـدـرـ
ایـ پـیـکـرـ بـیـ سـرـ

قرـبـانـ اوـلـوـمـ اوـلـ قـانـهـ باـنـلـنـ عـارـضـ آـلـهـ سـنـدـنـ صـکـرـهـ قـوـیـ شـرـحـ قـلـومـ اوـلـهـ مـکـدـرـ
چـکـدـمـ نـهـ بـلـلـرـ هـمـ دـانـهـ خـالـهـ

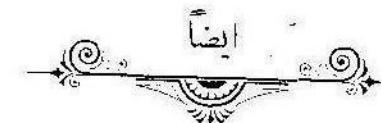
کـهـ دـیـلـمـ اـسـبـرـیـ دـیدـیـلـرـ آـلـ رـسـوـلـهـ کـهـ خـارـجـیـ آـدـ قـوـیـدـیـ بـزـهـ فـرـفـهـ کـافـرـ
بوـ قـوـمـ بـدـ اـخـتـرـ اوـلـاـدـ بـتـوـلـهـ

برـ مـسـجـدـ وـیرـانـهـ اوـلـوـبـدـیـ بـزـهـ مـسـكـنـ نـهـ شـمـعـ نـهـ شـامـ نـهـ لـحـافـ وـهـ بـسـترـ
کـیـمـ اـنـدـهـ طـابـلـماـزـ نـهـ فـرـسـ نـهـ سـاـزـ

طـوـپـرـاقـ دـوـشـکـیـمـ بـاـصـدـیـقـ اوـلـ خـشتـ خـرـابـهـ آـدـ کـدـیـ دـیـلـمـهـ کـیـجـهـلـرـ صـبـحـدـکـ اـزـ برـ
کـورـمـ بـوـقـیـ کـوـزـلـرـ بـکـاـ صـاـحـیـمـ

سـنـسـتـ کـیـجـهـ کـوـنـدـوـزـلـرـ اـیـهـ فـکـرـ خـیـامـ دـوـشـمـ یـادـهـ عـمـ نـهـ عـمـهـ وـهـ خـواـهـ
کـوـکـمـ سـنـیـ اـیـسـتـرـ بـرـ اوـزـکـهـ اـیـشـمـ بـوـقـ

کـسـمـهـ نـظـرـ لـطـفـکـیـ سـالـارـ حـزـبـنـدـهـ هـبـرـکـدـهـ سـنـکـ چـکـدـیـکـمـ اـفـعـانـهـ سـحـرـلـرـ
وـیرـمـ قـسـمـ اـکـبرـ اـیـ مـعـدـنـ رـحـتـ

ایـ نـوـ کـلـ کـلـزـارـ عـلـیـ شـبـهـ بـیـمـ بـیـمـ کـلـزـارـ جـهـانـ اـیـچـرـهـ هـانـیـ چـهـرـهـ کـهـ بـکـزـرـ
قـرـدـاشـ عـلـیـ اـکـبرـ بـرـبـوـکـ کـلـزـ

کـوـنـدـوـرـمـیـ دـوـغـوـبـ شـاهـمـهـ بـوـشـامـ زـمانـ بـاـشـکـدـیـ سـنـکـ نـیـزـدـهـ یـاـ جـلوـهـلـ اـیـلـ
جـانـ سـکـاـ قـرـبـانـ اـیـ مـاهـ مـنـوـرـ

قـانـ قـوـرـوـمـشـ قـلـلـیـشـ سـوـکـبـلـوـ قـرـدـاشـ الـتـهـ قـوـرـوـ دـوـرـسـهـ اـکـرـ مـشـکـ اـیـلـعـنـیـ
خـوـرـشـیدـهـ بـرـاـبـرـ رـخـسـارـهـ یـاـپـشـمـشـ

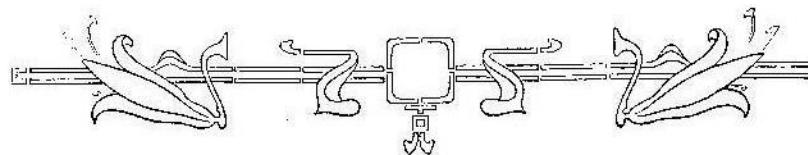
شـیرـینـ سـوـرـکـ شـپـدـ سـوـزـکـ طـرـفـهـ مـقـالـکـ اوـنـلـاـشـدـیـ آـلـیـشـدـیـ جـکـرـمـ یـانـدـیـ سـرـاـسـرـ
دوـشـدـیـ کـهـ یـادـهـ

بـوـنـمـادـکـیـ زـنـبـیـرـیـ قـوـجـوـرـ بـاعـرـیـهـ جـانـتـکـ هـرـ حـلـقـهـسـیـ اـوـلـ بـیـجـ خـمـ طـرـهـ کـهـ بـکـزـرـ
ایـ نـازـلـیـ بـرـاـدـرـ قـوـجـانـهـ سـبـبـ وـارـ

سـنـدـنـ صـکـرـدـیـاـنـسـوـنـ دـیـلـ آـنـزـمـدـهـ قـرـالـسـوـنـ رـضـوـانـ کـتـورـوبـ الدـهـ اـکـرـ طـوـنـسـمـدـهـ سـاـغـرـ
دـنـیـادـهـ صـوـ اـیـحـسـمـ اـزـ جـشـمـهـ کـوـثـرـ

کـرـقـوـیـهـ طـاوـیـوـنـیـ،ـ اـیـدـهـیـمـ شـمـرـ نـظـارـهـ دـنـحـیـ دـبـزـمـ عـهـدـ اـبـدـرـمـ اـکـاـ سـتـمـکـرـ
آـبـرـ اوـ جـالـهـ منـ بـیـکـسـ وـ مـضـطـرـ

بر کوشدر مدفون و در نجف تک مکنون و کوهر مکنون همچی دل خاکده
مخزون اونور هر حال صاحب طبع موزون و خداوند اشمار پر مضمون در
بویله که ذیله مندرج اولان ابیات کواه حال و شاهد مقال در.

مرحوم میرزا ابوالقاسم نجف الاشرفدن یازدینی مشتوی در

انکه دور افتاد از هندوستان آن من عم دیده ام ای دوستان
انکه دور افتاد از بستان انس آن من ای طائران باغ قدس
باز سیر عالم جان گرد دل باز یاد عهد جانان گرد دل
بال افکن کشت مرغ روح من در هوای باغ و راغ انجمان
دارد اندر سر هوای عنديلیب هر کل دارد نواهای غریب
عاشق مهجور یاد وصل گرد بیشد محجن میل سوی اصل کرد
ناله دل هوشم از سر برداز یاد از یار و دیار آورد باز
جانب گلشن مکر دارد هوس رخنه افکن گشته مرغ اندر نفس
موطن اصل بیاد دل فتاد کار دل بار دکر مشکل فقاد
ای درینا شد بهار و کل کدشت شد چن افسرده و بلبل کدشت
گر جرس وارم زدل خیزد فغان نی عجب و امانده ام از کاروان
ای خوش آن بزمی که وجود حال بود جمع روحا نیان احوال بود
محفل قدسی کلامش مشق یار مجلس انس حدیثش عشق یار
ای خوش آن درسی که اشرافی بود وی خوش آن شرحی که مشتاق بود
رفت خورشید ومه اور خاست خشک شد دریا ولی کوهر کیاست
لیک صورت دارم از من روی یار کوجه محجوب است از من روی یار

صفا

بو محب آل عبا و کلب آستان حضرت علی اعلی و مجاور روضه مقدسه
سلطان اصفا میرزا حق ویردی جنابری سابق الذکر مرحوم میرزا علی قاضی نک
اوغلی و میرزا حق ویردی مبرورک نجفی و میرزا ابوالقاسم مغفورک اخ اjetی در.
اوائل عمرنده بو غواس دریای فکرت و صدف در کران مایه فطرت و زکارت
و صراف جواهر علم و معرفت و خریدار اجناس بازار کیاست و فراست نقد
عمرین کسب علومده صرف اینکیچون نجف الاشرف که شهر علمک یابی و باب
علمک شهری و شیخة التحفک کشواردر مشرف اولوب هان ولایته ولایت
مطلقده برقرار اولدینی کی اختیار توطن ایدوب ابدی اقامت ادیبور و او
آستان ملائک یاسبانده آیه واق هدایه و اعبد ربک حتی یاتیک الیقین مضمونه
عمل ایدوب اوقاتی اطاعات و عبادات و کسب کمالاته صرف ایدیبور تا اینکه
هجرتک بیک ایکی بوز طقسان در دنی ییلدده منادی حقیقیدن ندای یا ایتها نفس
المطمئنه ارجی الى ربک راضیه مرضیه فادخانی ف عبادی و ادخنی جنتی ایشیدوب
جهان آفرینیک حکمی ایله متاع جانی و داع قیلور و همان سر زمینده که بهشت بزین دن

که بصورت دورم از آن دل ربا لیک دارم در دل ازوی گهربا
سوی معا میکشد جان مرا می نماید روی جانان مرا
ای ز دریا مانده گوهر یادگار وی سکلاب سکلستان و عطر بار
زان کهر بخشا ضای چون چراغ زین سکلام عطر بروز گن دماغ
کاهی کاهی باد این مهجور کن طور دل را از تجملی نور گن
کاهی کاهی نافه هایی از نثار کاهی کاهی نامه هایی مشکبار
سوی این افاده دور از آن حرم جان من بفرست از روی کرم
نامه سکان از دیار یار ماست بهجت افزای دل بیمار ماست
هر نیسی کز دیار یار خاست جان عاشق رابسی راحت فراست
بر گرفقاران حدیث بار خوش پیش بلبل صحبت سکلزار خوش
من که دور اقتادم از یار واز وطن بر شما خوش باد یاران وطن
بند بندم چون نی آمد در فغان الامان از درد هجران الامان

کرد هی ورنه دهی داعی و مداح توأم در دعا دائم الاوقات دوامی دارم
عرض خود را بظریق غزل آوردم بین نا ایتمد مکن امید نمایی دارم

ولیل روحیه گل ایکنجه جواب

یاران که میبرد بر دلبر سلام ما و اندک زروی شوق بیکوید پیام ما
دارم بدور لطف توای شهوار عقل افتد کورنک و حسنه دولت بداما
بر تهیت سروود سروش ذملک غلب یک مصلع ذحافظ عالی مقام ما
مطرب بکوک کار جهان شد بکام ما ساقی به نور باده بر افروز جام ما
دیدیم یک سؤال میان کلام نظم منظومه شنو بخواب از کلام ما
جاجی که رد مظلمه شارع کند حرام حاجت به رد عذر نباشد حرام ما
کوتاه شود غزل سرای ما سر بسر بود تعجل کن بو عده که ما خود کوتیریم در جنب شاه باز نباشد دوام ما

صبا

باد صبا نفحات جانفرای نسایم افکارندن خجل و من فعل اولان ذات
بسندیده صفات مرحوم میرزا ابراهیم ابن حسن اغادر که حسن خطی
و حسن طبعی وار ایمش . حسن خطی ایسه حسن صاحبینک خطه طعنه
اور ار ایمش حسن طبعی ایسه ذیلاً ترجم او نیش مرحوم میرزا حسن بک
وزیروفک نظمیاً یازدینی کاغذک جوابی ایله بر نیجه سوزلدن مین اولور .
خلاصه کلام شو صاحب احترام وجود ایا عن حدی قراق اهللندن اوله رق
تولد ایدوب شیشه شهرنده تعلیم و تربیه کورد کدن سکره آخر عمر سه دک بو ولا یاده

بر واعظک لسانجه مرحوم جعفر قلیخان نوا تخلصه یازوب:

نقد سرمایه همین شهرت تامی دارم دیر وقتیست که در شیشه مقامی دارم
در نهان خانه دل و ععظ عوامی دارم کر پرسی زمانع من محزون کویم
کرچه در فضل هنر طرفه کلامی دارم هیچ کی نیست برین جنس خربدار شری
دل من لیک به پیش تو پیامی دارم حالیاً شوق بسر منزل دیکر دارد
از تو ای معدن حلم و کرم و علم و هنر خواهش ابرش شیرین روی رامی دارم

مدرسلت ایله امرار حیات ایدر ایتش. شیشه عمری ایسه بیک ایکی یوز سکسان
الی هجرتندن چکمش . شیشه شهرنده طاشه طوقوئش . رحمة الله علیه .

مرحوم میرزا حسن بلک وزبروفلک مکتبونک جوابنده

حسنا ماه منا سیم تنا کل بدنا حسن الوجه قمر پیکر و سیمین ذقا
کل رضا غنجه لبا سرو قد آهو نکها ای به کلزار فصاحت سنا یاسمنا
بی کل عارضت ای سرو روان آفت جان جه تنمع بدل خسته زسیر بخنا
واشدت هی عن فرقته یاربا و احزنا این حیبی حسنا
ای نسیم سحر از یوسف کل پیرهم خبر آور تو بر این ساکن بیت الحزنا
ناکهم سایه بسر ازره الطاف افکند قاصد خوش خبر از حضرتش آمد بنا
دسته بته ز کلزار فصاحت در کف از کل غنجه واز سمن واز سمنا
برده الفاظ کهر ریز ملاحت بارش آب ورنک کوهر ولعل وعفیق بمنا
ای نشار قدمت جان همه اهل کمال وی فدای قلمت جمله اهل سخنا
ای لب اهل ترا خاصیت بحی العظام وی خم زلف توبر کردن دلچون رستا
نکنم کوش اکر زان لب شکر شکنا کی تسی شوم از نامه و قاصد سخنی
شکوه از من مکن ای یار تو کفته بوسه بیلیم از لب همسایه شو خم بزنا
گر رضامی نده باز بجایش بهم بوسه های که کرفتم من از آن سیم تنا
قالمش هجریه ارا خسته دعاله ایدرم یته سن یا منه سن یا که تم بن بستنا

وله تخمیس

کوکل ایغه دنیا یه ذوق و هوس جهاندن طمع جاندن امید کس
کلور کوشمه دمیدم بویله سر جهان ای برادر نهاد بکس
دل اندر جهان آفرین بند بس

کوکل هان جشید فرح سرشت اولوب بسته خاک بالینی خشت
وفا ایتمدی آکا کردون زشت مکن تکیه بر ملک دنیا و پشت
که بسیار کس چون تو پرورد و کشت

مرحوم رحیم بلک اوغرلو بکوفلک حامنه تاریختنده دیش :

چون رحیم ابن اوغرلو بلک جوان شیر کرد ساخت این حمام تن آسای بی مثل و نظر
کشت تاریخش ز الفاظ اوغرلو بلک عیان این از آسب های این بنای دلپذیر

بو کریم الاساس وجود حسن بلک مرحومک خلقدیرکه بین الناس پری
اوغلبلر ایله معروف و مشهور در . پری اوغلبلر ایسه ، معظم ایله متعلق اولان
بر قریبه در که ولاطی ده همان اوراده واقع اولمش . غرض ، مشارا ایله شیشه
شهرنده وغیری پرلرده تعلیم و تربیه کورمش . اکثر عمری روی قولگنده صرف
ایتش و هجرت نبوده بیک یوز آلتی سنه شده نصف شب ده نامعلوم مدعی طر .
قند غفلة و عداوة جراغ عمری خاموش و رخت خوابی ایچره اوز قانی ایله هم
آغوش اولور . آییده کی غزل ، مشارا ایله کدر :

ساق او طورمه ویر ایچک باده نی ایمه فراموش من افاده نی
فاشیک بکرتنکه ماه فلت آیده او تو زیول بوزار آماده نی

جی ۱۲۸
ویرمه نصیحت بوقدر زاهدا استمیورم مسجد سجاده
کبدهن ال چکله حاضر کوزم کورسه قافشه بت ساده
من پری سن یار حرم خانه که
حمرم ایدره کی پری زاده

جی ۱۲۹
قالور دنیاده دنیا مالی سعدی اویله چوق طالب
کوروب عبرت کوزیله آنی عبرت خانه سندن کج

کیم کلنه نقش عالمه حیران کلور کیدر عالم بو نقش حیرته سران کلور کیدر
کلدن جهانه کیتمک اولسون تدارک زیرا بو خان منه مهمان کلور کیدر
مفلس البه مال کلوب کیتمسی کی روز اجل ده حلقوزه جان کاور کیدر
کوی تکاره کلنه کیدر عاشق اویله کیم عبد خداده کعبه که قربان کلور کیدر
قرب حیبه دوشیه رفیک تردی کویا که قلب مؤمنه شیطان کلور کیدر
موهانز بهشت کوینه حوری سرشنی آدم مدام دهره پشیان کلور کیدر

سعدی ⑥

جناب فضیلت ما آب که اویزی ایچون تخلص انتخاب ایلمیوب مر
حوم اویاق قولی نک خلقدیر. اصلاً جنلو قریه سندن اولوب ایام شباب لقنده
اکتساب علم و آداب ایمک ایچون عهاییه طوبراغنده واقع اولان اماسیه بلده سنه
تشریف آپارمش. او سر زمینه مرحوم حاجی میر حجزه افندینک حضوریه
شرفیاب اولوب معظم ایمک قوللقده تربیه کورمن و دارای فیوضات علم
اولدقدن صوکره قره باغ طوبراشه عودت بیورمش ۱۲۹۴ سنه هجریه سنده او.
توز بتن سنه چاندیفی زمان بموجب

موت شربه کل ناس شارها والکفن نوب کل ناس لابساها
والجانازه مرگب کل ناس را کها والقبر بیت کل ناس داخلها
رحمت خدایه واصل و سعادت ابدیه نائل اولور. الحاصل صاحب طبع در
غیله مرفق ایات او جنابک محصولات افکارندن درک بطریق یادکار ثبت و ضبط
اوئندی.

کوکل کل بروخ بر اول کل تنرازدن نازک جنده ببل جان ایتدیکی آوازدن نازک
کل ای قاصد کدادن بر نیازایت اول شنازه صدای دلوار نغمه شنازدن نازک
سنجازی بر دستندن بر ترثیم ساز اول ای مطراب سرکلاشون وجود دسته می اول سازدن نازک
خراب او نازدَن اول ساکن کج خرابات اول جهانک کجی ویرانه بیل ویرانه سندن کج

یوکلندی کیتندی بکاعشق عنقاوی قاف آخر نه چیقمش اوچ استغایه اینز نازدن نازد
نه قصد ایتش ینه جان صیدیه سیاد تک چشمک نه سوزمش تیر مزکانک پر شهباذن نازد
کتاب حسنک شیرازه چکمش رسته جاندن
نه سویلر سعدی^{*} نائی سعدی شیرازیدن نازد

کوکم ینه اول زلف شکن درشکن ایچره برقو لی خطا قولدی آصلیمش رسن ایچره
یعقوب غم دیده نمبددم آغارمش یوسف کی دوستاهم اوچاه ذفن ایچره
قادقده لیک قاعده سن قانه بویاندی اندن سکره لعل اولدی قراطاش ینع ایچره
زلفت آسیمه کدر دوکیلن کردنه باخود بر دسته سنبل می طاغلمنش سمن ایچره
اویل کاکل مشکینه دیسم مشک خطاردر مشکدر اوله آهو کوزلک ختن ایچره
بو خلمت نازی سکا کیم و ردی که کورکج چان ابتدی کربانی کلار تیکن ایچره
بردر جدر آغنا ل دل آنی درج ایده بینم دشو ار دیشک تک اوله بردار عذر ایچره
آی آنه می کون آنه می یاخود ملت اویله طو عماز ینه ملت فلت پردازن ایچره
سعدي او زیکی ایله شکر لبلره هدم لال ایله بو طوطنی زاغ زعن ایچره

اول پر یوش که کورنگ کوزمه نور کی طاشه جملش دیامی شیشه بلو رکی
بکزر اول مهر سیاهه دهانک صنما دور لعکده خط نو ییغیلور مور کی
حق بود رکیم دیده و حدنه انا الحق عاشق اوله بر دار کوکل زلتمک منصور کی
کی کی کوکم آچار خیچ بهار رویک دو شمسه زلف ارایه شب دیجور کی
سعدي او میه نکاه کرم اول هودن کردن کو ز آجماز کیمسه محور کی

ناسیه دن شیشه به عزیمت بیور دقلی وقت سرکار حسن
علی خان قرا داغی مدحنه انشاد ایدوب :

چند روزیست که بر خدمت خان آمده ام کوی از تازکی این دم بجهان آمده ام

شکر کویم که رسم ز خدیک فرفت و سلتر ایم همچو کمان آمده ام
شکر و شادی نز بام ز رو ده هر شب مرده بودم ز غم امروز بجان آمده ام
اختلاط شکر نقطه مرا کویا کرد همچو طوطی بمقلات لسان آمده ام
بغلامی درش بحث کنم با کشن کز برای طلب شوکت و شان مده ام
مور لکم من ازین کوی سلیمان نروم که بر این کوی بصد پای دوان آمده ام
بنده راغره همین است نشان آمده ام ر سر از خاک درش کوهر شاهی دارم
نیست انصاف بر اندم ازین در به دری این من نیست جز انجایه امان آمده ام
سعديا من به کجا میروم ازدر که دوست ذ آتش دوزخی بر راغ جنان آمده ام

طالب بد

علم و معرفته طالب و راغب اولان شخص مرحوم زینل بد وزیر و فک خاف
ارشدی در که بدایت حالنه شیشه شهریانک روس و مسلمان معلم خانه ایله تلمیم
کورمش و بعده علم و معرفتی سایه سنده آخر عمریه دل روس قول افده اولوب
خلق ارا عنز بز و محترم طولانور ینم و هجرت نبودن بیک ایکوز طفسان طفو ز
سنه چکمی عمری آخره ینشم خلاصه ساخته نایع در . نایع خاطر شریفه ن
اله دوشن ر فرادر که ثبت اولیدی .

ساقیا دور کتور اول باده روح افران
نوش ایدم بلکه قبله دفع غم ینهان

ساقیا دور کتور اول باده روح افران

خیال قاش و کوزی طاق ایدوبدی طاقتار بو در خیالی بیقه مسجد و کلیسا نی
بنی مقیسه ایدوبدی او کفر زلینه بو کافر او غنی نجون او لدیر مسلمانی
اید کسزم آخر خیال و صاندن مکر بود که جیقه طالب او غلونک جانی

شہید

نتایج خاطر شریف طبعنک نهایت درجه ده زیبا و عیند مبرأ او لمانه شهادت
ایدن میرزا ابوالحسن قاضی جنابداری کربلای کاظم مبرورا خلف ارشدی در .
تحقیقاته کوره ، شو جناب جلالات مآب علم شبابتده متrown او لدینی شیشه شهر-
ینک ارباب کالندن بقدر مقدور اکتساب علم و آداب قیلور . عاقبة الامر استعداد
و قابلیتی وذکارت و معرفتی زیاده او لمانه کوره کنجه شهرنده اولان کویراسکی
 مجلسده عضو اولور بر مدندن سکره جوانشیر طور اغنه تشریف فرما اولوب
مسند قضاآنده اکلنور و عمرینک آخرینه دک هان خدمته بولور و منتهای عمری
ایسه هجرت نبویه نک ۱۳۰۱ نجی سنه سنده اتفاق دوشوب خلاصه الكلام صاحب
کلام ملا کلامدر اکثر اوقات سند خوش خرام طبی متوى کولق وادیسنده
جو لانه کلوب از آنجانیکه کلامدری در متور کی متور ایدی مهم امکن الله
کلندری بو اوراقده تسطیر او لندی .

هیوم اشک ایدر هردم جگردن پاردل بیدا که تاراج او لسه کلشن جویبار ایل اثربیدا
کوکل بوجاک سینه مدن بوزک کورکچ فغان ایدر که کل کورکچ اولور منغ قفسدن تالله بیدا
اوران دم بربه ایلرسنی شیشه شر بیدا سنق کوکلی در هم ایلمه ای سنک دل و هم ایت
شب غم ایجره بخاره مکر او لاز سحر بیدا

کریم بک

سالف الذکر طالب بک مرحومک ولد ارشدی در . بو ذات پستدیده صفات
شناختی شهرنده بادشاهی دفترخانه سنده منشیات امری ایله مشغول اولور ایمیش .
تاریخ ۱۲۹۰ نجی بیله هان سر زمینه مرغ روح بر قتوحی کلزار بهشت برینه
طیران ایدوب بو بش فرد او جنابدن در :
سلط ایلدی تاری بکا بو ترشانی قیلوب کونی سیه زلف عنبر افسانی
قدی اولوبدی قیامت تمام عشاقه کتوردی جلوه به ناکه او قد رعنانی

کوکم ایلر نظاره مه یوزنده حلقه زله حذر فیحازمی کیم عقر بدہ او لمشدر قر پیدا
وفور کریدن هجران اراهم چشم بعقوبم مکر اول یوسف نایدن اولماز بر خبر پیدا

ینه کیرمنش شهید عشق هارو تیله میزانه
ایدر چاه زنخدان ایخوه سحر آین هنر پیدا

وا حسرتا که ترک وفا قیلدی بارلر افغان که کپدی حسرتله روز کارلر
دردا که یارسز غم هجر آلدی جانی قالدی کوکله محشره جوق انتظارلر
ارباب عشقدن صوکره عالمه کتس کیم میل رقیب قیلمیهار کامزارلر
تاراج او لبدی غنجه وکل اول زمانده کیم بلبل خوش اولوب آله کلزاری خارلر
سودای زلف و خطک باشدن چیقاره ازام کر باشه ایخوه مسکن ایده مور مارلر
دردا که کل ایشیتمدی بلبل نوازین بتندی خزانه کلاشنه صولدی بهارلر
نمی عزیز صاقلا شهید اولسه بخت بار ایام وصله لازم اولور جوق نثارلر

افغان شهید نله کی جانان ایشیتمدی
طوندی جهانی ایلدیگت آه زارلر

خوشه دور لبکده کر همیشه زاردر کوکم که جام باده تزویجی اولان بیماردر کوکم
کوکل ملکن ایدوب یغمای زلفک غارت خطک ایله ویرانه کیم ماؤای مور مادردر کوکم
او زوزا ولدی شب بیمارلر رنجی اولور افزون انکجون اول خم کیسو دیداشم زاردر کوکم
صاقین ای راحت جان کیتمه کوکلدن شب هجران که بر طغیان ایدن دریای آتش بارد کوکم
خوار نرکس مستک تناسین صالح بابه اویوب آهوله پیوسته مجنون وارد کوکم
کوکلار مجعی زله کدر قیلسه لاسنی تاری صبا قیامه بریشان کیم بنم هم وارد کوکم

خم زلفک خبایدر که چیقماز هیچ کوکم آین ویرانه تک خانه شهار در کوکم
شهیدا کرجه وارد کوهر نظم دلاویز زر و سیم که یوق امثال ایچنده خاردر کوکم

مسنود

او ظورمه دخی اول زانب بریشانکه شانه سر حلقه زنجیری بکا ایلمه خانه
قصد ایته بوجانه سالمه بی قانه

فویه چیقه رخساریکه اول زلف سیاهی کیم آی طویلان دمدو شر آشوب جهانه
ای ده یکانه تا طوئیه ماہی

فاشکه ایدر بخت فلک ماه نو ایله بخت کله قدبی دوندردی کانه
اول پیر زمانه بر قصه دی روشن

اطراف جینکده ایکن حلقه کاکل اول کونکه قر ایتمدی عقربی خانه
دوشدم ایشه غافل

محراب فاشک سجده سی اولمش بکا عادت مقصود فاشک سجده سی محراب بهانه
کرمیل ایدم آنه خوشدر بو عبادت

صحن چنه بر کندر ایت ایله نظاره کور بلبل مسکنی صالح بدر نه فغانه
اول زاده خاره سویلر نه ترانه

اول غمزه خونریز شهیدیت نه حاجت یغما کر هندو او قه اول سه لشانه
آسایش و راحت خوش در دل و جانه

ساق نامه

الی دل ده پراز آتشم که رخت از جهان بر کناری کشم
رنخی هردم از لطف بخا بمن دری هردم از غب بکشا بمن
زجام فسایم چنان مست کن که در همین ماسوا پست کن
چنان مست کن زان می بیشم که اندر وجود اوقد آتشم
مرا آشنا کن بر آن راه راست که ترک وجودست و عین فناست
رضای تو باشد مراد دم اکر رحمت است از بلا حاصلم
بجایم کوارا ذرحمت بلاست که در رحمت چشم بیکانه هاست
دم بر غم میکند صد نیاز که بر ملک ویران شهان راست ناز
صلاح ده سوی نشئه مسقیم که تاکم ستود صورت هستی یم
بیا ساق ای محروم راز دوست از آن می که از دوست بوئی دراوست
مرا جرعه ده تا جنون آورم بدنبایا و عفیها ذکر نیکرم
بیا ساق آن جام لبریزده بخشاشک نیمن آتش تیزده
بوزان بیک جرعه می خرمم برون کن زدل مهر جان و تم

که هر جاغم دوست دارد درنک به بیکانکان منزل هست تئک
بده ساق آن آب آتش نهاد هوای دوکونم همی ده بپاد
که آمد سرره بیدان عشق سری دارم و میسل چوکان عشق
پیساپی بدہ ساغر لاله رنک که دامان هستی دراقد زچنک
از آن می که رطل کامل بود بود هرجه جز دوست در دل بود
بنن ده که سازم زدست تو نوش دکتر تاقیامت نیایم بروش
بیا مطرب ای یار دیرین من فدای لبت جان شیرین من
خدارا کنی بر دف و چنک زن صلای خوشی بر دل تئک زن
که بیرون کند مهر اغیار را که منزل که افقد غم یار را
بیا ساقیا ای دل آرام من بسوzan بی این دل خام من
که دارم بدل میل بازار عشق بخشایی نیاید خریدار عشق
بگا ساق آینه حق نمای که دارد عیان عکس روی خدای
بیا ای فقیه معارفنساس بلطف ازل بین بشکر و سپاس
بساغر بین آتش طور را زساغر بخوان آیت نور را
بده ساق آن نوروش نار را که برقع فروزید اسرار را
که از کوی وحدت نشانم دهد وز آن نشه رطل کرام دهد
بیا ساق ای یار مسکن دم که خبر باتو ناید به نمکن دم
از آن می که یاقوت افسرده است ایاغی که غم دل زمن برده است
بده ساقیا ارغوانی میم دلی در غم عالمی تاکیم
به مینا بریز لیان می لاله کون که از دور کردون دلم کشته خون
معقی کجانی یکی بذله که باید بین مرغ همانله

ز دور مخالف بی در غم از این دور و غم وارهان یکدم
نوا بری و نفخه بر صور زن بدین قصر و مینا یکی شور زن
که شیر فلک زان صلام کند قد چرخدون را حدم کند
بیسا مطربا کز جهانم به تنک جهانم درده بیکدم به جنک
نهان راز کو کن دم چنک را که در پرده میکوید آهنگ را
صلانی بر اوکن بچرخ بلند که ناهد چنک شود یای بند
معنی سخائی سرو دی بزن بعی خوار کان بالک رو دی بزن
دل زار مغلوب دور غم است بجی دم که منصور آن یکدم است
یک قطره خون که نامش دل است غم عالمی بار او مشکل است
بزن مطربا بربط و ارغونون بر اوکن اسما غم دهر دون
که در شهر سوز و کداز افکنم صلا بر عراق و حجاز افکنم
نباید شدن صرف چزنای چنک که این پنج روزی که عمریست تنک
شتايان سوار اجل در قفاست بجز جام و باده کرقن خطاست
بهه باز ساق بطي از مم که باد آمد از خسروان کیم
کجا رفت چشید کاروس و طوس که هر یک زدی در جهان مبلکوس
جه شد آن هم جین اسکندری که در هفت کشور تعودی سری
تمعن کجا رفت و افرا-بیاب که هر یک زدی چتر بر آفتاب
درین بی وفا منزل غصه ناک همه سر نهادند آخر بخناک
هم آنان جومارند بودند و مت همه رفت و هم میبود هرجه هست
چین است بیوته رسم جهان که منزل دهد بر سکهان و مهان
زرفه زمانی بسر می برد همان بزم بر دیگری بسپردند

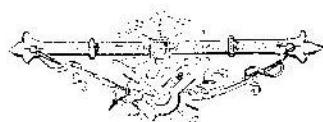
وزان هم دیگر نکردد اندکی که هر کز نه ینی اشان یکی
شی ساق و شوخ شیرین مقال مرا داد پیشنه از سفال
که این ساغر ازمن ترانوش باد همه غیر ساقیت فراموش باد
کر فهم ذدنش که بر سرکشم از اونا که آمد صدای خوشم
که من یاد کاری ذخانه جم سر سر فرازان این عالم
که سرمی نهادی جهان بر درم ممی بود در هر شی در روم
مده دل بدین زال مردم فریب که جز حضرت ازوی نباشد نصیب
مرا داد هم جام یافوت فام ترا نیز جون من کند خانه جام
بده ساقیا آتشین باده ام که من نیز دل بر جهان داده ام
از این آشنا کش رها کن دم جدا ساز ازین یار بی حاصل
که هر کز بیاری و فائی نکرد بدله داد گاش بقائی نکرد
نه بخشد بکس جرعة رازمی که آخر خمی خون تنوشند ذوی
بندار کزما دکر غافل است که درخون ما نیز مستعجل است
بده ساقی زآن آتش تابناک که از محنت چرخ کشم هلاک
بده ساقیا لعل کون سالم که از عهد اول بیاد آورم
ز جور جهان چند غم نوشیم ذ عهد ازل چند فرموشیم
من آنم که گردون غلام منست رواق فلک هر سکام منست
بیان جهان آشیایم بود بخوش بلبان هزبایم بود
ز ترکیب آب و کلم عار بود کمی نور در پیش و که نار بود
کما ساقیا جام سکیتی نما ز مرأت می پرتو افسکن بنا

ز افسرده لعل بیاقوت ریز بر این مرده باروح یاقوت ریز
 ز آب حیاتم بدنه ساغری که دارم بدل خواهش دیگری
 بیا مطرب ای مهوش بذله کو که دارم هوای بهار آرزو
 اساس خراباتیسان بر گنید بیای کل و طرف گلشن زنید
 که گلشن زحال جنان ناطق است
 هوا صبح و دم گشته کناخ کل
 بمرغ غزل خوان رساند سراغ
 صبا گشته غماز گلهای باغ
 که خوبان ندارند در پرده تاب
 شدار عنوه های کل خود نمای
 گهی بذله گوی نمایشی کل
 به نرگس شده هاله کش یاسمن
 زرخسار کل گستاخ باد صبا
 چو عشق گستاخ باد صبا
 پریشان شده سنبلاز بوی کل
 چو زلف عروسان خدسوی کل
 که گلهای دوا بخش داغ غم است
 سر لاله برای گلهای خم است
 بنمازاست بیمار میخواره وار
 در افتداده نرگس برجخ خسار
 شده آب آینه روی صفائ خوشی دارد از بوی کل
 باب روان عکس گلهای تر
 چو در اشک من پاره های جک
 شده فری مست شبدای سرو
 که از زوق دیداردر سرخوشی
 بر انکنده کل دست بردوش سرو
 که کل به که باشد در آغوش سرو

روان چشم سارست بر پای سرو که در چشم کریان سزد جای سرو
 بیا ساقی ای سرو نو خیز من فدای تو این چشم خونزیز من
 قدم بر سر چشم کریان کذار که خرم بود سرو در جویبار
 بطرف کستان هوا داده زیب شده همچو حسن ارم دلفریب
 دمادم بر آید زغب آیتی که یا والهی واد خلی جنتی
 لب غنجه هر دم بصد نوش خند زند بر جنان طمعه دلپسند
 که آنجا همین کام دل آرزوست از اینجا توان برد ره سوی دوست
 بیل کر بهشتی بود دل فریب حرام است بی کفکو بی حیب
 الا ایها الصوف گنج اهاد که کلزار بر قع ز وحدت کشاد
 بیانا گنایات از او بشنوی بر افروخت آتش موسوی
 عیان نار نمود از ارغوان خلیل در او مرغ تسبیح خوان
 زهر سایه شاخ هر کل ورق زانکشت حمد جو مه کشته شق
 علهمه بر افراحت سرو روان عنادیل نصر من الله خوان
 بهر سو خط سبزه آیت بود ز توجیبد صانع حکایت بود
 نشایدت از بی نشان هر کلی سراغیست هر نفمه بلیل
 ولی دیده راست ین باید که تا جلوه دوست بخایدت
 اگر هر دمی عنده لب سحر بسودای کل کرده خون در جک
 چین چاکها در نش از کنایت پس این خون دل خوردن کل چراست
 دکر ناله قمری نوحه خوان شود در غم عشق سرو روان
 پس این سرو را بیقراری زجیست چین خاک ریش از بهر گست

وَالله حضرت دوستند ز اسرار مسی سخنگوستند
بیا ساقی ای سالان کوی عشق که می آید از هر ضرف بتوی عشق
می ده که در هر چیز بناکرم شود ظلمت دوست در منظرم
متفی تو ای بلبل باغ من بدء خارشی بر کمن داغ من
هم آهنت کن بر دل تار را که بس طالب جلوه بار را
بیا ساقی ای ماه بیر مغان پیانی بدء ز آن عقیق روان
بساعش بریز آن می ناب را که بستاندم طاقت و قاب را
بیا ساقی ای زلف تو دام دل ربوده به جشت آرام دل
از آسمی صرا نامری ده بدت که بر چشمها حضر داده شکست
بیا مطری ای جاره بخش دلم غم عشق تو در جهان حالم
که دارم نهای بزم سری که دارد بخیل سران سروری
بیا ساقی زان غمزه نیم مت نهان کن بدین دل خندنی که هست
وزان لعل نوشین نمک بازدار بزم دل چاله چاکم سپز
به آین و نمکین و رسی و ادب که یادست از خیل بیر بزم طرب
بصدق خان جوسی بر آن آستان بود بیش شهزاده نوشبروان
که هر کفر ندیدست چشمجهان چنول خلف از کهان ومهان
بساعش بریز آن می نابان که جم بز گوید هنوزش بخلاف
چنانی بیک جرعه مرهوش کن که هر دو جهانی فراموش کن
چو از نشئه یاده سر کرم شد داش بر خرابایان نوم شد
هن آنکه ز استاد شیرین زبان نهانی بکوشش بیک بیت خوان

دن ب نوایان مسکین بمحوی بس آنکه جام جهان ین بمحوی
اللهی بمسنان بیر مغان بمحشمان ساقی و نیزک آن
با هنک مطری بسکیسوی تار با ناز محراب ابروی یار
که دائم می بهجت اش نوش باد بخطوب خواجه هم آغوش باد

ایضاً منه في المتنوى

مجنوون شوریده کفتا سکی که من دیده ام روی لبی بی
لب لعلکون دارد وجهر آن سیه چشم وابرو سیه زلف و خال
مر ایز شوری از او در سر است که رخ بر نمک لب بر از شکر است
ولیکن نه مثل تو افـانـه ام نه از خیل و از اهل بیکنه ام
نه سردر بیـلـان و هامون کنم نه از کریه هامون بر از خون کنم
بزاری تو در ترک آرام و خواب چوماری بر آتش بصد بیچ تا
جهانی بر او بر فشنای همی بجز نام لیلی نخوانی همی
جو مجنوون از او نام ایلی شنید زمانی بذر زید چون برک بید
رخش زرد کون شد زبان لال ماند چو بکذشت چندی بیک آه دانست
که صد شعله بر خرم من ماه دانت
بسـالـید بـسـ کـرـهـ آـغـارـ بـزـ کـرـد بـزارـیـ زـبانـ بـرـ سـحنـ باـزـ کـرـد

بکفاسه ای از جهان بی خبر زاسرار عشق نهان بی خبر
که حالات چندیست در عشق دوست نمی داند آن کس نه مجنون است
تو بر سر این خانه بیکانه نه از حلقه اهل کاشانه
تو آن رو نینی که بینم منا نمی تابد این مه زهر روزنا
به لبی بود جلوه های بسی که جز جسم مجنون نیند کمی
تو رخسار بینی درخشان چو ماه
بهر کوشش چندین بشارات از او
تو آن نزکی مست و محور را
من از هر نکره راه صد شور را
رموزیست در هر نکاهشی بمن
تو بینی دوکیسوی خم درخنی
من از هر خم او عیان علی
زهر خنده من عیسی چند را
تو آن لعل ناب شکر خند را
من آن نشانکی و بیابان او
تو بینی چهی در زنخدان او
تو آن خال مشکین و هند و وشی
چوهندو نشته است بر آتشی
مرا نقطه باه بسم الله است
که جان بر حقایق از او آکه است
تو آن حلقه موی کرمه کید را
من از زیر هر حلقه زنجیر را
تو آن عزه مست قسان از او
من آن رام کشته غزالان از او
مرا حالت چند کردد عیان
که یارای شرحش ندارد بیان
جه کویم ندائم جه ها میکند
که خود هوشم از سر جدا میکند
مرا جلوه هایی از او حاصل است
که ز آن جلوه ها دیگران غافل است
به لبی تو با جسم مجنون نکر که آن رو نینی بچشم دکر

وله ایضاً

حقبت شناسان این دسمراه بپرندره بحقیقت ز کاه
که خود سنبی بود در کشت را همی داشت شادانی و برک بار
سر پرهوا داشت بر آسمان زیاد هاری هر سو جهان
همی پای او بسته آب جوی دلی داشت با عشق بر آرزوی
که با کهربا آشی داشت بدل تخم از کهربا کاشتی
کمی سرفرا داشت بر آسمان همی بود از بار محنت خان
همی لایه کردی به باد صبا بکفی پیامی سوی کهربا
که من نایه کی نالهای بر زنم که هرسوی شد ناوی کی بر ستم
بهر روزش در خیال توان کی مید هدرو وصال توان
صبا چور رسانید پیغام او بپاسیخ بکفنا دلارام او
که تو پای درستند غیری هنوز
بهر و سالم عیث بر مسوز
از این ره کجا عشق بازی همی
برک نواها بنایی همی
نخست این واها زسر پاکدار
بس آذکه تن خویش بر خاکدار
نفت کن بر طلب ریز ریز
سرایای خود هر چداری بریز
کزین ره توار یافتن یار را
جو بشنید اپرداز را بداس
سرش پرداز شور دلش بر زدرد
همی کاست تا کشت بار بیک زرد
تن خود بزی ستوران فکند
همه دانه ها بیش موران فکند

جو از غیر ببرید پیوند خویش کندشت از همه غیر دلند خویش
پس آنکه نه قاسد نه باد صبا کشیدش بقرب آنجان که ربا
جو عاشق برگشتن و جان بود محبت فراوان زجان بود

قطعه

شنیدم که فرهاد شوریده کفت به شباه کدر شور شیرین لخافت
که خسرو اکر چهرقیب من است ولی عشق شرین نصیب من است
که شب تا سحر سر بخارا زنم بیاد رخش کوه رامی کنم
که چشمان من می نمید است خواب بشیرین عیان است این بیج و تاب که چشمان من می نمید است خواب
که او شهریاریست با تاج و کنج ره عشق راهیست بر داغ و رنج
که دعوی عشق شیرین کند کشش تا سحر خواب نوشین کند

ایضاً قطعه

شنیدم که بروانه در جهن هی کشت در پیش اسر و دمن
بناید و میکفت با آه زار که بی روی یارم جه ذوق از بهار
جه شادی که در هجر او زندگی مراعار بوده است و شرمند کی

خوش آدم که مردانه در پیش جمع بسوی همی جان سپاره بشمع
جو عاشق اکر خلدو کر آتش است جو در قرب معشوق باشد خوش است

وله ایضاً قصیده

رسید آندم که کتی رانیم آزر آراید کنار دشت را بر بهاری یکسر آراید
بصدز پیش بهار اکنون چنان میناکر آراید
ز زرتاب خزان کش صحن کلشن را بر آندودی
همی بنکر خریقی را رضیع اندر بر آراید
جنان روح القدس باید نفس باد سحر کاهی
بسی لاله حمرا کر آن سرمی خندز رکس
جو چاری که به روی طبیعی ساعت آراید
بصدق شورش کلوب بلبل بشرح دیکر آراید
کتاب حسن لیلی و حدیث عشق مجذون را
نقاب از رخ برافکن تا بهار دیکر آراید
بهار خویشتن را چرخ با صدز یور آراید
بچشم اندر مقایی کن که هنکام بهار اتی
همیدون سرورا آب روان خر مت آراید
همیدون سرورا آب روان خر مت آراید
که تا مجموعه نسرين به مشک از فرآراید
که تا مجموعه نسرين به مشک از فرآراید
لا ای لعبت شرین بر افشار طریق برجین
ذسر سودای خط ز لف بر ثابت پیرون آید اکر موران مارانم مقام اندر سر آراید
ده عیش است و فصل کلیکش می کاند رین خر که نیات عمر نبود تا بهار دیکر آراید
کذاری کن بیان اند که ابر آذری هردم چودست زرنثارش جهان رایکسر آراید
امیر اشرف والا علی والا اعلا که تاب افسرش مر آت مهر خاور آراید
فلک را پیش در کاهش سر تسلیم در کردن قضا ای ان مکرمت فرقش بر زرین افسر آراید
بی نقش جلالش نقطه این چرخ مینانی که صورت بند تقدیر تیغ باشای زر آراید

خیال مالش قهرش اکبر دل کندر سازد همی قشر فلک را رنگ چون نیلوفر آراید
بر عرب رمح و برق شیخ و تاب لمعه بیکان زرامیح سر زمزیخ بر زکر دون پیکر آراید
ز وهم ختیر بر آن ز بهم ناونک بر آن سبهر پیررا تاناف بر خاک اندر آراید
به میزان شجاعت شیر چرخش کر قرین کردد جو قوس عقرب بشیخ سکس پشت سر آراید
خط نصر من الله نقش کل من علیها فان یکی بر شیخ بنکارد یکی بر ختیر آراید
به هنگامی که بزم آرا در آید شحنة عدانی حمل را دنبند ران همچو مادر در بر آراید
کنام رنگ ضیغم را به بر من در هی زبید مقام صعوه شاهین را بزیر شهر آراید
ز دیوان مدیحش یک ورق این نیلکون طغرا که نهاش قضایش هم بزر جمیر آراید
خود آن فر خداوندی بود بس بهر تو صیفش چه یاران از نعمت نکته سنجان دفتر آراید
با آرایش کران حاجت نباشد روی زیبارا جمال خوب را خود دلبزیبات آراید
عنان تو سن فکرت شهیدا باز کش کاینجا یلان ملک دانش سر زخجلت در بر آراید
مناخوام چون اموالک رقابی راعجب نبود کرم لطفش زسرنایا و از یانا سر آراید
خداآندا بتاج رفعت آن خسرو اعظم کنا تخت فلک را بادشاه خاور آراید
بیمارانش هیشه پیشو و کن فتح نصرت را که رمح جان ستان شان عدور ایکر آراید
قضا سرهای اعدایش بفراز اجل بند قدر سرهای احیا بشوب احمر آراید

وله غزلیات ⑥

باز بطرز غیسوی شد بجهنم آوارها زنده کند به یک نفس مرده شاخارها
خرن سیاوش است آن حوش خزوش میکند باز بسار سر کند خفته لاله زارها

فیضه حسن یوسفی کل به چون زیر گرفت ناله بزم اترجی سر زده از هزارها
شید بحریم بوستان فری مست بدله کو سرو چنان بهر طرف در لب جو بیارها
ای شنده غائب از نظر بی تو مرا کتاب کل بر دل و دیده می خلاه همچو سنان خارها
من بخیال روی تو کوشہ کرفته همچنان بالک طرب بصد نوا میرسد از کنارها
بی تو بکشن چنان صورت حور در نظر ما و همان خیال تو خلوت و آه زارها
قصه اشیاق تو از حد صبر در کذشت نیست دکر بجان و دل طاقت انتظارها
باز بر آب چشم من پای بشه که در چن خرم خوب تر بود سرو به جو بیارها
باد غبار تریم کریه چن پراکند مهر تو می چند همی از همه آن غبارها
سوی شید زار یعنی خود بیقرار یعنی
کشته اسیر درد غم داده زدل فرارها

جهان جو جسم تو جان در آن میان ای دوست توی مراد دلم زان همه جهان ای دوست
ز جان همیشه مرا غایت مراد توی و کر نهار کران بر تن است جان ای دوست
بهر روی تو در باختم دو عالم را که جزو تو انس ندارم به این آن ای دوست
حدیث قصه مشتاقيم نه چندانست که شرح آن نتوانم بصد زبان ای دوست
بیا کز آتش دوری و اشیاق رخت بسوخت این همه مغراست خوان ای دوست
ز خاک تربت من لاله ها که می روید زداغ حسرت تو می دهد نشان ای دوست
هزار سال که باشد تم فسرده بخاک هنوز مهر تو باقی میان جان ای دوست
عیان بروی زمین نام دوست بتوید بهر کجا که کنی خون من روان ای دوست
ز خاک من که برد باد بر قضای چهان به بروی مهر تو پیدا بودنشان ای دوست

شید شیخ ترا خاک اکر بیفاری
ز حسرت تو چکد خون جوار غوان ای دوست

کی که پیش نظر چون تو ماء رو دارد دکر بعمر نهانم چه آرزو دارد
انیس خاطر من جز حدیث عشق تو نیست رفیق اکرچه بصدق کونه کفتکو دارد
بریده از همه عالم طریق الفت و انس دل رمیده ندانم چه جست جو دارد
نمایند یکسر مو جای بر هوای دکر پس از علاقه که جان با تو میمو دارد
تو غافل ازمن واز ناله های زار منی بین بکوشة دل تاجه های و هوی دارد
عجین آب بهشت است با نزاکت لطف مکر دلی که به سختی مشال رو دارد
چه صنع بود قدت کز قیام محشر خیز دلاتی بقیامت عجب نیکو دارد
زلال حضر به لعل سکا روان بخشی کل بهشت به رویت چه رشك بودارد

شید چون بسر آید حدیث بوی لبت
حریف هر چه سخن داشت درکلو دارد

روی زیبای تو بر دیده مشتاق آید همچنان صبح قیامت که بر آفاق آید
کندرد ناله تسیح زکردون بلند سرو بالات جو بر حلقة عشق آید
شد به یک کوشة ابروت جهان بر تو اسیر شیخ تیزی به چین قته کری طاق آید
بوسقی جون تو تزايد دکر از مادر دهر بار دیکر به تناسل اکر اسحاق آید
مکر از خلاک بخشی تو بدین خلق لطیف ورنه کی زاب کل این طبیعت اخلاق آید
نعمتی در همه عالم چو تو شیرین تر نیست نعمت خلدش اکر نیز بالحاق آید
صد حلی بسته صبا بر ورق لاله و کل تاشار قدمت آن همه اوراق آید
تو در آینه بر آن حین جهان سوز بین تا بدانی که چه ها بر سر عشق آید
روی بروانه بشمع است نه بر جانب غیر اکر از دولت قربش همه احرار آید
مزده تاج شی کی شنود مسحومی که بمحتر نکران است که تربیق آید

جان فدای دم تیغتش که عن رشم عدو
باز بر خاک شهید از ره اشراق آید

زیغ ابرانت دل چومی بیند جنان لرزد که صید تیر خورده در کمین بیند کمان لرزد
بهنگام عتاب غمراه در چشم آن جنان لرزد که در وقت غضب در بچه قاتل سنان لرزد
بلر زد طریه کج چون کره بکشاید از نارش بی خازن چو خائن کشت وقت امتحان لرزد
سزد کژ خوف شق لرزد رخش در سایه مژکان کز انکشت نبوت فرص ماه آسمان لرزد
بپوشان روی زیبا و میافکن انقلاب از نو که هم چو طور عالم زان تجلی بی کمان لرزد
زلفت چون نلر زدل که خود بیک فطره مخون است این که موسی باید بیضا زنمان دمان لرزد
زموج اشک لرزد عکس بالای تودر چشم بسان سایه سروی که در آب روان لرزد
نیاساید زفرياد دلم دلها بکیسویت شبنا امن از بانک جرس هم کاروان لرزد

شید عشق بمشیند چه حکم نست نثار اند
جه خلت دارد آن کز آتش نمودیان لرزد

زکن مست مدام تو که میخواراند عذر دارند در این جرم که بیمارانند
نکنم ناله ز چشمت که دل آزارانند که در این شیوه مدام اکثر بیمارانند
آز دو چشمت که سه مست خطا کارانند هر یکی تکه به تینی زاده خونخوارانند
ابروان تو به نینک فسونکارانند هر دو بیوسته خبده ز بی مارانند
ابروان تو که خوزیز کاندارانند بهر تسبیح دو آهو دو کمین دارانند
آن دو کیسو که بروی تو سیه کارانند بر در کلشن فردوس نکه دارانند
آن دو زلف تو که زنجیر کرفتارانند شب طول است اسیران همه بیدارانند

چون شید از شکن زلف تو بسیار است
که همه عمر بدامند که فرار است

باشیاق تو ام تا حیات من بسر آید با آخرین تقسیم درد عشقت از جگر آید
زحد کشت صبوری و انتیاق جالت بارزوی تو از دل نجه آه پر شور آید
دوکوش من بصدادو جشم مانده براهن که آن نکار پری جهره ناکهم ز در آید
تو عهد خود بشکستی من هنوز امیدم که یار عهد شکن بازم از وفا بسر آید
بخلوتم که تو بودی دلم ز دست ربوی گتونم آن همه یاری بکریه در نظر آید
هیشه سرو بلندت بهیش دل متصور هیشه نقش جالت بدیده جلوه کر آید
بخواب چون بروم با تهرچه کفت و شنید ز خواب خیز در دست بیش دیده تر آید
نه شکل قامت تو یکدمی بدیده نکردد نه یاد روی تو ام یکدمی ز دل بدر آید
مجای کشت و نشت چو بنکرم بتائف جنان به کرید رآیم که خونم از جگر آید
هزار صید تو صیاد هر کتاره بخستی کجا که زخم دلم بر دل تو کارگر آید

تو هیچ جرم نمیدی که مهر دل بیریدی
بیا که آه شهید از بی تو شعلهور آید

دل ز حلقة آن زلف قابدار بنالد چو مرغزار که از جور شاه مار بنالد
بود زیاه دمامد الم بمار شکریده اکر هزار بکرید اسکر هزار بنالد
ز بند سلسله دیوانها نجات نباشد اکرچه یاهه زاری بهر شکنار بنالد
دل حزن بخمن اندر خشن بنالد که کوئی اسیر بر سپه چین زنگبار بنالد

فیاده تا پسر زلف تو بجهان زخمان بمار درجه اکر بیژن است زار بنالد
بنالد مرغ دلم در شکنج آن خم کیسو بی بی چو بدام او فند شکار بنالد
اسیر سلسله قاسر نهاد زیر دو ابرو شکبده تیغ ز هندوی نا بکار بنالد
شکار رسد بدل آسایشی ز طرّه مشکین ز مشک قاعد دارد که زخمان بنالد
کند زلف تو تاعرضه داشت دل بمذارت جنان کسی که معلق بود بشار بنالد
اسکر نیم ز للف تو نکمی بر ساند بهر دیار ز خاکم بود غبار بنالد

بی چو شام بر آید غم مريض فزاد
از آن به زلف سیاهت شهید زار بنالد

آرام ندارم که دل آرام ندارم رم خورده دل از من دکرش رام ندارم
عمر یست که دامی پی شهباز نهادم جز باد شکنون در شکن دام ندارم
نی در سحرم صبر و نه در شام شکیبی فرق بیان سحر و شام ندارم
کام دل من مشکل و طافت همه بر باد جز مرک علاج دل ناصیح ندارم
دسم ذ تو کوتاه که خود نخل بلندی در میل رطب جز طبع خام ندارم
بی روی تو آرام نه شکرید دل شیدا غیر از تو دکر در دو جهان کام ندارم
صیاد تو و دام تو خوش منزل جنم میل چن از کوشه این دام ندارم

در عشق تو خون خورده وجان داده شهید
در دفتر عشقان جز این نام ندارم

ساق به یاد عارضش درده پیاپی حجم ۳۷ نازکیم در دور کل ز آن باده کلفام فم
بر کرد نزکس خارها از عنبر سارا زده بر دور لسرین هالة بسته زمشک خام خم
یکدم میان نازکش با کام اکر در بر کشم کویم س از چندین جفا موئی نکشت از کام کم
در جلوه کادر وی و شهری چنان بی خود ققاد کویا بخیل حاجیان آمد زیاد سام سم
تادر نشانم در کنار آن سرو سیم اندام را از اشک خوتین بسته ام در مدت ایام بیم
زبان آهوی شیر آزنا حان در تم لرزدهی من خودکه کز نبودم از بر سر ضرغام غم
از بیش مردم بکناری با حسن چندان بر تری کفایه در حیرت عقول از کنه او و هام هم
از یم تیغ غمزه اترم خورده و آرامنی مرغی که هر کز نبودش از ناوک بهر امر مرم
از فته چشمت شید افتاده بر کوه بدشت
با آهوان بکرفته خو بادد زده بادام دم

فغانکه کام دل از دوست کفته حاصل دشمن بمحالی که بسو زد بحال من دل دشمن
امید ها که بدل داشم ذ وصل جوانی دریغ و در دکه کشت آن امید حاصل دشمن
مکر که نیست د کر طاقم بخند شیرین که بهر کشن من میکند به محفل دشمن
بغصه کشن من کر شوی خو شست بجانم بشرط آنکه پس از من میاش مائل دشمن
福德ای تیغ کجش جان کراز وفا به وفاتم بیاد من کشد آهی که خون شود دل دشمن
مکن که مهر بریدن ز روی دوست نشاید خصوصی همه جرسی بقول باطل دشمن

شید عشق ترا دودی از کهن بدر آید
اکر ز خاک بیسند ترا مقابل دشمن

یاز ما بک نیجه برقع از جمال اندخته بر جهان هر سو هزاران قیل و قال اندخته
دیده او هام را تا خیره از ادراک داشت فیلسوفان جهان را بر ملال اندخته
کی گند طی اوچ و صفحه را پر بی مرغ و هم کاندران وادی دو صد جبریل بال اندخته
دور باشی آنها بر رده اصحاب طلب بر ترین سدی که بر راه خیال اندخته
ما که در صحرای وصفش زد قدم او ل قدم حرف بطلان بر سر لوح کمال اندخته
ظافت بک جلوه نار و کوه موسی را بین کانتش دل بر چه سودای محال اندخته
قرعه هر کز بفهم کنه او پیدا نکشت پس حکیمان بهر او چندان که فال اندخته
نا لشانی از سر کوبیش بمشتاقان دهد این اشارت ها به ابروی هلال اندخته
مرجا ای نار نمودی که بر راه خلیل بر سر بازار کالای ضلال اندخته
صد هزار آن جان و مال هم چو من قربان آنکه شرط یاری را بترا جان و مال اندخته
شد شیداز تو به حیرت تاجه میکوید کلام
کاندرین صمرا کام الله نمال اندخته

نه هر چه دیده و دل دیده و شنیده چنانی که هر چه کلک قضا نقش بسته به تراز آنی
پس از طلوع تو بیوسف بچاه جونه نخشب پس از حضور تو سورا بغیب عالم نانی
ز صورت تو همه در تعجب اند و تحریر ز طمعت تو همه در تصویر اند و کافی
بمحکم آنکه دکر پیر کشته مادر کیتی نیا ورد پس از این چون توماه باره جوانی
ز سحر چشم تو در چاه مانده ساحر بابل زرنک لعل تو در سنک خفته لعل یانی
بصورتی که توی صبر رانبوده شباتی بطلعی که توی عقل را نمانده توانی
حدیث خلد ز حنت حکایی و اشارت جمال سور ز رویت کشایی و بیانی

چنان خوشت که شکر کر از تو حظیم آید چنان رو است که تریاق کر تو زهر چشانی
جو خاک باشم و هر ذره او قاده بخانی به بوی مهر تو بازم طلب کنند نشانی
هنوز عشق تو ثابت وجود ماهمه زائل هنوز مهر تو باقی وجسم ما همه فانی
فرشته کن سوال از شهید عشق جه جویند
که غافلند بذکرت زشورش دو جهانی

خوش آشک بر دل من بکسری تهان زرفیبان که تا بسو ز دم میکنی نظاره کاهی
نو مائل من و من مائل تولیک زهر سو نهان بحال من تو کنند خلق نکاهی
دم بر از هوس قدرت نظاره ندارم زلان درجه و تشه بمرد درلب جاهی
ز حسرت رخ تو قطره های خون برآدد ذراک من جو بخندنده هر کلی و کیاهی
دکر میان من تو نیانده راه سفارت منم کنون بعمت بر سرا او فناده بجاهی
اکر اسیر تو صیاد را ز حلقه دامت علاج نیست بجز قتل بی و فوع کنایی

بهر وسیله و تدبیر راه چاره بجسم
شهید را بوصالت دکر غاند بناهی

توی کنون که بخوبی بلند مرتبه شاهی فیل تیغ تو شهری نه شکری نه سپاهی
به طبعی که تو داری سرا غاند قراری ندانست بجه مان نه آقاب نه ماهی
تو در مقابل چشی ولی سرا ز تحریر نه قدرنی بتکام نه جرأتی بنکاهی
جه خوانم تکنون بین تری زهر چه بکوی چه کویت که تو زیبا تری زهر چه بخواهی
مرا ز بادشهی به نظر بروی تو کردن بغير قرب بخواهم نه منصی و نمجاهی
هزار بار به تیغ ارزند از تو نکردم زمیل کاه ربا اختیار نیست بکاهی
بشقوق آنکه منم از تو دیده باز نپویم که منع نخل کجا از عسل توان بسپاهی

بااضطرار که دارد زدیدن مه رویت
شهید عشق ندارد بروز خشنگانی

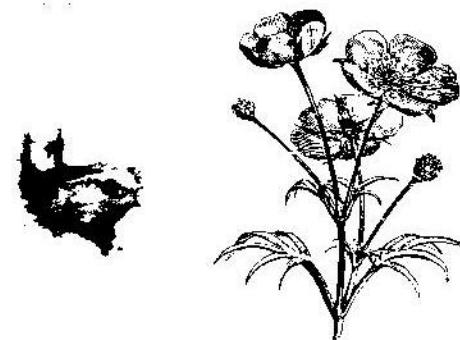
خلاف جون منی تاکی روی ای چرخ تغییری بنا کامی بسرشد رو کارای اشک مأثیری
بریدی مهر خلت آخر ای نامهر بان رحمی شکتی عهد و پیمان آخر ای بد عهد نقصیری

روی بناهی بر آنان که دهندم ز تو بندی تا بدانند که ممکن نشود بلکه به بندی
از خم بیچ من و طولی شهابا جه غم او را که زماران دوکیوت نخوردانست کنندی
بعد تصویر تو تقدیر به تحبین و تقاضا ریخت بر محتر روت زیبه دانه بندی
صورت روی تو بینند ولیکن نه بچشم که همه چشم تو سحر و همه کیوت کنندی
ماه آن عشه و ندارد که تو داری و صباحت سرو آن شیوه ندارد که تو داری و بلندی
هوس طلمت حورا و سر خلد ندارم که تو ام دل زهوای دو جهان باز بکنندی
بنشان قامت بالا و بیوشان رخ زیبا که تو صد سور قیامت بقبای بفکنندی
بود در دل کم شکوه چندی ز جفاای دیکرم نقط غاند که تو بکاره بخندی
من شهید تو ام ای دوست ندارم سر تقصیر
زیر تیغ تو خوشه کر تو بخونم نیستندی

بشرح عشق ندارم دکر بسوی تو راهی مکر تو راز مدانی همین بشعه آهی
دم ز آتش پنهان بسوخت با تو نکفتم بین کسر کند از دل چه دودهای سپاهی

نیارم شرج بر از درون ای اشک تخری
می خر بر تو شد ملت دم ای خمزه یقه ای
سلیمان تو کشت اقلیم جان ای حسن تخری
ذبیح آسایه تیغ کرکشی ای شوق ندیری
خلیل آسا بنا رم کرزی ای عشق فرمای
ز سودای تو بندم می کنند ای جمد زنجیری
ز شب های زلیخا ای سواد زلف نیانی
خوش است امشب سر ابارویش ای صر غ سحر صبری
بکام دل یاک امشب بوده ام ای صح تأخذی
بنحو ایم خاتم چم داده اندای لعل تعبیری
یفالم کشور چین داده اندای زلف تاویلی
به یقها خدمتی دارد شهید ای طبع تبلیی
بوی او ندارم قاصدی ای باد شبکه ای

میرزا محمد قاسم حکیم

بو مرد فاضل و حکیم کامل مرحوم ملا حسینک خلف ارشدی در و ملا ظائب
مفهور ک نواده سی و میرزا محمد علی مبرور ک نتیجه سیدر . غفران بنام میرزا محمد
علی ایه جنت مکان نادر زمان نادر شاهک حضور نده خاص دیر و منشی لدن بری
ایش که بواسطه تغیر زمان و انقلاب دوران ایران طور اغتنم قطع علاقه ایدوب

در سخن مختصر شدم مانند بود در بر کل هر که دارد میل دیدن در سخن پسند مرا

۱۶۰

قره با غه تشریف کتورو ب ویسلو نام قریبده تا هل ایتش بعده شیشه شهری بنا
او لندقدن سکره مرحوم ملا غائب مد کور ولای او زی ایجون وطن اتحاد
ایتش . غرض ، معظم آله ایم شبابتدۀ ترک وطن مائوس ایدوب اصفهان خلد
بنیانه عزیمت و مسافرت فیلوب اومکان فردوس نشاند بقدر مقسام اکتساب
علوم ایتش و بعد از اکال تحصیل وطن عودت بیورو ب علم طبده کاینی سر
رشته نمای او لدیفنه نظرآ مرجوع خاص و عام ایتش خصوصاً بهمن میرزا
مرحومه تقرب ایتش و سنه ۱۲۹۶ نجی هجریه بمقاد کل نفس ذاته الموت شربت سرکی
حکیم علی الاطلاق فرمای ایله دست اجلدن نوش و دوستان دنیوی سی فراموش قیلمش.

پی جهان جام فلت ساق اجل می

خلافیق باده نوش محلش وی

خلافیق نیست اصلا هیچ کس را

از این ساق از این جام از این می

خلافه صاحب طبیعت و کاه کاه اقضای و قه کوره اشعار انشاد ایده ایتش
بویله که آنیده کی غزنی فردوس مکان مهدی قی خان مرجویانه صیهی
خورشید بانو بکمک خواهش کوره یازمشدر .

پریشان زلفی ماه او زره جانان سایبان ایده جوان اهل اورد کیم آی دو تو بلاق ییک قدان ایده
کورنده زلف پرتاییه او زره صرغ دل هردم صانور کیم مار افعی در انکجهون الامان ایده
فانک شیغ مژمه کیان طو رو بول قصد جان او زره لیک بر آب حیوان در حیات جاودان ایده
رقیق محروم کوییک کورنده عائق ذاری حسد بر دفعه ده یا اوله بزر یانیه جان ایده
عذارک آتشندن قور قارم یاندیره عثاقی او بر اود در اکادو شکح خلیله کلستان ایده

طیب الوقت خوش بخت در باله شعر کزاند

که مقبول حضور حضرت اوک ناؤان ایده

شاهد مانی اشعار متقدمین جنابندن مخفی اولمیان محترم وجود رضوان جایکه
و غفران پناه مشهدی اسدالله بک مرحوم خلف ارشدی محمد علی بک میر -
وردن عبارتدرک سلسله نبی علی روایه مرحوم ملا ولی ودادی تخلصه مشهی
اولور . بهر حال بدایت حالتندن سال ارتخانه قدرکه اتفاق دوشوب ۱۳۰۵ سنه
هجریهده روس قوالعنه اولوبان اکثر اوقات ارباب حال و اصحاب کمال ایله روزکار
چورر ایش . معروف درکه علم تسخیر ارواح که علوم غریبه دن بریدر وقوف
و اطلاعی وار ایش . خلاصه صاحب دیوان در . منتخبات لائی دریای فکری
بو نیجه اشعار آبداردر که درجهه در و کوهر مندرج اولدینی کی بو صحیفه لرد
ذرج اولندی .

پریشان طرّه طرار کاهی راست کاهی کج دوکلشن قامه اویسارت کاهی راست کاهی کج
دوشر کراست زلفک قامه که کج بو عادندر چیقارسر و اوسته شهمار کاهی راست کاهی کج
وصالات که فیلور قسمت بکا که هجریک دوران دولانور جرخ گزرنزار کاهی راست کاهی کج
با خور چشمک رقیه دوز بکا کج رمند دربو کیدر بول مردم خوار کاهی راست کاهی کج
نه قان ایلک ایسترمی با خود جوق خصم ایله چشمک مثال مردم خونخوار کاهی راست کاهی کج
قاتلک طاقه سجده ایتمک چون روز شب ایمه اولور هر زاهد دیندار کاهی راست کاهی کج

قالوب سودای زلفک ایچره مخفی زار سرکردان
دولانور هر طرف ناجار هی راست کاهی کج

حسنی آرتار یوزده زلفی عنبر ایشان ایله جک شمع روشن راق اولور تارین پریشان ایله جک
مردم چشمک دوکوب قاتم او لوک کوزدن نهان مردم آین در اولور بنهان کوزم قان ایله جک
تقد عشقک جانده قوی جک ایلک جان تقدیتی اولدیرر خازنی سلطان کنجه بنهان ایله جک

بر قیامت در عجب سرو روایم قامی محسری بربا ایدر ناز ایله جولاز ایله جک
بر کوزم باشی کوکل ملکنده نه دریا ایمش غرف ایدر بو عالمی سبلابه طوفان ایله جک
بیلزم وجهی نه در بو خوبی و لر عاشقه جورین افزون راق ایدر حسته حیران ایله جک
مخفی غمزه او قلری کوکلکی مجروح ایتیوب بس نه دن در قان کلور آغز کدن افغان ایله جک

مظالم کوییکده دیدار جمالکدر سنك زنده کانلقدن غرض انجق و صالحکدر سنك
جیشه جبواندن سونفر بو کوکم یانغوسی آرزوی خاطرم آب زلالکدر سنك
اهل عشاقدن سلامت اولماقی مکن میدر هر قیا باقدقده جان آلق خالکدر سنك
سجده کاهم عنق ارا اول کج هلالکدر سنك
فاثلرین طاقین قویوب محرابه میل ایتیز کوکل
مظالم شکر شکن شیرین مقاکدر سنك
محبت خلق جهبان یانده بر افسانه در
دانه انکوردر دوشمش می کلتم را
بلرکده یوقسه اول هندوی خالکدر سنك
او رموسه ای مدیور لردم کمال حسته
بو مشخص اولدی نقصان وزوالکدر سنك
کل مزارم وسته سرویم رقدم باص سینه مه
بو سر و تن خاکپاکیک پاماکدر سنك

کل کل ای شوخ روان جان ویرمکی اولدی عیان
مخفی دخسته مشتاق جمالکدر سنك

الای دله ساکن دیده دن مستور اولان یارم خیالی مونس جان وصلی نامقدور اولان یارم
ایستاده حیقمه ایچه جان حیقتا لدن سنك مهرکه حدیث عشقی لوح سینه ده م- طور اولان یارم
دوکوب عشاقدن ایچمکه جوق تنه در هردم شراب نابدن دائم کوزی گخور اولان یارم
بزمله متصل کین و کدور تلر ایدر پیدا رقیک مخلفنده هر زمان مسرو ر اولان یارم
وفا و عهد پیاننده اصلا اولمادی محکم وفا و عهدده ثابت قدم مذکور اولان یارم

تفاخر قیله حسنک ایله کبر باق او لان شی در گوزلار ایچره ای او ز حسته مغورو او لان بارم
ایدوب بزم و صالح بزی محروم ظلمین کور چکوب آغوشنه اغیاری بزدن دور او لان بارم
جفادن ال چکوب بر دم و فا کوسز مدی آخر
و فا و مهریده مخنی غلط مشهور او لان بارم

کوزم یاشنه تاب ایتزر بدنبی تاب او لان برده دایانگاز کو جملرده خار خس سیلاپ او لان برده
سرشکم جاری او لدجه ایدرن شو غما سرویم آمار بوی سرو آین درین ده آب او لان برده
سرشکم جشممه بوضعف جسم غرق او لوپ یکسر خلاصی خیلی مشکلدر بله کرداب او لان برده
بریدر غرق اوله کوز یاشنه بور مردم چشم بیار هنبار مردم خانه سن سیلاپ او لان برده
خیال زلفک ایله خوا به کیتمز کیجه لر چشم برشان حال او لور مردم بیلک بد خواب او لان برده
جنها و جور اغیاره دخی تاب تو انم بوق چکرمی بوق در جوری بدنبی تاب او لان برده
جالات شله سین کور کچ کوزلر در بدر دو شمش کوا کب شعله و روم لاز بیلی مهتاب او لان برده
لبکن دیشه لدم کستانخ دو کدک قائم عادم در او لار خونخوار بیلات دائم شراب تاب او لان برده

کرقار کمند حلقة زلفک در رخنی
نه نمکن در خلاص اول مق بله قلاب او لان برده

کلسه کر ناز ایله اول سرو روان او رتایه چکر عشاق نشار اینکه جان او رتایه
تاری شاهددی قیامته قیامت ایلد کله بوقامت ایله سرو روان او رتایه
اور دی همتالق ایله لاف میان ایله کمر ککدی مو فدری هیچ میان او رتایه

اولدی دل قاش و کوز وز لفک اراسنده اسیر دوشدی بیچاره میان برده میان اور تایه
هر خم زلفک بوز خاطر در هم دولا توب شانه ال اور سه دوشز زلفکه قان اور تایه
کیم مهنو دبور ابرولرکه کیم محار صالحی بو بحث کجی قاشی کان اور تایه

جسم جلا د نکارم بنه جان قصدین ایدوب
کرمه مخنی ڪور نیور قان امان اور تایه

دل صرخی دوشوب دامه اول حلقة کیسو ده اولمازی خطا بیدا هر شام قرانقو ده
کو کلکده او لان زخمی کور کچ دیدی افلاطون بوق جاره سی بود دین لقمان ارس طود
ککدم ده عشق دکده جانا بوق وارمدن صد شکر بو کون اولدم هر قیدیدن آسوده
قبل بر حذرای هدم بوناله زارمدن عشاق لرین آهی صانعه اوله بیهوده
آیریدی بخی سندن قویدی بنه سر کردان بوق رسم ازی هر کز بوجرخ جفا جوده
کم مغز لر اخشائش بستانکی لمبویه صوردم بول طائفه بوق طم او بیهوده
اکشن قدیمی مانی ایستر چکه تصویرین مدت دی کشا کشی عاجز قالوب ابروده
آینه به جوق باقه قور قوم بودی طوطی وش حیران او له سک کور کچ رخساریکی کوز کوده

بارین کوز بنه مخنی باق کور بیجه سرخو شدر
حاشا اوله بو کوزلر وحشی کزن آهوده

مصر ملاحت جای تو در چارسو غوغای تو تو یوسف سودای تو شور همه بازارها
کویند ترک او بکو وزبت به محاب آردو چون دل بود دردست اومن چون کنم این کارها
دی خوب بودی در نظر اسرور زان هم خوب تر خوبند خوبان دگر امامه این مقدارها
کربعد مردن رویداز خالک رقیان خارها یابد دل مجروح من زان خارها آزارها

در کشن مهر وفا مخفی بنه دل بر جما
زین سارکه از هر کل را بنشته در دل خارها

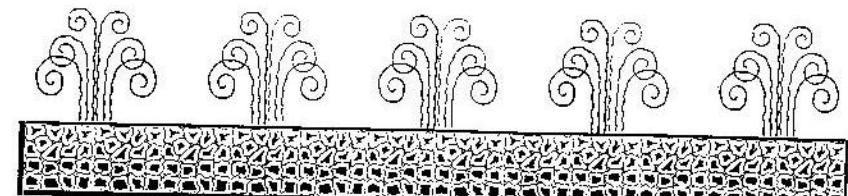

این چه منزل چه بهشت این چه مقام است اینجا عیش باق لب ساق می و جامست اینجا
مطرب شمع شب و ساق و جامست اینجا جنک مضمار و دف و عیش مدام است اینجا
چون در آیی بطری خانه ما با غم دل همه کویند محور غم که حرامت اینجا
ماه من چهره بر افروز که خورشید فلك به نمایش ای رخت بر لب بامست اینجا
حسن بستان و کل و لاله و نسرين چن می معنو و به از هر دو مقام است اینجا
عابد و زاهد و مطرب همه از باده خراب ساقی مبغجه هشیار کدام است اینجا

کیست مخفی که زند لاف غلامی بدتر
نام شاه جوش و مصر غلام است اینجا

جلوه کر بکنرد آن مهر لقا از چپ و راست میکند واله حیران هم را از چپ و راست
حیر الاسود خالش به رخ کمه اوست بر طرف سعی کنان اهل صفا از چپ و راست
مرغ دل طالب آن دانه خالست ولی چه کند چیده برو دام بلا از چپ و راست
میرود آن شاه خوبان بروند از پی او به نمایش ای رخش شاه و کدا از چپ و راست

ایضاً

وله غزلیات فارسی ⑤

دوری دوست بلا دوست بلا دل بی چاره بھر جاشده با اوست بلا
دل نہادم به بلا جان بسپردم به بلا تاشنیدم که مر آن زکس جادوست بلا
نه همین کا کل زلین و دو چشمند بلا خط بلا خال بلا کوشة ابروست بلا
بر بلا ننهد عاشق اکر بس چه کند خاصه آنجا که خرامان قدملجوت بلا
بس نک و سر نام منه نام بلا که مرا بند همین ناصح بد کوست بلا
عاقل ار کفته همین عشق بلا باشد و بس کاش می بود مرا مفر بلا پوست بلا
مخفیا کر ز بلا بر حذری پند شنو دل مده بر بت بد خو بت بد خوست بلا

کرمبل کل چین کند آنسرو در گلزارها از شرم او کل افکند خود را میان خارها
دائم به عشق حزین کار توابشد خشم و کین ای سنک دل کویا همین دانسته از کارها
کفتی جفا کن کنم لوح وفا از بر کنم من از توجون باور کنم چون آزمودم بارها

مکر آن شوخ زده شاه بزلفشن که جنان بوی مشک آورد این باد صبا از چپ و راست
دوش با جلوه فرار از دل بی تاب کرفت بازگردیده چه خوش جلوه‌ها از چپ و راست
شاه اقلیم جنون کشته مخی زپی ات
مشک بر کرده به دامان بچه‌ها از چپ و راست

آن زلف بر عذر دل آراستکست و راست یا هندوی بر آتش موسی کجست و راست
ناکفر زلف دوست کچ اندر کچ او نزد کارم چو کار مؤمن و ترسا کجست و راست
صیح از نسیم کاکل و زلفش کره کوه بنکر بر آن عذر از زیبا کجست و راست
محراب ابروی تو بود سبیله کاه دل باشیخ شهر بهر مدارا کجست و راست
در طاق حست ابروی کچ راست خوش تمادت زاهد بیا که قبده در اینجا کجست و راست
محمور ترک مست دو چشمت که واله است دز دبست از پی یغما کجست و راست
از راسی نمی کند ذم کار دل کجست تا بر رخ آن دوز لف سمن ساکجست و راست
این نظم را جو زبور رخ زلف کاکل است زانروست این غزل که سرای کجست و راست

از یم غیر در بس دیوان روز شب
بیچاره مخی بهر تماشا کجست و راست

ای آرزوی دیده و دل در هوای است جانم اسیر سلسه مشک سایی است
که خشم که گر شمه کهی ناز که عتاب مسکن کی که شیفته و مبتلای است
تا جان فدای خنجر تسنجم کرده ام خواهی بخش و خوابکش رای رای است

نهانه دل به مهر تو سرکته است و بس هر ذرّه ز آب و کم در هوای تست
آزاد کشت از همه آن کو غلام تست بیکانه شد زخویش کی که آشای تست
آن خسته دل که دعوی عشق تو میکند سوکنند راستش بقد درباری تست
کفی که چیست حال دل توجه کویت من مبتلای اویم و او مبتلای تست
تا توییسای دیده نخواهیم از کی زارو که چشم ما همه بر خاکبای تست

مخی جو رفت در سر جور جفای تو
جانش هنوز در سر مهر و فای تست

تراتاز لف مشک آساست کاهی راست کاهی کچ دل را رشته بر پاست کاهی راست کاهی کچ
نبود ار طاق ابرویت غرض در سجدۀ زاهد به محراب از چهار و شبه است کاهی راست کاهی کچ
ریز اندر عذارت بر سر هم زلف کاکر را بکر را کچ یکی را راست کاهی راست کاهی کچ
کلاهش کچ بسر دیده از آن کچ راست فهمیدم که آن شیرین بسر باماست کاهی راست کاهی کچ
به قلم میدهد فرمان کهی ابرو کهی مژکان به خوز زیزی چه بی بر و راست کاهی راست کاهی کچ
دلا اندر وفاداری مکن جز راست کاری کرت آن دلبر زیبا است کاهی راست کاهی کچ

جو دست غم کلو کبرست از اینم آه دل مخنو
بسوی آسمان بر خواست کاهی رست کاهی کچ

و همان ولایته ھجرت ۱۳۰۸ نجی سنه سنته داعی حقه ایک دیوب خلاصه صاحب طبع در. مخصوصات فکریه سندن بر فرد الھ کمکله زیرده تزیر او لندی.

در آن فصل کختند کل بنالد بلبل بی دل خلاف مرغ دلکه او ناله در فصل خزان دارد

شاکی ابدالی

بو پاک طینت و بلند رتبه که ابدال او تادک صفت‌لری ایله متصرف ایش اسم شریف ملا خلیل و والد ماجدی ملا حسین و مولد و منشائی قریۃ ابدال در. اطلاعاته کوره شو ذات حیده صفات الغش سنه یئش رخت سفر آخری اکته آمش. ارتحالی ایسه ھجرت نوبیدن ۱۳۱۲ سنه چکرک واقع او مش، کوزل طبع صاحی در. بو ایکی نوحه که بری امام هام جناب ابی عبدالله علیہ السلامک لستجه و بری جناب علیا مکرمہ زینب خاتون علیہ السلامک دیلنجه در او جنابک تباخ خاطر شریفندن در که نبت او لندی.

ایله مشتاق وصالم بیلمن دنیا ندر غم ندر محنت ندر باشمند بونوغما ندر علم تحریدی ده صحیای غم نوش ایشم بو علاقه‌نده اوزم بالمراء مدھوش ایشم ملک مال خانه‌نای هم فراموش ایشم بیلمن بو نشئده دنیا و ماقبها ندر کرچه خلقه علت غائی وجودم در بنم ترک قیلماق بو وجودی اصل جودم در بنم

میرزا کریم خان

بو جنت مکان و خلد آشیان مشهدی اسد بک مرحو مک خلف ارشدی در که بحبوحة جوانانقدر که ایام عیش و زنده کنانی ایش بونکان فردوس نشانده بقدر امکان انجاذ علم و معرفه صرف اوقات ایش. مت مدیده بو دیار بهشت آغازده عمر یکور دکدن صکره دولت محروسه روس طرق‌نده مشهد مقدسه قونسول نین او لندیغنه مبنی ترک وطن مألف ایدوب ارض اقدسه مشرف اولور. بعده مدلک افساده کوهه معذول اولوب عشق آباد شهریه عودت بیورر

بوکلام غم فرا هردم که ایلسن بیان
چون به معلوم اولو ریوقدر حیاتکدن کان
کرجه زینب در آدیم بنت بتول از هرم
بنده قارداش سن کی مشتاق امر داوم
فرقه اشرارده یوق اعتبار و اعتقاد
حیف کیم و اجب دکل عزور تله جنک و جهاد
چون مقرر در کرک جکسون جفا آل رسول
کرجه چو قمشکلندی شجرانک ولی قیلا مقبول
ناره او رمقده اوزین او ناز خذر پروانده
سر بر همه من دولانام مجلسم بیکانه ده

عین طاعت قبله عشقه سجودم در بزم
ماموی الله شوقی قلبمن اخراج ایلرم
حق یولنده ملک جسم جانی تاراج ایلرم
کربلا طوریسته من ادرالک انوار ایسترم
لن ترانی عالمتده وصل دیدار ایسترم
در لشانوار ایجره مدهوش او لازم موسی کی
ترك قیلام جسم جانی حضرت یحیی کی
طور سینای شهادت کربلا دشتنده در
عهد میثاق امامت کربلا دشتنده در
بو جف الدین یتشمر قلبم کرد ملال
اول سیدن استظارم تا کوره بزم وصال
کرچکم یوز محنت غم عین راحت در بکا
لذت جاوید خوش در لذت یجانه در
حالت کرب بلا غوغای شور انگیزد
محصر قل شاک طوفان محشر خیزد
کیم کوره بوحشی بیامز مشترک کبری نهدر

A diagram consisting of a horizontal line segment with two semi-circular arcs attached to its ends. A small figure stands on the line segment between the two arcs.

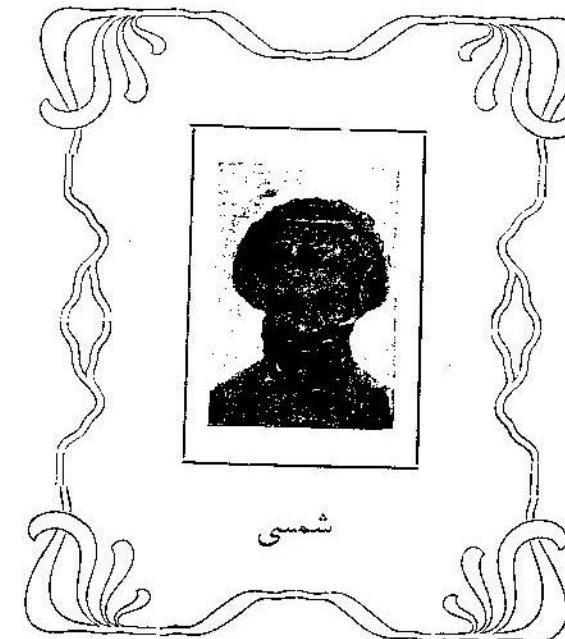
وطن مأله و رجوع ایدوب بر آز مکث ایتدکن صکره کرزنه شهرینه
عازم اولوب بعد دو باره تبریزه عودت بیوروب همان مکانه هجرت نبویت
۱۳۲۱ سنه سنه شمس عمری زوال ایدوب مغرب فایه باش چکیور . خلاصه
صاحب کلامدر . برج خاطرندن طلوع ایدن بو بر غزل درکه ازبار اولندی .

حضرت لعل لبک کوکام ایدوب قان سن سز غم و اندوهه کچدی بکا دوران سن سز
ای کوزم نوری ایراق او لمه کوزمدن بر دم اشک چشممه دوتار عالی طوفان سن سز
لاله زار و جن و باعه کوکل میل ایتزر دفع قیلماز غم دل سیر کاستان سن سز
اولدی دیوانه کوکل سرو قدکدن آیرو دو نشمه قیس صفت راه بیابان سن سز
جنتم کاشن رویکدی لبک آب حیات نیلم قصر جنان ای شه خوبان سن سز
کوکای ایتدی مسخر سپه درد فراق بایمال غم اولوب بو دل ویران سن سز
رخساریکه مشتاقدی بو شمشی زار نه روا حضرت رویکده ویره جان سن سز

کینه

برده (عفت) و (عصمته) (ستوره) اولان بو (ملک) سیما که
(هلال) آسا شعرانی شیشه ایچره انکشت نمایدی مرحوم (آقا) میرزا بک
بابای فنا تخلصک (غرة العینی) فاطمه خانمدن عبارند که بو سر زمینه کثرت
استعماله کوره فاطی خانم آدلانوردی حقیران اعتمادیه کوره شومعدن (عفاف)
که سپهر فکرین (قری) و بر (ذیا) (مهری) ایدی . اکر غیری بر
نمایکنده اولسیدی هر آینه (زیور) طبی انس مجالستک (مطربه) سی اولوردی
و (شہیاز) بلند برواز خیالی (تاج الدوله) کی (سلطان) الشعراںک باشدنده دولا-

شمسی

شمس برج امامت و کلکون قبای عرصه شهادت حضرت ابی عبدالله علیه.
السلامه اوزینی نوکر حساب ایدن جنابک اسم سامیسی مرحوم حاجی ملا نجف
قی قره باعی درکه بدایت سنته پدری کربلای آقا کشی مغفورک حضورنه وطن
اصلیسندن قطع علاقه ایدوب غربت اختیار ایلدی دارالسلطنه تبریزده ساکن اولدقدن
صکره عتبات عالی در جانه شرف باب اولور و بعده صراجت ایدوب همان شهرده
روضه خوانلقو ایله مشغول اولور بر مدتندن صکره بنضمون

حدیث کاستان مرغ جن را در فغان آورد
غزیم از وطن حرف مکوئیدم مکوئیدم

نورایدی و خود جناب معرفی سایه سنه (مهستی) و (نکار خام) و (نور جهان بکم) و (عایشه) و (طیه) کبی زنان اینجرا (فخر یوسف) اولوبان چون کل ولله (خاتونلرک) سر نده کنر ایدی. خلاصه صاحب دیوان در. دیوانی ایسه حال (حیاتنده) که جام اجلی هنسوز (نوش) قیلمامش ایدی نظر حفیره بخار پیشیدی ولی فی الحال ذاتی کبی کوزدن (مخنی) در (رشحه) فلمندن کوز قیاقده اویلان ایکی کوزل غز لدرک بوراده نقش او لندی.

جانا بونه جادو در قاش و کوز اراسنده نظم دوتیلور کور کچ هردم سوز اراسنده کور کورسه زلیخا و بوسن سی ز منده میهوت قالار یوز بکر قیز اراسنده عتاب لبک جانا نشیه ایدوب عاش غلار نار دانه سیدر کویادوشمش بوز اراسنده ای دل ایله نه تالله کیریشہ یتدی سالدک او زیک او دلاره یاندک کوز اراسنده عتمد کنده و فاو ارسه مینهوت آه طور مشسک وار کویه کور یورت جانک او ز اراسنده خون جکر کوزدن او لقدر روان او لمش لاف ایمه کینه چوق کل کبر او ز اراسنده

88

ره عشق ایچر منظورم نم او ل تاجدار مدر کوکل ملکته سلطانم خجسته شهر بارم در ا کرجه کوشة غمده شکسته خاطرم لکن سر کوییکده دور ایدن خیال بیقرار مدر کند عشقک با غلو کیدوب کوکلم ایشان از سک بو امره کوز دیکن شاهددو چشم اشکبار مدر شکنج زلفده کوکلم مطوق ارزو ایلر سر زلفک کی برهم برشان روز کار مدر سنک اغیار ایله کوکلک ا کرجه شاد خرم در هیشه ناله و افغان نمده شغل کار مدر سنک کروار ایسه بوقامت مو زون ریخ کلکون بنده دولت جاهم بو عشق باید ارم در کینه بی وفا کورسه سی واله ایچنم ایر قایدر سی شند بو بخت کچ مدارم در

آذر

بو علین رتبت و فردوس هنر مرحوم
ابراهیم بک ابن علی بکدر مغفور علی بک
ایسه رضوان مکان مرحوم مهدی
قیلخان جوانیش رحضرت لریش
مقرب بر شخص ایمیش که خان
مرحوم اکثر ایشانی معظم ایه
رجوع بیوار امش مختصر بو نکته
شناس که او اخر عمر نده دولت

امریکنده وکالت ایشانکده بین ایاس متمهور در بو ولاسته تاریخ میں
ایکی یوز الی بردہ کتم عدمدن وجوده کلوب و سنه میں اوچ یوز ایکیده
علم فاق دن دار بقاہ رحلت اندوب بھر حال اهل حال و صاحب کمال بروجود
ذیجود ایمیش هانیسیکه افکار ابکاری کالانین اظہار و اشکار ایدر

ندانم ای سرزنه بتان چهدام بلای
ندانم ای صرض عشق در جهان تو چه دردی
که نیست از تو در عالم بغیر مراد دوای

اگر زلف تو کشدم چه جای تعجب
قسم به جان توای پادشاه ملک ملاحت
از آن زمان که نهاده به خویش نام خدای
جهان مطاع نباشد که از توجود جفای
سیدار و سه کویت هشت راچه صفائی
که فنه ایم زما هر یکی امید بجای
تو زاهدابدر کعبه من مقیم بکویش

وله یضاً

حديث زلف تو چون در میان جمع در آید
نه و کفر زلف سیاهت بعضها براید
برای خاطر خسرو هزار کرشکراید
بزم کشیده صیدی که از بی ازاید
چو طفل کشیده اشکم توکید
برای زاخت بیمار کی خدا سحراید
بظلمت بشب زلفت مریض چشم توکید

رباعی

دل زباله‌ی طاقت و قرار ندارد
بلی قرار ندارد کسی که یار ندارد
بدور عارض ماه تو چند خال ضرور است
جراء که حجت بی مهر اعتبار ندارد

رباعی

خدا و ندا هرانکو سینه دارد
فلک پیوسته با او کینه دارد
خدا یا با فلك کارم مینداز
که یامن کنیه دیر بینه دارد

ایضار رباعی

نماینده بعد از این اختیاری
خدا و ندا مرا تاکی فرا ری
دماغ بنده پرو ردن ندا ری
ز محرومی خویش شد بقینم

عاصی

بومرف دریانک غواصی مرحوم
ابراهیم بک و آذر تخلصک کهتر
برادری عبدالله بک جناب لرید که
اویل سنده بقدر کفايت بو
ولادته روی و فارسی دیلارینه
آتنا اول وحد کاله یتشدن باده
اجل تو ش قیلانه کی که اتفاق
دوشوب هجرتک مین ایکی یوز
طقسان بر نجی ایله معوقی
سایه سنده قفقاز تبراغنده اولان
ذوالعز والا حترام عرف لرک
عندنده شهرت نام اخذا یدر

خصوصاً شاخی شهرینک ارباب کالریست که مایته شو عصرده
سر آمد شعرای شیشه اولدقه کوره مشارالیم ایله نظمآ و نزا
ارسال و مرسوله اولارمش بیله که آقی ده ندرج اولان بی خود تخلص
یازدینی نامه ایله عاصی معاصی سدن نام و پیشان اولان زمان کان تشکر نامه
شاهدحال و کوام مقاله در مختصر کلام معظمه شو عصرده شیشه شهرینک اهل ذوق و ارباب
شوقدن اول منجی حساب او تورم ش بیله که پریشان خاطرندن شعر دله اره
نیست طلوع ایدن مطول اشعار جنابرینک موشکاف و نکته دان اولمنی اشعار و بیان

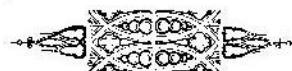
اید غرض اشعار عاشقانه و ایات حارقانه سندن ذیلاً درج اولنش سوزله
اکتفا او تور.

لی خود مخلصک یاز دینی نامه نمک صور تیدر

یاده دو شدی صنم لاله عذار
دل محزونه اکاشدی غبار
روز روشن بکا اولشیدی تار
قانیشم خاکی ایدردی کنار
قیورولاردم نیجه کیم قبورلی مار
خاکی اشکمله ایدردم کلزار
که جخاردی کوکه آهمه شرار
سینمی ناخن حسرته فکار
که کوروب حالمی اغلاردی هزار
وته ساقی که ویره جام عقاد
چکودوردم من خم دیده مدار
اول بت سرو قد کل رحسار
وده بت غیرت ماه فرخار
آتون سه‌هی با غلار زمار
دنخی مهره اکلزا زمهار

ایلدی منزلی اول حر لقا
ناوه نافه داغندوب هر طرفه
سندروب شهد شکر و نقی
جلسه دوکدی لب جانخشی
دیدی یوز ناز ایله او افچه دهن
که کلوب نامه سی بر شخص کیم
یاد ایدردک آنی هر صحیح مسا
دیده ایمه هانی بس اول نامه
نا که اهزاز ایله اول ماه لقا
الوبن شوقیله سور و ندم کوزیمه
ساقیا دور منه ویر جام شراب
یوز و روب بسکه بکا و جسد و رور
چرخ اوروب چرخه آنام کرکاهی
قیلوب اول نامه ده یوز لطف عیان
آرتوروب رتبه می بر پایه ده کم
ایلیوب قطره نی بر بحر حساب
لعله دن صمودی بال و پری
بو کراماتی کوکل صانعه عجب
بوهان شخص فلک رتبه دی کیم
کیمیای نظری دوشمه
تا اولا قدر زر عالمه فزون
اولا احباب لرک زر تک عزیز

جواب عاصی

شکر کم تربیت باد بهار
 چالک پیراهن ایدوب یوسف کل
 طره سبیل مشاطه مثال
 لاله جانسه توکوب می زاله
 دونوب آتشکده زردشته
 باشلیوب شوریله مرغان حین
 دل عشاقه سالوب سوز کداز
 ماه هورایتش عیان عارض کل
 هردم انکله بزرگ و کوچک
 بیله نوروزده دل نیرزین
 ویریوب کوش مخالف سوزینه
 اول بت ساده که نور رخنه
 زلفی کورسه شریف مکه
 ظلمت ذلی نشان شب قدر
 چشمی صیاد غزن الان ختن
 وادی وحدتہ رخساری دلیل
 دهنه سر عدمدن بر من
 الغرض اول بت مه بیکرا ایلن
 سایه بید و کنار جوده
 بر طرف نسترن و سوسن و کل
 بر طرف نعمه مرغ خوشخوان
 یار سرمست شراب کلکون
 دولایوب دستمه زلف سیهی
 ناکهان بر برهه دکدی در باغ

دیدی ای عاصی بی صبر و قرار
 سنه شمس المعرفا الا خیار
 ال او زاتدم آلبم آن نطمومار
 دیدی ای شاهر بی صبر و قرار
 روز روشن سکا اولشیدی تار
 که مقیددر اکا بیک دل زار
 یتمسک کوکلکا اندان آزار
 که بو دل جمعنه ایله کذار
 چالسون او زسانی سنه بو نهمار
 شعر زلغمدن اوله خوش گردار
 ایله بو جرئتندن استغفار
 فضیلنه کل خلائق اقرار
 خامنه سی معدن در شهروار
 بلکه یول بولنزا کا هیچ بندار
 ایلیوم صبح و مساده تکرار
 تا که کل وصله محمر مدر خاز
 دشمنی خار کی بی مقدار

چیخاروب عن تله بر نامه
 آل که بونامه ایله یاد قیوب
 بر اقوب حلقه زلف سیهی
 بونی کورکچ او مه او لدینه
 بو هان زلفندی کم ھجر نده
 سکارام ایتشیدم بو زلني
 شانیه کاه ایدر ایدیک لا یه
 بالواروب کاه صبا یه در دک
 شیعندی نولدی آنی الدن قویدک
 بونی تجه نامه واشنماردی کم
 دیدم ای قبله ارباب وفا
 بونی بر شخص یاز و بدر کایدر
 نامه سی ناسخ نظم قدما
 دیعک و صفتی دل قاصر در
 چاره لولد رکه وفا شیوه سنه
 تا که وار باغ جهانک اتری
 کل کی دوستی اولسون خرم

ناصی معاصی سندن تو بدها بدین زمان شیروان
شعرالری یازدیفی نشکر نامه مک سور تیدر

دوکلسون باده سی پیانه دونسون
اوله می خانه با یاقو شلر یاطاق
نه کلدن او تری بلبل ناله ایتسون
پاوب بر آتش سوزانه دونسون
چن محنتده اولسون داغ لاله
پوزولسون رونق ارد بهشقی
صفای کاینات اولون کدورت
سنک من بعد ای پیر خربات

نچون کیم عاصی زار فناده
ایدو بدر شیشه ایچره ترک باده

ایلوب تائیرا کازا هد کلامی
چکوب ال خوب لزلف رخدن
دل عاشق تک اول سکین دل ایتمش
ته خدده فلاطون کبی باده
پوزلدی کعبه ارباب حاجت
شراب ناب با غری قانه دوندی
اولا خاکیله یکسان بار الها

نچون کیم عاصی زار فناده
ایدو بدر شیشه ایچره ترک باده

شکست اولسون خم صحای خلر
او جالسون ناله الله اکبر

جالیار ایچون اولشدی مظہر
نمجام اولسون نه میتاونه ساغر
دونه ذقومه یارب آب کوثر
فلکدن عقد پروین قطب محور
بسان کام نایاب سکندر

نچون کیم عاصی زار فناده
ایدو بدر شیشه ایچره ترک باده

خراب اولسون فضای کاستانلر
الی قوینده قالسون با غبان لر
اولا محروم یارب نوجوان لر
دوته می ماعین بیر مفان لر
جهان ملکنده قالسون داستانلر
بوزولسون رونق دار الامان لر
صفا و ذوق آسایش روان لر

نچون کیم عاصی زار فناده
ایدو بدر شیشه ایچره ترک باده

دخی سید یوقدی هیچ رغبت
من و سجدده و کنج عبادت
درست ایت ضوئیا اسباب طاعت
سخی مت ایتسون بو خواب غفلت
شراب نابه راغب ایمه رغبت

اکرمی او سه کوژدن عبارت
می کافامدن استغفار الله
شکست ایت بخودا جام شرابی
اویان غافل کتو رال جام میدن
کوژک پوم دیاه روی دلستاندن

صفا دوشون صفادن طبع باک
پوزون ای دوستان دیوان شعری
ظهورایتسون ظهوریدن کدورت
می محبوبدن ایچیک روایت
نجون کیم عاصی زار فاده
ایدوبدرشیشه ایچره ترک باده

لکه وله غزلات

مشک در ما او زرمه بلیم یو خــه زلفک روی ارا یا کــه سحر ایله چــکو اســن داره مهری موی ارا
شانه خوفدن ســه پوش بریشاندر کــکل کــیم بورنکیله دولاــنــون زــافــعنــبرــبوــی ارا
خــمــقدــایــلهــقــالــشــمــکــوــیــکــدهــحــیرــانــایــعــجــبــ کــوــیــجــوــکــانــایــجــرــهــعــاجــزــدــرــنــهــجــوــکــانــکــوــیــ ارا
زادهــکــجــخــســهــاــخــهــایــکــوــکــلــدــوتــ رــاهــ رــاستــ فــرقــ وــارــمــهــرــابــالــهــاــولــ قــبــلــهــاــبــروــیــ ارا

عاصین خار ایلیوب او لشوخه بکــزــتــنــشــ کــلــیــ
بحث آنکــاــیــجــونــ وــارــ اــنــکــلــهــ بــلــلــ خــوــشــکــوــیــ اــرــاــ

رســوالــقــیــمــهــ کــرــدــشــ پــیــانــهــدــیــ باــعــثــ
جمــیــتــ زــلــفــ اــیــچــرــهــ کــوــکــلــ اوــلــدــیــ پــرــیــشــانــ شــانــشــانــ اوــلــاــ بوــظــلــمــهــ کــنــهــشــانــهــدــیــ باــعــثــ
عــشــقــمــدــنــ اوــلــوــبــ حــســنــ رــخــکــ عــلــهــ مــشــهــورــ کــلــ شــهــرــتــهــ بــلــلــ دــیــوــانــهــ دــیــ باــعــثــ
افــفــانــ اــیــدــرــمــ مــوــنــجــهــ کــنــهــ بــختــمــ اوــیــانــزــ اــیــلــ اوــیــقــوــنــهــ رــســمــ اــیــمــشــ اــفــانــهــدــیــ باــعــثــ
دونــ توــبــهــ وــیــرــوــبــســنــ بــکــاــقــهــرــ اــیــلــهــ کــوــرــســکــ مــیــخــانــهــدــهــ زــاهــدــ دــیــپــیــانــهــدــیــ باــعــثــ
تبــیــعــ وــرــداــ خــانــهــ خــارــدــهــ درــهــ وــهــنــ وــارــســ اــکــاــکــرــ ســبــحــهــ صــدــ دــانــهــ دــیــ باــعــثــ

دلــمــرــغــیــ کــوــرــوــبــ زــلــفــ اــرــاعــاصــیــ ســنــخــالــیــ
کــرــدــامــهــ دــوــشــهــ قــلــهــ بــرــدانــهــ دــیــ باــعــثــ

مارــضــهــ کــوــزــمــ اوــلــ زــلــفــ ســمــنــ ســایــهــ باــخــارــ
عــیدــاــیــ قــاشــکــ طــاقــهــ دــلــ کــوــزــتــکــمــشــ

غــصــجهــ ســرــدــهــنــکــ دــیــزــنــیــ بــیــلــمــکــ اــیــســتــرــ
موــهــوــکــزــدــیــ ضــیــاــ تــایــاــدــیــ کــوــکــلــدــنــ اــزــ
نــقــدــرــ بــیــجــ خــمــ زــلــفــ مــطــرــایــهــ باــخــارــ
زــکــســیــانــ کــلــشــ اــرــاــخــیرــهــ تــوــبــدــرــ چــشــمــیــ
ســارــالــوــبــ رــشــکــیــهــ اوــلــرــزــکــســ شــهــلــایــهــ باــخــارــ
آــدــمــ اــیــســتــرــدــیــ تــاــقــدــیــکــاــ هــمــتــاــرــ ســرــوــ
اوــســیدــنــدــیــ کــیدــوــبــ رــوــشــهــدــهــ طــوــبــایــهــ باــخــارــ

عــاصــیــعــمــرــیــکــیــ صــرــفــ اــیــلــهــ عــشــقــنــدــهــ
بوــامــدــیــلــهــ کــهــ بــرــکــونــ منــ رــســوــایــهــ باــخــارــ

ایــدــوــبــ ســرــوــ رــوــاــنــمــ بــاغــ اــرــاــ بــرــباــ قــیــاــمــتــلــ
چــکــوــبــ قــامــتــ وــرــوــبــ شــمــشــنــادــ ســرــوــهــ یــوــزــ خــجــالــلــ
قــاــجــوــبــ بــرــکــنــجــدــنــ خــوــفــیــهــ دــوــرــمــشــ نــوــکــســ شــهــلــاــ
کــهــنــوــرــ وــاحــدــیــ دــرــکــ آــیــلــزــ هــرــبــیــ بــصــارــتــلــ
اوــرــوــبــ حــســنــ رــخــنــدــنــ دــمــ مــهــ کــنــمــانــ دــوــشــوــبــ چــاــهــ
بــودــرــ اــجــرــیــ اــیدــهــ ســلــطــانــهــ هــرــ قــوــلــ خــیــانــتــلــ
شبــ هــبــرــانــ یــتــشــهــ صــبــعــ وــصــلــهــ زــلــفــ جــوــرــنــدــنــ
ایــدــرــدــمــ اــوــلــ مــهــ بــیــمــهــ طــوــلــانــیــ شــکــایــتــلــ
بــرــیــشــانــ اــیــمــهــ کــوــکــلــ جــمــ اــیــکــنــ زــلــفــ ســیــاهــ اــیــچــرــهــ
ســنــ اــوــلــ تــارــیــ صــاــ اــوــلــ نــاتــوــانــهــ قــیــلــ عــنــیــتــلــ
شبــ هــبــرــانــ اــرــاــ اــهــمــ ســتــوــنــ دــیــ ســنــ اــوــلــشــ
نــجــونــ کــمــ بــاــشــ چــکــرــ مــنــدــنــ وــفــاســزــ ســرــوــ قــامــتــلــ
ترــنــجــهــ فــرــقــ قــوــیــاــزــســکــ الــدــنــ کــوــرــســکــ اــوــلــ مــاهــیــ
کــوــتــورــ عــاصــیــ دــنــ الــ نــاــصــعــ عــبــنــدــرــ بــوــمــلــاــمــتــلــ

دــائــمــاــ منــ زــارــدــنــ اــوــلــ دــلــبــرــ دــخــوــ قــاــجــارــ کــوــیــاــصــیــادــ کــوــدــمــشــ رــمــ قــیــلــوــبــ آــهــوــ قــاــجــارــ
بــوقــهــ کــیــمــ بــلــشــ دــکــلــدــرــ ســازــیــارــهــ مــشــکــیــهــ رــحــمــ اــیــدــوــبــ زــخــمــ درــوــنــهــ یــارــمــشــکــیــنــ مــوــقــاــجــارــ
بــلــزــمــ آــیــاــجــهــ زــلــفــیــهــ خــوــ طــوــعــنــ کــوــکــلــ رــســمــ چــوــنــ نــرــدــهــ بــرــشــاهــیــنــ زــوــهــ طــبــوــهــ چــارــ

شعله روئنه مهو شلبر دم او رماز حستند کوییا کيم معجزه موسى کوروب جادو قاچار
کر لوب کوکم هجوم دند خدن زانه ارا خوفدن دیوانه نزد کورسه هایه برو قاچار
سر و قدر ایچره کوییا کورمیو بدر سروری فریوش دل اختار و ره سود بوب کوکو قاچار

عاصیا کورمش که کل اول کارخه همتاد کل
بحث اینکدند سنکله بلبل خوش کو قاچار

الا ای شوخ شیرین کاری بهم تا خدا حافظ
نقدی نهد صرب و ردی صرف اولدی ششند
نمذ ناب وار کیم صرادم موداغ خرانه
رقبب دمه ورت فربادی فردوس کو بد
خریم کوینه محروم ایدوب اغیاری من محروم قبول ایلر بو ظلمی غیر تم حاشا خدا حافظ
سک کوییک اینی اولقه اولدی کوکل قانع او هم رام اولمادی من بیکمه اصلا خدا حافظ

سر کوینده مسکن طو تماعه عاصی دکل لايق
بو کوندن بیله اغیار ایلسون ماؤا خدا حافظ

ای کنج حسن اوسته یاتان شاهزاده زلف
آشیقته حال در ستمدن خطا و شام
کورهانده ایلیوب دل مسکین قرار زلف
لکن یوزی قرالق ایدوبدر شعاد زلف
یوز ورمه سال ایاغ کا آل انتقامی
لشکر چکوبید بحال خط چشم غمزه دن

رسوانه نوعی اولماسو عاصی جهان ارا
راز نهانی ایلش اشکار زلف

بردم کسلمز آه ایله افغانی کوکلک
اول پیچ تابه تابی کورم هانی کوکلک
سام قایلر نه نوعیله ایغانی کوکلک
معتادا ولوب قرا کونه زلفنده خوشکچر
بیک ظلم یتنه شام غربیانی کوکلک

کوینده عاصیا بوقدر ناله ایلرم
ائیدر ایدرمی اول مهه افغانی کوکلک

یتورد سه با غبان صنع اکر بیک نخل طوباتک اینا نام راست سوز رعناء واله او لسر و بالاتک
کوروب لعل روان بخشش حديث مجنجزی کویا ایاق چکمش جهاندن چشنه حیوا - میجانات
قدک فکری ایک کوره دن بندو خواب غم جاری شکف اینش بود ریانه حکمیها موسی نک
اولور بخون نم تک جمله عاقلر طلوع ایشه یوزک والشمس لیل زلفدن ای ما دلیلاتک
قدسروه عبیت زینت و بیری مشاطه قدرت الف هر کرا ولارمی زیب ایله او لتدزیباتک
ضم لر همد مدر کاسه یوسف صورتم ناکه تجهیزه بنهان ایدم اول بت لری آیا زلیخاتک

کوز آجز مهریدن ای مه یوزک مشتاقیدر عاصی
ایده بیک مهوش عرض حسن مهر عالم آراتک

ایندک قرا کونم یوزک اولسوون قرا کوکل
او لدک اسیر حلقة زلف دوتا کوکل
مو نجه دیدم که خالیه فامه ایچه میل
پندم ایشتمدک بنم ای بیجا کوکل
بو ظلمی جانکه نجه کوردک دوا کوکل
سودای دانه سالدی سی دام زلفنه
اجرک دی چک قیامته تک شانه جورنی
حاجه اوروبدی جمعیت زلف قاتکا
آماده اول هلاکتا ای بینوا کوکل
آشته حال زلفدی چین خطأ کوکل

و نجہ سبادن عاصی آنی ایله سراغ
بر یزدهدر اسیر کیم اولمز رها کوکل

کوکل منصورینه قورمش حیبم دار زلفندن کند خم بخم بوئنه سالش تارز لفندن
مکردون بسب شانه سخت دکمش ایش درهم کاور کوش هنوز آمدل بیار زلفندن
دیم بوخ چاره دور کچ رویک سریسر دویش نمافسون ایلیوم کیم قود تار و شهشار زلفندن
منی ایمانی بو خلا ر منع ایدر لر کفر زلفندن دیمز ال چکمزم صنان حفت زمار زلفندن

اولوب دیوانه عاصی بر پرینک اشتیاقده
او زون ایلد ردی برسود باشنده و ارز لفندن

رجم قیل دکمه صبا زلف کچ دلداره نه روا کیم دوشہ و سنته ایکن دلداره
عشق رویکده اوروب لاف انا حق کویا چکلوب زلفنده منصور صفت دلداره
هر خدن کیک صفت مژکانده کرم بولسه کسبه ایجه کان زلنک ارا دله اره
قوی، کیم شانه دکه زلفه او زک محمر من شرخه شرحه اول انک تک اتی ای دلداره

عاصیا چین سر زلفده کم بولدی کوکل
ظلمت شب طانیق قدرتی بوخ دلداره

کوکل هر دم باخانده اول برینکه لعل ناینه
اولور میل فرون تر ساقلت جام شرابینه
کنار جوده باغ ایچره وطن دوت کیم کورن کسل
دیسون تحولیل ایدوب خورشید چرخین برج آینه
صبا تنه جفای شانه بسدر بودل زاره
ترجم ایله سن هم باعث اوله اضطراپنه

سکا یوز کز دیدم کیم مایل اوله زلف برچسته
نصیحت دو تندک صبر ایله کاش ای دل عذابینه
یوزک تفصیر صاف در اکا سبحان رحائب
نقدی آیه رحمت یازیش درت کتابینه
اولوب شهمار زلفک آتشین رخسار کا معاد
نجون بس قیورلور باعت نه اولش اضطرابینه
خیال عارضک چخمزه کوکلدن نوله ای کل
اور ار شه خیمه که تعییر ایچون ملک خرابینه
نقدی کیم سوراد عاصی اب لملکدن آلم سوز
پاشمشدر حلاوتدن آجلمز سوز جوابینه

قر اکونزلو قر الا ولدی کونم زلفک کمی قاره بریشان حالم انداندی بو لتمز دردیکه چاره
آلوب زلف مسلیل دور ماه عارضک پکسر حرم راعین و باز رو دیدوب اعراب زواره
عقب اولزا کر لال اوله طوطی عنجه نگهدن آچانم اهل شکر باریک هر لحظه کفتاره
کوکل لاف انا الحق عشق رویکده اوراد ایم نوله منصور تک چکسه قراز لفک آنی داره
کوکل مایلدی نوش ایتسون بلطف شر ابندن صداع هجر دفع اولسون که دو شمش رنج شخاره
تو کوب زهر هلا هل کام جانه افعی زلفک نوله تریاق لعلک ایلیه بود رده بر چاره

یتوب حد نصایه حسن رویک مستحقکدر
زکات حسنکی ای شوخ لطف ایت عاصی زاره

وله بحر طویل

ای ظلمت زلف ایجره یوزی مهر منور وی باع رشاقده قدی سرو صنور

مقبول یار آتش سنی اول خالق اکبر

- (ویرمش سکا زینت) (مشاطة تدرت) (یوخ سن کبی لعبت)
- (بوناز وزناکت) (بولطف لطانت) (بو قد و بو قامت)
- (هم حسن ملاحت) (ای آیه رحمت) (یوخ کمهده اصلا)
- (ای دلبر زیبا) (اولز سکا همتا) (ذیرین و زلیخا)

لایقدی که یوسف اوله سن سرو رده جا کر ای قامقی عرععر دوداقی قد مکرر
رویک چن حستده تاقالدیدی بیدق کل اوردی مقابله دکر لاف انالحق
کلبین قوروبن دار او زینی آندی معلق

- (کیم یانه وباله) (دو شمه بو خیاله) (اولز کل ولاه) (همنا او جاله)
- (خورشیدشاه) (اول عارض آله) (بوجشم ضراله) (بو خط و بو خله)
- (بلم بونه کیسو) (پسلسله مو) (نه نرکس جادو) (کیم جام آلو ب بو)
- ابرو نجه ابرو کیم اولوب بربره ملاحق قان دو مکد آماده ایدوب تیغ دو پیکر
سن سیم بدنه زلی دسن غنچه دهن سن آشوب زمن سرو چن باب فتن سن

سن سیب ذفن روی سمن وجهمی حسن سن

ایه روح روانم غارتکر جام ای غنچه دهانم ابروی کامن
وی موی میانم غلمان و جانم طوطی زبانم محمود زمانم
شمس قراوزلوم شیرین سوزی دوزلوم طوطی کی سوزلوم سوزکن آله کوزلوم
آهونی ختن سرو چن در عدن سن چاتماز لبکا آب بقا چشم کونز
قان یاشم آخار نرکس جادونی کورنده کیم طفل تک بوايدر آهونی کورنده
دیوانه کوکل سالمه موبی کورنده

دودم اولی پاسند یوز مرد خرد مند تا اورمیه لر بند مشکل ایشدرو پند
ای دلبر دلند هرگان غمی تاجنده ویرم سکا سوکنده برایت منی خرسند
بر بوسه پنهان جام سکا قربان کیم محنت هرگان با غرم ایلیوب قان

کافرده یامار حالی دیکر کونی کورنده
سن هم بکا بر رحم قیل ای شوخ ستم کر

سن سک کل باع ولقد کرم الائنان ماذاغ بصر جسم خارنده نهایان
والشمس نجحی زلف دخل و صفتہ تیاز
(ای دلبر زیبا) (منعشه یکتنا) (رویکده هویدا) (کر ایشه تجلای)
(اول عارض حرا) (مد هوش اولوموی) (اولمزید بیضا) (اول نور ایله همنا)
(ای سوکاو باز) (وی جسم خمارم) (کورحالت ذارم) (یوخ صبر و فرام)
ذمار سر زلفه او بوب عاصی نالان
آزقالدی رمه عشق دمای بت او له کافر

وله ایضا

ساقیا ای بت ذرین کمر سرو سمن بر صنم غنچه دهن سیم بدنه ماه منور
یوزی لا له کوزی آله دودانی قد مکرر

دولانوم باشکابسدر بو تغافل یونکا هل یتشوب فصله ای آجدی بو کون لا له و سنب
او جالوب چچه بليل یتشوب کوکاره غافل آچلوب نترن و کل سمن مورد قرنفل

غم الدن دو تولوب دل دو توبان بزمده هنzel

توک ایاغ ایجره بو کون مل نجه مل و موه روح روان راحت جان لعل بد خشان

(نخیدر آب بقا شهد مصفا) (انک عکس نده همودا) (اولوب انجاز مسیحا)
 (ایلیور مردم راحیا) (چاتا بلعز اکا اصلا)
 غم زدالقده یقین الله کان چشم کوثر
 سله موسم دروا کورمه دونوم باشکاساق که فالوب کوشة محنته چکم رنج فراقی
 منی کل سالمه ایاقه الله آل بردم ایاعی

نرو احنت کردون ایده من بیکسی دلخون نوله کریار او لا جنم آجیله طالع و اژون
 قالام او ارۀ حزون او لاغم کونبکون افرون دولان محال دکر کون گرمایت ای بت موزون

ایدون کوکلی منون تولک ایاقه می کللون

(نجه می وه وه) (باده دل کش) (می بی غش) (اوله هر کمه مشوش)
 (او دی بیشک آکا درمان) (یارادوب قادر سبحان) (آئی سر جشم حیوان)
 (نخیدر لعل بدختان) (نخیدر ای دل غافل) (نظرایت بردم اول عاقل)
 (آکا زمم دیه ایدل) (هان آنده بو فضایل)

آکاتای اولن عقیق ین و باده احر

بر نجه جام بیابی یتدایساقی ایدم نوش ایله بر لحظه منی باده کلکونه مدهوش
 ایلیوب کوکلی قان هجراب واعل بنا کوش
 نجه مدتی که من حسرتم اول چشم غزاله سرزلف و خطوط خاله اولو بیم در دم حواله
 (چکرم هر کجه نانه) (توکلوب ماجاله) (اویه زلف چو حاله)

بر دین یو خدی ندم من دیه نول لبری بالله

(نوله ای کوزلری آله) (پتشوب قرب و صالح) (بانجام او لعارض آله)
 (ای صنم ما وشم) (موی بیام بشم) (بوخ نجه مو ومه) (مشک معطر)
 (نجه یوز وده) (شعشه موسی ید بیضا) (نخیدر لاله هرا)
 بو سوزم اولدی خططا مهر منور نخیدر

(خسر و خاور نخیدر) (مهر درختان)
 (اوله بلز بیله تابان) (کتومن هیچ کستان) (بیله بر توکل خندان)
 چون اودر شمعه نور خدا نیرا کبر
 (کل رویه اولوب افغان) (نه کوزل زلف پریشان)
 یو خسے کاشنده کل اطرافین آلوب سبل ریحان
 نه عجب چاه زنخدان نه کوزل نرکس مستان

باری ای باد صبا سن من زاده نظر ایله او بست ما هو شک کوینه بردم گذر ایله
 دوتوبن دامنی عرض ایله کیم
 (رحم قیل ای تازه نکارم) (بیوزی کل برک بهارم) (کل و کور حالت زارم)
 (کسلوب صبر و قرارم) (کوزی سرمست و خارم) (نجه کوز)
 (ووه دوزکس شهلا) (نخیدر جان ایده یغما)
 نخیدر نرکس مستث بیله مستانی وار
 (ناوک مژکانی وار) (آفت دورانی وار) (غزه پنهانی وار)
 شیوه مستانی وار خنجر برانی وار
 نخیدر ناوک مژکان کمی خونریز اوله خنجر
 شکر قیان قدریغ بل عام ارافق ادیجون سکالطف ایلیوب ای سرو روان قامت موزون
 شرح هم دو خاند سر زلفک دهنک نون
 اولوب اغیار ایله یار اول بت کل پیر هم

(کل بدنم) (سیم تم) (قامق سرو چنم) (کوزلری باب فتنم) (قان ایچنم)
 عزم سیاحب قیلو بن رشک او دینه یاخه تم آخری بدنام الوسن عرضمه کوش ایله بنم
 (ای صنم ما وشم) (موی بیام بشم) (بوخ نجه مو ومه) (مشک معطر)
 (نخیدر غالبه تر) (نخیدر سبل و ریحان) (اوله بلز بیله افغان) (اکا بایسته دی بوز جان)

ایڈہ کر شانہ پریشان

آنې بىللە دەلىللىق نازان

نه مناسیدر آکا تحفه چین تحفه عذر

رحم قبل عاصی دلسته به ای سرو دل آرا
سونک عشق کدده اولوب قیس کی منزلی سخرا
صبر ارامنی هیران سپهی ایلدی یغمای
وزره لی کوکای سن سروره بی مهر مهمن

(کچ کھم) (کچ نکھم) (پاڈھم) (قبلہ کھم)

(زلف دزار سهم) (طہ چینی زرہم)

(خاکدزی سبجه کهم) (درده کرفتار اولویم) (هبرایله بیار اولویم) خار اولویم
 (زار اولویم) (حضرت دیدار اولویم) (سندن ایراقه دوشیویم) (بار فراقه)
 من غم سالمش ایاقه نجه غم ووه آتش سوزان نجیدر زحمت نیران نجیدر
 نعمت و صلک نقدر لذتی واردز آنک ای شوخ یوز آنجه غمیله محنتی واردز

بیله جان سوز غمه دهرده تو ش او لیه کافر

پوچ بر غمی دنیاده یقین شاددی محمود

دوندردی کوزیم باشی ایکل کوزل آله بیک حیله نیاہ کوکایمی سالدی کوزل آله
فور قوم بود رای امامی الدن کوزل آله بر کافر بد مستدی سوز کون کوزل آله

دایم روشنی نظم ایشی بیداد دی محمود

جىت اولىش ايدى طاقىمى طاقى هلالك
كىچ زوردى آكا راست دېتك شاۋى هلالك . چىكمىش يۈزىكە تىغ اولوب آقى هلالك

بى شىك كىنه زەلەك آكا اوستاد دى مۇھەممەد

ای قامی عرص دودخی قد مکرر یوز نور ایدر کسب یوز کدن مه انور
چون پادشاه عشقه کوکل اولدی مسخر هجران او دینه باخه منی مثل سمندر

جون یاغ رخک جنت شداد دی محمود

نه نوع اولوم زام من اول وحشی غزاله کیم وحشین افرون ایلیور آه ایله ناله
دل مرغی طمع ایلیمه لی دانه خاله دام سر زلفکده اولوب درزده حواله

بلام بونجه دام و نه صیاد دی محمود

ایجاد ایدوب آدم و هوانی خداوند منظور بود دور زمان کردش ایده چند
نسلندن آنک ظاهر اوله من کی فرزند بوسق کوروب فهم قیله مرد خردمند

کیم صانع صورت تجه استاد دی محمود

ناصح منع ایمکه صرف ایله اوقات عاصی ایده اول ماه وشین ترکی هیبات
دل باخته اول ساقلمی ایلیوم اثبات برخالی منی شش در حیرته قویوب مات

بوخ چاره خلاص اولقه نراد دی محمود

﴿ وله ایضاً ﴾

ایدل نظرایت کورنجه دلدار دی محمود مجموعه مهوش اره سردار دی محمود
رخسارک او زه زلف سیه کاردی محمود کنج او سه یاتوب بوسه کشمار دی محمود

رعنا قدیک سرو دیک عاردي محمود

ای لعل لب مبطل ایج باز مسیحا وی نور رخی مقتبس شمله موسا
انکشت پیغمبر کبی بین الف آسا ابر و دن ایدوب معجز شق القمر افشا

یاجادوی چشمکده کی اسحار دی محمود

تادوش دی گوزم سن کی بـ مـاـیـهـ نـازـهـ صـبـرـمـ توـکـنـوتـ تـابـ وـتـوانـ کـیـتـدـیـ کـداـزـهـ
مـحـمـودـ حـقـیـقـیـ سـنـ سـكـ باـخـهـ بـجـازـهـ مـحـمـودـ اـکـرـ عـاشـقـیـدـیـ حـسـنـ اـیـازـهـ

مـحـمـودـ یـبـزـاـولـ قـدـرـ سـکـاـ وـارـدـیـ مـحـمـودـ

کـرـجـعـ اـولـهـ لـرـ بـرـ یـرـهـ بـوـعـالـمـ مـشـهـودـ حـوـرـوـمـلـکـ وـانـسـ وـبـرـیـ جـمـلـهـ مـوـجـودـ
حـسـنـ رـخـکـ اـیـلـ آـنـیـ بـرـ لـفـطـهـدـهـ نـابـودـ کـوـکـمـ سـانـورـاـیـ یـوـزـیـکـیـ آـنـشـ نـمـرـوـدـ

آخـرـدـهـ یـقـینـ اـیـتـدـیـ کـهـ کـلـزـارـدـیـ مـحـمـودـ

زـلـفـکـدـیـیـ هـرـ سـوـ دـاـغـلـوـبـ مـاهـ جـالـهـ یـاـبـرـ سـیـهـدـنـ دـوـشـوـبـ آـیـ دـوـرـیـنـهـ هـالـهـ
ایـ قـاشـیـ کـانـ کـبـرـیـکـیـ اوـخـ کـوـزـلـرـیـ آـلـهـ عـشـقـتـ منـ بـیـچـارـهـنـ کـوـرـسـالـدـیـ نـهـالـهـ

مـدـنـدـیـ کـوـکـلـ هـجـرـ اـیـلـهـ بـیـارـدـیـ مـحـمـودـ

حدـیـ نـهـدـیـ کـیـمـ سـرـوـ اـولـهـ قـدـیـکـهـ هـمـتاـ شـمـشـادـ وـصـنـوـبـ نـهـدـیـ باـ هـرـ عـ طـوـباـ
حقـ نـمـکـ لـعـکـ اـیـجـونـ اـیـ بتـ زـیـبـاـ کـوـرـسـیـدـیـ سـنـیـ مـصـرـ مـلاـحـتـدـهـ زـلـیـخـاـ

حـاشـاـ مـهـ کـنـعـانـهـ خـرـیدـارـ دـیـ مـحـمـودـ

کـیـمـدـرـ کـهـ سـنـکـ حـسـنـکـاـ هـمـتاـ اـولـهـ یـوـسـفـ شـیرـینـ وـ زـلـیـخـاـ یـفـیـلـهـ باـ اـولـهـ یـوـسـفـ

چانماز سکا کر جله دنیا اوله یوسف فارشو کدما کرا است سعی با اوله یوسف

صال چاه زنخدانه کنه کار دی محمود

ترک هوس کشن و باغ ایلدی کوکم زلف سپهک ایچره بطاق ایلدی کوکم
افغانی ایله طافقی ماق ایلدی کوکم شاه کنزو بن زلئی سراغ ایلدی کوکم

کور دی چه غبیبه کرفتار دی محمود

بوی سر زلفک دلم باد صبادن کوکم ایدرم شام و سحر شاد صبادن
بعقوب کی ایسترم امداد صبادن چون پیر هنگ بوین ایدر باد صبادن

خاص آکا هر صبح طلبکار دی محمود

۷۷۷ وله نوحه

آباد او لا ایویک غم خانه کر بلا
چوخ حرمت ایلدک مهمانه کر بلا
میراب کوژین او غل چکوب فنان
قرب فراتنه لب تشهه ویردی جان
مادرتی دهرده باشن کسن زمان
اطفال اهلیت چون دختران نعش
سوسودیوب ایدر آخر تما عیش
بانوی طاهره خاتون بی نقشیر
قول لاری با غلانوب شاهه کیدراسیر
بو میزان القلک ایلر سقی ملوان
دو شمش قوم اوسته کلاد نه رسول

ای آب روی سر آیک بودشت ارا
بر قلعه ای محمدی اولاد مصطفی
آب فراتی آلقانه کر بلا
دونسون کورم منک ایدشت بر جفا
خون جکر اولوب بیار شربتی
عباس اکبرک اندوه و فرقی
ایتم سکا شیه کعبه دیاری
اغوشه چکمن اکبر مزاری
مدفونه ای سنه چون اول سرو رغزیب
آخر نفس آکا نا اوله سک انصب
کرد رهک وزیر عرش خداه زیب
حضرتی عاصی دیوانه کر بلا

۷۷۸ ولد غریبان فارسی

مکر که دیده مؤذن خرام آن قد و قامت
که ورد او قد و قامت شده است تا بی قامت
بخسو بیت نه فراید دکر بزینت زیور
که خود غانمه بدین حسن جایگاه زیادت
هین قدر میرا کن دوزانف خوینش که لرا
وداع سازم و کویم دلا بر وسلامت
شنبیده بود مکروصف کوی دوست که آدم
ذکف بهشت بهشت در او نکردا قامت
حکایت ایست بکوش من امر پادشه عقل
نشست عشق چو برمک دل به تخت خلافت

ا کریمشق دهی عاصی هر آنچه که داری
بحق حق نکشی عاقبت ز کرده ندامت

فانش کویم که خدای من ترساین است
که دم عیسو یش در دولت شیرین است
بندار حسن تورضوان ز هجالت راند
هر چه دور و روضه ز علمان ز حور العین است
امه روحست سرا با اتن صافت چانا
نتوان کفت که این جسم زمام طین است
دور از ماه رخت نابسحر شب همه شب
از سر شک مژه بر دامن از پروین است

هازدلا بر سفر زلف بگش رخت مبند آن نه چین است نه ماجین که را او صد چین است
مرد کونه نظر است آنکه بوصفت کوید کر کیم سرو شنیده است بر قفار این است

دل و دین را ذپی کفر دوز لغش دادم
تابکویند که عاصی بجهان بیدین است

باز چن کشت از نمو شقايق
چون رخ عذرا واشک دیده و امق
از پی مدحت سرانی کل سوری
بلبل خوشکوب صد زبان شده ناطق
میکند از راز دهر کشف دقایق
دقتر حکمت کشوده از ورق کل
خیز بددمی به می کشان موافق
موسی عیش است و نوش ساق کلبرخ
یخودم از باده کن دمی که رهد دل
از غم مالحولیای قید و علایق
من نخنان ما مجریم که نمایم
پی روئی قول زاهدان هنافق
بلکه رسیدن بود به کنیه حقایق
باشه ق آزاده را نباشد لا یق
باده بساور که فکر و دینی و عقبا

حام شفکون بده بمعاصی مسکین
ناک و جودش بحق نمای و لاحق

نداشت که جه حوری نژاد زهره جیبی
بدین صفت نتوان گفت کرسلاه طینی
پری زنار به امکان برآمده بشراز کل
باین آن تونه ای زنور محض عجینی
خطابود تونه آنی جفا بود تونه اینی
بغير سایه خود شیدروی دوست نه باینی
به رچ هست دلاکر نظر کنی بحقیقت
غلام روی تو مه بنده قدت شده شمشاد
علاج کن دمی ای پادشاه ملک ملاحت
جراحت دلارا بخنده نمکنی

بغیر آنکدل و دین بدادت عاصی مسکین
چه کرد است که باوی مدام بوسركنی

سؤال و جواب

که یارم نه قاصد از آن ماه پیکر
در او ثبت کشته است نام مکرر
دکر از چه از حالت دیده تر
چه سالست اسیر است چون زاده مظلوم
سکا کشته ساکن بزلف معنیر
چرا از جفا های ان کبر و کانز
چرا در هزاری تو الله اکبر
قلیلند نه از هزاران فرون تو
جه وقت حاضر الوقت در بزم دلبر
چه در بزم او بود ساق و ساضر
که بد حاضر انجا و قیب ستمکر
که افورد از رشک بر جانت اخکز

بده مژده ایجان چرا آمد از در
جه آورده نامه بخط که جانان
جه پرسید از ماجرای شب هجر
زدل هیچ چیزی نوشته است آری
جه دارد به پا حلقة غل وزنجیر
جه نوع است حالت پریشان و در هم
لماش چه سانت پوشیده نیل
در آن حلقة تهات فی هست ایس اش
نوشته دکر چه سلامت رسانده
مهنم بزم کرده است بی من نم آه
دکر چه می و نقل دیگر چه مطری
ریب از برای چه کرده سلام

دکر بر کش عاصی چه دست از که از بار
چرا چونکه غیرش کشیده است در بر

خنداد را

بر کر کاشن معرفت و سرو
نو نهان جویبار ملاحظت
و عندای هزار آواز
وستان فساحت و غنچه
کستان صباحت مرحوم
ابراهیم بک آذر تخلصک
کهتر برادریدر که دهرک
بل مرودت با غبانی او تو ز
ستنه یتمهش کاشن
عمرین اوراخ و بادسمونه
اجل ممجله کل دفتری
تک دفتر عمرینی اوزاق
ایوب محترم بهار
کلشن عمری تر خزان

اولاته کوره قره باشک ضرخوان اولان بلبلری هر بریسی بر
دلبله معالم الی نوحه ایدمشلر از آنجمله تائف ایدنلردن
بریده میرزا کریم بک جنابریدر هائیکه آنک تائف نامهش اوز اشعارند
قیاق بو اوراق او زره نکارش ایستاد

صد حیف از حوادث این جریغ بد سکال
غنجه دریده جامه بششه بحود نمید
اعنی قرار قلب دل دوستان خود
بهریده شد بصحن چون نوک از نهال
فریاد کرد مری بر آن سرو بی مثال
محبوب جمهه خلق خداداد مهجال

افسرده کشت کل بجهنم برخخت خود بخود سوسن زبان بریده عناوی شد لال
افسوس آن جوان سمن بوی معداً نا کام خسته دل زجهان کرد بر تحمل

کرد مسئول وقت رجیلش سبا بکفت
بر او سه کاه فسر ارم می کشوده بال

اسکندر بک رسم بک او ف جنابریده بیهقیه
غزینه نظیره بیهقیه

بجهن زلف تو صد کاروان است جرس آسادم اندر میان است
بقربات قدم بر تریم نه جفا میسند که مشق استخوان است
تروید در جهن مسوی زغیرت در آن کاشن که قدت در جهان است
حکایت می کند ذخم درون دا سرشک آل کز چشم دوان است
سیارم کفت حرق بی رضایت سری را کر هوای دوست دارد
که اول شرط باعثت همان است
بناصح کوکجا بروای جان است

بکوش جان شو غزی سکندر
دمی بادوست عمر جاودان است

*** میرزا صادق ***

بوضادق القول دشوان مکان ایمان خان قربانی نک خلف الصدقیدر که خوئ صوت و شیرین صحبت او ملائقه کوره اعیان و اشراف ولايت ایله مجالست و موانت ایدر منش مشهور در که فردوسی طوسی عليه الرحمه نک شاه نامه سی سپهر سینه منه متفاصل ایهش کوزل و شور انکیز لحن ایله مجلس و محافل انسده او قویار مش خلاصه کوچیک طبع صالحی در بیله که تقلیس شهریش و کوزلرینک تعریف حسن طبعی تعریف ایدر .

سحر پیش از طلوع مهر انور
که خواب آلوهه باشد چشم اختر
برون آیند در کف جام جشید
زهر سومادر ویان هیچو خورشید
چه زیبا دختران حور منظر
جهه رعنای ابروان ماه پیکر
فروزان چهره ها از باده ناب
خوارین چشم ها از خواب در تاب
برک عاشقان اکثر سیه پوش
فکنده دست ها در کردن هم
نمایان چون فروع از آبکنه
زجاج بندهای صحیح سینه
کلاه ناز بر سر کج نهاده
بسان مهر و مه عارض کشاده
بدین صورت چو جرک حور غلامان
چه کویم از کلیسا وصفایش
کشیده کنداش ز آن سان به بالا
حضریض پایه اش از ازواج پایه
شده خاج از سر کنبد نمایان
از این کنبد بکردون رنه عیسی
نموده نقش و قمت دستگاهی
بطلاق در کهش صنع الهی
که دایم جلوه کاه حور عنین است
مکر خاکش ز فردوس بین است
قد هر صبح دم خورشید برخالک

بهر خش می توام داد رجهان
که آنیک نور دارد این هزاران
جو زابر وی بتان دلهای عشق
فر و آویخنه ناقوس از طاق
که از آینه دلها برد زنک
بایین نوا و صوت اهنک
کشیانش بصورت چون عزازیل
بری رویان زهر سو صفت کشیده
زمی مهرا آسا عارض و مو
زهرا چنان کشیده صفت زهر سو
زهرا جانب پریشان جعدمشکین
بیا ای زاهد محروم ایز
ندارد کنچ مسجد اشته خیر
بیا اینجا که صنع الله ایج است
بهشی را که میخواهی در عقا
بهشت این حور این غلمان ندارد
بیا اینجا زانوار صفا بین
مکو آثار مسجد غیر این است
چو بر خیزد حباب جهل و ابرام
اکر مسجد اکر بخانه کردیر
مه کر مؤمن و کر بت پرسیم
کر سطوس و خدا و مرت مقصود
بکو با حق پرستان هر که هستند

که می کوید بدین آین این کفر
ایه دین من قربان این کفر

دِنْجَانِي

خوشندر نقدر ایمه یارم جفا بکا
س سز دیار هجرده سر کشته فالشم
و زیرم اشار جان و دل خالص یاشه
ضعف تم قالوبدی ایله خورد خوابدن
خمر استرنده تویه می تزار ناتوان
چوش سعی ایلام سک کویکله مخودوتام
ذا کفر پازانده کات قدرت عربی عشق

بسم الله الرحمن الرحيم سلوب يوزدن نقاب اوينار
سېڭىشكىز خەممەتلىك كەنەپەر آڭھان اوئنان

دولا نور حلقة زلی او ماهک دور رویند
گون اطرافین آنوب کو کبر مشکن غراب او سار

شہزادی خان میرزا کوکل ای قبلاً عشاں
دل بیمار نک هر دم اید و جو شاهنامه اوسنار

دوشنبه آتشین رخساره خرد و قبوری بور زلفک
دوشنبه آتشه افی ایدر چو شه اضطراب اوینار

هزار شکوه این دهه و از کون بناد که با غم و المدید محنت است بناد

محزون

بو مرد دیستار و نیکو ام طوار که مرحوم ملا اسماعیل جناب لرندن عبارت در مرحبت پنهان
ورضوان جایگاه کربلای قاسمک خلقی در . معظم الیک منشأ ولادتی و محل
اقامتی شیشه شهریدر خوش خط و صاحب سعاد او ماقه کوره آخر عمرینه تک
مکتب دار لغه مشغول ایدی متهای عمری ایسه هجرت نبیه دن بیک اوچ بوز
اون بر ایل چمن اتفاق دوشوب . بواسعادر آبدار آنک آثار افکارندند
کیاد کار طریقیله نکارش او لندی .

درد عشقک راحت روح روانم مهر باعمرد بنم
چالک قیمعش کو کسی غمزدک خذنکی تازه دن فانه دونمش کوزیاشم کو کشم نشانعمرد بنم
شور عشق ناله دل آم ایام . فراق بربساط آچش بکا عیش نهانعمرد بنم
عشق سوداسنن ای ناصح منع ایله کیم منافیدر بوعقل ایله زیانعمرد بنم
وارث فرهاد و مجنون و امیق شیدا بنم عشق محراجی جنون ملکی مکانعمرد بنم
حضرتندن کلر خلک بن نجه فریاد ایتمیم بلبل شوریده ام غم کاستانعمرد بنم
طره شبرنکی صالحش عارض کلکونه مه قرین عقرب اولشدرق فرانعمرد بنم
بحرم طغیان ایدوب دوشدم بلا کردابنه غرق ایدر آخر بخی بو بحر عیانعمرد بنم

حسن کلزاری ارا لال ایلین ببلبری
بلبل نلان بن محزون فناعمرد بنم

صر کشته لکده زلف بریشانه یتشم زلفک هواسی ایله بری شانه یتشم
بی قرب بر اسیر محقر کدا یکن قرب دریکده شان سلیمانه یتشم
طوف درک صفاتی سعیله تائیش کویا حريم کعبه عرفانه یتشم
ظلمات کفر زلفده کور کیج جالکی کفار ایچنده کفردن ایمانه یتشم
دردر دیشک صدف دهنون لعل لبرک کوهر هواسیله کزووب کانه یتشم

بیت الحزنده مسکن ایدن در دغم چکن یعقوب وار یوسف کنعانه یتشم
کلزار حینک او زره کل عارضک کوروب روشن دلیله روضه مرضوانه یتشم
طنن رقیب و جور فلت بخت فراق طاق ایلیوب دی طافق جانانه یتشم

محزون خوار صانه من کنج فقره
عیش و نشاط و کنج فراوانه یتشم

دکه شانه زاغه پوزمه کوکل جمعین کیم فرون ایلبری شاناق کوکلر محتین
تازه لفندن کوکل ال جکمه ایستر سک نجات چاه محتدن قوتاره قوتار حبل المتن
عشق هوامت باشه سالم در دھیرک جانه من خلاص او لدم بحمد الله که جکمم زحمین
ای کوکل کل ایده لشام سحر عیش و طرب بخت یاز او لدی که غیرین چکممک بیز متنین
جانده شوق و صلیارم سرده شور عشقیار دله دوق اختلاط دلبر مه طبعین
آه حسرت چکممک ایله قانه دوندی کوکلز ای کوزم قان آغا لکیم بز بولادق بولذین
جوزی افروندر بزم اغیاره هم کم اتفات دانمک اولمز دلبرک الحق که حق نعمتین

اولدی محزون عشقیله دیوانه مجنون دن فرون
شور شهر آشوبیله سندر دی مجنون شهرتین

* سالک *

بو سالک راه حقیقت و عامل احکام شریعت ک نام نامی می میرزا
حسن بلک وابوی والا مقامیستک اسم کرامی می مرحوم میرزا علی بلک در ..
و میرزا علی بلک میور ایسه صاحب سفره جود و مهمان نواز بروجود ایش
که اوسیه آنک اولاد ابجادی مهماندار اوف مشهور در لغرض عرض معظم ایله
ایام جوانلقدنده حسن علم و معرفت متووجه اولماقہ کوره شهرک علمداریتک

حضورتند خصوصاً مرحوم میرزا ابوالقاسم قاضی نک و حقیرک جدی
آقام عبد الرحیم مجتبی طبا تراهات خدمت لرنده اکتساب علم و آدابه مشغول اولور
آخر الامر او اخر عمر نده ولد ارشدی مرحوم قاسم بک جنابلری کنجه
شهرینه روس طرفدن ناتاریوس تعین اولقه کوره همان ولايته مسافت
قیلوب برمدت اولوایتد، قالقدن نصکره مربیض اولوب وطن مألفه مراجعت
بیوروب تاریخ ۱۳۱۲نجی سنه هجریده داعی مهمان سرای حقه لیک دیوب مزبان
حقیقیمهمان اولور خلاسه صاحب کلامدر کلامدن فقط بدعاها انشاد ایتدیکی
برفرده قانع اولوب ثبت دفتر ایتدیک .

فرد

به ابروی صرف آلوده دوچار شدم فنان که کشته شمشیر آبدار شدم
سائل

بو مرحومک که اسم مبارکی مشهدی حسین در سکنا ایتدکز
دیار جنت آثارده میر سیاب او غلی مشهور و معروفدر . معزی اليه صاحب
دولت و صاحب معرفت بشخصی ایدی حال حیاتنده ایکن علیه نه مخصوص
اولان مایتلکن جناب ابی عبد الله الحسین علیه السلامه وقف ایتدی .
الحاصل سنه بیک اوچ یوز اون آلتی نجی هجریده رحمت خدایه واصل اولوب
صاحب طبع ایدی آتیده کی بر نوحه آنک افکارندندر که مندرج اولش .

عمه میدانده بوکون شورش فرد اکورنور
باش آجق محشر ارا زهره زهره اکورنور
آلوب اورتایه عدو اکبر کلکون کفی
نجه کیم خار دوتار دور کل و یاسمنی
کیم کورسه دیز اول یوسف کل پیره
صحن کلزار جهانده اکل رعنبا کورنو

او د دوتوب سوز عطشدن جکرم اولدی کتاب
کوک یوزک دود دلم چولقادی مانند سحاب

بوهاده کل اولوب آب دوچشممله تراب
هم دل سوخته چون ماهی دریا کورنور
بارالیها بونجه طویلی کیوب قاره عروس
زانوی خمده قویوب باشی بی جازه عروس
کاهی سرخاب توکر عارض کل ناره عروس
قاسمک اللری قان ایله مخا کورنور
قوت دست اخ وارت موسی نی جنود
کوردون بربره سویلدیلر اول قوم یهود
بازوی بنت یدالله اوله بلز مسدود
باشلر اوستنده نقدر اول یدپیضا کورنور
سائلا ناله و فریاد ایله صبح و مسا
جاری قیل کوز یاشنی شوریله هر چشم هنزا
قالز عقباده ندامنده یقین اهل وفا
مشتری کوز یاشنی وارت یحب اکورنور

آخرانی

کنوردم خاطره ایام وصلی سویلهدم ایدل درینما قویعیدی کردون او لا مدلداره همسایه
آشدم چون سمووار آتش نار فرافقیله ایدوب یادل بعلث دیدم هرم ایلیوم چایه
صاغنه ساکن غربت دو تار اغیار ایله الفت و ملته بر قوری صحبت دکریوز مال دنیا به
نهایت مرغ دل افسرده در پرواز قیلماقدن که کاشن خایدیر کلدن زستان دوشمن اور تایه
اوله محروم ایکی هدمه کری غم هان دم دهر ایدر برشمه دنا که صالور هجرانی اور تایه

وله

جهانده هر کو کل آشتفته در بیرا شوقدنه کمی ایمان خیالند کمی زنار شوقدنه
کمی صنماز او لو بدلا باغلامش زلف جلیایه کمی مجذون او لو بولی و ش دلدار شوقدنه
بساط عشق در عالم حقیقت با خسک اوضاعه عنادل کل ه واسنده مندر تار شوقدنه
ایکی دلداره عاشقدر خنیده قری و بلبل بی سر و که هواسنده بزی کافزار شوقدنه
زمانه اهلی عادت در کمی کسب حلال ایدل کمی کرکس صفت دایم او لور صردار شوقدنه
جو انرخوش سعادت در که غافل کز مبوب او لوسون کمی تحصیل علیه ایله کمی اشعار شوقدنه
سعادت ملکین سرمایه سی تحصیل او لان بزمین خزانی خسته و مکین هیشه وار شوقدنه

ناعقین کورن اعجاز مسیحایه با خارمی
او عارض کلناری کورن آیه با خارمی
بر کوز کوره او لز لفسیه چشم خاری
دیجان ترو نرکس شهلاه با خارمی
علیکن اوبن سافر سهباه با خارمی
مست لبک ای کل دخی میخانه فی نیل
خال سپهی عارض آلکدم کورن کس
سر کشته سودای سر زلفک او لانر
هرابه او لور غیلی یکی آیه با خارمی
خر قامت ایله قاشلر کا سجده قیلانر

بر کسن که اوله پادشه حق حقیقت
آخر بخزانی کی رسایه با خارمی

بهار عمر شریف یمیش بشده خزن اولش سبد جلیل القدر و عالی نژاد
وعلم و عامل خوش اعتقادک نام نامیسی آقامیر مهدی وابوی والامقامیسی نک
اسم کرامیسی اقامیر هاشم در متولد اولوب زنکه زور اویزدینک برکشاد محالند
واقع اولان (مرلو) قریمه سینه و بعد هجرت یمیش طوغ نام قریمه
هانیکه هان مأواهه تاریخ بیک اوچ یوز اون برنجی هیریده روح بر قتوحی
جنت المأواهه انتقال یمیش معروفدر جناب جلالت ما آب قره باغ تاریخین
من اوله الى آخره مفصلانه ترتیب بیوروب که الآن بر پاره یز لرده موجود
در خلاصه صاحب دیواندر دیوانی ایسه حین تأليف کتابده الله دو
شمدی ولكن نتایج خاطر شریفندن وصوله کلن انحق بیکی غزال ایه
مرحوم محمد بک عاشق تخلص یازدینی اشعارینک جوابی در که رقم اولدی

جواب مرحوم محمد بک عاشق تخلص

یتشدی نامه نامی بن مهجور رسایه مناسن عور مفلس یتدی نا که کنج عظایه
ملادا بحدا بر در مکنوز بیله خوش مضمون تا بولز کرسیه یوز کز فکر لر غواصی دریایه
جکوب بر عقد مر وار بیدی الحق رشتہ نظمه اوروب کوهر فشان طبی خلل لؤلولا لایه
بولطف ایله غزل مو نجع کوزل اولمز حقیقتده صانار اهل نظر بکنزر بو اعجاز مسیحایه
کوروب آدم صرفی بوصفحه فی الدز صالوب محفین دیدی منسوخ قیلدی بو محمددن کلن آیه
وتور مرضیم دمی غافل مثال بلبل بی دل که نا که قاصد نامه و روذا ولدی بومأواهه
دیدم یارب نه ساعتدر بو منزل آیتدر شجب هن فخار تدر یتشدم هر ش اعلاه
بوح الدین بادیه دوشیدی و صالحه کجن کونل تعرض ایلدم چرخدوروب بختم ایله دعواه

بوهادی تخلص که محل مادرزادی اولان شیش، ارا حسن قرا معروف در آدی مرحوم حسن بک واب احمدینک اسمی رضا قلی بک در مملوکانه کوره معزی الیه بو بلدهده بقدر مقدور علم و معرفته بلدیت یترور سوکره آخر عمرینه تک خره زی فروش لیاق ایله کسب معيشت ایدر منش، لاجرم سنه بیک اوچ بوزاون سکن نجی هبریده ما الا قان آدیله آدلاناں یرده داعی، حقه لیک دیوب روحي رحمت خدایه مقرن و امام زاده ابهنک جوار رحمنه مدفون اولور بو اوج کوزل غزال آندندکه رقم اولندی.

شب ظلمات زلفک دده فغان آزمارم وار
وصال صبح رویک فیضنه چوخ انتظارم وار
کلمش طاقت تاب و تو ایم تاری شاهدر
نه بیول بولم وصال هبره نه صبر و قرارم وار
نکارامه جینا سرو قدمک اشتیاقنده
ایدن هر لحظه چشم هباری چشم اشکبارم وار
سکا فی رحلک بو تجه ندندر بازم ظالم
کتور من سن خجاله کیم من بر دله کارم وار
حضور یکده عنزی زمذر جه هر چند قدرم یوش ولی غمگیریانده شاخضم چوخ اعتبارم وار
سنک عقد شریانک جیننده عرق منظوم بخده خواب کور من دیده انجم شمارم وار

آچار مژکان او خی هادی خیالمند نجه روزن
خیالی کورمکه و دوهنه بخت هوشیارم وار

دولانور قانیه مخفی کوزیله قاش آراسنده اولور قان شیبه سریکسر بولارون فاش آراسنده
اشارة ایلیور غمزه دلصف مژکانیله دایم تو کون قانین ایدک پنهان ایکی سرد ایش آراسنده
اور ایز تخم زخم اوستن بکا ناو کلرین هریان بیله کافلر لوك قالدیم من کلباش آزه سنده
کلم کلار خلار بله عنز سیر کاستان ایش من بیچره آتلرک اولیدم کاش آراسنده
خيال خانیله ر خسارده نرداوینیان کوکام او دوزدی مایه صبرین عجب فلاش آراسنده

حساب ایندی هنام امن کوکام کویکه کیدی بچخابلمز او کسلر تک که قالدی داش آراسنده

ضیاء مهر رویک تابنه تاب اینهن هادی
قالوب ویرانه لر کشیده کی خفاض آراسنده

کوکل نه زانیکه بیل بالغیا بدی خرم او لیدی نه جور شانه چکیدی نه زار در هم او لیدی
نه هر کنز علم معما او لیدی عالمه نه نقطه دهنک سری یاه میهم او لیدی
نه تیر غمزه که طالب او لایدی سوزان دل نه آه شعله چکیدی نه دیده پرنم او لیدی
نه عارضک عرق بوس ایدیدی محرم تک نه حشر او لنجه کوزم کل بوزنده شبتم او لیدی
نه امر نهیدن اصر ارض ایدیدی بر عاش نه روضه ایچره او بی اعتبار آدم او لیدی
نه خوب رولر آدمی بی و فالقه مشهور نه اهل عشق بجازی حریمه محروم او لیدی
او لیدی خاق جهان جمه غصه دن آزاد تمام درد زمانه بکا مسلم او لیدی

نه هادی وصلی سنکا بیوز ویریدی عالمه
نه ده رقب سیه دل حریف علم او لیدی

مصری

بو سر حومک آدی مشهدی یوسف، ابن مغفور حاجی قرباندر محل مادر
زادی شیشه شهر تدن عبار تدر مشار الیه خوش خلق و نیک او طوار برجوان ایدی
که نجارت امری ایله مشغول ایدی تاریخ بیک اوچ بوز ایکرمی اوچ نجی ایله
ترک دنیای فانی ایدوبدر بور فرد آنک قوه متخله سدن ظهوره کلن در که
است دراج اولندی.

خوب رول جمع اولون زلی بوزه افشاک ایلپون گسلی در هم ایدوب کوکای برشان ایلپون

شاهین

شاهین فکر تی صید کاه بیانده معانی بدیع و معنایین رفع شکار ایدن ذات
عالی مقدار مرحوم مشهدی عبدالحسین ولد ارشدی مشهدی عبد قره باعیدن
عبارتدر که نشو نمایی و تربیمه اولوب شیشه شهر نماد و سقی اللی بش قریب
هر بت فکرینه دوشوب قصد توطن آیله بطور و رایسکی شهرینه برادرلری ایله معا
بعزم تجارت مسافت ایتدیلر او ولاسته داد و ستاده مشغول اولوب و مبالغ
کنبره محصول ایتدیلر .

آخر الا مر تاریخ بیک اوچ بوز اوز در زنجیری ایله د طایه روی روانی کاز اد هشت برینه
طیران ایندی علی ای حال معظم الیه صاحب ایات بی قصور و بداهتا سوز
انشاد اینکده شهر ایدی بیله که مرحوم ناصر الدین شاهن و فاتنندن صوکره
مر حوم ظفر الدین شاه تخت سلطنه اکاشن زمان او ز عمومی نواب مستحلاب
عباس میرزا نای پادشاه روسیه نک جلوس مینه: مأتوس و تاج کدار لقینک تهیشن
او تری هامور بیور مشردد اوچناب بواصرک تقدیمه مواظبت ایدوب بطور و وسقی
بولیله بطربورغ شهرینه عبور و مرور ایدن وقت مرحوم شاهین تخلص نواب
عباس میرزا حضور نماد بورباعنی بداهتا انشاد ایدوب لایق انعام و خلعت اولور .

رباعی

ای شاه شپیدرا برادر عباس
وی کوک مسعود منور عباس
در ظل شهنشاه ظفر عباس
بنرام خرام که د مرانی پاست

خلاصه تخلیلاتدن حصوله کهن بر دوسته بازدینی مکتوبندن صوکره
مندرج اولان فریبات در که زفت کتاب اولوبلر

صورت نامه

فدای جان توجام بدم روزی غریق لجه فکرت حریق بو طه حضرت
غمین زار از فرقت بصد محنت مذمت کاه بر چشم کمی بردل همی کردم جرادیدی
جالشرا که حالا اشک میریزی چرامنzel کرفتی ذلف درهم را چنین از تارش آویزی
شد احوالم پریشان از غم هجران همدم ناله و افغان کنان بودم که بوی مشک ارسوی
بیان برمشم آمد بخود کفتم چه بوی است این بشیر از مصر سوی پیر کتعان است
پایراهن یوسف و بیاد سبا از کوی آن مهر و کدر کرده است بوی موي جانان
پادر آتش عود سوزان است بی تابانه ایستادم . بدیدم یک سواری بردر ایستادم
سلام داد کفتا کیست ایجاعائقی دل جدا کشته ز کل بلبل غریبی نام او عبد
که از سوی دیاریار اویم قاصدم ملغوفه دارم چونکه نام قاصدی بشنید کوشم رفت
هوش لعل خاموش خروش بخودی کرده دمی بیهوش کشته چون ستادم بوسه
برپایش نهادم زانکه از کوت کدر کرده زچشمانش تسلی بر کر قم چونکه بر روت
نظر کرده بزاری کفتم آری آنکه کاری نیست جز شب زنده داری آن منم هر
خدا کر نامه میداری بدم کرفته آستین برپایش افتادم چودست از جیب برون
کرد کو با چون کف موسی هویدا شد ید بینها بدم که نامه چون دم عیسا
بجسم مرده روح افزار کرفته نامه از دستش بسر بهاده و بچشم مالیده بر بیت الحزر
رقطم که شاید مونس شیهای هجران غریب بیکس نالان شود آنروز تاشب بادو
صد تشییع بدم نامه یعنی چه الیه از ره لطف کرم بیوسته یالز قهر چون شد
شد هوای روز وصلت بر سر آمد کشت جان بیتاب اشک دیده چون خوناب شد
از نامه دنداری بدل دادم بپارخواسته الحمد کویان خواسم چون نامه بکشام
زشادی دستهای لرزیده به بریدم سر نامه کشادم سوره تبتیدا بر خود کشادم سر در آن
واللیل هجران کویا والشمس شد نازل زفترط والضحاياش تاب مجرم صبع روش
خوانانم شد بضمونش نظر کردم چنین مفهوم شدمایرا چرا کرهاشق من با خیال
شعله دلبر نمی سوزی چو پرواوه فدا در کوی مبنای محبت جان نیمسازی . بین

دیوانگی لاف محبت میزی کفتم نخوان بهر خدایم بیو فاکر زنده بیو تایرا بن مدت
ز هیران از برای آنکه بالمد و سلت از بلای مرک آزادم دیکر خود خواستم
حال دل خود را بیان سازم خیام کفت بر کن چون نوای مرد دیده از او بنوبس
شاید مردم چشم تماشای رخ دلبر کند دل کفت خشا من نباشم چون نضولی
کوهن کرستن شکل خود به خود اغیار کرده سوی شیرین می فرمدم این
چه جنونیت ای شاهین اکر سازی جدا مردم زدیده مردم اغیار نست
چون باشد چه شاید مردم بیکانه باشد محروم جانان اکر باد سبا از زام
مشکینش بر آردبوی بر من بس بود حاجت بوصش نیست حق شاهد . عناصر نیست
در جسم همه عشق است خود عشقم .

نه از آب نه از آتش نه از خالکونه از بادم

وله غزلات

کوکل صیاد ایش چشم غزالینه یاقین دورمه
با خانده ز خدار آهو کی چوق بو کی بورمه
کروب زانده دل احرامه شوت ایلر دلیم سن
دولانیم باشکا قربان کسر چوخ دولاندیرمه
حباب ایله الیک رخسار یک جسم دوتار آتش
بلوزی کون قباینه دوتوب خانها کی باندیرمه
قاضار شاه و کدا فاروره آهم شراردن
اماندر پادشاهم تو رخورام غیریله اوتورمه
او زیکه آشیان دوته سر زلف برینه ای
منسال کرم بیله باشکا بیچاره تو رقورم
دیدی اغیار قانین ای چمکه قصد ایته ای شاهین
چین قانی حرام او مازنا حق کوکلک بولاندرمه

۴۲۱

دربلدمیم ژم کازار نگاریدن آلا خلر تک
سار الدیم جو بیار اشت چشم من جالا خلر تک
خدنک غمزه می ملش دل زاری میاندن
دولاندیجه اولور بیجیده زلفه ناغالا قلر تک
مقابل مهر رو بکدن سکا ممکن دکل طور مق
دولان شام صبا زلفنده ای دل یا بالا قلر تک
رقیک تیشه ظلمیه در کاهن دن اول یارک
آتلدی تخته جنم ضعیفم قام فالا قلر تک
هوای وصله بر ساده طفیلین بیرکن دوشدم
غم هجری دوکولدی اوسته فالاق فالا قلر تک
لب لعلی ایجر اغیار ایله جام می کلکون
بو مختن دو تر قانه کوکل هر دم فالا قلر تک
سالوب جام ز تخدانه کویا قانلودر کوکل
آیانه اوروب زنجیر زلفت فالا قلر تک
او زوله جان قویوب اغیار دستور العمل شاهین
ایاق باسماز طییم باشم اوسته فالا قلر تک
عیسی صفت چکوبیدی بی اداره تملرک باعث کوکدی بکرمه ز تاره تملرک
دل شرحده لندی شانه صفت دوشیدی پایکه آل دـ کا آنیله کو ذل داره تملرک
ویردم عنان کوکی بر نفعه خایکا سالدی شکنج حلقده بر کاره تملرک
چین اهندور خطابی وار ایمانی باندیر . ایلر سجود آتش رخساره تملرک
کلزاد حسنکا داغلوبدر بتفشه وار افساده کوکلی نویوب آواره تملرک
دور رخنده شمشمه مهر تک بیلور کردد آهیم ایلمسه قاره تملرک
نار فراغی شاهینه کوردک روا ولی
قره بوزیعه قره نویوب قاره تملرک

وزیر شاهی قیلوو عشق خسته محنتدن نه عقلمن بوكا برچاره وار نه دولتند
قصاخن نکه سینم دوشوب دل بريان نه اولدي باعنى بلعم که بگدي قسمتن
صنعت عشق ايله عمر بگدي سندن از ل چرجمي حق کوره سه ک عالم جمهالتند
هر آي باشنده هه نوقاشکله بخنه چخار وليک قاش قراانده باتار خجالتند
اینانه قصه مجنونه کيم من مجنون ۰۰۰۰۰۰۰ سفه او ملے برکس قاجاري قسمتن
جهایه تاب قیلوو دوشدم بیابانه

کورکدن اشك روان چوبار اولوب شاهين
نه حاصل اولدي سكا يار سرو قامتن

عشق دیوانه سیم زلفک اولوب زنجیرم یو خدز عالده بر عاقل کيم ایده تدیرم
دیدیک او ندورم اکر کویه کاسن کلورم نه سلک دوغری سوزک وار نهم تدویرم
جله عشا کادشان وirob شادایتدک سالمادک یادمن زاری ندر تقصیرم
غنجنه آچدی لیک حالی سوردم دیدی کيم دون دروب با غرمی قانه کسوپ تقریرم

جمع ايدوب طعنه داشتندان او زیمه ايوي تیکدم
اه شاهين که سرشکم پوزا جو تعمیرم

ساروب من غم عشقك بر او زکحاله بالام کورکله کورمیه سن کامزه خیاله بالام
شکایت غم هجرانی بر ببر ایدرم یتشه بردده الیم دامن وصاله بالام
قابلک شاعق پیغ على عمرانه یوزک محمده بکزر خالک بلاه بالام
سیام پوش کوکل کبزتو بیدی زلکدنه یقین کمنه ما توب عارض کده خلاه بالام
 تمام خلق ایدر کعبه خدا به سجود اکوبدی قبله قاشک بی شاه له بالام
کنه خمار کوزلا و خچکوب کلان دو تمش یقین و برو بدر آکا لبلیک بیاله بالام
سکا محالدر عصیان کله خیاله بالام اولور کناره ایدن امر داوره شاهین

کجن کیجه بکا بر ماه پاره هشم ایدی
کشمع عازضی خورشید ظلمت غم ایدی
کیرنده مغرب زلف ایچره شمس رخساری
دیدم قیامت اولور چونکا او زک عالم ایدی
من فقر ایله کلشیدی سلاخلاسون احبا
نجون که اماه مبارک شب ممظم ایدی
او قوردم آیه لیس کمنه نشی
اینندم آندا که انطارده جسم ایدی
ترول سوره فر آن او کیجه اولماقه
نظر دخال و خطی بر دلیل محکم ایدی
خلافه اول کیجه جوشن کیفر لفندن
آچلای عقده دل چونکا اسم اعتم ایدی
آلور مزادنی احبا ایدن شب قدری
بکا او ماه شب قدردن مکرم ایدی
آل والیاغین او پردم آغاردی شو قدن اشك
اطیف پیکری کل بر کی کپی شبنم ای ای
روا دکلدی که شاهین ذلیل هجر اولسون
بهشت و صله آخر او ده بر آدم ایدی

یارب نه اولدي بلله کازاره کلدی
شاخ کل اوسته کلکه کفتاره کلدی
یا مکن اولمادی کچه سیل سرشکمی
یا او ز یوزنده دوشیدی کوزی قاره کلدی
مزکان او خین او قانی کان او زدی سنه
صیاده پاخ که صیده اوروب یاره کلکی

جان رشته‌سی المذهبها تار زلت
کوزل کوزم اویوسنی بازاره گلبدی
قدیم کان اولوب قاشی تک انتظاردن
بختم کی اوطرملری فاره گلبدی
هر قدر دکدی سنک ملامت بوجسمه
بردم حدیث عشقی اشکاره گلبدی

ناز ایله بو نازینلر شل کوت ایلرلر منی
اولدروب قوش تک دوباره باش کوت ایلرلر منی
من نه کونه آدم یارب بوكندم کون لر
کیم تنور عشقده دائم کوت ایلرلر منی
اوینارام هروقت نزد حسنه بر خال ایله
ششدر حیرتنه مات اولدم لت ایلرلر منی
تیم خند ایله سالورلر اوستمه بار الم
کوستروب غربال ایله سوهوت هوت ایلرلر منی
صیدایدلر که منی شاهین بو آهو کوزلولر
بربرینه کاه تازی تک دوت دوت ایلرلر منی

واعظ کوروب قباقده اول سرو قامقی
طولانی ایتدی قصه روز قیامتی
فاش ایتدی سر عشقی بو آه دم بدم
معلومدرکه دود اولور آش علامتی
سوردم دوداغی آچدی سر دهانی
بیلدم که دیلدادر هامو کشف کرامتی

ایمدم امید عفویاهی واعظ ایتدی طمن
بیلدم بوایشلرک اوله حق بر ندامنی
دوشمزدی قیس جولله لیلاندن ال جکوب
اولسیدی بن تک عشقده کر استقامی
وا خجلتا که جانی نجحون یاره ویرمدم
روز وداع ایستدی مندن سلامتی
شاهین بیورکه متفت آنی سنک سار ایدر
سنکر قیلوب وجودیه سنک ملامتی

وله نوحه

عمه هر یاره علی اکبر عطشانه دکر
بیامک رنگکی فاقحوب رخنه‌لر ایمانه دکر
اوچ دو توب هز طرفت مه طرفت هاله کی
سبلوب قان یوزینه کل یوزینه زاله کی
سینه‌دن چکسه نفس زخم آچلور لاله کی
دیه‌سن باد صبا سخن کلستانه دکر

عمه آماده دوروب قتله یوز بیک لشکر
جمله‌سی الده دو توب تیرستان خنجر
اکبرم یاره‌لئور یاره‌لئور جن و پسر
جانه البته دکن یاره که جانه دکر

ایتدی بو غصه کوکل مرغنى ای عمه کباب
نه روادرکه شکار ایله شهیازی غراب

رساندر فوم شیاطینه دکر تیر شهاب

نه

سبب تیر شیاطین مه نایانه دکر

سر و قد اکبری دو غر ادیلر شعر سنان

اوله حق محشره تک کوزلری عث اشکی روان

جسم پاکینه اوروبلر او قدر تیر سنان

دخی

هر یاره دکن نیزه و بیکانه دکر

بیلمزم آخر اولور هانسی شریعته دوا

بر نفر قلبیه اقدام ایده یوز بیک اعدا

باره دکدکجه آخار قالو سرشکم کویا

دکن اوخ اکبره بو دیده کریانه دکر

کوسنروب تیغ عدو باشده سهاد الشفت

تنده اوخ یاره می کویا که نجوم کدرت

حشر اولور کرد و شمیدانه او سرو قامت

شورش اهل حرم هرشده سکانه دکر

دشمن ایجره قالوب ای عمه بایام فرد و وجد

بر کاور اکبر شهزاده به بو چولده امید

آنیده ایله بو طایفه ظلمیه شید

تازیانه من مظلومه نالانه دکر

شاهین ایست اوله زوار حسین ابن علی

جونکه حق بزمی بوخ الده سزاوار محمل

روضه شاه شیدانه اکر دکه الی

هیچ شک بود دیکه خود رو پڑرضواند دکر

وله ایضاً

چکل او غول شاه جکوم زلف عیر افشه

ایتمش لیانی زنجیر عدو دیوانه

دولانوم باشکا کل قویسه منی محنت ایله

دکل انصاف که سر کننه قالم ذات ایله

اور سه لر نیزه باشک باخاوم حسرت ایله

نجه کیم شمعه باخار سوخته هر بروانه

دایم آغز مد سو سوزدن قالوب یانه اکر

دیزم سودخی اولسده من تنه جکر

نور دیده عطش قلیمه کوز باشی بتر

سو ایچون کنمه فرات اوسته دوشرسن قانه

کل بی خادرسن عالمده سن ای لاله عذار

او لاسون تیر عدو کل بدنه اوزره چون خار

کلی کلشنده کوروب ناله ایدن بلبل زار

کل یوزلک کورمه سه دل مرغی کلور افشه

دل جان زلف رخک فکرین ایده شام سحر

حال دل درهم اولوب شمدي دوشرسن شرد

کوز کتور دیگه خیاله لکی اشک دوکر

میزان سو و بور البه سو سوز مهمانه

جان او غل قایله رویک کل حرایه دوز

مادرین ناله چکوب بلبل شیداه دوز

کنمه میدانه فراقده قدیم یاه دوز

حیف در کیم اوله بو سینه هدف بیکانه

٤٢٩

راضیم هر نقدر ینسه بکا جور جفا
عائمه قسمت اوlobe روز اذل درد بلا

اویشام زلف پریشانیکه من بخت فرا
بلورم مسکن آخر ده اولور ویرانه

کوزلم کرچه توکر قلیمی غم باخه سرشک
آرتور شعله‌سی هر نقدر آخه سرشک
کوستور مردم چشم یوزیکا باخه سرشک
که کرک مردم اولان کوستره سو قربانه

صف چکوب قلک ایجون لشکرکن کورنه روا
کاشن حسکی پایمال ایده بو قوم دغا
قری وش شوریله کوکودیرم صبح وسا
دوغرانوب سرو قدین دوشنه اکر میدانه
چنک اورووب دامن الطافیکه کیم روز نمار
لطف ایدوب قوییه سن یاندیره نیرانده نار
وصفار خسار خطین دایم ایدر شاهین زار
جون متدریه اشور چوق دانوشوق فرآه
وله ایضاً

سفر اولدی شام شومه بت او زون هر آیه قرداش
پاش آجیق ساج اولدی مجر بکونی قرایه قرداش
غم دردی تابش رو بدی بکا مادر زمانه ایلبو بدی طفل درد منی طفل دایه قرداش
سالورام خیاله قدی نظره کلود قیامت او جالور فغان آهم یتشور سمایه قرداش
کوچ او لور بچخاند ایاشک سرنیزه سانه کوچرا هل کاروان کون چخابر جدا به قرداش
کجه لرد وشنده باده تن ز خدار رویک سانارم فلکده انجم باخارام هم آیه قرداش
نجه بر کوکله ذیر لکیم ایکی محبت اولماز باخارام کهی جدا به کهی کر بلایه قرداش

٤٢٨

یخنولو بدی سرو قدک اور ولوب جدا به باشک باشیم اوسته قاتلوباشک - الورایمدی سایه قرداش
یوزیکه باخانده کل کل توکلور سرشک آیم کلور عند لیب کوکم اوسب نوایه قرداش
یتشونجه شامه اولم بو خرا به لرده بی شک نجه تاب ایدر سکنه بو قدر جفایه قرداش
قولی بالاغلی روکشاده کوزی یانه سوزان نهروا بوقدر ذلت من بی نوایه قرداش
وار امید عفو سدن اوسب هیشه شاهین سکانو حم خوان او لو بدرا کاوب التجایه قرداش

وله ایضاً

تیره روز اولدم علی مهر جالکدر سب
لشکر شامک جفایه زوالکدر سب
ظلمیله شمردنی پامال ایدوب کلزاریکی
سوله روب سوز عطشدن لعل شکر بازیکی
کورد مزم طوطی صفت آینه رخساریکی
لال اوlobe لعائم اب شیرین مقاکدر سب
سقول قوله باغلاندی آل مصطفی خور دکار
که پیاده که او لولر نافه عربان سوار
سلیلی بخون ایدوب ز تجیره سالمش روز کار
کر دیر ور محمرالری جسم ضالکدر سب
شرح جالیم قیلمنه هر کپریکندر بر قلم
صفحة رخساره قایسه ایلولر رقم
مردم چشمیم دو توب قان کوکلی کر دام خلا و خون با اسمش او منکین خط خالکدر سب
کوقدن جون ابن سعدی متبدي حکم قتل عام لشکرکن ایتدیلر بدر حینه انتقام
آنلار ام هر دمده راحتلق بکا اولدی حرام مقتلر قتوی ویرن خون حلالکدر سب

ن تو اکلز ارنی هر دمده کیم یاد ایدم تانفس وار تندم بلبل کی فریاد ایلم
حشره تک فری صفت کوکودیوب داد ایدم دوغرانان شمشاد قد واعندالکدر سب
متصل خوناب ایدر جاری بوجشم پر نم آغلا دم بیدا وینها صبرم آز چو خدر غم
ایر بلووب کل بیکر ندن ماشک اولش هدم بمز افغانه هجرک یا وصالکدر سب
یوز و بروز لیلایه کون کون دن فرون درد بلا رامشامی ذکر ایدم یا شرح حال گربلا
خم قدیله شهر دن شهر دوشوب صبح و مسا آغلا دام پیوسته شق اولش هلالکدر سب

نوحه قیل شاهین علی اکبره شام و سحر آشکارا و نهان قان آغلاسین جن و پسر
آغلاسک سوز جهنم دن سکایخن خطر حوض کوثر قبریسنه بواشک آلکدرسب

میرزا جعفر

بومردیرو دانا و طریف بذله کوی باوانا که دفاتر عرفادن باخبر و مضامین
کلام لرندن مستحضر در غفاران بناء حاجی قاسمک او غلیدر که اوایل همندند لباس
سفر آخرت ایله ملبس اوته کی کنه لباس فروشلگ ایتمک ایله کسب معیشت
ایدرمش . خلاصه کیفیت و فاقی ایسه تاریخ بیک اوچ بوز ایکرمی برنجی هجریده
او زاویسنه سوه قصد ایتمک لک ایله ترک دنیای فانی ایتدی . علای حال صاحب طبع
و مقالدار و بور خزل انداندر

بده ساق بن یهانه چند
ز طفلان طریقت باد کیرم
بای خم صرا جائی نشان ده
زمسجدزاده ادان کردن دورم
محمد الله فقادم برسر کار
من آن مرغ خمیف و خال چیم

نم جعفر به مجنونی حریصم
شود عاقل زم دیوانه چند

کاتب

بو صاحب کلامین نام نامیسی میرزا محمد ابن منهدی بیدادر تولد ایدوبدر
شیشه شهر نده . روایته کوره متلبس ایش لباس فقر ایله . آخر عمریسنه نک معیشت
ایدرمش دعا تویسلق ایله و متهای حمرای ایسه اتفاق دوشوب هجرت نبوه نک
۱۳۰۶ تجیی اینده غرض صاحب ضعی شیرین و مضامین نیکین در بور خزل ایله ایکی
فرد مشار ایله دن من هاب باد کار شو صحیحه لرده مرقوم اویلدی .

وجودک اولمه هیچ اولما بین بهار ایدوست
بنی آیاق سا او بدی بوروز کارای دوست
مقام عشقده . دوت بر ایاغیله المی
نمایدمه جلک بکازل لفک اوله حصار ایدوست
بو شود عشقده دور مختلف کردون
کوروم بودم سی تحریک ظلم ایدن کیمه
نم کی جکه هر لحظه آموzar ایدوست
اکر غبار خط آینه جاله دوشه
بو شیشه دل زاره دوش غبار ایدوست
او تار زله امان اورمه شانه تاریه باخ
که کوکم اولور او تار ایچر تار مار ایدوست
بوقد و قامیله باعه کبر خرام ایله
که بای بندک اوله سرو جو بار ایدوست
بنی چویر باشکا اولدیزوب خلاص ایله
بو حسر تیله کنه قوینه آنتظار ایدوست
شب فراقده کاتب نقدر آه چکر
هاجانه تک اوله بوجشم اشکبار ایدوست بز

کون سق کور مک ایله جر خده آواره دوشوب سر بر هن او سیدن در دیواره دوشوب
بز دن اولشون خی کور زوب جر خدمه اقدم قره دیه سن باره لنوب مدیره برباره دوشوب

روسیاه

بو غفاران بناء و رض و آن جایگاه مشهدی مرتفع نام مرحوم گر بلای
عسکر یک اوغلی و مبور ابراهیم خلیلک نومی در متولد اولوبدر وطن
اصلی سی شیشه شهرینده و وفات ایدوبدر . یکرمی بش سنتده و فاقی ایسه بیک
اوچ بوز درت هجرت دن کچمش اتفاق دوشوب طبع صاحبیدر بو فرد
آندازه دن

ورد ایلیوب بومصرعی بیوسته روسیاه قیلک قرا کونم نم ای روسیاه زلف

کل رویک کورن دم ناله ایلر زار او لان کو کلم آنک تک کیم کا لور افانه بلبل کاستان کود کج
دکل بیوه دم بیتاب او ملاقیم لعلک شر ابندن نه میکندز که اتشنه سبرایده آب روان کور کج
کنار او لزر کو کل بردم سه زلف سیاه گدن بل قوش مسکن ایلر زرده برخوش آتیان کور کج

دیلو دایم حن در دین سکا ای مه بیان قیلسین
ندیم کیم لال او لور نطق جالک هر زمان کور کچ

کوکلدن قویمه چقین ای حسن مزکان او خین هر کر
شب هجران ارا آنلر انیس مهر باندر

سپنیو ایدل بکا اوز طالع اقبال دو نمدر کدامیم چونم غم هدم آه درونمدر
 یقینمدر بومطلب کیم و صالحه یقزم هر کر بوبولده تیره بختم بسکایدل ره نمودر
 پلک شوقیله دایم قان او لویب کو کلم آغار کوزدن یوزمده مشاهد حام سر شک لاله کونمدر
 داعنه زللق تاشوریده کو کلم او ماسن درهم صبال او رمه اول زلفه کزنجیه جنو نمودر
 بندندر سوردم اول مهدن کز لفک پیچ خواوش دیدی کیم دل ریالقده بنم آنل فتو نمدر
 کنار اینجک کون مدن عارضین او مله کنار ایلر کو کلده هر نه کیم وار طاقت صبر سکونمدر
 شکایت اینزرم هر کر حسن چرخن جفایشندن
 قلان رسوا بی مردم ارا بخت زپونمدر

آقا حسن مرحوم علی پوز باشی زاده

بو شاعر بلند پایه که حقیر ایله خویش وهم وطندر واوزی ایچون تخلص
قبول ایتیوب و مستحسن سوزلرینک تمامین حسن آدیله اتمامه یتورو ب صاحب
مایه بر تاجر ایمیش که اوایل سنتدن رحمت خدایه و اصل اولنه کبی که اتفاق
دوشوب هجرت نبویه نمک بیک اوچ یوز بکرمی اوچنجه ایلنده نقد عمرین بازار
معرفتنده صرف قیلوب اعنى اغلب اوقات اهل معرفت ایله مجالست و موانت
ایدوب و شعر سرالقه مشغول او لورمش . و نهایت در جدهه ملبح و شیرین
سوزلر دیرمش . هانیکه فارسی و ترک دیوانشن منتخب اولان اشعار آبدار که
ذلاً مندرجدر معرفتني اظهار و آشکار ایدر .

یوز کده زلف سیه ایله تاییدار یاتوب کنار کاشنه کویا دوشوبدی مار یاتوب
آپدوصل ایله صبرایت بلای هجره کوکل کهر خزانه یقین ایله بربهار یاتوب
سبال اورمه او زلفه داغتمه قوی دورسون کهر خنده آنک بردل فکار یاتوب
یوز کده خالک آنک دینک دوشوب که زاغ یه او زینه مسکن ایدوب طرفه لاله زار یاتوب
ررقی یاریله کورد بکه ناله قیله کوکل بورس مرد که همیشه کل ایله خار یاتوب
فاخت خیالند و شکج اکلیلی کوکده هلال لیک خیالی ایله لاله داغندگو یاتوب

سما نولور دیه-ن یاره کیم نوهدندر
حسن قایوکده دل افکار خاکساز یاتوب

بولور خم قاتم هر قاند بر ابر و کان کور کج اولور آشته کو کم طره عنبر فتیان کور کج

بریشانق اوزلله داڭما باد مبادندر بىكا آشتفەلکە هەر دە او زلف مشك سادندر
دەكل بىكانە لە دە خىستە كۆ كۆم نالھىيە هەر كۆ غەم ھېرىلە فرياد ايتىكىم بىر آشنا دندر
حەذر قىل آتش آمدلىن كىم بىماز جەمك بو آمفالە بىس كىم اى فلک بىر يېنۋادندر
جەفارسىن او توت اهل وقاول نازىن يارم كە حسن اھلىنە باھقە بىوغا اولق جەفادندر
دەھانك نەطقە كە بىچە مردە جەسم جان بولۇر حاصل مەك نەطقە مىسەخادن لېك آپ ھادندر
غەارتۇيانى كۆزايىجۇز مردە شەفاسىيلە ضباء چىنم بىارم بىم بىر خاڭىداندر
بۇلۇبدۇر قاتىم خى اى حسن بىر ھېمى وار بالله بولۇبدۇر قاتىم خى اى حسن بىر ھېمى وار بالله
آكا بار ملامت داڭما زالىف دوتا دندر

لە لەمك مەذاقىن شربت شەدىشكەر ويرمن كەل روپىك صەفاسىن بىر توھەر قۇرۇپ ويرمن
كۆككىل اىستەكە چىخىن خاڭىا يەكىدە ئىثار او لۇسون دو توب مەرك سراسر جەسمى بىر زەنكىر ويرمن
غراپ تۈركىن لەمك آيلاز هوشىار او لۇز
لېك تىك بادە او لۇز كۆزلىك تىك مى اىھى ويرمن
يائار عشق آتىپە داڭما كۆككى سەندەر تىك
نەيم كىم آتش دلن سكا بىركىن خىر ويرمن
تاپار ذوق صفا كۆككى مەرخىار يەكى كۆر بىچ
كەستىان اىجرە بودۇق بىكا كەپلىك تۈر ويرمن

خىالك مۇلسىم در ھەم نىشىم آء نالەمەدر
جۇرۇپ بىرم صەفادىر بىر كە مەلۇق كەر ويرمن
شەزاد آە سىنەدىن تەجۇن خالق احتىاز ايلر
يائار آنچىق بىم جانم بواود خەلقە ضرۇر ويرمن
بىم لە او لەسەن كاركى كېنى عىتىپە خۇشىنۇدم
صەفai عشقەر كۆز زەهدە ورد سەحر ويرمن
بىچ كىم كۆرسە سوپىلە اول ئاكارىن جور ئاماندىن
و فاسىن آنڭ اصلا حسن بىركىن خىر ويرمن

كۆككى تابزم ارا جام او لاما سە عېشم ئام او لاما
كەدورت خانەدە مەلۇق او بىر كىم آندە جام او لاما
قەدح دوت ساقىا رسوالقىم تاخالقە فان او لۇسون
كىم اهل عىشىدەر ھەر كۆر خىال ئىنگ ئام او لاما
يۈزىكە تارز لەلک كۆرسە كۆر زەهدە يېقىن ايلر
او باطل سوزىدى دېرلە جەنت اىجرە صىبىچ شام او لاما
خىال سېبل ايلر مى كورن زالە، بىريشانك
بىه زەلەك كەن كاشنە سېبل مشك قام او لاما
او شاقىلدر دالىجە كىم دوشوب داشلارنى ھەر يان
عېب اجلالە يېتم بوندىن آرتق احترام او لاما
قەدم باس راه عىشىقە كۆرنە بىر مەلک فراجىتىر
غەلەدر كىم دېيش لە عشق مەلکىدە نظام او لاما
خىال و سەل قىلەم خىشمتاڭ او لەك قاتىم دو كەن
مېسىر او لاماش مەلۇپ اى، انتقام او لاما
حسن كىر آتش بىرانە يانسە تاپى وار بالله
فراتق دردېتىن اى مەلقا ھەر كۆر دوام او لاما

اىچۇش اول بىرم كىم آندە كۆر بېيۇستە اىرغ
بىر قۇ طەلىفت يارم او لە اول بىرمە چىرغ
حسن زوپىك كورن اى مەكلىي ايلرىنى خىال
ياد كەزار قىلوب كاشنە ايلرىنى دىماغ
بىكا آئار قىامت او لە اول لە ئەن ئەيان
كۆزلىمىدىن سەنە سرو قەدك او لەسە اىرغ
كىمدىر ئەللە ئىنگ تىك بۇ ملاختىدە كۆزلى
بىد نظر كۆزلىيتنە كاش ئېپى دوشە آغ

نفعه مشکبدي کيم عاني دوئش يك سر
يوقه اول ماد لقا زلف خمه او ردي دران

خيلي مدندي که تا يابدي شدن دل زار
وردي هزكان او خى زفندان آني شهدی سراغ
نه عجب کر جكه فرياد حسن شام سحر
آفتدن فلك اولادي بر لحظه فراغ

خيال اينکچ لب قان اولدی اي هه نازان کوكم
جضا و ظلم به پامال اولوب ديران اولان کوكم
کان سرمست کوزلردن او هزكان او خلر لحاجان تك
باسوندر با غربته دائم ايدر ايلدن نهان کوكم

سرشکم قظر مسي کيم لاه کوندر وجهي وار بالله
جکر بر كاله سين بربير خلاقه نشان کوكم
اولوبدر غم يضاف بر زمان محمدن خلاص اوز
اولان هر درده همدم هر بلایه ياسيان کوكم
آفان کوزدن عزيزم اشك کلکونيم دکل هر کر
دونوبدر قانه هجرکله اولر کوزدن روان کوكم

آلوپ کلزار و مملک عنديب زار و معزون تك
جزان فرقشکده دائم ايلر فسان کوكم

سر زفت هوسيه حسن آشفته حال او ميش
ايران اولماز بلاو درد و خمدن بر زمان کوكم

سبادر کاشن ايجره ذرفه و زکدن سؤال ايتند
کاي افسرده قيلدم سبلی آنمه حان ايتند

۲۲۷

ديدم بچك وصاله عرض ايدم حال دم يك سر
يوزك كوردم غریزم لال اولوب ترك مقابل استدم
لېکدن بر تهنا ايلدم يوز بيك بلا جکدم
خطا کار اولدم اي هه قانه دوشدم بر خجال استدم
قاشك طاقين کوروب محرا يه يوز دوندر مدم اصلا
سار الدم ضعف بولدم قائمي جون هلال استدم
قدم با سدم ديار عشقه ترك خانان قيلدم
ملامت داشلرک جور مده آثار جلال استدم
آل او زدم مهر رخسارکله جرخن آفابدن
لېک شوقيه کوز ياشين جکر قانيله آل استدم
کوکل مرغين بلا دامي سالدم ايلدم بايند
جيم هرزمان کيم ياد زلف خط خال استدم
ندر جرم عزيزم نازنیم سوديكم آخر
كته کار اولادي سندن تهناي وصال استدم
سر اسراياندي جسم او ددو توپ آهم شراردن
کيمه کيم درديمي اطهار قيلدم کشف حال استدم
بره عشق ايجره جان نقدین حسن صدق ارادته
نثار دلبر رعناد صاحب حال استدم

کوکل تاوار الکده اختاريin ترك جام اته
ابحوب می سر خوش اول دايم خيال نمك نام اته
او زاق کر هر کدا خصلتل لردن تاکه عمرک وار
يتن نا هله سر ويرمه آنيله صبح شام اته
بريشان خاطر اولمه کرد شدن چرخ بد هر ک
جهان قيديله هر کر عمر يکي ايدل تمام اته

واضیم هر نقدر بئه بکا جور جفا

عشقه قسمت اولوب روز ازل درد بلا
اویشم زاف بریانیکه من بخت قرا

بلور مسکن آخر ده اولور ویرانه
کوزلم کرچه توکر قلیمی غم یاخسه سرشک

آدرور شعله سنی هر نقدر آخسه سرشک
کوستود مردم چشم یوزیکا باخه سرشک

که کرک مردم اولان کوستره سو قربانه
صف چکوب قتلک ایجون لشکر کین کورنه روا

کاشن حنکی پایمال ایده بو قوم دغا
قری وش شوریله کوکو دیم صبح و مسا

دوخرانوب سرو قدين دوشنه اکر میدانه
چنک اوروب دامن الطافیکه کیم روز شمار

لطف ایدوب قویمه سن یاندیره نیرانده نار
وصفر خسار خطین دایم ایدر شاهین زار

جون متلدر یاشور چوق دانوش وق فرآه
وله ایضاً

سفر اولدی شام شومه يت او زون هر آیه قرداش

باش آجیق ساج اولدی معجزه بوکونی قرایه قرداش

غم دردی تابش رو بدی بکا مادر زمانه ایلیوب دی طفل درد منی طفل دایه قرداش

سالورام خیاله قدای نظره کلور بیامت او جالور فنان آهم یتشور سمایه قرداش

کوج اولور چخاند ایاشک سرنیزه سنانه کوچرا هل کاروان کون چمخابر جدا یه قرداش

کجه لرد وشنده باده تن ز خدار رویک ساتارم فلکده انجم باخراهم هم آیه قرداش

نجه بر کوکله دیر لوکیم ایکی محبت اولماز باخراهم کهی جدا یه کمی کربلا یه قرداش

بنجولو بدی سرو قدک اور ولوب جدا یه باشک باشیم اوسته قالو باشک سالورایمدى سایه قرداش
یوزیکا باخانده کل کل توکلو سرشک آیم کلور عنده لیب کوکم اوسبب توایه قرداش
یتشونجه شامه اولم بو خراهله رد بی شک نجهه تاب ایدر سکنه بو قدر جفایه قرداش
قوی باغی دوکناده کوزی باشی سینه سوزان نهروا بو قدر ذات من بی توایه قرداش
وار امید غوسدن اوسبب همیشاهین سکانو سه خواز اولوب در کلوب التجایه قرداش

وله ایضاً

تبره روز اولدم علی مهر جمال کدر سبب
لشکر شامک جفاینه زوال کدر سبب
ظلمیله شمردنی پامک ایدوب کلز اریکی
سولیه و ب سوز عطشدز لعل شکر بازیکی
کوکر مزم طوطی صفت آینه خساریکی
لال او لوب تعقیم لب شیرین مقاکندر سبب
سقول قوله باغانندی آل مصطفی خوردکبار
که پیاده که اولولر ناقه عربان سوار
سلیمانی چنون ایدوب ز تجیره سالش روزکار
کر دیر ور سحر الری چشم خزان کدر سبب
شرح حالم قیلمه هر کریکندر برق
صفحة رخساره قایله ایلرلر رقم
مردم چشمیم دی توب قان کوکلی کر دالم خاک و خون باشم او مشکین خط خال کدر سبب
کوقدن چون این سعده بتی حکم قتل عام
لشکر کین ایتدیلر بدر حینه انتقام
آغا لام هر دمده راحتنق بکا ولدی حرام
مفتر قتوی ویرن خون حلا لکدر سبب

نی تو اکزاریقی هر دمده کیم یاد ایدم
تائفس وارتنه بدل کی فریاد ایلم
حضره تک فری صفت کوکو دیوب داد ایدم
دو غر انان شمشاد قد و اعتمادا لکدر سبب
متصل خوناب ایدر جاری بوجشم پر تم
آغلار میدا و پنهاصیم آز جو خدی غم
ایر بیلوب کل بیکرندن باشک اولش هدم
بلزم افغانه هجرک یا وصال کدر سبب
یوزد ور لیلایه کون کوندن فرون درد بلا
رامش ای ذکر ایدم یا شرح حال کر بلای
خم قدب شهر دن شهر دوشوب صبح و مسا
آغلار ام پیوسته شق اولش هلا لکدر سبب

کدای پیر مفان شو بدهر سلطان باش
زدیو نفس رها کن نکن عن و شرف
به تخت سلطنت قدس جون سلیمان باش
هزار بار اکر لترانیست کوید
بدست پیره زن دهر دون مده دامن
تراچه سود چهز کبه چه بهره از مسجد
بقيد ماو من همچو من مجرد شو
تو زاهدا به ارادت طریق عشق سپر
چو خورده می شادی زجام وصل کنون
حسن اکر سر آزاده کی بسر داری
مقید سه آن زلف عنبر افسان باش

زاد راهی که نداری منما خزم سفر
رنج یهوده مکش زحمت یهوده مبر
بس خطر هاست در این مرحله راه کندر
که شوی لحظه فارغ زغم رنج و کدر
کاه در غصه حشمت کهی در عقده زر
ماچین قید چه سان میری این راه بسر
چند آلوده به نقشی نکرانی به صور
چشم بکشا بسوی نقشکر خوبش نکر
بنده نفس شو تابنی تاج بسر
آن کسیرا که بود همچو تو محتاج دکر
آنکه جان داد ترا رازق تو نیست مکر
هر یک لقمه مشو بنده مملوک دکر
سفله عالی بود آنکه که دهد بید نمر

باخبر باش دلا تابنی رنج خطر
شیوه رهروی این نیست که آموخته
باید اول روش راه بیاموزی از آنکه
خویشتن را نخان بسته بر قدم جهان
کاه در محنت جاہ کهی در فکر جلال
طبع خام مبر رخت سفر نیست ترا
تابکی در هوس نفس شوی جلوه نما
دیده بردار اکر عاقلی زین نقش و نکار
قانع قسمت خو باش غنی شو زهمه
بهر و نیای دنی چند کنی رازق خویش
پیش ابنای جهان دست تنا چه بری
مالک نفس دنی باش خداوندی کن
سیرت نیک محالست زهر دون و دنی

که بخواه که شوی ای حسن آسوده بدهر
به کی رنج مده تا نرسد بر تو ضرر

آقا محمد

بومرحوم و مغفور که صاحب خلق حسن و خلق احسن ایدی آغا حسن مذکور که
فرزند ارجمندی در . یکرمی بش سنده یوزی خی تیره ترابه قویوب روح شریفی
ارواح آل ابو ترابه ملحق ایتمش . زیرده محرر بر بیت مشار الیک جله خیال استدن دره

او ولايته بقدر کفايه ارسطوي زمان وجالينوس دوران مرحوم جناب ميرزا ابوالحسن حکيم باشی و حکيم لسه حضور لرنده تحصيل ايتش بعد از تكميل وطن اصليسته تشريف فرما اولوب طبافت امری ايله مشغول اولور . طبافتند قطع نظر اديب بي عديل ايدي و اوسيبه مني بو شهرد واقع اولان اعدادي معلم خانه سنه علم آتمي "معلمكنه دولت طرفدن نصب و تعيين اوئيش .

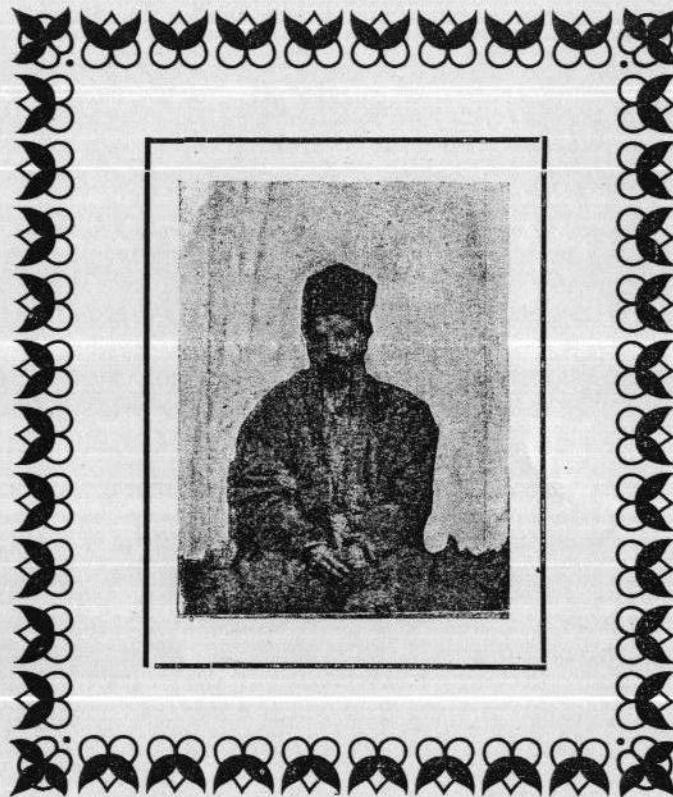
اطفال دستان ایچون بر جلد کتاب نافع تصنیف بیور مشار . سلّ مرضه
متلا اولوب ۱۳۱۹ سنه هجری مسنده حکیم مطلق حکی ایله شربت مرکی نوش
قیلمش . خلاصه الكلام صاحب کلامدر .

شو ترجیع بند مشاریلیک نتایج خاطرندن در که زیرده درج اولندی.

خوش اول زمان که سکله همیشه هدم ایدم
هوای عشقکله خوش بگوردی ایام
شراب لعل لکله مدام سرخوش ایدم
رقت بولماز ایدی بول حرم عیش مزه
بساط بزم جالکله شاد و خرم ایدم
صفای رویکله بُنی ملال و بنی غم ایدم
قبول بزمک ایدم داعما مکرم ایدم
دیار کویکه بر من همیشه محروم ایدم

بلا و محنت هجرانه مبتلا نجه کور

خیالات ایله شب روز ڪفتکو ایدرم صبور او لووب غم درد و بلايه خو ایدرم
 بلا و درده رضایم که خسته جام ایچون در دیاری گزوب درد جستجو ایدرم
 نهیدعشقک او لووب خاڭکو یېك او لۇق ایچون قان ایله چەرە اميدى شست شو ایدرم
 ويرنده جان غم او نده فراق حسرت ایله جمالکى كۆزىيم كورمك آرزو ایدرم

میرزا صادق

بوحکیم حازق و همدم موافق که مرحوم میرزا الطیف شیشه‌نک خلف
الصدق و ولد ارشدی در ایام شبابتnde علم و معرفته خصوصاً طبایته شایق اولد.
پنه کوره مسقط الرأسندن آیاق چکوب دارالسلطنة تبرزه عن عمت و مسافرت قیلور

یمان کونه قالوب ایدی بوبی نو نیجه کور
بلا و مخت هجرانه مبتلا نیجه سکور

خوش اول کوزل کیجه لر کیم هوای روییکده صباحه دن دولانوردم فضای کوییکده
وجودمه کدر ایمزدی غم چردی خوت اوزون عمر هوس زلف مشک بوییکده
وفا یولنده یوروردم دالنجه سایه کی درین اولدم اول کونده جستجوییکده
مروت ایت کرم ایت کله حزینه بر قدم قوی ایله نظر کیم فراق روییکده

یمان کونه قالوب ایدی بوبی نو نیجه کور
بلا و مخت هجرانه مبتلا نیجه کور

مشهدی اسد

بو باک طینت و ستوده خصلت آنی الذکر میرزا کرم بک جنابرینک کهتر
برادرلوی درکه بدایت حالت قوه باعده مسلمانجه بقدر الامکان تعلم و تربیه کور.
کدن صکره تجارت امورنده صرف اوقات اینتن بعده ترک وطن مألف ایدوب
عاقبة الاصر خراسانه (۱۳۲۶) نجی سنه هجریه اه اتحال دارنیعم ایلمشدر. کاه
کاه حجله خاطرندن نهایت درجه ده کوزل سوزل ظاهر اولور ایدی کلامی ایسه
فی الحال کندی ذانی کی کوزدن غائبدر. مکر بر فرد که نیجه غزلاره بدادر.

جسم دنباله زاحد او دوشن خال دکل دانه سبحه دی کم کوشة محرا به دوشوب

ملا علی خلیفه

یوم مرد باقیوی وزاهه بی ریب وریا علیین آرامکاه ملا کلیعلی نک خلیفه دک
ایام صباوشندن حد کله ینشنجه یه دک مرحوم پدر بزرگوارینک حضورنده و خد

متنه تریسه ده بولنوب حماعته هیسنک اعتماد و اعتباری جهته او بزرگواره کمال
مهر و محبتلری وارایش. امر تدریسده مهارت تمام و تمام کوشروب و املا و انشاده
بهره و افی و نصیب کافی اخذ اینش. معروف اولان انشاء میرزا کاظم آنک انشا آئند
ندرکه میرزا کاظم نامنده بر شاگردی جمع اینشتر. كذلك حسن خطک اقسامه
دارا اینش. بوندن ماعدا عتبات عالیانه شرفیاب اولوب و مراجعت ایدوب دیگر
هیچ شیشه شهردن کناره چیقامتش. تجنبناً یعنی بیش سنه عمر سورمش
و هجرتک ۱۳۱۰ نجی سنه منده رحمت خته ملحق اولش. الحاصل صاحب طبع در.
محصولات فکری مندن المزه چون بر ربانی زیرده تحریر اولندی.

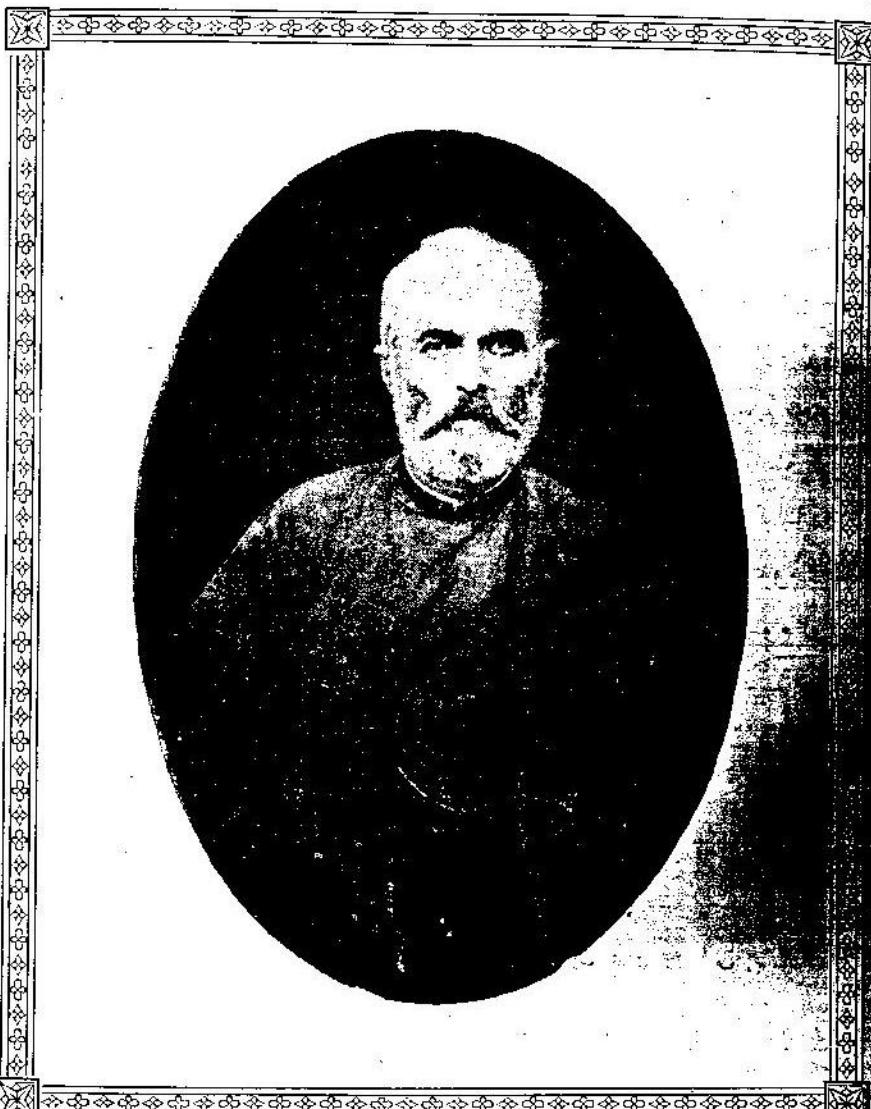
آن سروکه سر زندی علم از اوست فخریه مجموع بی آدم از اوست
باشت و فلت پیر همی قد هلاں بیوسته متال ابرو اذن خم از اوست

﴿ ملا محمد قاضی (ر) ﴾

بو جنت مکان که ملا سعید مرحوک ولد ارشدی در (علی خانلو) فرمیمنده
ضای عدمدن علم شهوده قدم قویش وحد رشد و اصل اولدندن صکره شیشه
شهریه تشریف فرما اولوب تدریسه مشغول اولانی بمهه کلائی سایمنده جبرائل
اویزدینه قاضی تعیین اولنوب دست قضاونده اکلشمش. بر مدت اوراده عمر
کچورده کنن صکره زنکه زور اویزدینه امر قضاوت ایچون مأمور اولش. اوسر
زمینده هجرتک ۱۳۲۴ سنه منده بهشت برینه ارخجال اینش. بهر حال صاحب
طبع اینش. قوه خیالاتندن بر فرد الله یکملکه زیرده مسطوردر.
جه سان ذ زندک خوبیش می نشویم دست بجان رسیدم و جانا نیامدی بعیادت

احمد بک

شومرحوم جعفر قلی بک مغفوریت ارشادوغى و محمد بک میروران نوەسیدىز .
 من دوم محمد بک اىسە رضوان مکن ابراهيم خان جوانشىرىت قىداشى مهر على
 بک خلقى دركە آقا محمد شاھ سىش قىمعىسىدە مفتول اوپۇر و ابراهيم خليل خان
 جابىلكانه فوار اىتدىكەن سىركە مرحوم رشادى جەھتە قەرباغلىك براكىدە اولىش
 اهالىسى باشە جمع ايدوب بىر مدت حكمراڭلىق ايلە مشغۇل اولىش . سىركە شىكى
 حاكمى محمد حسن خانڭ حىبىلەنە فەريتە اوپۇر قۇرماباگدىن تىكى شهرىنى عازم اولىش
 و اورايە يېشىدىكى وقت محمد حسن خان انى طوقۇپ حبس ايتىش و حاكم شىروان
 مصطفى خانە تىلىم ايلەمش . مصطفى خان اىسە مشارىيە عداوت ساپەتنە كورە
 قەلە يېتۈرەمش . بەر حال احمد بک مرحوم قەرباغلىك كەھرىزلى قېرىسىدە تولدىدوب
 اون بىش سنه واصل اولىقدىن سىركە روس تربىيەمى اوزرە تحصىل علوم ايتىك
 آرزوئىلە پەرسپورغ شهرىنى عزىزىت ايدوب و (باولو و سىقى) ناسىلە موسوم اولان
 مكىنېدە تحصىل فۇن و معارف ايلە مشغۇل اولىش . بىعده صاحب منصب اوپۇر
 روس و ئەمانى خاربىسىدە بىلەك شەجاعەتلەر كۆستەرەن دولت طرفىدن لايقاتە نشا
 ندرە ئاڭل اولىش . ١٨٥٠ نجىي سنة ميلادىدە على بک سلطانلىق ايلە دوئللوپە
 جىقىوب صاغ التەن مىبوب اولىدېتە مىتى خەممەتىنەن استغفا ايتىش و اوز امالاكىنى
 ادارە اىتكەنە مشغۇل اولىش . ميلادى ١٩٠٣ سەنسىنە وفات ايتىش . خلاصە
 صاحب اثار و افكار بىر وجود ايتىش . نتائج طبعىدىن بىر وجه آتى بىر قىد ايلە
 اكتىفا اولىدى .

او باعده كە بىتوردى ھىشە لالە و كىل سبب نە اولىدى بىلە خاززار اولىدى كوكىل

ۋەقا

شو رحمت نوامان که اسم شریفی مهدی قل خاندر طائر علین آشیان کنیاز
خصای داغستانی نک خلف الصدقی در سلسله^۱ نسبی چنگیز خانه منتهی اولور . والدۀ
ماجده‌سی ایه جنت مکان مهدی قل خالک صیه‌سیدر . معظم الیه پاک طینت
وبلند همت و باکیزه خصلت بر ذات ایدی . خلقی کندی خلقی کبی احسن و احوالی کندی
او صاف کبی مستحسن و خوان نعمتی صفحه رخساری کبی کشاده ایدی و آووجینک
آجیقلنی بمحوالیده طارق قوی نامشدی مکرکه کوزلارک دهانشده و ادنارک قلوب
ملعنت نشانشده .

لحرره

هان منم که میخوانند خانش برد هر کس بقدر خود ز خوانش
جه خوان از چشمۀ خورشید آش مه مهراست کوئی قرص ناش
جه خوان جون جبهه منم کشاده جه سان منم ندیده کس باش
جهانی را عیان است این جنابش کند بذل اربود ملت جهانش
زبان عاجز ز توسیه کالش لسان قاصر ز تعریف و بیانش

خلاصه . اویله بر مرتبه‌ده صاحب سخاوت ایدی که مثلی کورلمه‌منش وايشيد
لمه‌منش ایدی .

شعر

جز در آینه و آبش نتوان دید نظری
جز در انیشه و خوابش نتوان یافت بدل

هر بر او صافدن قطع نظر دائم او خیالده ایدی که مبادا که بر قرق فلبی کندی
حقنده رنجیده و یا یانکه بر ناملايم سخن دهانه کنجیده اوله . معظم الیک سوزلری
شو حقیقته بر هان قاطع در که بیورر :

بفرش چون بای آهسته نه مبادا بر بندج ز تو خار و خس

الحاصل کندی اوائل عمر کران مایه‌سی علوم ادبیه و عروضه صرف ایتمش
ایدی و بر مدت لسانی منطقه آچش ایدی بر نحو ایله که امثال واقرانی اره‌سنه
فضل و کمالانه بمناز و نجابت و یا فتنه نظرآ دولت محروسه روس طرفدن تقییس
سردار اکرمی حضور زنده آطوداندیلیق منصبو ایله سرافراز اولش ایدی .
ایپراطور اعظم دولین اره‌سنه اتفاق حاصل اولنیفی اشناده بعض اموره مشار
الیهی مأمور بیوررمش خلاصه ، صاحب طبع خوشن و مضامین دلکشدر دیوان

خصوصی بوقدر . وقتاکه ۱۳۱۰ سنه هجری‌ده شرف ملاقاتلری ایله مشرف
اوله رق مخصوصلات فَرِیسی اولان اشماری طلب ایتدیکمده اوراق پریشان

اوزرنه او لیغی بیان بیوردی . اشبو کتابک حین تأليف و تحریرنده المزه
چک اشعار آبداری ایله ترین صحائف قلندری .

مناجات

نه طاقتی که دست ندامت بسر زیم نه جامه که جامه خود را کنم قبا
باصد کناء باز امیدم بعفو تست آخر کجا رود زدرشاه خود کدا
نو میدنیست از کرمت بنده که او کرده قبول بپرسی دین مصطفی
دینش طریق راست زبانش زبان حق که تارش از درون دل الهاشم از خدا
از روی باطن آمده شاه پیبران از روی ظاهر آمده کر خم ایا
یاران او اکرجه بزرگان دین بند اما علیست نائب بر حق مصطفا
ایشان ستارگان و علی آفتاب دین ایشان پیادگان و علی شاه لاقی
اقرار بر شرافت او پیش دیگران کردیم از درون دل بالک و بی ریا
کی باشد آنکه بخت سیه یار من شود تا توییای دیده کنم خاک کربلا
یارب مباد آنکه جدا کردد عاقبت دست و فاز دامن اولاد مرتضی

وله ایضاً

آسایش دل سرور جان ها ای نام تو زیور بیان ها
هر نفعه که مطریان سرایند افسانه تست در میان ها
آرایش باغ بوستان ها از تست طراوت ریاحین
کردش نه نمودی آسمان ها کرجذبه مهر تو نبودی
از سوز تو بند استخوان ها چون نی به ترتم و فغانند
در سینه لاله صد نهان ها خون در دل غنچه ها زداغت

یارب توی که نیست مراجعتو ملتجا سلطان ملت عدل و خداوند کبریا
چشم امید عالمیان سوی در کشت محتاج آستان تو درویش پادشا
جمشید با جلال جم و فر خسروی در آستان خدمت تو کمترین کدا
هر جا که هست خسته دلی مرهم از تیافت کم کرده راه را کرم تست رهنا
ستار هر عیوب و غفار هر سکنه دارم امید عفو تو با خوف با رجا
در طینت کداست کنه کاری و خطأ شایسته خداست کنه بخشی و عطا
خواهم که عمر من همه در توبه بکنرد در کریه و ندامت و درماتم و عنزا
از کرده های خویش بشیمان و عذر خواه که رو بخاک عجز و کهی دست بر دعا
شاید رسید نوید نجاتی و رحمتی شاید که در کشی قلم عفو بر خطأ
یارب چه کونه با همه جرم و کناد خویش عنم سفر کنیم سوی عالم جزا
فریاد از آن دمی که ز اعمال زشت ما در قبر تشك تیره پرسند ماجرا
بی بار و بی رفیق فساده بزیر خاک خوار و ذلیل و خسته وبمال و بی نوا

با آنکه تو خارج از مکان
خالی نه زهستیت مکان ها
بالاتر از آنجه عقل دارد
بیرون ز تصور کمان ها
کی حمدوشای تو ثوان کفت
کر هر سرمو شود زبان ها
در راه محبت تو خاشاک
بهتر زهزار پرنیان ها
در مانده محنت و بلایم
ای از تو علاج ناتوان ها
بر کار زمانه دل نه بستد
آیند وروند کاروان ها

بر حال وفا عنایتی بخش
ای نام تو زیور بیان ها

ترا عیش شادی دمی کم مبادا
زغم های من بر دات غم مبادا
نشاید را بار محنت کشیدن
جوانی تو آن قامت خم مبادا
نداریم با کس بغیر از تو انس
تراهم زیاران خود رم مبادا
شنیدم که با ناکی عهد بستی
جو عهد من آن عهد حکم مبادا
چون آتش افتد اندر دل من
دم را بجز ناله حرم مبادا
چودر ها بریزد وفا ازدو دیده
از این جنس در دامنش کم مبادا

عکس روی یار در جام شراب جلوه ها دارد چودر آب آفتاب

مظہر انوار الطاف خداست حیف باشد روی نیکورا نقاب
با خیال روی او مژکان جشم مینگارد نقشها بر روی آب
کاش یکشب همچو من بیدار بود محنت من تایار را دیدم بخواب
یار بی مهر است و صبرم اندکی آرزو دور است عمرم در شتاب
از من مسکین نیاید جز دعا کرجه از خوبان ندیدم جز عناب
ماکه از نا محترمات نیستم ماه رویا روی خوب از ما متاب

جز وفاداری و فارا جرم دیست
بخطا کشتن چه می بینی صواب

چو شمع بزم غم کریام امشب
بوزد رشته های جام امشب
نخیم تاسحر از کریه و سوز
کمی کریام کمی سوزانم امشب
من از مسقی شکسم ساغر خود
نو مشکن ساقا پیمانم امشب
زجا رفته است پای عقل و تدبیر
زسودای توسر کردانم امشب
دل از قید جهان آسوده دارم
غلک عافت سلطانم امشب
ولن هر کز فراموش نکرد
درین محنت سرا مهمانم امشب

وفا شمع شبستان فراق است
زسیل اشک او ویرانم امشب

مینام از غم می‌وزم از ت
یارب نیاید دیگر جین شب
دور از لب تو در بزم عشرت
بیانه دارم باخون لبالب
بیر آهن سوخت از آتش تب
از حالم امشب دیگر جه پرسی
تا دور کشی از جسم ای ماه
از دیده ریزم صددانه کوکب
با آشنایان بیکانه مشرب
بابی وفایان تو آشنائی
حرف وفایت در یاد دارم
تا آخر عمر از درس مکتب

ب تو ای دوست من طاقت و تهائی نیست جز وصال تو خیال و تفانی نیست
حور در خلد بدین حسن نباشد که تراست سرو در باغ بدین خوبی و رعنایی نیست
با چنین حسن لطافت که تو داری جه عجب عاشقان را زوال تو شکیانی نیست
جون صبا کرچه در اوصای جهان کردیدم باز جز کوی توان منزل مأوائی نیست
من زقليس پیرون کی روم ای پار عنزیز خوشت از کوی تو در هر دو جهان جائی نیست
کر تم خاک شود خاک سر کوی تواباد
تا بدانی که وفا عاشق هرجائی نیست

شهر تفليس که دروی وطن یار من است خاک او مرهم زخم دل بیار من است
من ز غربت نکنم شکوه در آن شهر عنزیز که سک کوچه او یار وفادار من است

خاک آن بادیه کوئی همه مشک ختن است خس و خاشاک در آن مرحله کذار من است
که در آن شهر بی لاله رخ و سرو قند آنکه محبوب راست از دکران یار من است
کر جه او را بجز از جور و جفا کاری نیست سجده بر خاک در شام سحر کار من است
با خیال سر زلفش همه شب بیدارم شاهد حال درین قصه شب تار من است
بخت من بود که بیدار نشد در همه عمر و آنکه در خواب نشد دیده بیدار من است
من که با بسته صیاد شدم نیست عجب عجب آنست که او نیز کرفتار من است

با همه جرم و خطأ باز وفا بندۀ اوست
با همه جور و جنا باز وفادار من است

حاصل من بره مهر وفا ناکامیست ذلت و محنت بی حاصلی و بدنامیست
تا خیال سر زلف تو هم آغوش من است هر شب کار پریشانی و بی آرامیست
نهله از سوختن کریه زغم های فراق پیش ارباب وفا بی ادبی و خامیست
لب شیرین بکشا تا بکشاید دل من قانع کر سخن لطف و کر دشنامیست
عقده کار مرا دست کی نکشاید ز آنکه دیوانه دلم بسته مشک دامیست
راهدا بامن دیوانه خدارا منشین انس ما بهر من تو سبب بدنامیست

هر کنی در طلب نام و جاهیست وفا
مثل عنقا دل تو در طلب کنامیست

شراب نوش چه پرسی حدیث باقی و حادث که طی نمی شود این ره بکفتکوی مباحث
بغیر نشئه روحانی از شراب ندیدم زروری شرع چرا نام اوست ام خبائث
اگر بفطرت پاکی چه غم زخوردن باده که آب تاک تباشد ب فعل زشت تو باعث
زمحتسب نکنم باک واز کرامت می کنم زشیشه حصاری به پیش سنک حوادث

بکار ارث داود خان وفا مبنی دات
که ملک و مال نماند به ارث خواه و به وارث

ای عقل و دل اهل نظر داده بتاراج شاید که سنانی تو زخوبان جهان باج
با این همه خوبی و لطفات که تو داری حیف است دل تیره در آن سینه چون عاج
پیرون نزود مهر وطن از دل تنک قدری فضا کر کندم از وطن اخراج
ره در حرم دوست نداریم سکنیا جز عجز و تحریر نبود حاصل مراج
مراج جه حاجت بود ار اهل عیانی این قصه نیکو شنو از کفته حلّاج
بلک نور وجود است بصد جلوه ذرات یک بحر محیط است بصد کثرت امواج
هر مرغ حدیثی ز تو خواند به نوائی کر ناله بوم است اکر نفمه دراج

خالک در تو مایه فخر است و فارا
درویش ترا عار بود از کله تاج

ایک نقد دل جان در سر بازار تو شد میل یوسف نکند هر که خریدار تو شد

تائیم سحر از زلف تو بکشود کره هر کجا اهل دلی بود کرفتار تو شد
روی تو آینه حسن خدا بود خدا تا در او کرد نظر عاشق دیدار تو شد
میل بر دیدن حوران بهشتی نکند هر که را روز پسین دیده به رخسار تو شد
با همه مهر وفا از تو چرا دور شدم
انکه بی مهر وفا بود چرا یار تو شد

کاش صیاد ز دل تنکی من یاد کند رخش آید بن و از قفس آزاد کند
آنکه یادش نزود از دل من در همه عمر وقت آنست که او بین زمن یاد کند
شادی من همه در شادی و خوشحالی اوست چه شود کر به پیامی دل من شاد کند
با غبان چون در کلنار به کلچین بکشود خانه بلبل دل سوخته برباد کند
کل بستا کامی بلبل همه جا خنده زند بلبل از خنده او ناله و فریاد کند
کوه دشت ارشنود ناله اش از سینه تنک بیستون بار دکر یاد زفرهاد کند
کر وفا میل بتدريس کند در قلیس
قینس را عشق بیاموزد و استاد کند

چمن بی رخ تو صفائی ندارد گل کستان دلکشائی ندارد
چو دوری ز جشم من ای روشنائی جراج دلم روشنائی ندارد

ندانم چه دردیست درد جدائی که جز مرک دیگر دوائی ندارد
خدا را مران از در خود سکی را که جز آستان تو جائی ندارد

در این شهر هر کس کرفتند یاری
وفا جز غمت آشنائی ندارد

شهر تفایس که خوش آب هوائی دارد صوت ناقوس سحرگاه صفائی دارد
خوش دل باز کن و ناله^۱ ناقوس شنو این نواییست که او راه بجهانی دارد
عیب صنعت چه کنی ای که ندانی حاش کرچه زنار به بست است خدائی دارد
کرکند سیده به ترسا بچه عیب نمکن نور حق در همه جا جلوه نمائی دارد
هر کجا می نکرد نور خدا می بیند در مقامات عیان رتبه وجائی دارد
قبر آن شیخ مرا قله^۲ جان است و دل است تربت اش خاصیت روح فزائی دارد
به آنی مداوا نزود سوی طیب آنکه در سینه خود داغ جدائی دارد

شهر شهر شده یار به مهری خود
لیک با اهل وفا مهر و فائی دارد

درویش حق که مسند او بور یابود کسر سوی خاک می نکرد کیمیا بود
عیب اش همین کخرقه زولیده در بر است در گستاخ فیر رسول خدا بود
اسکندری گنجاست که در راه پر خطر مارا بسوی چشم^۳ جان رهنا بود

پیون حلقه های زلف کرده کیر وا کند دیوانه کان سلسه را رها کند
آن زلف خم به خم بدل بیقرار ما از تیره شب پرس که هر شب چه ها کند
دیوانه وار بر سر کویش همی رویم شاید که یار نیز تمثای ما کشد
بی مهری از نکار من آموخت دور چرخ که او ل و فاناید آخر جفا کند
کر سرو من قیام نماید به راستی در هر قدم هزار قیامت به پا کند
کویند یار باتو وفا در سر وفات خوش گفکوست کار چین اش خدا کند

کر عمر امان دهد بسیر دوستی وفا
چندان وفا کنیم که آخر وفا کند

مرا ساقی چومی در جام زر کرد حدیث زهد و تقوی مختصر کرد
بیاران داد جام عشرت اما مرا پیمانه پرخون چکر کرد

کل کر ایس خارشود عیب او مکن بلبل که بی وفات کلش بی وفا بود
بر من چه کونه میکندزد بی تو روزگار داند کسی که با غم من آشنا بود
رحمی نکرد یار بحال دل وفا
یارب بدرد عشق چو من مبتلا بود

بهار عمر گرامی چو میرود بر باد بنوش باده کلکون هر آن چه باد آباد
زمانه کلبن عیش مرا فکند بخاک مشال بلبل آواره میکنم فریاد
کاست دست رسی تا بن رساند دست کجاست داد رسی تا بن دهاند داد
کدام عیش که باقیست تا با آخر عمر کدام غصه که او هم نمی روید از یاد
کدام سرو که باد خزان بد و توزید کدام ناله که آخر نمی روید بر باد
چو شادی غم عالم همیشه در کذرنده بعیش باش به مستی در این خراب آباد
خوشادی که چنان مست کردم ازمی ناب جهان هر چه در او هست میروید از یاد
تصوری که کشیده است نقش هستی من بدست داد صراحی بکف پیاله نهاد
چو نقش بند ازل نقش زد بدين ترکیب همیشه در کف من ساعه صراحی
مکو که عاقبت کار چیست یا چه شود که پرده از رخ این کار هیچ گس نکش

پلل مال در این دهر دل میند وفا
هین بن است که با نیکوئی کشیدت یاد

دل یاری که مهر بان باشد جورش از روی امتحان باشد
کرجه از غیر عشوه ساز کند لیک دل پیش دوستان باشد
دل او با پند مهر وفات کرجه بارای دشمنان باشد
روی زردی و آه جانوزی شاهد حال دوستان باشد
کر کنند دشمنی و بی مهری دوستی ها در او نهان باشد
فقی با حریف روحانی بهتر از عمر جاودان باشد

همه قربان خاکای تو باد
کرو فارا هزار جان باشد

بس از وصل عنیزان زندگی دشوار میاید بس از دیدار ایشان کل بچشم خار میاید
دماغم آشنا نیکت پیراهن یار است مرا بویند کل های بستان عار میاید
زروی مهریانی سوی بایتم نمی آید ولی از انتظارش جان بلب صدبار میاید
وفا در بستر مخت صبوری کن مده جان را

شود روزی میحا بر سر بیار میاید

سافیا عمر عنیز است ز خوابت بر خیز موسم عیش نشاط است و نه وقت پرهیز
هر کجا مینکری لاه بر آورده رخ هر کجا میکنری باد صبا عنیز پیز
با حریفان جفا پیشه و با باده صاف خوش بکنیچی بنشین و زمه عالم پیکریز

ساق لاله رخ و مطرب خوش صوت و نوا راح آن روح فزا نفمه آن عیش انکیز
فرست از دست مده ساق مجلس بخدا خیز بر جام بلورین می کلفام بریز
پرده از روی بر انداز بسویم بکذر که کناه است درین فصل زخوان پرهیز
حاصل عمر دراین دهرهین یکنفس است حیف باشد که بغلات کدرد عمر عزیز
با حریفان کدا طبع محور باده صاف تاوانی چو من از صحبت ایشان بکریز
غالبا کوزه می خاکسر سلطانی است باده با شرط ادب نوش کن ای اهل تمیز

نکته خوش زوفا بشنو و ازیاد مده
بزم می بزم صفا آمده نه جای ستیز

میازار از خود دل هیچ کس طریق سعادت همین است بس
بسوزد شی خانه عنکبوت دلش کر نسوزد بحال مکس
قضادست صیاد را بشکند کرش رجم . ناید به مرغ قفس
بفرش چن پای آهسته نه مبادا برنجد زتو خار و خس
توبا هر کی مهر بان باش و خود تقما مکن مهربانی زکس
نیکویی کن ای دوست تازنده دگر بار باز نکردد نفس
خوشا آنکه آسوده کردد دمی ز تحریک نفس و زکید هوس

و فرا راه انصاف راییش کیر
طریق سعادت همین است بس

دل از قید عالم رسته دارم بزنجد محبت بسته دارم
دو ابروی تو محراب دل ماست بسویش سجده ها پیوسته دارم
زمی در شیشه تایک قطوه باقیست دل از آلایش غم شته دارم
مرا در خانه دل مهمانیست بروی دیگران در بسته دارم
و فا سدشکوه دارم از غم دوست
ولی افغان خود آهسته دارم

بنگر برخ زرد من و اشک روانم سوزد زغمت شمع صفت رشته جانم
شبها من و غم های تو در کوشة محنت چون شمع عنزا تا بسحراشک فشانم
ای آنکه خیالت زود از نظر من داری خبر از حالت چشم نکرام
آن به که ز تقلیس پیرون میروم آخر در شهر تو مشهور شده راز نهانم
اسرار محبت نتوان کفت بهر کس با مهر و فای تو بیستند دهانم
من لاف محبت زنم و صدق ارادت هر کز سخن شکوه نیاید بزبانم
هر گونه جفا از تو توان دید ولاکن دوری و جدایی ز حضورت نتوانم
سودای تو پیرون نزود از دل تنکم کر در طلب وصل تو سوزد نوجانم
نه در هوس خلدم و نه در غم دنیا بایاد تو آسوده دل از هر دو جهانم
دور از قدم تو سر من بارگران است قریان غبار رهت این بارگرام
روزی که تم خاک شود در طلب دوست از خاک در دوست بجویید نشانم

ترسم که وفا زناله جانسوزش
آتش فکند بر آشیان من و و

آمد بسرم سرو روام بسحرکاه با زلف پراکنده بر آن عارض چون ماه
هوش از سر من رفت چو آمد بسرم تاب از دل من رفت از آن دولت ناکاه
نا بند زکیسوی کره کیرها کرد پرمشک شد از نکهت آن خانه و خرکاه
کفتاکه در خانه بر اغیار بیندیم تا از من تو دور شود دیده بد خواه
خواهم که من و تو به یکی پیرهن آیم کر پیک خایلیست نیابد سوی ما راه
کلب به لب من نه و که بر لب ساغر ز آن پیش که دوران شود از بخت نو کاه
شب های فراق آمده چون زلف درازم ایام فراق آمده چون عمر تو کوتاه
این کفت بر افکند ز سر چادر عصمت چون غنچه که پرون شود از پرده سحرکاه
پا حالت مستانه به بالین من آمد در بستم افاد تو کویی که یکی ماه
بگذشت میان من او آنچه ببایست شد قصه میان من آن دل شده کوتاه
افوس کنون آن همه بگذشت نماند است در دل بجز از حسرت در سینه بجز آه

جام و طرب عیش شد از باده لبال
کام دل خود یافت وفا ز آن لب دخواه

دیدار یارمن بشب ماهتاب به مانند ماه عارض او بی نقاب به
برقع چه لازم است برخسار یارمن نور خداست نور خدا بی حجاب به

ب جرم و خطای ترك و فا کرد دریغا
ز آن یار و قادر نه این بود گانم

۱۹۵

ی بی تو تیره روز من ورزکار من هر شب غم تو یار من و غمکار من
از نکهت بنفسه و سبل چه حاصل است پا بند زلف تست دل بیقرار من
آواره بلبلم که پریده ز کاشنت ویرانه آشیانه بود یادکار من
بابی و قایی سکل و بلا جور باغبان خوشنتر که در قفس کرد رو زکار من
خونین سرشک من که روان شد بهر طرف کله‌ها واله است بدور کنار من
من جان سپردم از غم دوری ولی دلت هر کز نه سوخت بر من و بر رو زکار من
بسود عجب ز خاکم اسکر لاله سر زند صد کونه غم نهفته دل داغدار من
ای دوست کر بخاک من افتد کذار تو از دامن تو دست ندارد غبار من

نقاش رو زکار که هر نقش کار اوست
نام، فا بوشت بسنک منار من

افقاده جدایی به میان من و تو
کویند سخن ها ز زبان من تو
بر کار محبت نتوان پرده کشیدن
تا آخر عمر من زیادم نرود

در تاب می نشسته عرق بر عذار یار رویش زکل خوشت عرق از کلاب به
تا عکس روی یار فساده بساغرم امشب پیاله در کفم از آفتاب به
می ریز ساقیا مکن اندیشه از حساب در بزم دوستان کنه از صد ثواب به
چون رحمت عطا خدا بی نهایت است هم بنده را خطوا و کنه بی حساب به
آن مدعی که شاد به محرومی تو بود امشب دلش در آتش حسرت کباب به

یارت جو یار تست و فاخت ساز کار
در دست تو صراحی و جام شراب به

ای که بر بستر نازی و بخواب سحری آه صد آه زبی خواب من بی خبری
ناله ها دارم جانسوز جهانسوز ولی بدل سخت تو این ناله ندارد اثری
این جنین روزگه من دارم این کونه بشی کاش روز دکری آید و شام دکری
ای خوش آن روزگه از این دام رهایی یام به امید سر کوی تو زنم بال پری
خون بروانه که در کردن شمع است امشب تا حرکاه از او نیز نماند اثری
کشته کان ره اخلاص مقامی دارند با ادب باش که بر تربت ایشان کذری

نعمت هر دو جهان کرجه عزیز است وفا
همت آن است که از هر دو جهان در کذری

کرجه یرون شدم از شهر تواز کراهی لیک جز یاد تو ام نیست دک همراهی

میروم وزغم تهای خود می‌سوزم نیست در ملک قره با غ صرا دخواهی
چه کنم شرح غم دوری تهای خود تو که همدرد منی از غم من آکاهی
عاقبت خاک ره باد صبا خواهم شد تا صرا باز بکوی تو نماید راهی
عمر خود را بسر زلف تویوند کنم نا مبدل بد رازی شود آن کوتاهی
یاد کن از من واژ حال من سوخته دل ای که دوری زمن واژ غم من آکاهی
یک فروغیست که در جلوه که کون افتاد که سوی کبه کشد کاه به آتشکاهی

کر و فارفت زکوی تو فراموش مکن
به زبان داشت دعایی و به سینه آهی

قطعه

که یارم کشته با بد عم و سوز
ساوی کشته اورا شام با روز
بسوزد عالمی ز آن آه جانسوز
الا ای روز شب در ناله و سوز
نشسته بردات صدیق دلدوز
جراغ دیده جان را بر افروز
دو هیزم را بهم خوشت بودسوز

مرا می‌کفت میرزا صادق امروز
کزیده از رفیقان گنج عزلت
اکر آهی کشند از سینه تک
الا ای پای بند دام عزلت
رسیده برسرت صد درد مخت
بیا باهم دکر سوزیم امشب
زتهها سوختن آخر جه حاصل

بوی جان آید از هوای اوطن
دل جان وفا فدای وطن
کر بریزیم خون رای وطن
لله روید زدشت های وطن
در دم نیست جز محبت او
این جنین بوده اقتضای وطن
دولت ملت جاودانی یافت
هر که دل داد در وفای وطن

رباعیات

تا دل بامید رحمت بر بستم
پیوند علائق از جهان بگشم
یا رب در توبه را برویم بگنا
ز نار بریدم و صنم بشگشم
پنهان ز تو عمر یست که در دی داریم
وزتاب غمت جهره زردیداریم
با این دل آشین که در سینه ماست
کربار دکر وصل تو حاصل کردد
بر آینه شکته کر چاره کنند
غمخانه دل ز دوریت ویران است
شمیست وفا کن غم رویت همه شب
دل در غم عنق یار گریان بهتر
این خانه ز سیل اشک ویران بهتر
روزم جو شب هجر سیاه اولی تر
حالم جه سر زلف پریشان بهتر
این ناله وزاررا اثر کی باشد
یارب شب هجر را - محركی باشد
ز آن یار سفر کرده خبرکی باشد
ترسم که در انتظار او جان سیرم

آن دشت که مقتل شهید دین بوده از خون شهیدان هم رنگین بوده
هر لاله که سر زده زخلک پایش شاهد به هزار زخم خونین بوده
در واقعه تو دیده ها خون کریند ارباب وفا ز ابر افزون کریند
تو در دل و دیده خودم بینی کن غصه تو دیده و دل چون کریند
ای کاش که رو به کربلا میکردیم خانه قدم تو توتیا میکردیم
باتیغ بر همه و با سینه جاک جان در راه دین تو فدا میکردیم
آن تیر بلاکه جسم پاکت خستی ای کاش که او سینه مابش کستی
آن خارکه برای همیزیت بخلید ای کاش که بر جسم وفا بنشی

فرد

صد کنج نهان بود مرا در دل یاران نا دیده گذشتند که این خانه خرب است

وله غزلیات ترکی

کل کلدی کمی خبر اول کلامداردن یوق حاصلم بوفصلده باع و بهاردن
عیشم سنکله عیشدی کوکلم سنکله شاد سیز نه حاصلم چن ولله زاردن
یارب اولیدی من کی بیک درده مبتلا بو دهرده جدا ایلین یاری یاردن
آخر روا دک او له کل خار ایله ائس بیکنهر کی باقه بلبل کناردن

اغیاره شرح حال قیلوب شکوه ایلمز یوز بیک جفا یتشه اسکر یاره یاردن
پیغام یاره منتظرم تا که جان ویرم یارب خلاص قیل بخی بو انتظاردن
مشکلادی کاغد ایله قیلام یاره عرض حال جوقدر شکایم اسکا بوروز کاردن
پامال قیلدی ده امیدم نهالی دهقان کسر نهالی اکر دوشنه باردن

خمور نشئه می غفلت اولان وفا
بیدار او لیدی کاش بو خواب خاردن

قره باع اینجره بو نهالغه صبر و قرام یوق غمکدن بشقه بو ویرانده بر غمکسازم یوق
حضور کده غم عرض اینکه بردم محالم یوق یولکده ذلتم جوقدر خدمتکده اعتبارم یوق
کوچن بلبل کی کیم زرک قیلمش محن کلزاری خرابه مسکنمند بشقدای کل یادکارم یوق
حوادث صرصی کورمش منم ناکام اولان بلبل کلم یوق کلشم یوق آشیام نوبهارم یوق
بولکده خاکسار اولدم ترحم قیلماذک بردم بوهم خوش درکه بندن دامنکده بر غبارم یوق

وجوددم نقش ایدن نقاش الده جام می چکمش
وفا ترک می و جام اینکه بر اختیارم یوق

وله ایضاً

اول دک شاعر که شعر ک احترامین بیلمیه دعوی شعر ایله اما مقامین بیلمیه
پول تمناسیله شعرین عرض ایده هرنا که کوچه لرده خار اولوب اوزنک تامین

شعر حکمتدر بسی عالی دی قدری شاعر اک حیف اوله شاعر اکر قدرین کلامک بیلمیه
شرطدر نا اهله اظهار ایتمه حال دلک روز کاری تار اوله یاصبح و شامین بیلمیه
روز شب ورد زبان ایتش وفا بو مصرعی لعنت او لسون شاعره کراوز مقامین بیلمیه

نانوان

شعر الق فلکنکد مهر درخشان کی رخشان اولان خورشید بانو بکم طائر
علین آشیان مهدی قلی خان مر حومک کریمه سی و صیبه عصمت و سمه سی درکه آوازه
مرانه جاهی کوش زهره و مشتری کر قیلمشیدی و صیت سخا سی حسودان ارباب
کریمی چاه مذله صالحشیدی . سخا کسترات که انک ایچون ارث پدریدر حضرته
منتقل وذرمه بروولک که لازمه نام هایبونی ایدی ذاتی اکا عامل . دلیل بوکه همی
نک او جا اولان طاغث باشنده واقع او لیش . شیشه شهرینه علی طریق سیل چون
چشمہ تسیم و سلسلیل بر چشمہ ظاهر ایتش که اکر آب حیات ظلماتنده پنهان
اول مییدی هر آینه اکا اسکندر جویا اولدی بی چشمہ حیوان دیولردی واکر کوثر
سلسل بهشت برینده اول ماسنه معتقد او لفاسه ایدی بی شبکه اکا کوژ سلسل سویلنور
ایدی موصوفه ایچون تا حیات باقی ایدی آب هان سرچشمہ دخی باقی ایدی هم
جینین ایام تعزیه دارالغندکه واقع اولوب ۱۳۱۵ نجی سنه ده ماتم زده لرک اشک

چشم‌لری کبی جاری اولور ایدی. عاقبت کور و سر چشم‌هدن نایاب و غور اوله‌ی.
مؤلف ریاض العانقین بواشعاری او مر حومه‌نک تعزیت‌نده و مادهٔ تاریخ‌نده انشاد
ایدوب بومطابیک ذیلنده مناسب‌له درج ایتمد.

صبح چون خورشید رخ نهودار کوه‌سار شدن‌هان خورشید بانو از نظر خورشیدوار
الله‌الله‌این چه خورشید است پنهان شد رچشم شد جهان تاریک در چشم چویک مشت غبار
شورش اندر خلق پیدا شد خور از میان زین علامت زه ببردم شد قیامت آشکار
رسم خور ایست پنهان کشت ظاهر کردد او این چه خورشید است یارب گرد غیت اختیار
هست این خورشید ماعکس نقیض آفتاب این یکی بروی خاک و آن دکر در استار
ذرّه از وصف آن خورشید نتوان کفتم بشمرم او صافتی ارتاحسر ناید در شمار
هست بر کفتار من نام و نشان او کواه هر دورا ای دل اکر خواهی نایم اقتشار
نام آن بانو بود خورشید بانی و آن دکر چشم باشد عنیزان هم جو کوثر خوشکوار
آب حیوانش اکر خوانم نکفم کذب ز آنکه هست ازوی زنده‌کانی همه خورد کبار
کر کسی کوید حیات شهر ما بر دست او است پس چه شبدست از حیات خود بشست آن شهر بیار
من همی کویم که او دانست این معنی که هست آب کوثر در خور این چشم به خشک کر دکار
ز آن سبب تعجیل کرد سوی هشت جاودان تا که کیرد ساغر از ساق کوثر بی شمار
خلاصه صاحب طبعدر اشعار آبداری ایسه چشم موصوف تک روان
بلکه شیرین تر از آن در بولیه که سر چشم طبع‌نده نیعنان ایدن آب جواهر کفتار ک
شیر ینلاکنندن معلوم و آشکار اولور.

شور عشق‌لک باشمه آخری سودا کتوریر بوم شخص‌دی که عشق عاشقه غوغای کتوریر

تار زلف‌کدی بخ بولیه کرفتار ایلیوب نه کله باشمه اول زلف مطر ا کتوریر
کل یوزی کورمک اکر نمکن او لیدی بردم هر زمان کورمک این نور تجلیا کتوریر
قاش و کوز نوک مژه فته‌ایچون جمع اولمش اوق آتوب تیغ چکوب هر بری دوا کتوریر
کوکلی غارت ایدر او بله کنار زلفک کوروم اول کل یوزیکی کمپیدیضا کتوریر
ناقه‌نک وارمی شعوری بوله عاشق کوییک آنی محبوه طرف جذبه لیلا کتوریر
یوسفی صانعه دوباره کوره یعقوب یوزی بی مهربازارینه ایله کرکتیه زلیخا کتوریر
یوسفی مصدره کر آلدی زلیخا تقده نقد جان الده اولان عاشقه سودا کتوریر
صدق قلب ایه نثار ایتمشیدک جان نقدین

نانوان مژده بوکون قتلکه فرما کتوریر

وارمیدی سینه‌ده درد غم نهان اولورم فدا اولوم سکا کل ایله امتحان اولورم
فرآقدن کیچیلر یاتمازم صباحه کی خیال زلفکه با غلو کیدوبی جان اولورم
بهار حسنک ارا کور نیجه خزانم بن بهار لاله‌سی تک با غرم اولدی قان اولورم
ورق ورق دل جان هجرثایچره او دلاشدی مثال کنجه‌فه صد پاره اولدی جان اولورم
او خاک پاییکی بن آشیانه ایتمشیدم وطندن آیری دوشوب ایمده لامکان اولورم
دیدکه چک الک دامن‌مندن ال چکدم ترم ایلمدک آخر ای جوان اولورم
چک‌ردم حسرتکی کورمدم خدا حافظ نظاره ایلمدک آه الامان اولورم
فدا او قامنکه کیم قضا نه خوش چکمش قدر بوكوب بله‌ی ایلیوب کان اولورم

فرآقدن توکنوب تاب طاقم بالله

وصاله یمز الیم زار و نا توان اولورم

سیمینه

اسیر دانه او لوب دام زلفه دوشدی کوکل او نوع سلسله دن کیم ایدر رها کیتمه
مریض عشق اولانه نیله سون طیب زمان سوای شهد لبک یوقدی بر دوا کیتمه
کمال شوقیله قوی ایلیوم خلیل آسا او خاک مقدمه که جانی فدا کیتمه
ا کر فراقی کورسه کورن کوزم چیقسون کوزمده خاک رهی عین طوطیا کیتمه
طوف کوییده سعیم نجه او لور حاصل اکاکه ذکر لبک ویرمسه صفا کیتمه
خرزنه کوهری تک او لوسه ک نهان کوزدن وجودیکی ایلیوب محض کیمیا کیتمه
رقیب طعنه سی هجران غمی او لور مشکل بو ناتوانه کورروب اندری روا کیتمه

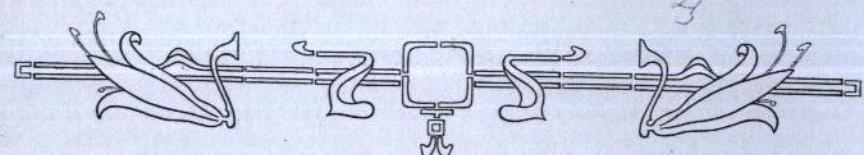
زمانه صالحی عجب محنت و ملاله بخی او ماه رودن ایراق ویردی غم زواله بخی
توکنندی تاب و توان ای خدای لم یزلى یا تیز بوجانی آل یا یتور و صالحه بخی
سکانه قدر دیدم رحم قیل بکا کیتمه کل ایندی کورکفر اقلک صالحوب نه حاله بخی
نه وقت دک غم هجر کده آه زار چکوم ترحم ایله کتور سنه بر خیاله بخی
کسیلیدی صبر و قرارم فراقه تام یوق روادی نکه کتور سون بو آه ناله بخی
تعجب نه یچون رحمه کل دک ظالم فراق او دینه یاقوب صالحه ک نه حاله بخی
نه یخشی کونلر ایدی کیم سنکله مونس ایندم زمانه ایندی ایدوب سینه داغ لاله بخی

وصاله یقیون زار ناتوان قالدم
ایدوب فلت ینه حسرت او مه جماله بخی

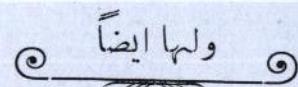
1925

۴۵

فرزند ارجمندی میر عباس اغامک وفاتنده سویله دیکی نوحه

نه اولدی بلبله کیم قیلدی کلس-تان ترکین اونتدی کلدرخی ایتدی آشیان ترکین
کیم ایله مونس اولوبدر کیمه صالحوب مهرین روامیدی ایلمک یار مهربان ترکین
کوکل که خار جفادن همیشه نالان در یرالیدر ایلمز ناله و فسان و ترکین
چراغ روشن بزم امید کن یارب سبب نه اولدی او مه ایتدی آشیان ترکین
باقاری غیریله چشم پیر گنعتک ایدرمی عاشق اولان یوسف زمان ترکین
سنک فراق که جانده تاب و طاقم یوقدی تن فسرده عنیزا ایدرمی جان ترکین
جهانی ترک ایلمز کیم که عاشق جاندر حیاتند او زوب ال ایلمز جهان ترکین
قرار جانمی گسی جان توانا سن او زولدی قوت جان ایتدی نا توان ترکین

فرشتہ طلمت و مه روی خوش لقا کیتمه جمال ضوئی ایدن قلبی ضیا کیتمه
مسیح نک نفسنی مردنی ایدن اخیا دهانی ایچره اولان چشمہ بقا کیتمه

عاشق

بومدم موافق سابقه حقایق حالاته متذکر اولدیغمز من حوم ملا زین العاله
بدین ساغری تخلصت خلفی هیرزا علی جنابلرند عبارت در که ایام شبابتند باش تیره
ترابه چکنجه یدک معلمات ایله مشغول اولمش . و فائی ایسه هجرت نسبویدن
۱۳۱۲ سنه چهرک واقع اولمش . ذیلده محمر بش فرد مشار الیک محصول
خیالاتندن در .

یته ای مهربان نولدی جدالق اختیار ایتدک بی سر کشته هر لحظه کوییکدن کنار ایتدک
نکارا قیل ترحم فرقه تاب توام یوق فلکدن بدبلمه بی مرودت کج مدار ایتدک
یچه معشو قسک معشو قه رسمین بیلدک اصلا عجب هرجایی سن سریمی خلقه آشکار ایتدک
کورنده کل یوزک بلبل کرکشو قین زیاد اپتسون یچه کل سن کبلبل کو کلکی سن تارمار ایتدک
سکایوز یول دیدم عاشق چکال سن بی و فالردن سوزمه باقا یوب سن او زاو زیکی شرمسار ایتدک

محمود بک

بورصوان جایگاه کاظم بک وزیر و فک خلفی در . معلوم اولدیغی وجه او زره

بو شخص شاخص اکثر عمرینی بوسر زمینده عیش و عشرتله چکورر
ایش.

وقتاکه برادر جان برادرلری واخ روحانیلری ترک دنیای فانی قیلمشلر، مجرد
اولدینه کوره پای تخت علی ابن موسی الرضا عليه التحیه والشایه مشرف اولوب
نجهیللر او ارض اقدسه اشراف واعیان ایله عمر چکوردن سکره وطن
مألوقه عودت بیور و هجرت ۱۳۱۸نجی سنه سنه بفداد کل من علیها فان وداع
جان ایدوب برادران روحانیلرینک ارواحنه روح شریفی ملحق ایتمشد. خلاصه
صاحب طبع لطیف و کلام شریفدر. وبو اوج غزل نفر او جنابدن درکه تزین
حوانف کتاب قیلندی.

ز کفر زلف تولد درهم ویریشان است بداد وی نرسد کس چه کافرستان است
دم ز زلف توجهن موي برخیال آورد از آن چومویه بسو ز کداز نالان است
شبان تیره شب آهنه وش بزلفت دل بیاد صبح رخت تاسحر نواخوان است
دل ار مقید آن خال زلف شدجه عجب که خال عقده دل زلف رشته جان است
محبت رخ وزلفت نه کفر ایمان است که هردو ناسخ اعجاز پور عمران است
بکاشنی که در او شوخ کلendar توی چه جاست رو په رضوان چه جای غلمان است
اسیر هر که جو محمود شد بزلف ایاز غلام حلقة بکوش است کر چه سلطان است

بردور عارض مهمن سبزه چون دمید خورشید انورش بخط استوار رسید
کلها همه زسبزه سر آرند دائم ای بوالعجب که سبزه ز کل میشود پدید
مررویش آن خطاست و یاعکس زلف او یا مشک تر ز نافه چین برسمن چکید
زلفس که بود خازن رو کاتب قضا خط را رقم نمود قراول ورا مزید

چون صبح روی یار ز خط تیره کی کرفت چشم امید من شد از آن تیره کی سید
هر موئی کز رخ چو کلش سربدر نمود خاری شد بسینه مرغ دلم خلید
محمود شکوه کم ز خط کلendar کن ایدای خار بهر کلش باید شکید

ای بر شمع عارض تو مظہر آفتاب وی ز اقباس نور رخت انور آفتاب
کی داشتی فروغ بدین یاه بردت هر با مداد کر نه نهادی سر آفتاب
رویت بناه خلق دهد نسبت غلط پیش رخت ز ذرّه بود کتر آفتاب
از تار زلف تست شب قدر در خفا وزپرتو جمال تو شد اظهر آفتاب
در چین زلف روی ترا هر که دید کفت صیاد کیست کرده بدام اندر آفتاب
روشن نمی شود دل محمود بی ایاز دائم چو بنده کر بودش بردر آفتاب

شاکر

بو مر حوم که مشهدی علی اکبر نامیله میرو فدر مشهدی عبدالحسین مغفور ک
خلفی و غفران پناه میرزا ابوالحسن شهید تحصیلک برادر زاده سی در ۱۳۲۴ سنه
شیرینه سنه دار دیادن عالم بقایه ارتحال ایتمشد زیرده محتر غزل مشارالیه
ثمره افکارندندر.

عشقلک ایدوب عجب بني دیوانه اى صنم مجنون کبی سالوبدی بیابانه اى صنم
یوسف سکا مقابل اولوب ایتسه بخت حسن صالح سن انى اوچاه زنخدانه اى صنم
وصلات اسکر میسر اوله خسته جانه یوق احتیاجی روپه رضوانه اى صنم
خلق تمام واله ایدر سرو قامتك هردم ایدنده جلوه مستانه اى صنم

قوبه يانه فراق او دینه یوقدى طاقى
کل رحم قيل شاکر نالانى اى صنم
گل رحم قيل بوشاکر نالانه اى صنم

نکاری

شو سید عالی نسب که دارای علم و ادب ايمش اسم شریفی حاجی میر حمزه
افتدی در قره باغث زنکه زور اویزدینک جیجمونو نام قریبہ سندہ تولد ایتش .
صفحات مسیرت آیات قره باغده تحصیل کمالات ایتدکدن صکره اماسیه بله سنه
مهاجرت ایلمش و اوراده علم و معرفتی سایه سندہ شهرت تامیه مظهر اولمش .
اهل طریقت اولق حسیبله حقیقت اهلنک حسن نظر لرینى قازانمش . خلاصه
صاحب طبعدر . مظهر حسن توجھلری اولان (نکاری) نامنده کی بر عفت پنا .
هک اسمیله مسی اولان بر دیوانی وار ایسه ده اشبو کتابک حین طبعنده اله
پکوریله مدبیکی جهتله منتخبانی ایله تزین صحیفه میسر اولمدى .

ناصر

بو جوان خوش سیما و ناکام که اسم پدری حاجی قاسم در اصلاً ایران اها
یشندن اولوب شیشه شهرنده تولد ایتشدر . عمرینک اکثر او قاتی دیار غربتده
کورمش . ۱۳۲۴ سنه چیریده او تووز سنه بالغ اوله رق (قاقا) ده مرغ روح
بر قتوحی کلزار جنانه طبران ایتشدر . طبع صاحبی در قوه فکریه سندن حصوله
کلن بر غزنی بوجه آقی تزیر اولندی .

عربت ایللرده کوکل هدم دلدار اولمش . وطن ایچره نیه بس درده کرفتار اولمش
دینه زلف سیهم در دوکلوب رویه کیم علم بخت سیما همدی نکون سار اولمش
کو هکن صورت شیرینی کورمش کویا که تمحیرله واروب صبورت دیوار اولمش
غم خورشید جمال ایله دل بر دردم نرکن مست کی خسته و بیمار اولمش
کوشة چشم نکارک سکا بس در ناصر که قاعته کدا کائشف اسرار اولمش

دار ایدی دفتر عمری ایه بواورا فک حین تریینده کار دفتری تک اوراق اولی
حیرت ایه شیشه عمری ناکهان بلا طاشنه طوقونان کونده بو بش فرد ایله، اظهار
ناف و ابراز غمکننک ایتمش.

توی باک بخاک تیره مستور و یا خوابیده در چشم سیه نور
الا ای نور عینم از جه کشی سرشک آسا ز چشم مردمان دور
جه سار ایوب مارا صبر باشد تنت کشته است اکنون طعمه مور
ترا بادا هیشه رحمت حق شوی هواره نوهم خوابه حور
خوشابرنو که سال رحمت را چو بر سیدم منادی کفت مغفور

خلاصه صاحب دیوان در . دیوانندن منتخب اولان اشعار آبدار بونلدرکه
کوز یاشی ایله ترقیم اولیدی .

اموس حیف بدن او جانام آریلور جان ملکنی خرابه قویوب جانم آریلور
مشتاق غم کور و بدہ بی کوهکن کبی شیرین دل و شکر لب و خندانم آریلور
ماغ محبت ایخمه بکاغصه طاشیرو ب بر الا کوزلی سرو خرامانم آریلور
یکوی یاره طابشو صبا شانه دکسون تل تل دو شنده کلیوزه یوز جانم آریلور

قان آغلاسون همیشه کرک قان اولان کوکل
باکی بلا اسیر یدی سلطانم آریلور

ن او یاره ایدر عاشقک بسفر کلوون نکنج عقرب آرا کیزلدوب قرکلسون
و م سوبدی صبا آز قالوب فدایی اولام سوله که باشند اوسته او دیده تر کلسون

بو جوان بی باک و شاعر ذی الادرار مرحوم حاجی او جاق قلی او غنی حاجی
صادق قره باغی تک نطفه باکی در که بلند و موزون طبعی و عمری تک کوئاھ قامتی

کل يوز ليلر نمکوار دورىمه او روپ هاله کوزلار اىچره او يارى کوزم کىزرك
 نه كىمە قىله بىلوب دوندرو بدئى لر يوزتى او طاق قاشنە بالله يوزم دوزرك
 شهادتىن يرىشە آدك ازبر ايمشىم آغافل ايلمسون وقت كىم كچرك
 بو حسارت او لمكمه اولماسون ديون راضى کوردم يوزىخى ويروم جان يىنه كىدرىك
 كرڭ بى اوز اليه بر كون مزاره قويه شكتە باكى اولور ايديون خبر كى
 يىنه ويرانه توكلم طرة طرار ايلان اوينار يېين اول قايدو نىش جانه طوېش مارايان
 نكارا تارى حق ناله زارم كىروب تاره كەھر بىر دەدە مرلەخە بىر كار ايلان
 بلا در ھەممە بالله بلادن اوز كە يارم بوق تابوب ھەكارىنى پيو سەدارلەم كارايان
 صبا افسوس داشىم كل غىنده جان وير بلىل ولاكن كلاشىن اىچرىنى وفا كل خارايان

ديوب منصور تىڭىلخى أنا الخو دردىنى باكى
 اولان ديوانە كيسوكور ايندى دارايان اوينار

جلد اولك صوكي